

Års- og bærekraftsrapport 2024

Innhold

Elektrifisering for en ny tid	4
Konsernsjefen har ordet	5
Konsernledelsen	7
Styret	9
Finansielle nøkkeltall	11
Styrets årsberetning	12
Resultater og fremtidsutsikter	13
Bærekraft	21
Sammendrag	23
ESRS 2 Generelle opplysninger	28
Klima og miljø	66
Taksonomi for bærekraft	67
E1 Klimaendringer	77
E2 Forurensning	88
E4 Biologisk mangfold og økosystemer	92
E5 Ressursbruk og sirkulærøkonomi	103
Mennesker	109
S1 Egne ansatte	110
S2 Ansatte i verdikjeden	123
S3 Berørte i lokalsamfunn	133

Innhold

Styring	141
G1 Forretningsetikk	142
ESRS indeks	147
Indekser med referanser til andre lovkrav og standarder	153
Erklæring fra styret og konsernsjef	161
Virksomhetsstyring	162
Foretaksstyring	163
Risikostyring og internkontroll	167
Økonomisk regulering av Statnett	172
Finansiell rapportering	174
Totalresultat	175
Balanse	176
Endringer i egenkapital	178
Kontantstrøm	179
Noter	180
Revisors uttalelse	250
Øvrig informasjon	260
Alternative resultatmål	261
Indikatorer for sektorpolitiske mål	263

Elektrifisering for en ny tid

Foto: Johan Wildhagen

Konsernsjefen har ordet

Elektrifisering for en ny tid

Statnett skal sørge for sikker strømforsyning og legge til rette for energiomstilling og verdiskaping i Norge. Det betyr at vi som selskap har store og viktige utfordringer i tiden fremover.

Omleggingen av det norske og europeiske kraft- og energisystemet fortsetter i høyt tempo. Vi venter økt kraftforbruk i Norge i årene som kommer. Samtidig øker usikkerheten i verden rundt oss. Norge er langstrakt og kaldt, men også digitalisert og elektrifisert. Et solid nett er bærebjelken for å holde Norge i gang. Statnett skal sørge for sikker energiforsyning også i usikre tider.

Stabil strømforsyning og variable priser gjennom 2024

Samfunnet blir stadig mer avhengig av strøm for å fungere. Samtidig opplever vi oftere ekstremvær, og det er viktig at kraftsystemet er robust i møte med dette. Forsyningsikkerheten var god gjennom 2024, til tross for flere tilfeller av ekstremvær.

Kraftprisene gikk i fjor ned i alle norske prisområder sammenlignet med 2023, men fortsatt er prisforskjellene mellom prisområdene store. Det var også større volatilitet i prisene blant annet på grunn av stadig større andel sol- og vindkraft i Norden og Europa. Fremover vil vi styrke overføringskapasiteten mellom prisområder, både for å jevne ut prisforskjeller og for å utnytte ressursene i kraftsystemet bedre.

Ny strategi for økt kapasitet og mer robust strømforsyning

Samfunnet har store forventninger til kraftsystemet og Statnetts rolle. I november vedtok styret en ny strategi frem mot 2030. Strategien har tre satsingsområder. For det første skal vi sikre økt kapasitet i eksisterende nett og kraftsystemet.

Utbygging av nett tar tid, koster penger og legger beslag på natur. Derfor må vi hente ut alt vi kan fra det kraftsystemet vi har. Flytbasert markedskobling ble innført i oktober, og gjør at vi nå bruker nettet mer effektivt enn tidligere. I 2025 innfører vi automatisert balansering av strømmettet, som er neste steg mot fremtidens kraftsystem.

Det andre satsingsområdet i strategien er å planlegge og bygge nett og kraftsystem raskere og mer effektivt. Store deler av det strømmettet vi har i dag har nådd sin tekniske levealder. Vi må også styrke nettet mellom regioner. Skal vi få til dette må vi bidra til god og åpen dialog med samfunnet rundt oss. Statnetts områdeplaner er et viktig virkemiddel i samarbeid med lokale nettselskaper, industri og samfunnsinteresser.

For det tredje skal Statnett øke robusthet og beredskap i drift og utvikling. Vi står overfor et skjerpet trusselbilde. Samtidig gjør et mer automatisert og integrert kraftsystem oss mer sårbare. Fremover må vi fortsette å øke robustheten i strømmettet, i samarbeid med myndighetene og andre nordiske nettselskaper.

Vi skal jobbe effektivt bærekraftig og ivareta personsikkerhet

En ekstraordinær kostnadsvekst er en av hovedutfordringene Statnett står overfor. Stor økning i leverandørpriser gjør prosjektene dyrere, og på enkelte kritiske deler er prisene mangedoblet. I 2024 løftet vi arbeidet med gevinstrealisering for å effektivisere måten vi jobber på og å kutte kostnader.

Bærekraft er en integrert del av arbeidet vårt på tvers av virksomheten. Vi skal ta vare på naturverdier og begrense klimautslippene våre. I 2024 rapporterer Statnett for første gang i henhold til nye krav i regnskapsloven som inkluderer direktivet om bærekraftsrapportering (CSRD). Det sørger for åpen, sammenlignbar, relevant og pålitelig informasjon. Ved å tidlig vurdere verdien av natur og involvering av lokalsamfunn sikrer vi gode løsninger, effektiv prosjektgjennomføring og reduserer konfliktnivået.

Vi går inn i en periode med intensiv utbygging av nettet. Det gjør det enda viktigere å ivareta sikkerheten til alle som jobber i og for Statnett. Prioritering av tid, kost og kvalitet skal aldri gå på bekostning av sikkerheten til dem som utfører jobben.

Solid underliggende resultat

Statnetts underliggende resultat endte på 1,2 milliarder kroner i 2024 mot nærmere 1,6 milliarder året før.

Årsaken til lavere underliggende resultat skyldes primært økte kostnader til systemtjenester. Samtidig ble tillatt inntekt økt sammenlignet med året før, på grunn av høyere systemdriftskostnader. I sum bidrar dette til et solid underliggende resultat i 2024.

Fremtiden krever økt energisamarbeid

For å lykkes med arbeidet vi har foran oss, er vi avhengige av et tett og godt samarbeid i Norge, Norden og resten av Europa. I Norge må vi fortsette å styrke samarbeidet om utvikling av strømmettet med lokale myndigheter, industri, næringsliv, andre nettselskaper og interesseorganisasjoner. Samtidig vil vi jobbe enda tettere enn før med våre nordiske naboland og resten av Europa.

Det vil være avgjørende for å kunne utnytte kapasiteten i nettet mest mulig effektivt også i møtet med sammensatte trusler.

Sammen kan vi bidra til et robust kraftsystem, en bærekraftig energiomstilling og verdiskaping for fremtidige generasjoner.

Konsernsjef Elisabeth Vike Vardheim

Konsernledelsen

Elisabeth Vike Vardheim

Konsernsjef

Ansatt i 2007 og del av konsernledelsen siden 2014. Konsernsjef fra 2024.

Arbeidserfaring: Flere lederstillinger i utbyggingsprosjekter, byggherreorganisasjoner, operasjonell drift og offentlig forvaltning. Fra 2014 konserndirektør for planlegging, prosjektering og utbygging av transmisjonsnettet i Norge. Fra 2021 ble hun også ansvarlig for drift og forvaltning av transmisjonsnettet samt beredskap.

Utdannelse: Sivilingeniør fra NTNU, bedriftsøkonom og masterprogram i styrearbeid fra Handelshøyskolen BI.

Styreverv: Styremedlem i Oslobygg KF.

Håkon Borgen

Konserndirektør Utvikling Hav

Ansatt i 1995 og del av konsernledelsen siden 2004.

Arbeidserfaring: Konsernlederstillinger i Statnett og lederstillinger i BKK. Prosjekteier for kabelprosjekter mot utlandet.

Utdannelse: Sivilingeniør fra NTNU og Technische Hochschule Darmstadt i Tyskland.

Videreutdanning i ledelse fra IMD.

Styreverv: Styremedlem i Fred. Olsen Windcarrier (FOWIC).

Anne Wilhelmine Flagstad

Konserndirektør Mennesker & Bærekraft

Ansatt og del av konsernledelsen siden 2022.

Arbeidserfaring: Tidligere HR-direktør i Telenor Danmark og i Telenor Norge. Lederstillinger og erfaring som konsulent og forsker innen organisasjon og HR både i Norge og internasjonalt.

Utdannelse: Master i sosiologi fra Universitet i Oslo og dr. Oecon. i Strategi og Organisasjon fra Handelshøyskolen BI. Videreutdanning i digital transformasjon og ledelse fra IMD.

Christian Færø

Konstituert Konserndirektør Nett

Ansatt i 2009 og del av konsernledelsen siden 2024.

Arbeidserfaring: Bakgrunn fra forvaltning og konsulentbransjen, prosjektledelse og lederstillinger innen utbyggingsprosjekter, byggherreorganisasjoner og operasjonell drift. Fra 2021 direktør for operativ beredskap.

Utdannelse: Mastergrad i Ressursøkonomi og arealplanlegging fra UMB. Videreutdanning pedagogikk og psykologi NTNU, Risk & Project Management fra SBS.

Styreverv: Styreleder i Nordlink Norge AS.

Konsernledelsen

Beate Sander Krogstad

Konserndirektør Digital & IT

Ansatt i 2009 og del av konsernledelsen siden 2019.

Arbeidserfaring: Bakgrunn fra konsulentbransjen, flere leder- og direktørstillinger i Statnett.

Utdannelse: Sivilingeniør i fysikk og matematikk fra NTNU og videreutdanning i internasjonal ledelse fra FGV i Rio, Brasil.

Styreverv: Styremedlem i Helse Vest IKT, Elbits, Fifty AS og Digital Norway – toppindustrisenteret.

Cathrine Lund Larsen

CFO og Konserndirektør Økonomi & Finans

Ansatt og del av konsernledelsen siden 2022.

Arbeidserfaring: Bakgrunn fra konsulentbransjen, samt ulike ledende stillinger i Statkraft og DNB.

Utdannelse: Siviløkonom fra Norges Handelshøyskole (NHH) og styrekompetanse fra BI.

Styreverv: Styremedlem i Shearwater GeoServices.

Gunnar G. Løvås

Konserndirektør Kraftsystem & marked

Ansatt som del av konsernledelsen siden 2019 og i perioden 2007-2014.

Arbeidserfaring: Assisterende jernbanedirektør og del av konsernledelsen i Jernbaneverket.

Selvstendig konsulent. Samlet over 25 år i Statnett i ulike roller.

Utdannelse: Sivilingeniør fra NTNU og doktorgrad i matematisk statistikk fra UiO.

Styreverv: Styreleder i Elhub AS og styremedlem i Globeleq Ltd.

Ingeborg Øfsthus

Konserndirektør Teknologi & Transformasjon

Ansatt og del av konsernledelsen siden 2024.

Arbeidserfaring: Bred ledererfaring som CTO og CEO i ulike deler av Telenor Group, inkludert Thailand, Serbia og Norge. Kommer fra stillingen som Nordic CTO i Telenor.

Utdannelse: Sivilingeniør elektronikk fra NTNU.

Styreverv: Styremedlem i Sykehuspartner.

Peer Olav Østli

Konserndirektør Systemdrift

Ansatt og del av konsernledelsen siden 2007.

Arbeidserfaring: Direktør i Telenor, Schibsted Nett og Scandinavia Online AB. Teknologisjef i NRK.

Utdannelse: Mastergrad i informatikk og videreutdanning i ledelse fra Henley Business School.

Styreverv: Styremedlem i Fifty AS.

Styret i Statnett

Nils Kristian Nakstad

Valgt inn i 2022, styreleder fra 2022.

Leder av kompensasjonsutvalget.

Arbeidserfaring: Administrerende direktør i Enova siden 2008, forsker og seksjonsleder i SINTEF, i tillegg til stillinger i Norsk Hydro, Trondhjem Preserving og Revolt Technology.

Styreverv: En rekke verv i ulike styrer og utvalg. Har blant annet ledet Strømnettutvalget og medlem av Energiutvalget.

Wenche Teigland

Valgt inn i 2020, styremedlem. Valgt som nestleder i 2022.

Leder av revisjonsutvalget.

Arbeidserfaring: CEO i Fount AS fra 2023. Konserndirektør i BKK fra 2006 til 2020. Har også vært adm. dir. i Naturgass Vest og hatt lederstillinger i Shell/Gasnor, Aibel og Aker Engineering.

Styreverv: Enova, Wergelandsgruppen AS, Really! AS og Aragon AS.

Egil Gjesteland

Valgt inn i 2012, styremedlem.

Leder av prosjektutvalget.

Arbeidserfaring: Eier Gjesteland Consulting. Prosjektrådgiver, IT-sjef og prosjektdirektør for flere olje- og gassprosjekter i Equinor.

Steinar Jøråndstad

Valgt inn i 2004, ansattvalgt styremedlem, ansatt 1980.

Medlem av prosjektutvalget.

Arbeidserfaring: Teamkoordinator i Nettanlegg Nord og Øst i Statnett. Leder for arbeidsmiljøutvalget i Statnett. Hovedtillitsvalgt i EL og IT Forbundet.

Børre Langgard

Valgt inn i 2024, ansattvalgt styremedlem, ansatt 2014.

Medlem av kompensasjonsutvalget.

Arbeidserfaring: Seniorbyggeleder, Byggeledelse stasjon, Medlem arbeidsmiljøutvalget Statnett. Leder NITO Statnett. Før Statnett, ledelse i infrastrukturprosjekter siden 1994.

Styret i Statnett

Ingeborg Ligaarden

Valgt inn i 2020, ansattvalgt styremedlem, ansatt 2015.

Medlem av revisjonsutvalget.

Arbeidserfaring: Seksjonsleder for Data Science i Statnett. Tidligere seniorkonsulent i LR Consulting/Scandpower og forsker i SINTEF. Erfaring fra sentrale tillitsverv i Tekna.

Christian Reusch

Valgt inn i 2020, styremedlem.

Medlem av kompensasjonsutvalget.

Arbeidserfaring: Advokat hos Regjeringsadvokaten, fagdirektør ved Statsministerens kontor, og advokat/partner Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig.

Maria Sandsmark

Valgt inn i 2013, styremedlem.

Medlem av prosjektutvalget.

Arbeidserfaring: Forsker ved Møreforskning og ECON Analyse. Har også undervist i miljø og ressursøkonomi ved Høgskolen i Molde.

Verv: Medlem i det regjeringsoppnevnte ekspertutvalget for gjennomgang av rammeverket for samfunnsøkonomiske analyser (2011).

Hilde Singsaas

Valgt inn i 2022, styremedlem.

Medlem av revisjonsutvalget.

Arbeidserfaring: Direktør i Miljødirektoratet fra 01.03.25, Direktør for Direktoratet for forvaltning og økonomistyring, tidligere direktør i arbeidsgiverforeningen Spekter, kommunikasjonsdirektør i Norges Bank, rådgiver i ECON Analyse, statssekretær i Finansdepartementet og på Statsministerens kontor.

Finansielle nøkkeltall

For definisjoner; se alternative resultatmål mot slutten av rapporten.

Se kapittelet Økonomisk regulering av Statnett for informasjon om hvordan Statnett er regulert.

Hovedtall (Beløp i mill. kr)	2024	2023	2022
Regnskapsmessig resultat			
Driftsinntekter	18 961	11 600	22 993
Driftsresultat (EBIT)	4 621	-1 547	8 433
Årsresultat	1 720	-2 617	5 949
Justeringer			
Endret saldo for mer-/mindreinntekt (-/+), inkl. renter, før skatt	-644	5 387	-6 868
Endret saldo for mer-/mindreinntekt (-/+), inkl. renter, etter skatt	-502	4 202	-5 357
Saldo mer-/mindreinntekt (-/+) 31.12, etter skatt	-3 537	-3 035	-7 237
Underliggende resultat (justert for endring i mer-/mindreinntekt)			
Underliggende driftsinntekter	18 317	16 987	16 125
Underliggende driftsresultat (EBIT)	3 977	3 840	1 565
Underliggende årsresultat	1 218	1 585	592
Hovedtall balanse			
Investeringer (tilgang anlegg under utførelse inkl. byggelånsrenter og kjøp)	7 619	6 078	4 985
Totalkapital	105 533	90 303	87 184
Finansielle nøkkeltall			
Driftsresultat før avskrivninger og amortisering (Justert EBITDA)	8 124	1 744	11 503
Underliggende driftsresultat før avskrivninger og amortisering (Justert EBITDA)	7 480	7 131	4 635
Kapital nettvirksomhet, inkl. arbeid under utførelse	82 958	79 041	76 118
Totalavkastning kapital nettvirksomhet, inkl. arbeid under utførelse, før finans og skatt (EBIT)	5,7 %	-2,0 %	11,2 %
Totalavkastning kapital nettvirksomhet, inkl. arbeid under utførelse, før finans og skatt (EBIT), underliggende	4,9 %	4,9 %	2,1 %
Egenkapitalprosent	24,1 %	26,7 %	30,9 %
Egenkapitalprosent, underliggende	20,8 %	23,3 %	22,6 %
Gjeldsdekningsgrad	12,2 %	-0,9 %	26,0 %
Gjeldsdekningsgrad, underliggende	10,2 %	9,9 %	7,7 %
Standard & Poors' og Moody's Investors Service	A+ / A2	A+ / A2	A+ / A2

Styrets årsberetning

Foto: Filip Slisko

Resultater og fremtidsutsikter

Stabil strømforsyning tross uvær

I 2024 har den operative driften vært preget av få hendelser, og vi opplever stabil og god drift av kraftsystemet. Stormen Ingunn gav avbrudd i forsyningen i starten av februar. Ut over dette har det kun vært kortvarige feil som ikke har fått store konsekvenser for kraftforsyningen.

Bedre energibalanse og lavere kraftpriser

Den hydrologiske balansen har vært relativt normal gjennom hele 2024. Magasinfyllingen var under normalen første delen av året, spesielt i NO3 og NO4. Mot slutten av året er magasinfyllingen for Norge over det som er normalt i samtlige områder.

Kraftprisene i Norge var ved utgangen av 2024 lavere i alle prisområder enn ved inngangen av året. Dette ble drevet av lavere kraftpriser på kontinentet og i Storbritannia, i tillegg til et norsk kraftoverskudd. Det er derimot stadig større variasjon i prisene igjennom året, noe som er drevet av større andel ikke-regulerbar kraft i Europa.

Gjennom året var de nord- og midtnorske prisene lavere enn i Sør-Norge. I deler av 2024 var det også prisforskjeller mellom Sørlandet (NO2) og de to andre prisområdene i Sør-Norge (NO1 og NO5) grunnet for liten kapasitet i nettet til å utjevne prisene.

Utveksling av kraft

Totalproduksjon av kraft i Norge økte med 3 TWh til 157 TWh i 2024. Forbruket økte tilsvarende fra 136 TWh i 2023 til 139 TWh i 2024. Det har vært betydelig kraftutveksling med andre land i 2024, totalt 32 TWh i eksport og 14 TWh i import. I 2024 som i 2023 hadde vi størst utveksling av kraft med Sverige, der største delen av utvekslingen var import.

Økt nettutnyttelse

Statnett og de øvrige nordiske TSOene idriftssatte i oktober flytbasert markedskobling i døgnet. Dette

har vært en betydelig omlegging som vil gi bedre og mer effektiv utnyttelse av kraftsystemet.

Mange tiltak gjennomført i 2024

Statnett har jobbet aktivt med å øke utnyttelsen og kapasiteten i eksisterende anlegg. Dette har vi fått til gjennom flere større tiltak. Idriftsettelse av flytbasert markedskobling har ført til riktigere signaler på kapasitet i nettet, bedre utnyttelse av kraftsystemet og likere priser mellom prisområdene. Videre program for automatisering vil fortsette i 2025. I tillegg har vi inngått avtaler med tilknytning på vilkår for å øke fleksibiliteten og få en bedre utnyttelse av kraftsystemet. Vi er i slutfasen med avtaleverk for å muliggjøre tilknytning på vilkår hos de regionale nettselskapene. Dette kommer i tillegg til arbeid med temperaturoppgradering av ledninger og økte overføringsgrenser på transformatorer.

Områdeplanene i Statnett er et strategisk mål bilde som beskriver nødvendige tiltak for å møte investeringsbehovene i nettet. Planene danner grunnlag for konseptvalg og prosjektutvikling og er utarbeidet i tett samarbeid med de regionale nettselskapene. Det er høsten 2024 laget ny versjon av to områdeplaner, mens de øvrige skal ferdigstilles i løpet av 1. halvår 2025. I arbeidet med planene har vi gjennomført flere dialogmøter med interessenter i de ulike regionene. Dialogen har blitt godt mottatt.

Prosjektporteføljen til Statnett fortsetter å vokse i 2024. Statnett har planer om å mer enn doble investeringene i nett og kraftsystem de neste ti årene sammenlignet med foregående tiårsperiode. Største del av porteføljen er prosjekter som er i tidligfase og per Q4 2024 har vi hele 211 aktive prosjekter i Nettanleggsporteføljen. Dette er en økning fra 160 prosjekter i 2023. Porteføljen påvirkes av usikkerhet både knyttet til konsesjon og tillatelser, samt økte kostnader på grunn av stor etterspørsel i leverandørkjeden. Statnetts samlede investeringer i 2024 var på 7 619 mill. kroner en økning fra 6 078 mill. kroner

fra 2023. Størst omfang ligger i områdeplanene 1) Midt, 2) Telemark og Vestfold og 3) Sør-Rogaland og Agder.

Digitale og innovative løsninger blir stadig viktigere for å håndtere mer variabel kraftproduksjon og fleksibelt forbruk. De viktigste leveransene i 2024 har vært innføring av flytbasert markedskobling.

Regjeringen har ambisjon om å tildele arealer tilsvarende 30 GW havvind innen 2040. Statnett skal forberede kraftsystemet på land til å ta imot den havvinden som potensielt skal bygges ut. I 2024 har Statnett utarbeidet netttutredning for Sørvest F. Dette arbeidet er levert til energidepartementet i februar 2025. Utredningen legger til rette for at Energidepartementet kan fastsette nettkonsept i forkant av en eventuell utlysning av havvind.

Verden er i endring

Det er flere endringer i omgivelsene våre som påvirker Statnett.

Sikkerhetspolitisk ustabilitet

Geopolitiske spenninger preger det internasjonale landskapet, med økende usikkerhet rundt global sikkerhet og handel. Dette har medført økt risiko og oppmerksomhet omkring energisikkerhet og selvforsyning i Europa og i Norge.

Europeisk energiomstilling fortsatt høy

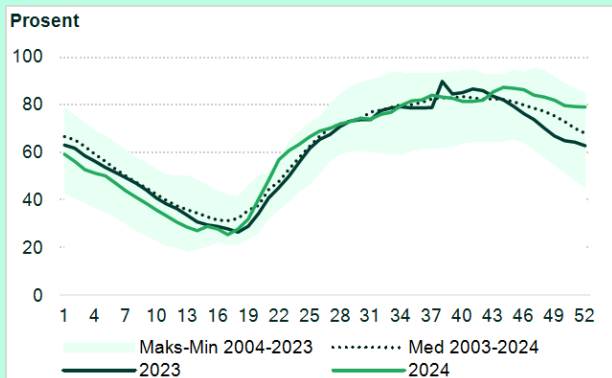
Den europeiske energiomstillingen fortsetter i høyt tempo. Det er særlig høy fart på utviklingen av fornybar kraftproduksjon. Statnetts langsiktige markedsanalyse 2024-2050 viser at det bygges ut mye ny fornybar kraftproduksjon i Europa, mens det bygges lite og er få planer i Norge fram mot 2030. Vi venter stor vekst i elektrisitetsforbruket både i Norge og i Europa, men deler av forbruksveksten kan komme på et senere tidspunkt enn det vi har lagt til grunn i tidligere.

Det norske kraftforbruket har vært tilnærmet uforandret de siste årene, men det har kommet svært mange planer om etablering av nytt forbruk. Økt forbruk uten tilsvarende økning i kraftproduksjonen innebærer en svakere energi- og effektbalanse. Uten ny kraftproduksjon vil forbruksveksten bli begrenset til et lavere nivå. Samtidig er elektrifisering og ny industri en sterk driver for vekst i forbruket, og en medvirkende faktor til fortsatt kø av virksomheter som ønsker å knytte seg til nettet. I 2024 har Statnett reservert totalt 4 989 MW til forbruk og produksjon mot 3 387 MW i 2023.

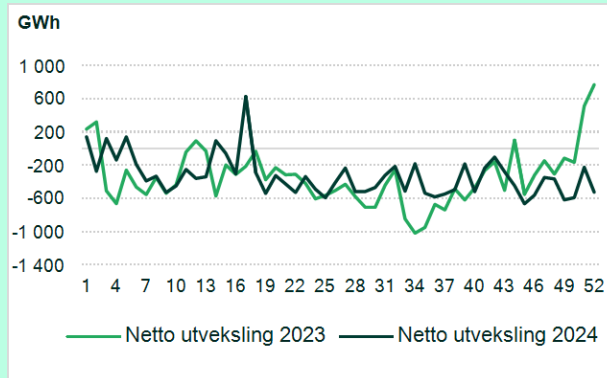
Et krevende leverandørmarked

Leverandørkjedene for kraftsystemet er globale. Transmisjonsnett bygges ut i hele Europa. Det fører til høy etterspørsel med tilhørende lange leveringstider for mange komponenter og råmaterialer, samt høyere priser. I tillegg gjør endringer i internasjonal geopolitikk leverandørkjedene mer usikre.

Magasinfylling Norge per uke

Netto utveksling Norge per uke

Statnett jobber for ansvarlig prosjektgjennomføring

Kravene fra samfunnet til å ivareta natur, mennesker og lokalsamfunn øker. Tidlige vurderinger av naturverdier og involvering av lokalsamfunn og interessenter er nødvendig for å sikre gode løsningsvalg, redusere konfliktnivå i omstillingen og sikre effektiv prosjektgjennomføring. Mange ulike hensyn gjør at myndighetsprosesser tar lengre tid.

Integrert kraftsystem

Gjennom fysiske forbindelser, felles markeder og digitale systemer er det norske kraftsystemet tett integrert med både Norden og Nord-Europa. Endrede forhold i Europa, vil påvirke det norske kraftsystemet og motsatt. Økt andel variabel og fornybar kraft som vind og sol påvirker volatilitet og reguleringsevne i energisystemet. Dette gir mer utfordrende driftsforhold i kraftsystemet og fordrer mer automatisering, bedre markedsmekanismer og behov for nye verktøy.

Ny strategi for å møte endringene rundt oss

For å møte endringene og forventningene fra samfunnet rundt oss har Statnett spisset strategien for å sikre at vi retter oppmerksomheten mot de viktigste oppgavene vi skal løse. Vi har særlig fokus på tre områder; Økt kapasitet i eksisterende nett og i kraftsystemet, planlegge og bygge nett og kraftsystem raskere og mer effektivt, samt øke robusthet og beredskap i drift og utvikling. I arbeidet med de tre satsingsområdene skal vi jobbe effektivt – uten å gå på akkord med bærekraft og sikkerhet. Vi skal starte rett prosjekt til rett tid og levere samfunnsøkonomisk lønnsomme løsninger. Dette skal vi gjøre på en effektiv måte innenfor vår finansielle løfteevne. Den nye strategien ble besluttet av styret i november 2024.

Økt kapasitet i eksisterende nett og i kraftsystemet

Å bygge nytt nett tar lang tid og har blitt dyrere. Økte priser og lange leveringstider på nettkomponenter, krever at vi gjør mer for å øke kapasiteten i et allerede godt utnyttet eksisterende nett og kraftsystem. Å øke kapasiteten i eksisterende nett krever tiltak i nettanlegg og måten vi drifter systemet på. Utvikling og bruk av digitale verktøy er en forutsetning for å få til dette. Utvikling av mer effektive markedsløsninger øker utnyttelsen av kraftsystemet.

Planlegge og bygge nett og kraftsystem raskere og mer effektivt

Økt kapasitet i eksisterende nett er ikke tilstrekkelig for fremtidens strømforbruk. Tilrettelegging for forventet forbruksvekst, avhenger av at det bygges mer nett. Selv om forbruksøkningen er skjøvet noe frem i tid sammenlignet med tidligere, er det et tydelig behov for å bygge og oppgradere nettet raskere og mer effektivt. Økt kapasitet vil også jevne ut prisforskjeller mellom regionene.

Prosjektporteføljen vår er større enn noen gang tidligere. Det gjør det ekstra viktig å gjennomføre riktig tiltak til rett tid, og med effektiv prosjektgjennomføring. Mange av Statnetts anlegg nærmer seg forventet teknisk levetid, og det er derfor også et stort reinvesteringsbehov i nettet. I tillegg skal vi forberede kraftsystemet for tilknytning av havvind.

For å øke tempoet i utbyggingen må vi standardisere og se prosjektene i sammenheng, både i planlegging og gjennomføring. Samtidig må vi sikre bærekraftig materialbruk, reduserte naturinngrep og god involvering av lokalsamfunn og andre interessenter.

Øke robusthet og beredskap i drift og utvikling

Et motstandsdyktig og solid kraftnett er bærebjelken i kraftsystemet. Investeringer i digitalisering, systemoppgraderinger og sikkerhetsløsninger gir oss et mer robust nett. Samtidig gjør et stadig mer dynamisk, automatisert og integrert kraftsystem oss mer sårbare og utfordrer vår evne til å opprettholde normaldrift. I tillegg har det sikkerhetspolitiske spenningsnivået økt i verden. Samlet øker dette Statnetts behov for å øke både digital og fysisk robusthet og beredskap både i drift og utvikling.

Forskning og innovasjon er avgjørende for bærekraftig, effektiv og sikker utvikling av kraftsystemet

Statnett satser betydelig på forskning, utvikling og innovasjon. Dette gjøres gjennom prosjekt med eksterne partnere og støtte fra virkemiddelapparatet, både Forskningsrådet og EU. Porteføljen består av 69 FoU-prosjekt. Eksempler på resultat fra prosjekt er løsninger for nettilkobling av havvindanlegg (Grønn Plattform Ocean Grids), grunnlag for bygging av digital stasjon (IPN

EcoDis) og mer datadrevet drift av kraftsystemet (IPN NEWEPS). Statnett er partner i store EU prosjekt som Mission, for utvikling av SF6-frie brytere og InterOpera, som adresserer interoperabilitet av HVDC-anlegg. Det nye prosjektet MaksGrid, utvikler løsninger for å øke kapasiteten av kraftsystemet.

Statnett styrker bærekraftsarbeidet

Statnetts bærekraftsrapport er fra 2024 inkludert i styrets årsberetning. Statnett rapporterer nå for første gang i henhold til de nye kravene i regnskapsloven som inkluderer EU-direktivet om bærekraftsrapportering - Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), og de tilhørende standardene European Sustainability Reporting Standards (ESRS). Se styrets årsberetning del 2 for bærekraftsrapporten.

Statnetts arbeid med aktivitets- og redegjørelsesplikten er beskrevet på statnett.no. Statnetts arbeid med aktsomhetsvurderinger iht. Åpenhetsloven er dekket i bærekraftsrapporten. Mer informasjon finnes på statnett.no

I 2024 var det en økning i antall hendelser med alvorlig skadepotensial. Økningen var innen elsikkerhet og transport. Alle hendelser er undersøkt og fulgt opp. 16. mars 2025 ble det oppdaget et større oljeutslipp fra gamle Hamang transformatorstasjon, en frakoblet og ikke spenningsatt stasjon. Omstendighetene er på tidspunktet for publisering av års- og bærekraftsrapporten ikke klare og oppfølging gjennomføres iht. gjeldende prosedyre.

Det totale sykefraværet holder seg fortsatt på et lavt nivå, og er ved utgangen av 2024 likt som i 2023 på 4 prosent.

Finansielle resultater

Statnetts driftsinntekter reguleres av Reguleringsmyndigheten for energi (RME), som definerer et tak for tillatt inntekt. Regnskapsførte inntekter kan avvike fra tillatt inntekt i enkeltår, men skal over tid tilsvare tillatt inntekt. Underliggende resultat baseres på tillatt inntekt, og differansen mellom regnskapsmessig og underliggende resultat kalles mer- eller mindreinntekt.

Underliggende resultat for konsernet utgjorde 1 218 mill. kroner i 2024. Dette er en reduksjon på 367 mill. kroner, fra 1 585 mill. kroner i fjor. Underliggende driftsresultat ble 3 977 mill. kroner mot 3 840 mill. kroner i fjor. Bedring i underliggende driftsresultat er hovedsakelig forklart med økt tillatt inntekt.

Regnskapsmessig årsresultat i 2024 ble 1 720 mill. kroner, mot et negativt årsresultat på 2 617 mill. kroner i fjor. Økningen i regnskapsmessig årsresultat skyldes hovedsakelig økte tariff- og flaskehalsinntekter, samt at ekstraordinære tilbakebetalinger til netteierne var lavere enn året før. Økningen i resultatet motvirkes noe av høyere kostnader.

Regnskapsmessig driftsresultat i 2024 ble på 4 621 mill. kroner, en økning fra et negativt resultat på 1 547 mill. kroner året før.

Driftsinntekter

Konsernets regnskapsmessige driftsinntekter i 2024 ble 18 961 mill. kroner, mot 11 600 mill. kroner i 2023. Tariffinntektene har økt med 4 282 mill. kroner, fra 3 110 mill. kroner i 2023 til 7 392 mill. kroner i 2024, som følge av gjeninnføring av tariff for fastledd.

Flaskehalsinntektene har også økt i forhold til fjoråret som følge av mer utveksling av kraft. Flaskehalsinntekter fra utenlandskablene økte med 30 prosent, men internt i Norge ble flaskehalsinntektene redusert med 20 prosent på grunn av mindre prisforskjeller mellom de norske prisområdene. På grunn av høye flaskehalsinntekter ble det i 2024 utbetalt 781 mill. kroner i kompensasjon til underliggende nett. Tilsvarende utbetaling i 2023 var på 2 568 mill. kroner.

Totalt sett medførte dette at Statnett fikk en merinntekt på 644 mill. kroner i løpet av 2024 mot en mindreinntekt på 5 387 mill. kroner i 2023. Ved utgangen av 2024 har Statnett en opparbeidet akkumulert merinntekt på 4 535 mill. kroner. Opparbeidet mer- eller mindreinntekt tillates ikke balanseført etter IFRS. Se note 4, som omhandler driftsinntekter og kapittel om økonomisk regulering av Statnett for nærmere detaljer.

Driftskostnader

Konsernets driftskostnader i 2024 er økt til 14 341 mill. kroner fra 13 147 mill. kroner i 2023. En stor del av økningen skyldes systemtjenester drevet av økt volum og priser knyttet til nye reservemarkeder. Kostnader relatert til overføringstap er redusert mot i fjor som følge av lavere kraftpriser.

Økt aktivitet i selskapet førte til at øvrige driftskostnader ble høyere som følge av økt bemanning, større utredningsbehov i prosjekter i tidligfase og økt omfang i anleggsdriften. Videre er det økte kostnader knyttet til stor aktivitet innen digital infrastruktur og digitale tjenester.

Finans

Netto finansposter for konsernet ble negativt med 2 432 mill. kroner, mot negativt på 1 815 mill. kroner i fjor.

Rentekostnadene økte som følge av høyere rentenivå og høyere gjennomsnittlig lånesaldo.

Kontantstrøm og balanse

Netto kontantstrøm for konsernet i 2024 ble 4 495 mill. kroner, mot 318 mill. kroner i fjor. Kontantstrømmen fra den operasjonelle virksomheten i konsernet øker i forhold til fjoråret hovedsakelig på grunn av høyere flaskehals- og tariffinntekter og lavere tilbakebetaling til netteierne sammenlignet med fjoråret.

Netto negativ kontantstrøm fra investeringsaktiviteter er økt betydelig mot i fjor hovedsakelig som følge av høy aktivitet i nettanleggsporføljen samt kjøp av rentefond.

Likviditetsendring fra finansiering inkluderer nettoeffekten av nedbetalt rentebærende gjeld med 5 554 mill. kroner og opptak av ny rentebærende gjeld på 13 367 mill. kroner. I tillegg ble det utbetalt utbytte på 793 mill. kroner.

Frem til avleggelse av styrets årsberetning er det i mars 2025 nedbetalt et obligasjonslån på 4 813 mill. kroner (500 mill. euro). Videre ble det i mars 2025 tatt opp et sertifikatlån på 1 000 mill. kroner med 3 måneders løpetid.

Statnett SF har høy kredittverdighet. Standard & Poor's og Moody's Investors Services har gitt Statnett SF kredittrater for langsiktig låneopptak på henholdsvis A+ og A2. Den høye kredittratingen gir Statnett SF gode lånemuligheter.

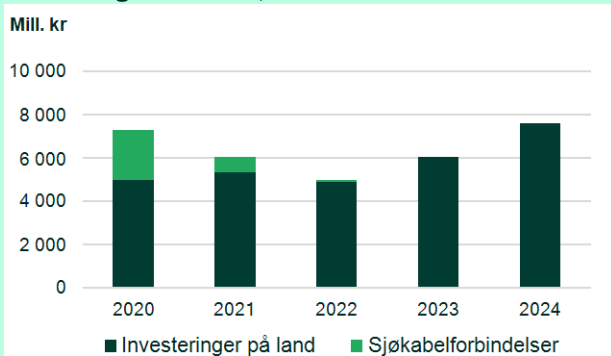
Totalkapitalen i konsernet økte i 2024 til 105 533 mill. kroner mot 90 303 mill. kroner i 2023. Rentebærende gjeld øker mot året før, hovedsakelig som følge av låneopptak og er 67 563 mill. kroner i 2024 mot 55 699 mill. kroner i 2023. Egenkapitalen økte med 1 363 mill. kroner til 25 482 mill. kroner ved utgangen av 2024, mot 24 118 mill. kroner i 2023.

Egenkapitalprosenten i konsernet gikk ned fra 26,7 prosent i fjor til 24,1 prosent i 2024. Korrigert for merinntekt er den redusert fra 23,3 prosent til 20,8 prosent.

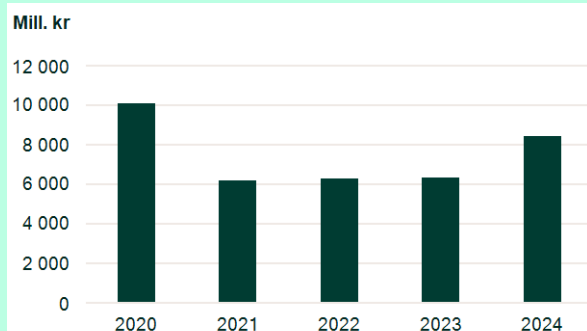
Investeringer og nettanlegg satt i drift

Statnetts samlede investeringer i 2024 var 7 619 mill. kroner, en økning fra 6 078 mill. kroner i fjor.

Investeringer Statnett, konsern

Utvikling i anlegg under utførelse, konsern

Investeringene inkluderer avsluttede og pågående nettanleggsprosjekter, kjøp av nettanlegg og digital utvikling.

Investeringer i nettanlegg øker som følge av store prosjekter i gjennomføringsfasen og prosjekter knyttet til oppgradering av eksisterende anlegg. I 2024 har Statnett ferdigstilt flere store nettinvesteringer, blant annet i Oslo og Akershus, Nordland og Midt-Norge.

Statnetts samfunnsoppdrag

Statnett har ansvar for å utvikle og drifte transmisjonsnettene på en samfunnsøkonomisk rasjonell måte. Vi skal sørge for at det til enhver tid er balanse mellom produksjon og forbruk av elektrisk kraft. Statnett skal sikre god forsyningssikkerhet, et velfungerende kraftmarked og en rasjonell nettutbygging. Samfunnsnyttene ved løsningene som velges, skal overstige kostnader og ulemper.

Statnett skal løse samfunnsoppdraget effektivt på en måte som skaper verdi over tid. Vi skal opptre ansvarlig og bærekraftig, i tråd med statens eierforventninger. Disse eierforventningene er formidlet gjennom eierskapsmeldingen, samt statens klimamål og mål om økt kraftproduksjon og ny næringsvirksomhet.

Statnett legger samfunnsøkonomiske beregninger til grunn for alle vesentlige beslutninger om systemdrift og nettutbygging. Selskapet rapporterer årlig til Energidepartementet (ED) på oppnåelse av myndighetenes sektorpolitiske mål gjennom indikatorer på:

- Forsyningssikkerhet
- Kapasitetsreservasjoner
- Prisforskjeller
- Kostnadsutvikling

Disse indikatorene viser hvordan Statnett bidrar til at myndighetene oppnår sitt sektorpolitiske mål, og i sum vil indikatorene reflektere forholdet mellom kostnad og nytte for samfunnet.

Noen av indikatorene påvirkes av eksterne faktorer som Statnett ikke kontrollerer fullt ut, eksempelvis

forsyningssikkerhet og prisforskjeller. Indikatorene bør derfor følges over noe tid for å se trender.

For 2024 har Statnett i sum levert i tråd med eller over ambisjonsnivået. Det har vært god forsyningssikkerhet, og Statnett har reservert betydelig med kapasitet på vegne av kundene. Det har vært en nedgang i prisforskjeller fra 2023 til 2024, noe som for fjoråret primært er påvirket av endringer i det nominelle prisnivået. På sikt arbeider Statnett med å bygge ut mer kapasitet i nettet for å redusere flaskehals og å jevne ut prisforskjeller mellom budområdene internt i Norge. Det er imidlertid ikke nødvendigvis et mål å fjerne alle flaskehals i nettet, da det ikke er samfunnsmessig rasjonelt å bygge et nett helt uten flaskehals.

Når det gjelder Statnetts kostnadsutvikling, er denne på samme nivå som i fjor. Fremover forventer vi at kostnadene vil øke mer enn summen av forbruk og produksjon, blant annet grunnet betydelige prisøkninger i både drift og utbygging av nettet. Statnett har som mål å begrense denne kostnadsveksten fremover. For en oversikt over indikatorene med definisjon, ambisjon og resultater henvises det til kapittel for øvrig informasjon og indikatorer for sektorpolitiske mål.

Sentrale immaterielle ressurser

Statnetts viktigste immaterielle ressurser er knyttet til Statnetts rolle som eier og operatør av transmisjonsnettene i Norge. Det kreves konsesjoner for å eie og utvikle transmisjonsnett og Statnetts inntekter er derfor regulert. Statnett er også systemansvarlig for kraftsystemet i Norge. Rollen er tildelt Statnett gjennom forskrift. Statnetts ansatte med deres kompetanse og erfaring er også en immateriell ressurser som er vesentlig for driften av selskapet.

Foretaksstyring, risiko og internkontroll

Statnett følger anbefaling fra Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES) så langt de er relevante for statlige foretak, og legger til rette for eiers utøvelse av statens prinsipper for eierstyring. For ytterligere informasjon om foretaksstyring, samt styrets ansvar og roller, henvises det til års- og bærekraftsrapportens kapittel om foretaksstyring.

God risikostyring og høy beredskapsevne er avgjørende for å kunne ivareta forsvarlig drift av transmisjonsnettet. De største risikoene knytter seg til personsikkerhet, fysisk og digital sikkerhet, forsyningsikkerhet, porteføljerisiko, bærekraft, finansiering og rammebetingelser.

For informasjon om finansiell risiko se avsnitt Finansiell risiko i kapittel om risikostyring og internkontroll i års- og bærekraftsrapporten. Se også note 15 Derivater og sikringsbokføring for omtale av Statnetts finansielle derivatkontrakter.

Statnetts rammeverk for risikostyring og internkontroll bygger på anbefalinger gitt av NUES og The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO), samt retningslinjer for risikostyring gitt i ISO 31000 Risikostyring. Håndtering av risiko ivaretar også retningslinjer gitt i ISO 55001 Forvaltning av anlegg og verdier.

For nærmere redegjørelse, se kapittel om risikostyring og internkontroll i års- og bærekraftsrapporten.

Organisasjon

Ved utgangen av 2024 hadde konsernet 2 155 medarbeidere. Statnett har hovedkontor i Oslo og administrasjonskontorer i Alta, Trondheim, Sandnes Bergen og på Sunndalsøra. I tillegg har vi en rekke oppmøtesteder over hele landet. Konsernets virksomhet er organisert i seks forretningsområder og to stabsområder. Se note 20 og 22 for ytterligere informasjon om datterselskaper.

Fremtidsutsikter

Statnett har utarbeidet en strategi som dekker de utfordringer selskapet står overfor. Geopolitiske spenninger med økt usikkerhet energiomstilling, et krevende leverandørmarked, stort reinvesteringsbehov i nettet, ansvarlig omstilling og et integrert kraftsystem er trender som vil fortsette å prege oss som selskap fremover.

Strømnettet er kritisk infrastruktur og selv korte avbrudd kan ha store konsekvenser for viktige samfunnsfunksjoner. Dette medfører at digital og fysisk

sikring, et robust nett og evne til gjenoppretting av systemer i tilfelle utfall vil fortsette å være viktig.

Den grønne omstillingen er avhengig av en bred støtte fra befolkningen både globalt og lokal. Fremover blir det derfor viktig med en ansvarlig energiomstilling i møte med et krevende marked preget av høy etterspørsel, globale leverandørkjeder og et uoversiktlig leverandørkjede. Behovet for et strategisk leverandørsamarbeid blir viktigere for å sikre god sameksistens og minimere risikoen for brudd på menneskerettigheter. Klimaendringene er videre en av vår tids største trusler. Energisikkerheten er avhengig av at anlegg sikres mot økte klimaendringer og hyppigere ekstremvær.

Endringer i styret og ledelse gjennom året

I forbindelse med valg av ansattvalgte styremedlemmer i juni 2024 trådte Rolf Korneliussen ut av styret. Børre Langgård ble valgt inn i styret som nytt ansattvalgt styremedlem på samme tidspunkt.

Elisabeth Vike Vardheim tiltrådte som konsernsjef 1. november 2024. Hun har vært konstituert konsernsjef fra 1. juni 2024 etter Hilde Tonne. Styret takker Hilde Tonne for hennes innsats gjennom tre år som konsernsjef i selskapet.

Styret takker alle medarbeidere

Styret vil takke alle medarbeidere i Statnett for en svært god innsats i 2024 med å sikre strøm i storm og uvær, og med å drifte og utvikle systemet i en periode med store endringer i kraftsystemet.

Styreansvarsforsikring

Statnett SF har tegnet styreansvarsforsikring for konsernet, inkludert datterselskaper. Se note 20 for ytterligere informasjon. Forsikringen dekker det personlige rettslige erstatningsansvaret som styret og daglig leder kan pådra seg i forbindelse med utøvelse av vervet. Forsikringen dekker også ansatte som kan pådra seg et selvstendig ledelsesansvar.

Styreansvarsforsikringen er plassert hos forsikringsgivere med solid rating.

Resultatdisponering

Konsernet årsresultat etter skatt ble 1 720 mill. kroner i 2024. Morselskapet hadde et årsresultat på 1 479 mill. kroner.

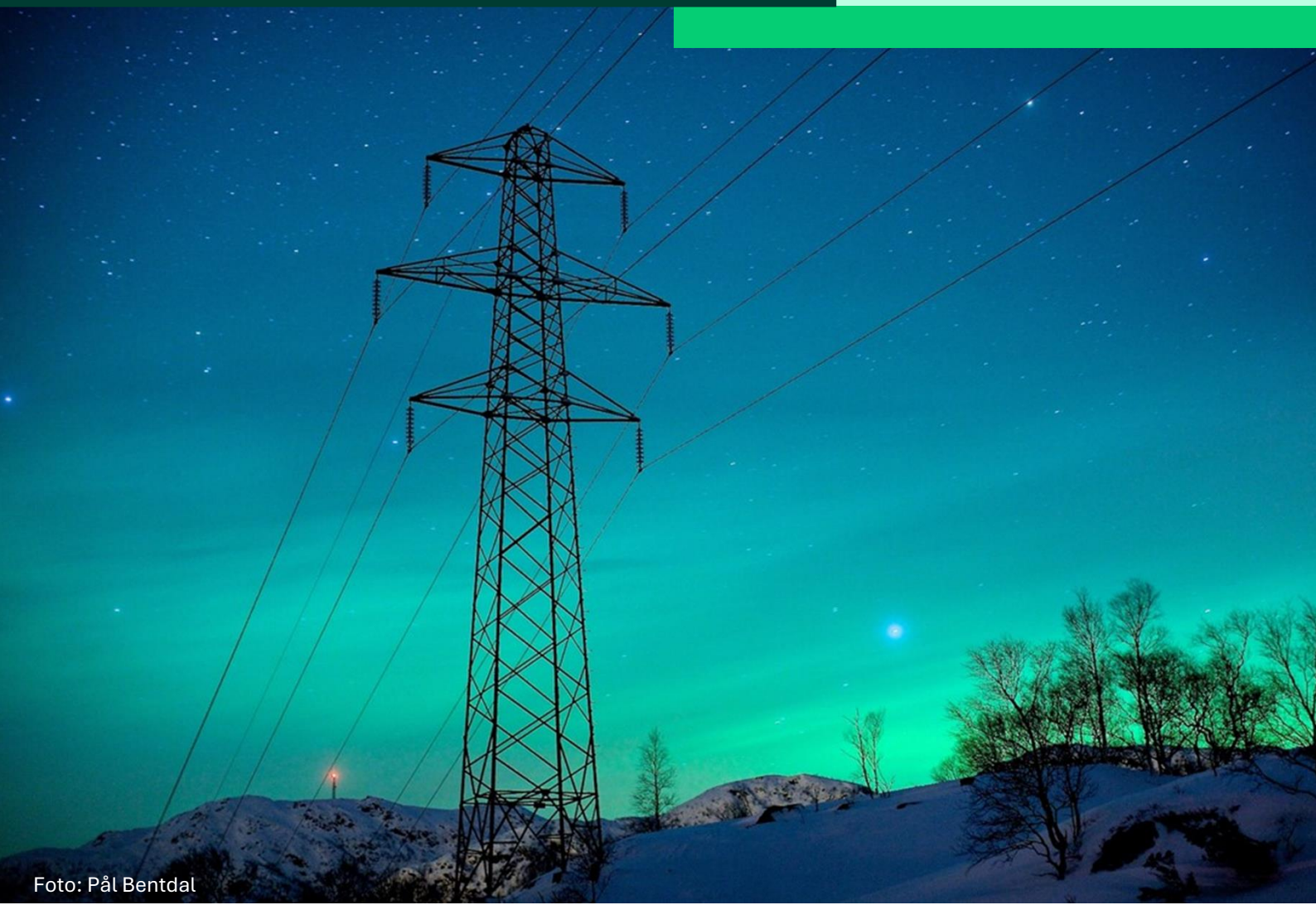
I tråd med statsbudsjettet for 2024 er utbyttet for 2024 foreslått til 50 prosent av utbyttegrunnlaget. Utbyttegrunnlag er definert som konsernets årsresultat etter skatt, justert for årets endring i saldo for mer-/mindreinntekt etter skatt. I 2024 utgjorde utbyttegrunnlaget og det underliggende resultatet 1 218 mill. kroner. Det foreslåtte utbyttet er i henhold til gjeldende utbyttepolicy, og er vurdert som forsvarlig ut fra Statnetts egenkapital og likviditet. Ved utgangen av 2024

var foretakets egenkapital 25 482 mill. kroner (24,1 prosent), og egenkapital korrigert for mer-/mindreinntekt var 21 945 mill. kroner (20,8 prosent). Styret foreslår på bakgrunn av dette følgende disponering av årsresultatet fra morselskapet Statnett SF (tall i mill. kroner):

Til utbytte	609
Til opptjent annen egenkapital	870
Sum disponert	1 479

I samsvar med regnskapslovens § 2-2 (8) nr.1 bekrefter styret at årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

Bærekraftsrapport

Innhold

Sammendrag	23
ESRS 2 Generelle opplysninger	28
Klima og miljø	66
Taksonomi for bærekraft	67
E1 Klimaendringer	77
E2 Forurensning	88
E4 Biologisk mangfold og økosystemer	92
E5 Ressursbruk og sirkulærøkonomi	103
Mennesker	109
S1 Egne ansatte	110
S2 Ansatte i verdikjeden	123
S3 Berørte lokalsamfunn	133
Styring	141
G1 Forretningsetikk	142
ESRS indeks	147
Indekser med referanser til andre lovkrav og standarder	153

Sammendrag

Forventningene fra samfunnet om å ivareta natur, mennesker og klima øker. Samtidig skjerpes kravene fra nasjonale og internasjonale myndigheter til hvordan vi skal jobbe med og rapportere på bærekraft, og investorer krever også mer åpen, relevant, sammenlignbar og pålitelig informasjon. Dette er bakgrunnen for nye regler for bærekraftsrapportering i regnskapsloven som følge av innlemmelse av Direktivet om bærekraftsrapportering (CSRD, Corporate Sustainability Reporting Directive) som ligger til grunn for Års- og bærekraftsrapporten for 2024.

Leserveiledning

- Rapporten begynner med et innblikk i prosessen for å identifisere Statnetts vesentlige bærekraftstemaer, og hvordan styringssystemer og strategi ivaretar disse temaene. Dette dekkes i det første kapitlet, European Sustainability Reporting Standards (ESRS) 2, Generelle opplysninger
- Videre går rapporten inn i tre seksjoner, hhv. Klima og miljø, Mennesker og Styring (tilsvarende ESG)
- Under disse tre seksjonene har vi inkludert våre åtte vesentlige temaer. Rapporteringen på de vesentlige temaene omtaler hvordan disse er hensyntatt i strategi, styrende dokumenter, tiltak og mål
- Mange av kravene i de tematiske standardene er samlet i ESRS 2, og de tematiske standardene refereres derfor ofte til opplysninger i ESRS 2

Våre vesentlige bærekraftstemaer

Gitt Statnetts samfunnsoppdrag, fotavtrykk og selskapsstørrelse har Statnett påvirkninger, risikoer og muligheter innen flere bærekraftstemaer. Åtte temaer er identifisert som vesentlige for Statnett:

Klima og miljø

- E1 Klimaendringer
- E2 Forurensing
- E4 Biologisk mangfold og økosystemer
- E5 Ressursbruk og sirkulærøkonomi

Mennesker

- S1 Egne ansatte
- S2 Ansatte i verdikjeden
- S3 Berørte lokalsamfunn

Styring

- G1 Forretningsetikk

Oppsummering av rapporten

ESRS 2 Generelle opplysninger

I tråd med regnskapsloven og CSRD skal Statnett kun rapportere informasjon knyttet til virksomhetens vesentlige bærekraftstemaer. Statnett har derfor i 2024 gjennomført en omfattende dobbel vesentlighetsanalyse (DVA) for å identifisere hvilke temaer som er vesentlige for oss. De vesentlige temaene skal videre forankres i konsernstrategi, risikostyring og styrende dokumenter.

Eksempler på resultater 2024:

- Identifisert åtte vesentlige temaer: Klimaendringer, forurensning, biologisk mangfold og økosystemer, ressursbruk og sirkulærøkonomi, egne ansatte, ansatte i verdikjeden, berørte lokalsamfunn og forretningsetikk

Eksempler på tiltak 2024:

- Strategi og styrende dokumenter oppdatert

- Rutiner for internkontroll styrket

Veien videre:

- Oppdatere DVA
  - Forbedre rapportering i tråd med krav i CSRD
-

Taksonomi for bærekraft

EU-taksonomien er et klassifiseringssystem for bærekraftige økonomiske aktiviteter. Miljømålene definert i taksonomien er sammenfallende med bærekraftstemaene relatert til miljø i CSRD, og taksonomirapporteringen er en integrert del av bærekraftsrapporten.

Eksempler på resultater 2024:

- 100 prosent av Statnetts driftsutgifter og investeringsutgifter var taksonomiforenlige
- 99,8 prosent av Statnetts omsetning var taksonomiforenlige i 2024

Eksempler på tiltak 2024:

- Vurdert aktivitet opp mot taksonomikriterier. Ingen relevante endringer for 2024

Veien videre:

- Kontinuerlig forbedre Statnetts håndtering av bærekraftstemaer for å opprettholde høy andel taksonomiforenlige aktiviteter
-

E1 Klimaendringer

Klimaomstillingen gir Statnett mulighet til å bidra til elektrifisering, styrke fokuset på optimalisering av eksisterende nett og utvikle ny teknologi. Samtidig planlegger Statnett betydelige kutt i egne klimagassutslipp fremover, fra materialbruk til nettutvikling, anleggsvirksomhet, svovelheksafluorid (SF₆)-lekkasjer, nettap og inngrep i karbonrik natur mm. Klimaendringer øker fysisk risiko for vår infrastruktur som må håndteres.

Eksempler på resultater 2024:

- 26 prosent reduksjon i totale klimagassutslipp sammenliknet med 2023, hovedsakelig grunnet færre nye spenningssatte nettanlegg i 2024. Vi forventer en økning i nye spenningssatte nettanlegg i årene fremover

Eksempler på tiltak 2024:

- Karbonprising i anskaffelse av bygg- og anleggstjenester testet
- Klimakrav i anskaffelser satt
- Tiltak for å redusere bruk og utslipp av SF₆-gass implementert

Veien videre:

- Utvikle omstillingsplan med vitenskapsbaserte mål
-

E2 Forurensning

Forurensning bidrar globalt til å forverre naturkrisen. Forurensning er strengt regulert og i utgangspunktet forbudt i Norge. Statnetts omfattende anleggsarbeid og drift av oljeholdige transformatorstasjoner over hele landet medfører iboende risiko for utilsiktet forurensning, med spesielt alvorlige potensielle konsekvenser ved utslipp til vann.

Eksempler på resultater 2024:

- Null alvorlige forurensningshendelser i 2024¹

Eksempler på tiltak 2024:

- Sanering av oljekabler med bakterieteknologi besluttet, installasjon av forurensningsbarrierer på gamle transformatorer og avbøtende tiltak i anleggsfase gjennomført

Veien videre:

- Videreføre og videreutvikle forebyggende tiltak mot forurensning, samt forbedre datatilgang
-

E4 Biologisk mangfold og økosystemer

Naturen, økosystemene og de tjenestene de gir oss ligger til grunn for verdiskapingen i samfunnet, men naturen er under press. Statnett påvirker naturen blant annet gjennom arealbruk, anleggsvirksomhet og løsningsvalg.

Eksempler på resultater 2024:

- Null nye spenningsatte anlegg i inngrepsfri natur
- 0,033 km² sårbar eller verdifull natur berørte av nye spenningsatte anlegg

Eksempler på tiltak 2024:

- Mål om å dokumentere bruk av tiltakshierarkiet i prosjekter inkludert i Statnetts målstyring
- Bidratt til utvikling av metode for prosjektbasert naturregnskap
- Testet konkurranse på arealbruk i anskaffelser

Veien videre:

- Implementere tettere måloppfølging i prosjektene og styrke håndteringen av naturpåvirkning i verdikjeden
-

E5 Ressursbruk og sirkulær økonomi

Vår virksomhet gir oss mulighet til å påvirke folk, klima og natur både negativt og positivt gjennom hvordan vi planlegger våre prosjekter, hvilke materialer vi kjøper og hvordan vi avhender avfall. Det er en prioritet for Statnett å bidra til mer sirkulære materialstrømmer fremover.

Eksempler på resultater 2024:

- Sorteringsgrad for avfall på 96 prosent
- 72 prosent lavere materialforbruk sammenliknet med 2023, primært grunnet færre nye spenningsatte nettanlegg i 2024. Vi forventer en økning i nye spenningsatte nettanlegg i årene fremover

Eksempler på tiltak 2024:

- Videresolgt teknisk utstyr
- Stilt krav om resirkulert stål i anskaffelser

Veien videre:

- Videreføre og videreutvikle tiltak for sirkulære materialstrømmer
-

¹ 16. mars 2025 ble det oppdaget et større oljeutslipp fra gamle Hamang transformatorstasjon, en frakoblet og ikke spenningsatt stasjon. Omstendighetene er på tidspunktet for publisering av års- og bærekraftsrapporten ikke klare og oppfølging gjennomføres iht. gjeldende prosedyre.

S1 Egne ansatte

Egne ansatte er grunnmuren i vår virksomhet, og deres trivsel og engasjement er avgjørende for organisasjonens suksess. Å fremme likestilling, mangfold og inkludering er en strategisk fordel. Vår virksomhet innebærer iboende risikoer, og vi jobber for å skape en sikker arbeidsplass og forhindre enhver ulykke og skade på personell som måles gjennom SIF (Serious Incident Frequency).

Eksempler på resultater 2024:

- Økning i engasjementsscore fra 7,4 til 7,9 av 10
- Negativ utvikling i SIF-verdien fra 2,6 til 4,5. De viktigste årsakene var flere hendelser knyttet til elsikkerhet og transport

Eksempler på tiltak 2024:

- Styrket internkontroll for HMS-området
- Samarbeid med Unicus etablert for å øke organisasjonens kompetanse på nevromangfold (nevrologiske variasjoner og utfordringer, som for eksempel ADHD, autisme, Tourettes syndrom, dysleksi, dyspraksi med flere)
- Tydeliggjort fokus på mangfold og inkludering i vår rekrutteringsprosess gjennom mangfoldserklæring i stillingsannonser, mål om antall kvinner og personer med minoritetsbakgrunn og funksjonsnedsettelse i intervju prosess og bruk av tester

Veien videre:

- Videreutvikle virksomhetens arbeid med likestilling, mangfold og inkludering gjennom aktivitets- og redegjørelsesplikten

---

S2 Ansatte i verdikjeden

Statnett er avhengig av ansatte i verdikjeden for å få gjennomført vårt samfunnsoppdrag. Økt kraftbehov og grønn omstilling øker presset i leverandørmarkedet. Dette kan øke risikoen for bruk av leverandører med dårlige arbeidsforhold og menneskerettighetsbrudd i sin praksis.

Eksempler på resultater 2024:

- Én alvorlig hendelse rapportert hos Statnetts leverandører

Eksempler på tiltak 2024:

- Utviklet og iverksatt sikkerhetskulturprogrammet "Sikker byggeplass"
- Styrket systematikk for gjennomføring av risikobaserte aktsomhetsvurderinger for leverandørkjede
- Etablert etterlevelsprogram for leverandørhåndtering

Veien videre:

- Styrke håndteringen av påvirkninger på mennesker i verdikjeden gjennom helhetlig plan for innkjøp og leverandørstyring

---

S3 Berørte lokalsamfunn

Når vi planlegger og bygger nettet, må det gjøres så skånsomt som mulig for de lokalsamfunn som berøres, og i særdeleshet der urfolks interesser berøres. Dette er viktig for å møte våre forpliktelser, bygge støtte i befolkningen, ivareta gode relasjoner med våre interessenter og muliggjøre effektiv prosjektgjennomføring.

Eksempler på resultater 2024:

- Ti dialogmøter med berørte lokalsamfunn i forbindelse med oppdatering av områdeplanene med om lag 1000 deltakere

Eksempler på tiltak 2024:

- Styrket kompetanseheving knyttet til urfolks særskilte rettigheter. 45 relevante medarbeidere deltok på kurs og 120 ansatte på fagsamling
- Instruks og håndbok for samhandling med reindriftsutøvere utviklet
- Reindriftskoordinatorer ansatt

Veien videre:

- Videreutvikle arbeid med interessentinvolvering og intern kompetanseheving
-

G1 Forretningsetikk

Statnett har et ansvar for å bidra til at omstillingen av samfunnet skjer på en etisk forsvarlig måte. Dette innebærer å utvikle både en virksomhetskultur og et styringssystem som tilrettelegger for etisk forretningsførsel.

Eksempler på resultater 2024:

- Null identifiserte tilfeller av korrupsjon og bestikkelser
- Ti saker behandlet av Etikk- og varslingsutvalget

Eksempler på tiltak 2024:

- Nye etiske retningslinjer med obligatorisk kurs for alle ansatte lansert

Veien videre:

- Mer strategisk og systematisk leverandøroppfølging relatert til bærekraft

ESRS 2 Generelle opplysninger

Statnett spiller en helt sentral rolle i transport av fornybar energi over hele Norge. Slik bidrar vi også i omstillingen til et lavutslippssamfunn.

Samtidig skaper denne omstillingen dilemmaer fordi den krever økt utbygging av infrastruktur for produksjon og transport av kraft. Statnett har ikke bare ansvar for å forvalte felleskapets midler, men skal også forvalte felleskapets naturområder, klimaforpliktelser og lokalsamfunn på en ansvarlig måte for fremtidige generasjoner.

Tidlige vurderinger av naturverdier og involvering av lokalsamfunn og andre interessenter er nødvendig for å sørge for gode løsningsvalg, redusere konfliktnivå i omstillingen og sørge for effektiv prosjektgjennomføring.

Med andre ord, for å lykkes med energiomstillingen må omstillingen ivareta naturen og menneskene som påvirkes av den.

Kapittel ESRS 2 omtaler grunnlaget for utarbeidelse av bærekraftsrapporten samt risikostyringen og internkontrollen for bærekraftsrapporteringen. Videre omtales vesentlige aspekter ved Statnetts forretningsmodell og verdikjede, hvordan bærekraft styres i Statnett og hensyntas i strategien, samt utarbeidelse av vår nye doble vesentlighetsanalyse. Virksomhetens styrende dokumenter omtales også her.

Vi har engasjert Deloitte AS for å attestere bærekraftsrapporten, som del av års- og bærekraftsrapporten. Deres uttalelse er vedlagt.

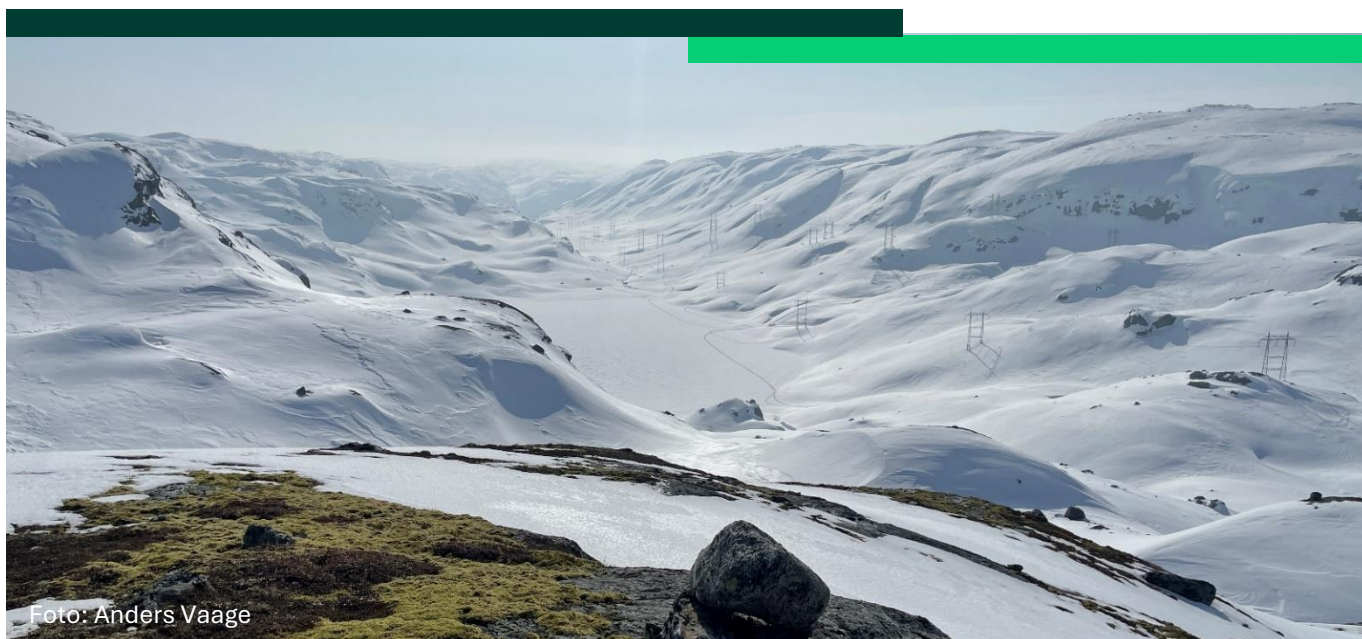

Foto: Anders Vaage

Grunnlag for utarbeidelse av bærekraftsrapport

For første gang rapporterer Statnett i 2024 i henhold til de nye reglene i regnskapsloven om bærekraftsrapportering. Med dette har direktivet om bærekraftsrapportering, Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) og de tilhørende standardene European Sustainability Reporting Standards (ESRS), blitt innlemmet i regnskapsloven.

Direktivet innebærer blant annet betydelig mer omfattende og detaljerte krav for bærekraftsrapportering. Utgangspunktet for å kunne rapportere etter CSRD er en "dobbel vesentlighetsanalyse" (DVA). Statnett gjennomførte en slik analyse første gang i 2022, og det ble gjennomført en ny analyse i andre og tredje kvartal av 2024.

Resultatet av dette arbeidet er en prioritert oversikt over hva som er de vesentlige påvirkningene, risikoene og mulighetene våre, både fra et påvirkningsperspektiv, finansielt perspektiv eller begge deler. Oversikten danner også utgangspunkt for vårt arbeid med strategi og tiltak, samt for hva Statnett skal rapportere i bærekraftsrapporten.

Bærekraftsrapporten er konsolidert, og følger samme prinsipp som for finansregnskapet. Dette betyr at konsernregnskapet omfatter Statnett SF og datterselskaper der Statnett SF alene har eierandeler som gir kontroll over virksomheten.

Normalt antas Statnett SF å ha kontroll når direkte eller indirekte eierinteresser utgjør mer enn 50 prosent av de stemmeberettigede aksjene.

De vesentlige påvirkningene, risikoene og mulighetene Statnett identifiserte gjennom DVA-prosessen inkluderer vurderinger av hvorvidt disse inntreffer eller kan inntreffe i både oppstrøms- og nedstrøms verdikjede.

Statnett har ikke benyttet seg av muligheten til å utelate visse opplysninger om immaterialrett, kompetanse eller resultater av innovasjon, jf. ESRS 1 punkt 7.7.

Estimering og utfallssikkerhet

Statnetts klimagassregnskap for scope 3 (indirekte utslipp) inneholder en rekke estimater, både med tanke på aktivitetsnivå og beregning av utslippsverdi. Vi har anslagsvis 23 prosent av utslippene dekket med aktivitetsdata som kommer fra leverandør. Se rapportering knyttet til klimagassregnskapet i kapittel E1 - Klimaendringer for mer utfyllende beskrivelse av fremgangsmåte for beregning av utslipp, planlagte forbedringstiltak og konsekvenser av estimatusikkerheten for totalt rapporterte tall.

Vi benytter oss også av estimater for å beregne tallene i E5-4 inngående ressurser, se kapittel E5 - Ressursbruk og sirkulærøkonomi for flere detaljer. Her har anslagsvis 67 prosent aktivitetsdata fra leverandør. De resterende 33 prosent er estimater for ressurser for betong, sand og grus brukt i nettutviklingsprosjekter. Disse er basert på egne livssyklusanalyser for standardprosjekter i Statnett. Vi vil her jobbe for å få korrekte aktivitetsdata som del av rapporteringen i prosjekter.

Endringer i forberedelse og presentasjon av bærekraftsinformasjon

Dette er første året Statnett rapporterer etter de nye reglene om bærekraftsrapportering i regnskapsloven. Det innebærer at det rapporteres på en rekke nye indikatorer.

I bærekraftsrapporten er det også inkludert informasjon fra annen lovgivning og relevante rammeverk og rapporteringsstandarder utover CSRD og ESRS. Disse er listet opp i tabell 1 "Opplysninger fra annen lovgivning eller rammeverk".

Tabell 1: Opplysninger fra annen lovgivning eller rammeverk

Rapporteringsstandarder/Rammeverk/Lovgivning
Åpenhetsloven
TNFD
TCFD

Styring av bærekraft

Statnett SF er et statsforetak som er eid av staten ved Energidepartementet. Eierskapsmeldingen (Meld. St. 6 (2022–2023: Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap) tydeliggjør eiers forventninger knyttet til bærekraft. Staten er opptatt av at virksomheten skal drives på en ansvarlig måte. Dette betyr at Statnett skal opptre etisk forsvarlig, og identifisere og håndtere selskapets påvirkning på mennesker, samfunn og miljø.

Ansvar og mandater

Statnett sine sektorpolitiske mål er nedfelt i selskapets vedtekter. Statnett er organisert slik at styret har ansvar for at "[...] virksomheten drives i samsvar med foretakets formål, vedtekter og retningslinjer fastsatt av foretaksmøtet (jf. Statsforetaksloven paragraf 23)". I dette ligger det blant annet at styret skal sørge for at Statnett er forsvarlig organisert med klare ansvarslinjer.

Konsernsjefen svarer til styret, og skal organisere driften i tråd med vedtektene, strategien og styrets fastsatte rammer. Konsernsjefen skal samarbeide med styret om å lage en langsiktig strategi for bærekraftig og effektiv måloppnåelse av sektorpolitiske mål. Konsernsjefen er ansvarlig for at strategien følges opp på en hensiktsmessig måte, og ansvarlig for å lede foretakets daglige drift.

Det er flere mandater, retningslinjer og andre styrende dokumenter som gjenspeiler ansvaret konsernledelsen og styrende organer har i arbeidet med bærekraft. Våre styrende dokumenter er listet i tabell 13 "Våre styrende dokumenter".

Styret fastsetter rammer for hvor mye og hvilke typer risiko selskapet er villig til å ta, og konsernsjefen skal sørge for risikostyring og internkontroll i Statnett.

Risikostyring er nedfelt i Statnetts styringsprinsipper. Styringsprinsippene gjelder også i håndteringen av påvirkninger, risikoer og muligheter. Risikostyring er et strategisk virkemiddel som hjelper Statnett med å prioritere og ta bedre beslutninger, samt å oppnå selskapets mål.

ESRSene trekker frem betydningen av å sette mål relatert til vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter. I Statnett er målstyring rammeverket som brukes for å følge målene i strategien. Det er konsernsjefen som har ansvar for resultatstyringsprosessen.

Det er styret og konsernsjefen som er de øverste ansvarlige for tilsyn med påvirkninger, risikoer og muligheter. Revisjonsutvalget (RU) skal forberede styrets behandling av regnskaps- og bærekraftrapporteringen samt følge opp ekstern revisor i tråd med Allmennaksjeloven paragraf 6-43.

Statnett har ikke godtgjørelsesordninger for styret, konsernledelsen eller øvrige ansatte knyttet til bærekraft. Note 23 i finansregnskapet redegjør for ytelser til ledelsen.

Organisering av bærekraftsarbeidet

Statnett har en bærekraftsavdeling som leder bærekraftsarbeidet i virksomheten, i tett samarbeid med relevante fagmiljøer ute i organisasjonen. Statnett har kompetanse på tvers av alle de vesentlige bærekraftsforholdene i virksomheten vår, og på vegne av konsernet følger relevante virksomhetsområder opp håndteringen av de vesentlige påvirkningene, risikoene og mulighetene. Statnett jobber målrettet med opplæring og kompetansebygging på bærekraft i virksomheten.

Relevant erfaring for medlemmer av styret og konsernledelsen

Styret og konsernledelsen i Statnett har bred sammensatt bakgrunn fra ulike sektorer, bransje og geografiske lokasjoner. Det er blant annet erfaring fra andre statlige foretak, infrastrukturvirksomheter, energi- og kraftbransjen, bank- og finans, samt rådgiving inkludert juridiske tjenester og konsulentvirksomhet. Noen av styremedlemmene har også vært medlemmer i regjeringsoppnevnte ekspertutvalg. Dette viser at styret og konsernledelsen har forutsetninger for å styre Statnett i tråd med god forretningsskikk.

I Statnetts styre er det totalt ni styremedlemmer, hvorav seks (67 prosent) av disse er uavhengige. Tre av styremedlemmene er ansattvalgte. Fire av ni styremedlemmer er kvinner noe som gir en kvinneandel

på 44 prosent. I konsernledelsen er fem av ni direktører kvinner noe som gir en kvinneandel på 56 prosent.

For ytterligere informasjon om styret og konsernledelsens sammensetning og bakgrunn, se kapittel om styret og konsernledelsen i års- og bærekraftsrapporten.

Geografisk plassering

For å levere på vårt samfunnsoppdrag er vi til stede over hele Norge. Hovedkontoret er i Oslo og administrasjonskontorene i Alta, Trondheim, Sandnes, Bergen og på Sunndalsøra. I tillegg har vi en rekke oppmøtesteder over hele landet. Konsernets virksomhet er organisert i seks forretningsområder og to stabsområder. Vi må ha ansatte i umiddelbar nærhet til anleggene våre for å ivareta forsyningssikkerheten døgnet rundt. I tillegg åpner digitale løsninger for at andre funksjoner og kompetanse kan utføre sitt arbeid fra våre kontorer rundt om i landet. Vi er i dag 2155 ansatte, hvorav 60 prosent jobber på hovedkontoret i Oslo, og 40 prosent i resten av landet - fra Kristiansand i sør til Kirkenes i nord.

Behandling av bærekraftsforhold i styrende organer

Vi vurderer regelmessig Statnetts påvirkninger, risikoer og muligheter knyttet til bærekraft. Viktige temaer, utviklingstrekk, forbedringstiltak og potensielle målkonflikter drøftes med konsernledelsen og styret. Konsernsjefen rapporterer status for mål, risiko, prosjektportefølje, bærekraftsarbeid og økonomi til styret.

I 2024 har revisjonsutvalget og styret fått detaljerte gjennomganger av, og opplæring innen spesifikke bærekraftsforhold, blant annet om viktige trender, implementeringen av CSRD og videre tiltak knyttet til vår bærekraftsrapportering.

Strategien vår oppdateres jevnlig, i tråd med ny informasjon om vesentlige temaer, og nye krav og forventninger. Vi konkretiserte mål og tiltak på bærekraftsområdet i forbindelse med oppdateringen av Statnetts strategi i 2024.

DVA-prosessen høsten 2024 resulterte i en liste over våre vesentlige temaer. Denne inkluderte vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter, og ble behandlet i både konsernledelsen, styret og revisjonsutvalget høsten 2024. For en komplett oversikt over påvirkninger, risikoer og muligheter henvises det til tabellene i ESRS 2 under "Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter".

Erklæring om aktsomhetsvurderinger

Statnett gjennomfører risikobaserte aktsomhetsvurderinger i tråd med FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv med tilhørende veiledning. Tabell 2 "Sentrale elementer i aktsomhetsvurderinger" viser hvor i bærekraftsrapporten forhold knyttet til våre aktsomhetsvurderinger omfattes.

Statnetts arbeid med aktsomhetsvurderinger iht. Åpenhetsloven er dekket i bærekraftsrapporten. Mer informasjon finnes på statnett.no. Krav til aktsomhetsvurderinger knyttet til Åpenhetsloven har ikke vært gjenstand for ekstern revisors attestasjon med moderat grad av sikkerhet.

Tabell 2: Sentrale elementer i aktsomhetsvurderinger

Sentrale elementer	Plassering i bærekraftsrapporten
Forankring av aktsomhetsvurderinger i styring, strategi og forretningsmodell	Kapittel ESRS 2, S1, S2 og S3
Dialog og involvering av berørte interessenter	Kapittel ESRS 2, S1, S2 og S3
Identifisering og vurdering av negative påvirkninger	Kapittel ESRS 2, S1, S2 og S3
Tiltak for å håndtere negative påvirkninger	Kapittel S1, S2, S3
Oppfølging av effekt av tiltak og kommunikasjon med berørte interessenter	Kapittel S1, S2, S3

Risikostyring og internkontroll for bærekraftsrapportering

Risikostyring og internkontroll spiller en sentral rolle for å ivareta kvalitet og nøyaktighet i bærekraftsrapporteringen. Det er i 2024 lagt et solid fundament og en plan for videre utvikling av internkontroll for bærekraftsrapportering,

med trinnvis implementering av forbedringer de kommende årene.

Risikostyring- og internkontrollsystemet i Statnett er organisert etter trelinjemedellene, COSO² og ISO 31000, som synliggjør roller og ansvar knyttet til styring og kontroll av foretaket, samt en effektiv og helhetlig internkontroll. Arbeidet med å etablere rammeverk for internkontroll over bærekraftsrapportering bygger på dette og allerede eksisterende internkontroll over finansiell rapportering.

Rammeverket tydeliggjør hvordan vi identifiserer, vurderer og håndterer risikoer knyttet til bærekraft, og at rapporteringen av bærekraftsdata er fullstendig, nøyaktig og pålitelig. Rammeverket beskriver hvordan internkontroll skal etableres, gjennomføres og etterleves i Statnett. For å sikre en felles forståelse av roller og ansvar, har vi utviklet rollebeskrivelser for nøkkelroller innen bærekraftsrapportering. Kontinuerlig forbedring og tilpasning til endrede krav og forventninger vil være sentralt fremover.

For å skape et forutsigbart og integrert rammeverk er det utarbeidet et foreløpig årshjul som beskriver hovedaktivitetene i internkontrollen. Årshjulet og rapporteringen av internkontroll over bærekraftsrapportering skal sammenfalle med årshjulet for internkontroll over finansiell rapportering.

Med utgangspunkt i vesentlige bærekraftstemaer og rapporteringspliktige datapunkter er det i 2024 utarbeidet oversikt over ulike prosesser og dataflyt fra registrering i kilde-system og frem til rapporteringen. Det er deretter foretatt systematisk risikokartlegging for identifikasjon av hvor det kan oppstå feil ("vugge til grav gjennomgang") for vesentlige bærekraftstema. De ulike risikoene er klassifisert som lav, medium eller høy. Dette har dannet grunnlaget for vurdering av behov for internkontroller samt identifiseringer av svakheter og mangler ved eksisterende kontroller. Ved identifikasjon av behov for internkontroller er det utarbeidet beskrivelse av oppgaver og ansvar i de ulike datastrømmene. Det er spesifisert hvilke kontroller som er implementert for 2024 og hvilke som vil utvikles over tid.

Datakvalitet og prosess for datainnhenting er vurdert som de viktigste iboende risikoene for at det skal oppstå feil i bærekraftsrapportering.

Følgende er gjennomført for å sikre at data i kilde-system er nøyaktig, fullstendig og konsistent:

- Det er opprettet styringssystem for informasjonsforvaltningen i Statnett
- Det er utarbeidet plan for kvalitetssikring og integrering av nye bærekraftsdata i styringssystemet, som på sikt også vil inkludere rutinebeskrivelser
- For å forbedre vurderingen av datakvalitet, har vi kartlagt dataflyt fra tidspunktet dataene genereres til de lagres i kilde-systemet
- Det er foretatt analyser og rimelighetsvurderinger av kvantitative data

Følgende er gjennomført for strukturering av datainnhenting, etablering av kontroller og opplæring:

- I datainnhentingsprosessen er nøkkelroller og støtteroller identifisert, med klare definisjoner av roller og ansvar
- Sentrale kontroller som sidemannskontroller og kvalitetssikring utført av fagansvarlige er implementert for 2024. Det er etablert malverk for å sikre sporbarhet og dokumentasjon og for å etablere en enhetlig prosess for innsamling av data på tvers av de ulike temaene
- Det er gjennomført opplæring av ulike dataformidlere og andre med roller i datainnhentingsprosessen og bærekraftsrapporteringen. Det er i tillegg utarbeidet en veileder som støtte i gjennomføring av datainnhenting og kontroller

Kartlegging av dataflyt og risiko har blitt gjennomført for å kvalitetssikre datainnhentingsprosessen, men også for å bedre kunne integrere risikovurderinger, tiltak og kontrollaktiviteter i eksisterende prosesser. Det er også etablert tydelige beskrivelser for relevante nøkkelroller relatert til bærekraftsrapporteringen for å sikre

² COSO er en organisasjon - Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission – som forvalter anerkjente rammeverk for internkontroll i en virksomhet.

konsistens og nøyaktighet. Videreutvikling av disse rutine- og kontrollbeskrivelsene i de relevante prosessene vil fortsette.

Rapportering til ledelse og styrende organer

For 2024 er det gjennomført løpende rapportering av status på implementering av internkontroll over bærekraftsrapportering til ledelse og revisjonsutvalg.

Foreløpig årshjul beskriver hovedaktivitetene i internkontrollen, herunder periodisk rapportering til kontrollerende og styrende funksjoner. Dette ivaretar at funnene fra risikovurdering og internkontroll fremover vil rapporteres periodisk til ledelse og styrende organer. Det er planlagt kvartalsvis rapportering av resultater fra risikovurdering, gjennomføring og test av internkontroll til ledelse og revisjonsutvalg samt samlet årsrapportering til styret.

Forretningsmodell, verdikjede og strategi

Vår forretningsmodell

Statnett er et statsforetak som eies 100 prosent av den norske staten gjennom Energidepartementet. Statnetts inntekter er regulert av Reguleringsmyndigheten for energi (RME), som fastsetter en årlig tillatt inntekt for selskapet.

Statnett har ansvar for en samfunnsøkonomisk rasjonell utvikling og drift av transmisjonsnettet, og drifter nesten 12.000 km ledninger og 228 anlegg over hele landet. Statnett er også systemansvarlig i strømmettet, noe som innebærer å balansere produksjon og forbruk av strøm. Videre legger Statnett til rette for kraftmarkedet gjennom utvikling av markedsløsninger og drift av ulike kraftmarkeder. Energidepartementet har gitt Statnett rollen som systemansvarlig for nettet til havs. Samlet gjør dette at vi spiller en sentral rolle i omstillingen til et lavutslippssamfunn.

Vår verdikjede

Statnetts verdikjede er omfattende, og inkluderer ulike aktører oppstrøms og nedstrøms. For rapportens del har denne verdikjeden blitt forenklet som vist i figur 1.

Statnetts verdikjede oppstrøms består av:

- Innsatsfaktorer, produkter og tjenester: De ressursene som inngår i en produksjonsprosess for å produsere et produkt eller en tjeneste Statnett har behov for
- Entreprenører: Bidrar i bygging av nettet, enten en person eller et selskap som utfører bygge- og anleggsarbeider på vegne av Statnett
- Kraftprodusenter: Kraftselskap som eier kraftverk og produserer elektrisitet

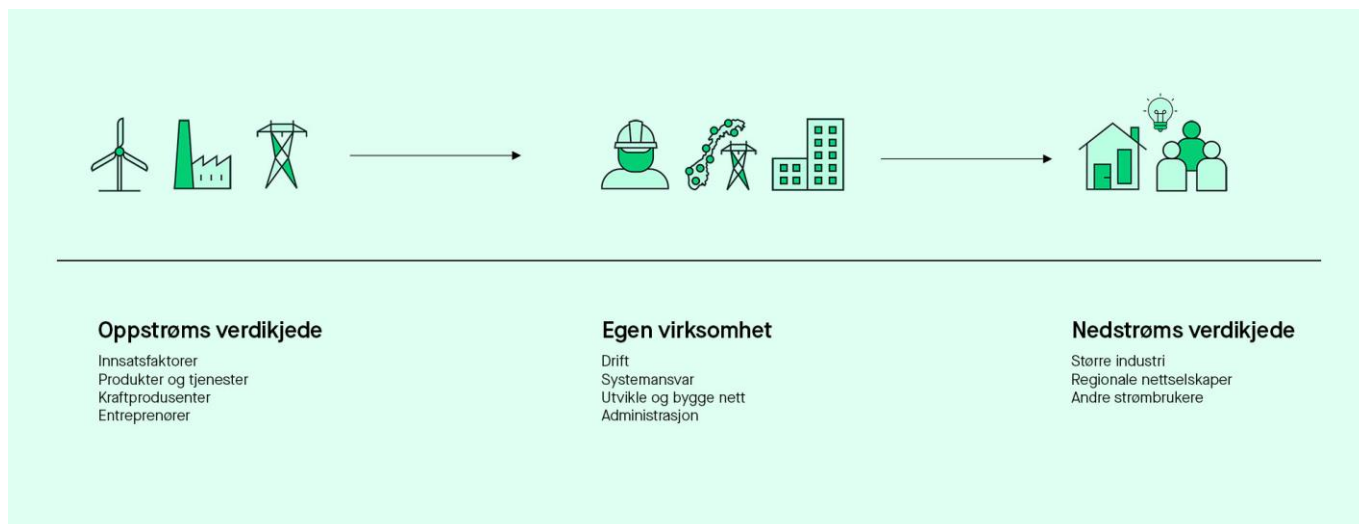
Statnetts egen virksomhet består av:

- Systemansvar: Planlegging og gjennomføring av den operative systemdriften, og balansering av produksjon og forbruk av strøm
- Utvikle og bygge nett: Den langsiktige utviklingen av transmisjonsnettet, systemdriften og markedsløsninger
- Drift og vedlikehold: Drifter nettporteføljen og sørger for gjennomføring av nødvendig planlagt og uforutsett vedlikehold
- Administrasjonen: Funksjoner som styrer og støtter virksomheten for å oppnå Statnetts mål

Statnetts verdikjede nedstrøms består av:

- Regionale nettselskaper: Eier og drifter overføringsnett på lavere spenningsnivåer av elektrisk kraft, og sørger for at strømmen blir transportert til strømbrukere
- Større industri: Store forbrukere av energi i Norge som er koblet direkte til transmisjonsnettet

Figur 1: Statnetts verdikjede lagt til grunn for DVA

- Andre strømbrukere: Privatpersoner, næringsliv, kommunale og offentlige virksomheter som bruker strøm. Disse er indirekte tilknyttet Statnett gjennom regionalnettet

Vår strategi

Statnetts markedsanalyser viser en forbruksøkning frem mot 2040, og realisering av dette avhenger av at det bygges mer nett. På kort sikt er forventet forbruksutvikling lavere og forskjøvet ut i tid i Statnetts oppdaterte analyser, sammenliknet med Langsiktig markedsanalyse publisert i 2022. Primært skyldes dette utsettelse av prosjekter og saktere innfasing av nytt forbruk enn tidligere forventet. Selv om forbruksøkningen er forskjøvet, er det et entydig behov for å bygge og oppgradere nettet raskere og mer effektivt.

Styret besluttet en ny strategi i november 2024, som har tre satsingsområder:

- Øke kapasitet i eksisterende nett og i kraftsystemet
- Planlegge og bygge nett og kraftsystem raskere og mer effektivt
- Øke robusthet og beredskap i drift og utvikling

Statnetts anlegg og systemer er samfunnskritisk infrastruktur. Derfor er sikker strømforsyning vår høyeste prioritet, ikke minst i perioder med økt sikkerhetspolitisk spenning. Videre skal vi jobbe bærekraftig, sikkert og kostnadseffektivt.

I tiden fremover skal vi videreutvikle organisasjonen til å levere mer og raskere på stadig mer komplekse oppgaver. For å lykkes må vi øke kapasiteten på strategiske områder gjennom styrt oppbemanning, oppdragsutsettelse, partnerskap med leverandører og målrettet kompetanseutvikling. Økt tempo krever økt gjennomføringskapasitet, hvor vi har utviklet en helhetlig strategi for å tiltrekke, utvikle og beholde kritisk kompetanse.

Vesentlige bærekraftstemaer i strategien

De mest vesentlige bærekrafttemaene identifisert i DVAen er ivaretatt av strategien, og disse prioriterer vi også høyest og iverksetter tiltak på, nå og fremover. "Bærekraft" ligger sammen med "Sikkerhet" og "Kostnadseffektivitet" som sentrale premisser for hvordan Statnett skal jobbe.

Vi skal ivareta hensynet til folk, klima og natur gjennom leverandør- og materialvalg, samt gjennom hvor og hvordan vi bygger nettet.

Tidlige vurderinger av naturverdier og involvering av lokalsamfunn og interessenter er nødvendig for å ivareta gode løsningsvalg, redusere konfliktnivå og bidra til en effektiv prosjektgjennomføring.

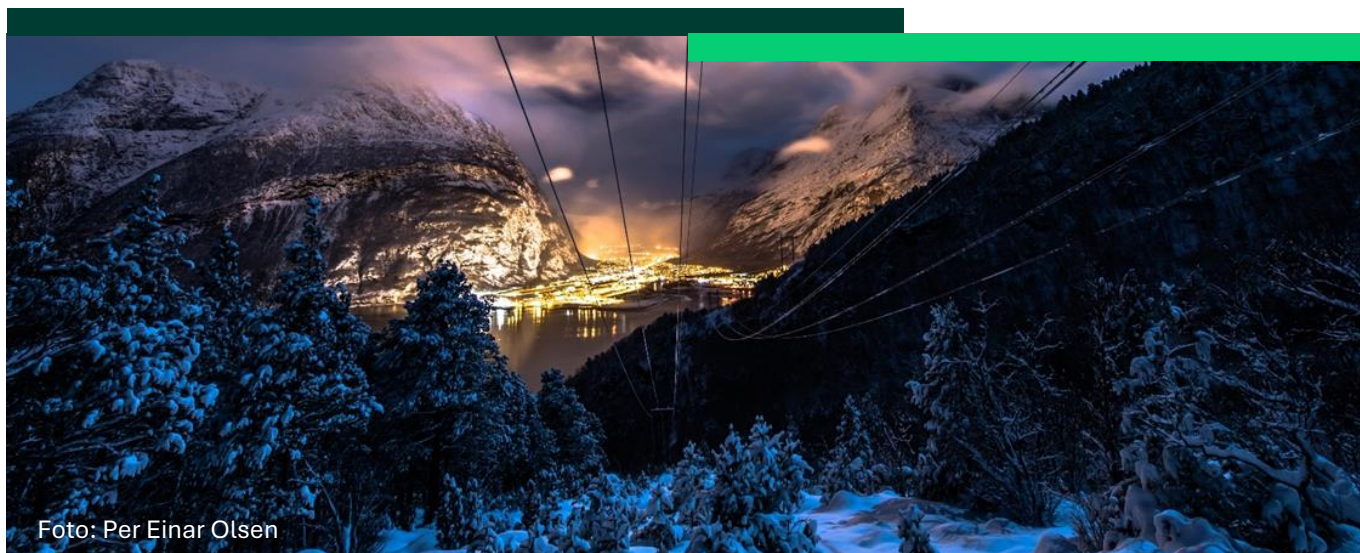

Foto: Per Einar Olsen

Satsingsområdene våre skal vi realisere på en måte som ivaretar mennesker og natur i verdikjeden. I henhold til Eierskapsmeldingen, skal vi kutte utslipp i tråd med Parisavtalens mål om å begrense global oppvarming til 1,5 grader, og hensynta interessene til menneskene og naturen der vi bygger.

Vi skal redusere areal- og materialbruk, tilrettelegge for sirkulære materialstrømmer, og ha høy sorteringsgrad av avfall i prosjektene. Videre skal vi jobbe strategisk og langsiktig med våre leverandører for å få tilgang til bærekraftige løsninger.

Interessentdialog i strategi og DVA

Som det systemansvarlige nettselskapet i Norge forholder Statnett seg til en rekke ulike interessenter og interessentgrupper. I tillegg til aktører i Statnetts verdikjede er blant annet staten som eier, urfolk og egne ansatte viktige interessenter.

Interessentdialogen ifm. strategiutvikling og DVA-arbeidet innebærer at vi får innsikt i interessentenes synspunkter, og gjennom DVA-arbeidet deres rettigheter. Dette er viktig for Statnett fordi det gir oss nødvendige innspill i arbeidet med våre vesentlige temaer og strategi.

Samhandling med egne ansatte er et viktig element i arbeidet med å styrke arbeidsmiljø og legge til rette for like muligheter. Perspektivene til egne ansatte er hensyntatt i strategien gjennom ansattvalgte styremedlemmer, intervjuer og diskusjoner med fageksperter og ansattes direkte tilbakemeldinger til sine ledere eller strategiavdelingen.

Områdeplanene er en viktig brikke i utviklingen av systemutviklingsplanen, som er Statnetts overordnede plan for utvikling av kraftsystemet. I utarbeidelse av områdeplanene og i prosjektgjennomføringen inviteres berørte lokalsamfunn til dialogmøter vedrørende utbyggingsplaner i området med mulighet til å gi innspill.

Statnett vil fremover jobbe for å styrke dialog og involvering av representanter for ansatte i verdikjeden for å i enda større grad hensynta deres interesser, synspunkter og rettigheter.

Interessentdialog i strategien

I strategiarbeidet i 2024 har vi innhentet synspunkter knyttet til strategien og endringer i omgivelsene, samt interne endringer for å identifisere områder i strategien som krever justering.

De strategiske endringene vi gjennomfører vil også påvirke våre interessenter. Eksempelvis vil planlegging og nettutbygging kunne påvirke lokalsamfunn, leverandører og potensielle kunder.

Interessentdialog i DVA

I DVAen ble det gjennomført en omfattende interessentdialog for å få innsikt i påvirkninger, risikoer og muligheter, og hvordan disse kan treffe våre interessenter.

Styret og ledelsen har i 2024 fått innsikt i berørte interessenters synspunkter med hensyn til Statnetts bærekraftrelaterte påvirkninger. Dette har de fått ved at styret og konsernledelsen både har behandlet og besluttet resultatet av DVAen, samt gitt innspill til analysen underveis.

Vi engasjerer oss med ulike interessentgrupper fordi det gir Statnett et mer helhetlig bilde og bedre forståelse av vår påvirkning på omgivelsene, og relaterte risikoer og muligheter. Det fører til mer informerte og effektive beslutninger og styrket tillit.

Tabell 3 viser en oversikt over de ulike interessentgruppene, og forklarer kort hvorfor denne gruppen er viktig, hvordan vi har gått i dialog og hvordan denne gruppens perspektiv er ivaretatt av Statnett.

Tabell 3: Interessentgrupper og innhenting av interessentperspektiver*

Interessentgruppe	Hvorfor engasjerer vi oss med denne interessentgruppen	Hvordan engasjerer vi oss	Hvordan er interessentperspektiv hensyntatt
Egne ansatte	<ul style="list-style-type: none"> • Øke forståelse for hva som skjer i virksomheten • Identifisere løsninger • Styrke beslutningsgrunnlag for virksomhetsutvikling 	<ul style="list-style-type: none"> • Intervjuer • Workshops • Ansattundersøkelse • Arenaer for involvering av tillitsvalgte og verneombud • Ansattvalgte styremedlemmer • Mangfoldsgruppe • Gjennomgang av målkort 	<ul style="list-style-type: none"> • I strategi og styrende dokumenter, inkludert etiske retningslinjer, Policy for bærekraft, strategisk plan for bærekraft, sikkerhet og systemutviklingsplan
Partnere og bransje	<ul style="list-style-type: none"> • Forstå avhengigheter og samlede virkninger • Lære og dele erfaringer • Kalibrere standarder 	<ul style="list-style-type: none"> • Kundeundersøkelse • Bilateral dialog • Deltagelse i norske og internasjonale bransjefora f.eks. Fornybar Norge, ENTSO-E, RGI (Renewables Grid Initiative), CIGRE (Council on Large Electric Systems) 	<ul style="list-style-type: none"> • Gir innsikt til Statnetts egne vurderinger av tiltak og samarbeid
Kunder	<ul style="list-style-type: none"> • Øke forståelse for prioriteringer og begrensninger 	<ul style="list-style-type: none"> • Kontinuerlig dialog – gjennom saksbehandlinger i tilknytningsprosessen • Kundeundersøkelse • Strategisk kundeforum 	<ul style="list-style-type: none"> • Forstå og legge til rette for kundenes behov i våre prosesser
Sivilsamfunnet	<ul style="list-style-type: none"> • Øke forståelse og innhente data for mål- og trusselbilde av berørte grupper og stille interessenter • Etablere, opprettholde og styrke dialog og samhandling • Natur er en stille interessent som er en sentral del av vår bærekraftkontekst 	<ul style="list-style-type: none"> • AI-analyser av offentlige rapporter/publikasjoner • Dialog med organisasjoner via blant annet prosjektene • Vitenskapelige rapporter og verktøy for å hensynta naturen som en stille interessent • Bilateral dialog • Dialog via samarbeidsfora (eks. RGI) • Samfunns- og interessentundersøkelse 	<ul style="list-style-type: none"> • Ekspertise og kunnskap belyser potensielle risikoer og/eller muligheter som informerer prosesser, beslutninger og avbøtende tiltak

Interessentgruppe	Hvorfor engasjerer vi oss med denne interessentgruppen	Hvordan engasjerer vi oss	Hvordan er interessentperspektiv hensyntatt
Politikere og myndigheter	<ul style="list-style-type: none"> • Oppfylle vårt samfunnsoppdrag • Drøfte bærekraftsrelaterte spørsmål 	<ul style="list-style-type: none"> • Regelmessig eierdialog • Regelmessig myndighetsdialog • Delta i samfunnsdebatten om våre fagområder 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi følger lovverket, vårt mandat og strategi
Arbeidere i leverandørkjeden	<ul style="list-style-type: none"> • Øke forståelse for en sårbar og prioritert gruppe 	<ul style="list-style-type: none"> • AI-analyser av offentlige rapporter/publikasjoner • Overvåking av Statnetts digitale varslingskanal "Mitt Varsel" • Dialog via samarbeidsfora (eks. Fair Play Bygg, A-krim) • NGOer er kilder til informasjon om arbeidsforhold knyttet til grupper vi ikke har etablerte former for dialog med 	<ul style="list-style-type: none"> • I strategi og styrende dokumenter, inkludert etiske retningslinjer, Policy for bærekraft, strategisk plan for bærekraft, sikkerhet og systemutviklingsplan
Ekspert, analytikere og akademikere	<ul style="list-style-type: none"> • Innhente kunnskap om bærekraftspåvirkninger • Tilrettelegge for samarbeid med ulike interessenter via forskningsmiljøer 	<ul style="list-style-type: none"> • Forskningsarbeid som del av prosjektutvikling • Forskningsarbeid knyttet til relevante problemstillinger for Statnett • Samarbeid med akademiske institusjoner 	<ul style="list-style-type: none"> • Forskningsarbeid og analyser brukes som underlag i vurderinger i prosjektene
Lokalsamfunn	<ul style="list-style-type: none"> • Identifisere målbilde og konfliktbilde • Øke forståelse for ulike perspektiver innenfor gruppen • Forstå konsekvenser for lokalsamfunn gjennom tidlig involvering i utbyggingsprosjekter 	<ul style="list-style-type: none"> • Intervju med mellomledd – kollegaer som har direkte dialog med individuelle eller grupper interessenter • Høringer • Lokale dialogmøter ifm. områdeplaner • Områdeplaner • Åpne planprosesser 	<ul style="list-style-type: none"> • I strategi og styrende dokumenter, inkludert etiske retningslinjer, Policy for bærekraft, strategisk plan for bærekraft, sikkerhet og systemutviklingsplan
Urfolk	<ul style="list-style-type: none"> • Øke forståelsen for en sårbar og prioritert gruppe 	<ul style="list-style-type: none"> • AI-analyser av offentlige rapporter/publikasjoner • Intervju med mellomledd – kollegaer som har direkte 	<ul style="list-style-type: none"> • I strategi og styrende dokumenter, inkludert etiske retningslinjer, Policy for bærekraft, strategisk

Interessentgruppe	Hvorfor engasjerer vi oss med denne interessentgruppen	Hvordan engasjerer vi oss	Hvordan er interessentperspektiv hensyntatt
	<ul style="list-style-type: none"> • Identifisere minnelige løsninger 	dialog med reindriftsnæringen, statsforvalter og Sametinget <ul style="list-style-type: none"> • Åpne planprosesser 	plan for bærekraft, sikkerhet og systemutviklingsplan
Finanssektoren	<ul style="list-style-type: none"> • Tilgang til finansiering og informasjon fra investorer 	<ul style="list-style-type: none"> • Investordialog • Dialog med ratingbyråer og banker 	<ul style="list-style-type: none"> • Finansieringsstrategi- og policy • Green Bond Framework • Finansielle rapporter og analyser
Andre næringsinteresser inkl. Fiskerinæringen	<ul style="list-style-type: none"> • Øke forståelsen for fiskerinæringen, som kan bli berørt av havvindprosjekter 	<ul style="list-style-type: none"> • DVA på Hav 2023 • AI-analyser av offentlige rapporter/publikasjoner 	<ul style="list-style-type: none"> • Identifisert som vesentlig i strategien videre for Hav

*Tabellen inkluderer interessenter som Statnett har dialog med, både de som blir direkte og indirekte berørt av Statnetts aktiviteter, og de som ikke blir det.

Vår doble vesentlighetsanalyse (DVA)

I vår DVA har vi undersøkt hvilke faktiske og potensielle vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter vår virksomhet har relatert til klima og miljø, sosiale forhold og forretningsetikk. Grunnlaget for å bestemme hvilke av ESRSene det skal rapporteres på, er prinsippet om dobbel vesentlighet. Dobbelt vesentlighet innebærer at vi både vurderer og rapporterer på hvordan bærekraftsforhold påvirker Statnett, og hvordan Statnett påvirker miljøet og samfunnet. I denne delen av bærekraftsrapporten vil vi gå igjennom prosess og resultater fra Statnetts DVA.

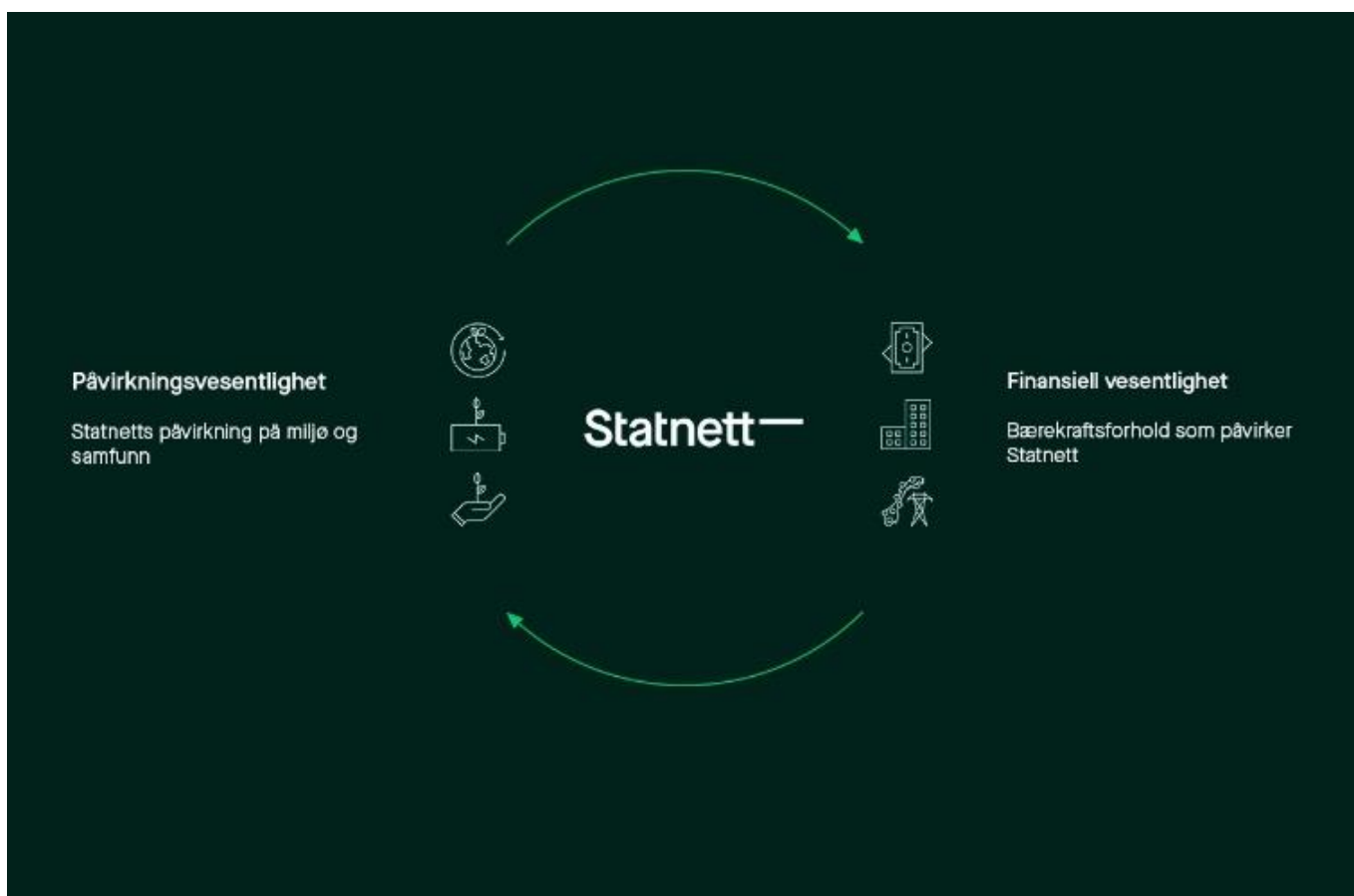
Figur 2: DVA

Våre vesentlige bærekraftstemaer

Gitt Statnetts samfunnsoppdrag, fotavtrykk og selskapsstørrelse har Statnett påvirkninger, risikoer og muligheter innen flere bærekraftstemaer.

Åtte temaer er identifisert som vesentlige for Statnett:

- E1 Klimaendringer
- E2 Forurensing
- E4 Biologisk mangfold og økosystemer
- E5 Ressursbruk og sirkulærøkonomi
- S1 Egne ansatte
- S2 Ansatte i verdikjeden
- S3 Berørte lokalsamfunn
- G1 Forretningsetikk

Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter

Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter (IROer) refererer til de viktigste faktorene som kan påvirke Statnett og som Statnett påvirker. Dette kan være økonomiske trender, teknologiske fremskritt, regulatoriske endringer, eller miljømessige forhold. Risikoer er potensielle hendelser eller forhold som kan ha negative konsekvenser for Statnett, mens muligheter er potensielle hendelser eller forhold som kan gi positive resultater. En effektiv strategi bør identifisere og håndtere risikoene, samtidig som den utnytter muligheter, og forretningsmodellen bør være fleksibel nok til å tilpasse seg endringer i omgivelsene. Statnetts vesentlige IROer sortert etter tema, samt hvor i verdikjeden de inntreffer, er oppsummert i tabell 4 til 11.

Samtlige påvirkninger oppstår som et resultat av Statnetts drift eller aktiviteter i oppstrøms og/eller nedstrøms verdikjede som Statnetts strategi og forretningsmodell avhenger av. Vår strategi og forretningsmodell er beskrevet i avsnittet om forretningsmodell, verdikjede og strategi.

De siste årene har Norge og verden gjennomgått store endringer knyttet til geopolitikk, økonomi og teknologisk utvikling. Vi må forstå hvordan endringer kan innvirke på Statnetts strategi for å vurdere robusthet eller behov for justeringer. Strategien har derfor blitt testet mot scenarioer. Disse er valgt ut basert på trender som kan innebære stor grad av usikkerhet, og ha store konsekvenser for Statnett om de inntreffer.

Robusthetstesting har foregått i parallell med scenariotesting i DVAen. Flere av de samme trendene benyttet i scenarioprosessen har ligget til grunn som forutsetninger i DVAen.

Strategiprosessen har tatt utgangspunkt i både forretningsmodell og prosjektportefølje, hvor bærekraftsforhold er en sentral innsatsfaktor.

Finansielle effekter

For å vurdere nåværende finansielle effekter har vi gjennomgått risikoer og muligheter identifisert gjennom DVAen, med fokus på å identifisere konkrete finansielle effekter for regnskapsåret 2024.

Statnett har nettanlegg med lang økonomisk levetid over hele landet. Det har derfor vært sentralt å vurdere finansielle konsekvenser av klimarisiko knyttet til våre anlegg. Klimarisiko består både av fysisk risiko og overgangsrisiko.

Fysisk risiko som følger av økt grad av ekstremvær og klimaendringer som økt nedbør og mildere klima har ikke medført finansielle effekter som følge av reduserte økonomiske levetider eller nedskrivningsbehov.

Ved vurdering av overgangsrisiko har vår målsetning om å være SF₆-frie innen 2050 stått sentralt. Dette har så langt ikke medført reduserte økonomiske levetider eller nedskrivningsbehov. Vi har gjennomført ulike tiltak for å redusere risiko for SF₆-lekkasjer. Vi har ikke tilstrekkelig grunnlag for å spesifisere kostnader knyttet til dette og andre miljøtiltak for 2024.

Det er heller ikke vurdert til at disse forholdene vil påvirke balanseførte verdier av eiendeler eller gjeld i løpet av neste rapporteringsperiode.

Utfyllende beskrivelser knyttet til dette fremkommer av note 3 "Estimer, skjønsmessige vurderinger og klimarisiko" i årsregnskapet.

Utover dette kan de identifiserte risikoene og mulighetene grupperes i to hovedområder hhv: "Markedet og leverandører" og "Hvordan vi hensyntar miljø og klimaforhold i prosjektbeslutningene våre". Vi har ikke grunnlag for å spesifisere finansielle effekter knyttet til dette for 2024. Nedenfor følger derfor en tekstlig beskrivelse.

Markedet og leverandører

Leverandørkjedene for kraftsystemet er globale, og geopolitiske endringer gjør disse mer usikre.

Transmisjonsnett bygges ut i hele Europa, og dette fører både til høy etterspørsel med tilhørende lange leveringstider for mange komponenter samt høyere priser.

Hvordan vi hensyntar bærekraft i våre beslutninger

Statnett har ansvar for en samfunnsøkonomisk rasjonell drift, og utvikling, av transmisjonsnett. Det innebærer at når Statnett tar beslutninger, må vi vurdere at den samfunnsøkonomiske nytten er større enn den samfunnsøkonomiske kostnaden. Vurderingene i den samfunnsøkonomiske analysen skal:

- Bidra til å redegjøre for årsaks-virkningsforhold som er relevant for tiltaket/-ene
- Beskrive og hensynta fordeler og ulemper ved de studerte alternativene og svarer på om de forventede samlede fordelene av et tiltak overstiger ulempene
- Håndtere kostnads- og nyttevirksomheter som oppstår på ulike tider i tiltakets levetid
- Inkludere både prissatte og ikke-prissatte virkninger

Statnett anvender en veileder for samfunnsøkonomiske analyser av tiltak i kraftnettet. Veilederen er basert på Norges vassdrags- og energidirektorats (NVE) og Direktoratet for forvaltning og økonomistyrings (DFØ) veiledere. Veilederen gir informasjon om når og hvordan samfunnsøkonomiske analyser skal utføres i Statnetts prosjektmodell, og hvilke prissatte og ikke-prissatte virkninger som skal vurderes i våre analyser.

Vi jobber med å videreutvikle beregninger og metodikk i veilederen for å hensynta klimaeffekter, samt miljø- og arealinngrep gjennom prissatte og ikke-prissatte vurderinger.

Statnetts ti områdeplaner er under oppdatering, og inkluderer nå også vurderinger av samfunnsøkonomisk rasjonalitet. I dette arbeidet har vi gjennomført flere dialogmøter med interessenter.

Utbygging av kraftnett har en påvirkning på natur og klima i tillegg til den økonomiske kostnaden. Vi jobber derfor for å utnytte eksisterende anlegg, samt oppgradere og bruke eksisterende traseer der det er mulig.

Rapportering av fremtidige forventede finansielle effekter av virksomhetens vesentlige risikoer og muligheter er underlagt innfasingskrav. Dette er noe vi har valgt å jobbe videre med, og derfor rapporterer vi ikke på fremtidige finansielle effekter i denne rapporten.

Tabell 4: E1 Klimaendringer – vesentlige IROer

Påvirkninger			
Positiv/ negativ	Faktisk/ potensiell	Beskrivelse	Verdikjede
Positiv	Faktisk	Muliggjøring og tilrettelegging for grønn omstilling gjennom strømforsyning	Nedstrøms
Positiv	Potensiell	Positivt bidrag til klimaendringer gjennom grønne investeringer i Statnetts pensjonskasse	Nedstrøms
Negativ	Faktisk	Utslipp av svovelheksafluorid (SF ₆) fra elektrisk kraftoverføring og distribusjon	Egen drift
Negativ	Faktisk	Utslipp fra innkjøpte kapitalvarer	Oppstrøms/ egen drift
Negativ	Faktisk	Arealbruksbaserte klimagassutslipp i Statnetts prosjekter	Oppstrøms/ egen drift
Negativ	Faktisk	CO ₂ -utslipp fra bruk av drivstoff i egen drift og eget utstyr	Egen drift
Negativ	Faktisk	Nettap fra transportert kraft i transmisjonsnettet	Egen drift/ nedstrøms
Negativ	Faktisk	Klimagassutslipp fra produksjon av varer og tjenester	Oppstrøms
Negativ	Faktisk	Negativt bidrag til klimaendringer gjennom investeringer i Statnetts pensjonskasse som i dag medfører vesentlige utslipp	Nedstrøms
Risikoen og muligheter			
Risiko/ Mulighet	Beskrivelse		Verdikjede
Risiko	Ikke tilgang på kritisk teknologi for reduksjon av klimagassutslipp grunnet leverandørutfordringer		Egen drift
Risiko	Ekstremvær gir fysiske skader på infrastruktur i strømmettet, og fører til forsinkede reparasjoner og vedlikehold		Egen drift
Risiko	Økt CO ₂ -avgift på materialer og tjenester med høyt karbonavtrykk		Egen drift
Risiko	Politiske svingninger og/eller motreaksjon mot grønn omstilling		Egen drift
Risiko	Klimaendringer og nye klimateknologier gir endring i etterspørsel og produksjonsmønster som vil kunne påvirke balanseringen av kraftsystemet		Oppstrøms/ egen drift
Risiko	Skade på kraftledninger som ikke er dimensjonert for sterkere vindlast og ising om vinteren		Egen drift
Risiko	Krav til at Statnett må kjøpe opprinnelsesgarantier for fornybar energi		Oppstrøms/ egen drift/ nedstrøms
Risiko	«First mover disadvantage» - høyere kostnader for løsninger og teknologier som muliggjør grønn omstilling		Oppstrøms
Risiko	Våre egne bærekraftsmål, strengere lover og andre eksterne krav, kan gi økte priser på råvarer og redusere tilgjengeligheten på leverandører og arealer		Egen drift
Risiko	Feilslåtte investeringer i nettutbygging grunnet valg av nye teknologier som ikke oppnår ønsket resultat/kvalitet/levetid		Egen drift
Risiko	Planlegging og utbygging av nettinfrastruktur som er i utakt med teknologi og markedsutvikling		Egen drift

Mulighet	Økt etterspørsel etter fornybar energi fra nye kraftintensive næringer	Egen drift/ nedstrøms
Mulighet	Samarbeid om å utvikle teknologi og optimalisering for å håndtere klimarisiko	Oppstrøms/ egen drift
Mulighet	Tilgang på finansiering og kapital gjennom mer effektive, robuste og mer klimavennlige teknologier	Egen drift

Tabell 5: E2 Forurensning – vesentlige IROer

Påvirkninger				
Positiv/ negativ	Faktisk/ potensiell	Beskrivelse	Verdikjede	Tidshorisonter
Negativ	Potensiell	Forurensning til vann fra lekkasje av farlige kjemikalier under utbygging og drift	Oppstrøms/ egen drift/ nedstrøms	

Tabell 6: E4 Biologisk mangfold og økosystemer – vesentlige IROer

Påvirkninger				
Positiv/ negativ	Faktisk/ potensiell	Beskrivelse	Verdikjede	
Positiv	Potensiell	Ryddegater under ledningstraseer hindrer gjengroing og skaper habitater og beitearealer	Egen drift	
Negativ	Faktisk	Arealbruksendringer, habitatfragmentering, og forringelse av økosystemer fra råvareutvinning og materialproduksjon	Oppstrøms	
Negativ	Faktisk	Arealbruksendringer, habitatfragmentering, og forringelse av økosystemer fra kraftproduksjon i Statnetts oppstrøms verdikjede	Oppstrøms	
Negativ	Faktisk	Arealbruksendringer, habitatfragmentering, og forringelse av økosystemer fra utbygging av strømmettet	Egen drift	
Negativ	Faktisk	Jordforsegling gjennom betonglegging, grunnmurer og veiutbygging	Egen drift	
Negativ	Faktisk	Etablering og drift av ledningsnett og stasjoner medfører introduksjon og etablering av fremmede arter	Egen drift	
Negativ	Potensiell	Habitatendringer og forringelse av økosystemer i havet fra utbygging av offshore kraftinfrastruktur	Egen drift	
Negativ	Faktisk	Lyd- og lysforurensning fra utbygging, drift og vedlikehold	Egen drift	
Negativ	Potensiell	Land- og habitatforringelser fra drift av ledningstraseer og stasjoner	Egen drift	
Negativ	Potensiell	Drift og utbygging av ledningstraseer skaper fragmentering og direkte skade på truede eller særnorske arter på land og til havs	Egen drift	
Risikoen og muligheter				
Risiko/ Mulighet	Beskrivelse	Verdikjede		
Risiko	Begrenset tilgang til utbyggingsareal grunnet økt naturvern og konkurrerende arealinteresser	Egen drift		

Risiko	Strengere krav til å unngå og redusere skade, restaurere forringede økosystemer og vernet natur, samt krav om kompensasjon for arealbruk	Egen drift
Risiko	Økte kapitalkostnader knyttet til klimatilpasning for beskyttelse mot ekstremværhendelser og naturkatastrofer	Egen drift
Risiko	Leverandørkjedeforstyrrelser eller redusert produktivitet i verdikjeden som følge av svekkede forsynende og regulerende økosystemtjenester	Oppstrøms/ egen drift

Tabell 7: E5 Ressursbruk og sirkulærøkonomi – vesentlige IROer

Påvirkninger			
Positiv/ negativ	Faktisk/ potensiell	Beskrivelse	Verdikjede
Positiv	Potensiell	Design og planlegging for sirkularitet i installasjon, vedlikehold og sanering av komponenter og utstyr	Egen drift/ nedstrøms
Positiv	Potensiell	Design og planlegging for sirkularitet i anskaffelser	Oppstrøms/ egen drift
Negativ	Faktisk	Avfallsgenerering fra utbygging og drift	Egen drift
Risikoer og muligheter			
Risiko/ Mulighet	Beskrivelse		Verdikjede
Mulighet	Økt ressursutnyttelse knyttet til gjenbruk og gjenvinning av infrastruktur og materialer		Oppstrøms/ egen drift, nedstrøms
Mulighet	Redusert ressursbruk ved å oppgradere eksisterende anlegg i stedet for å bygge nytt		Egen drift

Tabell 8: S1 Egne ansatte – vesentlige IROer

Påvirkninger			
Positiv/ negativ	Faktisk/ potensiell	Beskrivelse	Verdikjede
Negativ	Faktisk	Ansatte er eksponert for risiko for alvorlige skader og ulykker i bygging og drift av nettanlegg	Egen drift
Negativ	Potensiell	Diskriminering og hindre for likestilling	Egen drift
Negativ	Potensiell	Ansatte i spesielt utsatte roller gjennomfører arbeid som utgjør en sikkerhetsrisiko	Egen drift

Tabell 9: S2 Ansatte i verdikjeden – vesentlige IROer

Påvirkninger			
Positiv/ negativ	Faktisk/ potensiell	Beskrivelse	Verdikjede
Positiv	Faktisk	Ansvarlig innkjøpspraksis bidrar til anstendige arbeidsforhold i leverandørkjeder	Oppstrøms
Positiv	Potensiell	Arbeidsgiver oppfordrer ansatte til å danne eller slutte seg til fagforeninger	Oppstrøms

Negativ	Faktisk	Ansatte i leverandørkjeder er utsatt for manglende respekt for og brudd på sine mennesker – og arbeidstakerrettigheter	Oppstrøms
Negativ	Faktisk	HMS-risiko for ansatte i verdikjeden	Oppstrøms
Negativ	Potensiell	Ansatte blir vilkårlig sagt opp, selv om det skulle være tillatt under nasjonal lovgivning	Oppstrøms
Negativ	Potensiell	Leverandører holder tilbake ansattes identifikasjonspapirer, som blant annet gjør at personen ikke kan reise fritt	Oppstrøms
Negativ	Potensiell	Mennesker som er en del av den formelle og uformelle arbeidsstyrken i verdikjeden er ofre for menneskehandel, slaveri og tvangsarbeid	Oppstrøms
Negativ	Potensiell	Ansatte har ikke kontraktsfestede yrkesskadeforsikring eller trygdeordninger. Eller at det tilbys privat trygdeordning basert på diskriminerende kriterier	Oppstrøms
Negativ	Potensiell	Ansatte som er engasjert i fagforeningsarbeid blir utsatt for svartelisting, trakassering og vold	Oppstrøms
Negativ	Potensiell	Barrierer for dannelse av fagforeninger og/eller manglende anerkjennelse av legitime arbeidstakerorganisasjoner	Oppstrøms

Tabell 10: S3 Berørte lokalsamfunn – vesentlige IROer

Påvirkninger			
Positiv/negativ	Faktisk/potensiell	Beskrivelse	Verdikjede
Negativ	Faktisk	Reduksjon av urfolks mulighet til selvbestemmelse gjennom utvikling og drift av nettanlegg	Oppstrøms/ egen drift
Negativ	Faktisk	Visuell forurensning fra nettanlegg til ulempe for lokalbefolkning	Oppstrøms/ egen drift
Negativ	Potensiell	Påvirkning på urfolks muligheter til kulturøvelse i oppstrøms verdikjede (kraftprodusenter)	Oppstrøms
Negativ	Potensiell	Flytting av lokalsamfunn fordi leverandører eller andre aktører nedstrøms utøver sin virksomhet på en urimelig eller vilkårlig måte	Oppstrøms/ nedstrøms
Negativ	Potensiell	Utslipp av farlige substanser som kan forårsake tap av liv og negativt påvirke helse og livskvalitet	Oppstrøms/ egen drift
Negativ	Potensiell	Aktivitet i eller i tilknytning til nettanlegget utgjør en sikkerhetsrisiko for personer fra et lokalsamfunn	Egen drift
Risikoer og muligheter			
Risiko/mulighet	Beskrivelse		Verdikjede
Risiko	Interessekonflikt med lokalsamfunn ved utbygging av nytt nett		Egen drift

Tabell 11: G1 Forretningsetikk – vesentlige IROer

Påvirkninger			
Positiv/ negativ	Faktisk/ potensiell	Beskrivelse	Verdikjede
Positiv	Faktisk	Kunnskapsdeling gjennom eierdialog og myndighetsprosesser	Egen drift
Negativ	Potensiell	Manglende leverandørstyring som ikke ivaretar ansvarlig praksis i leverandørkjeden	Oppstrøms
Risikoen og muligheter			
Risiko/ Mulighet	Beskrivelse		Verdikjede
Risiko	Mangelfull leverandør oppfølging og kontrollmekanismer i et presset leverandørmarked kan gi økte kostnader		Oppstrøms
Risiko	Korrupsjon og bestikkelser		Oppstrøms/ egen drift/ nedstrøms

Prosess for DVA

DVAen legger grunnlaget for å definere hva som er Statnetts vesentlige bærekraftstemaer, og hva Statnett skal rapportere på.

Analysen ble gjennomført som en fire-steps prosess for å imøtekomme kravene i ESRS3. Hele Statnetts verdikjede ble vurdert som del av arbeidet. Konsekvens- og risikoskalaene som er benyttet i analysen er i tråd med den eksisterende praksisen for risikostyring i Statnett. Figur 3 "Steg i DVA-prosess" viser de ulike stegene:

Figur 3: Steg i DVA-prosess

³ Dette inkluderte "EFRAGs veileder for dobbel vesentlighetsanalyse"

Vi gjennomførte høsten 2022 en overordnet dobbel vesentlighetsanalyse i henhold til god praksis og metode for bærekraftsrapportering på daværende tidspunkt. Siden den gang har det vært en tydelig regulatorisk utvikling, og DVAen vi utarbeidet i 2024 er den første Statnett har gjennomført etter ESRS-kravene. Vurderinger av påvirkninger, risikoer og muligheter er et kontinuerlig og dynamisk arbeid. Derfor er det planlagt en ny gjennomgang og oppdatering av analysen i 2025.

Kildegrunnlag

Analysen bygger på et omfattende internt og eksternt kildegrunnlag.

For å innhente perspektiver fra kartlagte interessenter ble det benyttet flere ulike metoder. Det ble blant annet gjennomført 62 interne intervjuer og det kom inn 49 innspill fra ansattundersøkelse. Kundeundersøkelsen fra 2023 ble også benyttet, hvor det kom inn 51 svar. I tillegg er det gjort AI-analyser av eksterne og interne rapporter og gjennomført workshoper.

I tillegg er analysen supplert med informasjon fra eksterne rapporter, rammeverk, verktøy for vesentlighetsvurdering og andre kilder brukt som grunnlag for AI-analyser og scenarier.

Tidshorisonter

Vi har i vår DVA benyttet tidshorisonter slik ESRSene anbefaler og i tråd med vårt finansregnskap:

- Kort sikt <1 år
- Mellomlang sikt 1-5 år
- Lang sikt >5 år

Terskelverdier

Terskelverdier er avgjørende for å avklare hvilke IROer, og dermed temaer, som er vesentlige for Statnett.

Vurderingen av hvilke IROer som er vesentlige for Statnett er basert på en fastsatt terskelverdi. IROer som har fått en totalscore høyere enn terskelverdi er definert som vesentlige. Vesentlige temaer for Statnett er de som enten er vesentlige fra et påvirknings- eller finansielt perspektiv. Et tema som er vesentlig for rapportering, kan likevel inneholde undertemaer og under-undertemaer som ikke er vesentlige i vår rapportering for 2024.

Innledende fase

Den innledende fasen i DVA-prosessen bestod av fem nøkkelaktiviteter:

- Forstå Statnetts kontekst og landskapet selskapet opererer i. Dette er vesentlig for å forstå hvilke påvirkninger vi har på omverdenen
- Definere Statnetts verdikjede for å påse at relevante forhold ble hensyntatt i DVA-prosessen
- Kartlegge Statnetts nøkkelinteressenter og gjennomføre interessentdialog
- Definere vurderingskriterier og terskler for vesentlighet
- Fastsette tidshorisonter

Vesentlig påvirkning

For å identifisere og vurdere Statnetts påvirkninger på omgivelsene vurderte vi faktiske og potensielle påvirkninger (positive og negative). Dette gjorde vi ved å:

- Dokumentere og strukturere resultater fra interessentdialog
- Oppdatere overordnede aktsomhetsvurderinger
- Identifisere berøring med sårbar og verdifull natur
- Sammenstille identifiserte påvirkninger gjennom verdikjeden og koble til bærekraftstemaer i ESRSer

For å vurdere vesentligheten av identifiserte påvirkninger:

- Sammenstille vurderinger gjort på vesentligheten av faktiske og potensielle påvirkninger i verdikjeden
- Rangere påvirkninger basert på vurderingskriterier i ESRS
- Utarbeide liste over vesentlige påvirkninger

Statnett har for hver av de identifiserte vesentlige påvirkningene vurdert hvor i verdikjeden disse inntreffer. Slik kan Statnett følge opp identifiserte påvirkninger, og tilpasse virkemidlene for å adressere disse.

Påvirkninger ble vurdert ut ifra skala, omfang, mulighet for gjenoppretting og sannsynlighet for påvirkning iht. ESRS 1, paragraf 45 og 46. Vår vurderingsmatrise ble utviklet basert på EFRAGs veileder for dobbel vesentlighet og Statnetts risikomatriser for konsekvens og sannsynlighet. Alle vurderingskriterier er vurdert for både egen virksomhet og verdikjede.

Vi har vurdert alvorlighetsgrad basert på følgende faktorer:

- Skala: Hvor alvorlig er den negative påvirkningen, eller hvor fordelaktig er den positive påvirkningen, for mennesker eller miljøet
- Omfang: Hvor utbredte er de negative eller positive påvirkningene:
  - Hvis det er en miljøpåvirkning, har vi lagt til grunn omfanget av miljøskade eller geografisk område
  - Hvis mennesker blir påvirket, har vi lagt til grunn omfanget av antall mennesker
- Mulighet for gjenoppretting: Kan de negative påvirkningene utbedres, og i hvilken grad

De ulike påvirkningene har blitt vurdert på følgende måte:

- For faktiske positive påvirkninger er vesentligheten basert på skala og omfang
- For potensielle positive påvirkninger er vesentligheten basert på skala, omfang og sannsynlighet
- For faktiske negative påvirkninger er vesentligheten basert på alvorlighetsgrad

- For potensielle negative påvirkninger er vesentligheten basert på alvorlighetsgrad og sannsynlighet

Finansiell vesentlighet

For å identifisere, vurdere og prioritere risikoer og muligheter for Statnett identifiserte vi først faktiske og potensielle risikoer og muligheter. Dette gjorde vi ved å:

- Dokumentere og strukturere resultater fra interessentdialog
- Oppdatere klima- og naturrisikoer og -muligheter
- Sammenstille identifiserte risikoer og muligheter - fra påvirkninger, avhengigheter eller annen risiko
- Definere scenarier med beskrivelser

Vurdering av vesentlighet av identifiserte risikoer og muligheter innebar å:

- Sammenstille vurderinger av identifiserte risikoer og muligheter ved hjelp av terskler basert på forventede finansielle effekter i ulike scenarier
- Rangere risikoer og muligheter basert på vurderingskriterier i ESRS
- Utarbeide liste over vesentlige risikoer og muligheter

Vesentlige påvirkninger og avhengigheter kan være kilde til risikoer og muligheter, men vesentlige risikoer og muligheter kan også oppstå uavhengig av disse. Se figur 4 "Prosess for identifisering av risikoer og muligheter" for beskrivelse av prosess for identifisering av risikoer og muligheter.

Figur 4: Prosess for identifisering av risikoer og muligheter

Trinn 1

Alle påvirkninger ble analysert for om de kunne være en kilde til risikoer eller muligheter. De potensielle risikoene/mulighetene ble deretter koblet mot påvirkningene.

Trinn 2

Avhengigheter ble delt inn i ulike avhengighetskategorier slik som: finansiell, natur og sosial.

Deretter ble kategoriene analysert for å identifisere avhengigheter og tilhørende risikoer og muligheter.

Trinn 3

Risikoer og muligheter basert på andre risikofaktorer ble vurdert. De to viktigste kildene var klimaeksponeringsanalyse og naturrisikoanalyse.

Det ble også benyttet andre kilder slik som interessentanalyse, aktsomhetsvurderinger og analyse av liknende selskaper.

De identifiserte risikoene og mulighetene er vurdert ut fra både sannsynlighet og finansiell konsekvens. Statnetts interne risikomatriser ble lagt til grunn for vurderingskriteriene.

Scoringkriteriene er basert på kravene i ESRS 1, paragraf 51:

- For risikoer er vesentligheten basert på potensiell størrelse (negativ) av finansielle konsekvenser og sannsynlighet
- For muligheter er vesentligheten basert på potensiell størrelse (oppside) av finansielle konsekvenser og sannsynlighet
- Sannsynlighet er vurdert per scenario. Scoren fra scenarioet med høyeste score på sannsynlighet er benyttet i beregningen

Scenarier

Sannsynligheten for at en konsekvens skal inntreffe er vurdert i lys av tre forskjellige scenarier: "business as usual", "transformasjon" og "kollaps". Scenarioene illustrerer tre fremtidsbilder, og inkluderer aspekter relatert til verdensøkonomi, klimaendringer, natur, sosial utvikling og demografi, geopolitikk og internasjonal samhandling, ressurstilgang, samt teknologiutvikling.

Scenarioene har blitt vurdert i tre tidshorisonter: 2025 (kort sikt), 2030 (mellomlang sikt) og 2050 (lang sikt).

Sammenstilling

Det fjerde og siste steget i DVA-prosessen innebar å sammenstille resultatene fra analysene av påvirkninger og finansielt vesentlige risikoer og muligheter.

Dette ga en oversikt over Statnetts vesentlige IROer og temaer. Videre ble det utarbeidet en intern rapport som beskrev hele DVA-prosessen i detalj.

Se seksjonen 'Nærmere om temaspesifikke IROer' for mer informasjon om prosess for vesentlighetsvurderingene for de ulike temastandardene.

Beslutningsprosesser, risikostyring, internkontroll og virksomhetsstyring knyttet til DVA

Styret og konsernledelsen har gitt innspill, behandlet og besluttet resultatet av analysen.

Gjennom intervjuer ga også konsernledelsen sine innspill til påvirkninger, risikoer og muligheter.

Ulike fagfunksjoner i Statnett har vært delaktige i beslutninger knyttet til for eksempel bruk av risikoskala, vurderinger av vesentlig påvirkning og finansiell vesentlighet.

Ved gjennomføring av DVAen har dokumentasjon og sporbarhet vært sentralt. En intern rapport gir fullstendig dokumentasjon og sporbarhet av foretatte vurderinger, fra interessentdialog frem til endelig scoring for vesentlige påvirkninger og finansiell vesentlighet.

Utarbeidelse av prosessbeskrivelse og kart for CSRD-rapportering som inkluderer prosess for DVA, med spesifisering av roller, ansvar og nøkkelkontroller, pågår.

Fremover vil DVA-prosessen kobles tydeligere til andre relevante prosesskart og årshjul, herunder både strategi og målstyring. Slik integrerer vi i økende grad resultatet av analysen i Statnetts virksomhetsstyring.

Nærmere om temaspesifikke IROer

IROer i E1 – Klimaendringer

Påvirkninger

For å vurdere Statnetts klimapåvirkninger har vi vurdert hvilke aktiviteter vi har i egen drift og i verdikjeden, på kort-, mellomlang- og lang sikt. Spesielt gjennom klimagassregnskapet, interne undersøkelser og rapporter ser vi at utslipp av klimagasser er kilde til flere av Statnetts identifiserte påvirkninger. Direkte utslipp av SF₆-gass fra egne anlegg og indirekte utslipp gjennom innkjøp av materialer er for eksempel av vesentlig størrelse. Klimagassutslipp medvirker til økt temperatur i atmosfæren, med negative konsekvenser for natur og mennesker allerede i dag, og i økende grad fremover.

Statnett påvirker nedstrøms verdikjede i positiv retning ved å tilrettelegge for den grønne omstillingen gjennom å tilkoble og frakte kraft.

Fysisk klimarisiko

Statnett er ansvarlig for drift og utvikling av transmisjonsnett, og har dermed ansvar for kritisk infrastruktur over hele landet med lang levetid. Dette gjør at fysisk klimarisiko er et svært sentralt tema.

For å identifisere og vurdere fysisk klimarisiko er det benyttet en analyse gjennomført av Meteorologisk institutt, Norges Geotekniske Institutt, NVE og Statnett. Denne rapporten kartla fysisk klimaeksponering for Statnetts anlegg på lang sikt, blant annet i et høyutslippsscenario (RCP8.5)⁴.

Her ble det vurdert hvordan Statnetts fysiske infrastruktur kan påvirkes av risikofaktorer som temperatur, nedbør og vind, snømengde, snøskred, snøsig, samt løsmasseskred. Risikofaktorer særskilt til nettinfrastruktur, som atmosfærisk ising på kraftlinjer, skogtilvekst, eller sjøsalter på isolatorer ble også vurdert.

Analysen dekker hele transmisjonsnettet og vurderer utviklingen fra referanseperioden som er årene 1971 – 2000 til perioden 2071 – 2100. Ettersom nettinfrastruktur har lang levetid korresponderer tidshorizonten godt med vår langsiktige strategiske planlegging for vedlikehold, oppgradering og utvikling av ny nettinfrastruktur. Det benyttes ulik regional inndeling basert på tilgjengelighet for data, hvor temperatur er inndelt i seks sentrale regioner (tilsvarende nuts⁵-2, regioner), mens man for nedbør benytter data for 13 områder (tilsvarende nuts-3, fylke). Risiko vurderes også ut ifra høyde i terrenget – hvor det skiller mellom lavland og fjellområder, ettersom dette har vesentlig utslag på de vurderte klimarisikoene.

Tabell 12 gir en oversikt over resultatene av analysen av eksponering for fysisk klimarisiko for Statnetts nettanlegg. Gjennomgående ser vi lite variasjon mellom Sør- og Nord-Norge, men noe variasjon mellom scenarioene. Vi ser økt eksponering for vindlast for all

nettinfrastruktur både i "business as usual"- og "kollaps"-scenarioene. I begge scenarioer er også fundamentet mer utsatt for høyere vannstand og forvitring, og master mer utsatt for jordskred. Risiko for islast reduseres i innland/lavland, men i utsatte fjellområder ser vi økning i "business as usual"-scenarioet og reduksjon i "kollaps"-scenarioet på grunn av høyere temperaturøkning. Økt risiko for skogtilvekst i trasé i begge scenarioer. For snøsig og snøskred er det jevnt over redusert eller uendret risiko i begge scenarioer.

I DVAen ble ulike scenarioer benyttet for vurdering av fysisk klimarisiko, for å estimere brutto klimarisiko knyttet til Statnetts forretningsmodell. Dette inkluderer høyutslippsscenarioet "kollaps", som også er basert på RCP8.5. Andre scenarioer benyttet er beskrevet over.

Vi vurderte også finansiell vesentlighet av de identifiserte klimarisikoene. Vi benyttet oss av finansielle estimater knyttet til reparasjonskostnader og kostnader for driftsavbrudd som indikator på mulig skala for konsekvens av skade eller driftsavbrudd.

Akutte værhendelser som flom, jordskred, og storm, vil under samlekategorien ekstremvær, kunne ha høyere sannsynlighet for å inntreffe hyppig på årlig basis, noe som kan gi større skader på infrastruktur, økte driftsutgifter og bidra til kortere levetid på enkelte anlegg. Dette vil gi stor negativ finansiell konsekvens i "kollaps"-scenarioet. Økt kronisk påvirkning som økt gjennomsnittlig vind- og islast vil også ha høyere sannsynlighet for vesentlig negativ påvirkning.

Tabell 12: Vurdering av endring i klimapåvirkning på Statnetts nettanlegg årene 2071-2100

	Sør-Norge				Nord-Norge			
	Kyst		Innland		Kyst		Innland	
	Lavland	Fjell	Lavland	Fjell	Lavland	Fjell	Lavland	Fjell
Master								
Islast	RR	Ø R*	Ø R*	Ø R*	RR	U* U*	Ø Ø*	Ø Ø*
Vindlast	Ø* Ø*	Ø* Ø*	Ø* Ø*	Ø* Ø*	Ø* Ø*	Ø* Ø*	Ø* Ø*	Ø* Ø*
Snøskred	RR	RR	RR	RR	RR	RR	RR	RR
Snøsig	RR	U* U*	RR	U* U*	RR	U* U*	RR	U* U*
Jordskred	Ø ^x Ø ^x	Ø ^x Ø ^x	Ø ^x Ø ^x	Ø ^x Ø ^x	Ø ^x Ø ^x	Ø ^x Ø ^x	Ø ^x Ø ^x	Ø ^x Ø ^x

⁴ Representative Concentration Pathways er internasjonalt definerte og anerkjente utviklingsbaner for klimagassutslipp globalt

⁵ Nomenclature of Territorial Units for Statistics

	Korrosjon stålmaster	UU	UU	UU	UU	UU	UU	UU	UU
	Råte i tremaster	UU	UU	UU	UU	UU	UU	UU	UU
Fundamenter	Islast	RR	Ø R*	Ø R*	Ø R*	RR	U* U*	Ø Ø*	Ø Ø*
	Vindlast	Ø* Ø*	Ø* Ø*	Ø* Ø*	Ø* Ø*	Ø* Ø*	Ø* Ø*	Ø* Ø*	Ø* Ø*
	Vann/Høyere GV	Ø Ø	Ø Ø	Ø Ø	Ø Ø	Ø Ø	Ø Ø	Ø Ø	Ø Ø
	Forvitring	R* R*	Ø* Ø*	Ø* Ø*	Ø* Ø*	R* R*	Ø* Ø*	Ø* Ø*	Ø* Ø*
Liner, isolatorer og armatur	Islast	RR	Ø R*	Ø R	Ø R*	RR	U* U*	Ø Ø*	Ø Ø*
	Vindlast	Ø* Ø*	Ø* Ø*	Ø* Ø*	Ø* Ø*	Ø* Ø*	Ø* Ø*	Ø* Ø*	Ø* Ø*
Adkomstproblemer	Vinter	**	**	**	**	**	**	**	**
	Sommer	**	**	**	**	**		**	**
Trasé	Skogtilvekst	Ø Ø	Ø Ø	Ø Ø	Ø Ø	Ø Ø	Ø Ø	Ø Ø	Ø Ø

R = Reduksjon, U = Uendret, Ø = Økning

Bokstav til venstre representerer utslippsscenario "business as usual" RCP4.5 mens den til høyre representerer "kollaps" RCP8.5.

* Svært usikkert

** Ikke mulig å trekke noen samlet konklusjon fordi flere faktorer påvirker adkomst

X Svært følsom for menneskelig aktivitet/arealplanlegging/skogdrift

Omstillingsrisikoer og muligheter

I DVAen ble konsekvensen av de identifiserte påvirkningene vurdert opp mot Statnetts egne aktiviteter og verdikjede på kort-, mellomlang- og lang sikt, med utgangspunkt i finansiell konsekvens av hvordan klimarelaterte hendelser kan endre seg mot 2025, 2030 og 2050. Lavutslippsscenarioet "transformasjon" er tettest assosiert med omstillingsrisikoer og muligheter. Vi har forutsatt at Norge kutter i tråd med innmeldte mål til Parisavtalen og at norsk CO₂-pris heves til 3000kr/tCO₂e i 2030. Denne CO₂ prisen skaleres videre opp til 8653 kr/tCO₂e i 2050 med bakgrunn i offensiv klimapolitikk i EU og globalt og at vi lykkes i en omstilling i tråd med IEAs Net Zero scenario.

Av relevante kilder for dette utslippsscenarioet var langsiktige markedsanalyser fra Statnett⁶, som gir scenarioer for fremtidig kraftforbruk, energimiks og behov for nettutvikling. Vi la også til grunn regjeringens forventede karbonprisbaner og International Energy Agency (IEA)s Net Zero rapport for å danne grunnlag for forventet endring i kraftforbruk, strømpris og CO₂-pris. Våre to andre scenarioer, "business as usual", og høyutslippsscenarioet "kollaps" ble også benyttet for å sørge for at ulike risikoer og usikkerhetsfaktorer ble dekket.

I analysen ble det identifisert ulike omstillingshendelser. I "transformasjon"-scenarioet er det høy sannsynlighet for at sterkere internasjonalt klimasamarbeid øker CO₂-prisene og behov for fornybar kraft. Her forventer vi også økt innovasjonstakt innen klimateknologi, og høyere sannsynlighet for umiddelbar innføring av strengere lovgivning knyttet til utslippssintensive aktiviteter.

Økt etterspørsel etter fornybar energi fra nye kraftintensive næringer kan medføre økt aktivitetsnivå for Statnett. Styrket samarbeid på tvers av Norden og Europa for å fremme teknologiutvikling og standardiserte løsninger skaper muligheter for økt verdiskaping gjennom hele Statnetts verdikjede. Tilgang på grønn finansiering vil være en mulighet for Statnett, hvor eksempelvis økt bruk av grønne obligasjoner kan gi lavere kapitalkostnader.

Statnett oppnår en høy andel på taksonomiomfattede (eligible) og taksonomiforenlige (aligned) aktiviteter. Hele vår virksomhet inngår i aktivitet for overføring og distribusjon av elektrisitet, og vår virksomhet oppfyller kriteriene i taksonomien for å redusere og forebygge klimagassutslipp og klimatilpasning. Dermed er vår forretningsmodell mindre direkte utsatt for omstillingsrisiko. Risiko er likevel identifisert som følge av at det i scenarioet "transformasjon" kan bli økt press på Statnett om å bygge ut mer nett, men med strengere krav

⁶ Langsiktig markedsanalyse 2022-2050

til utslippsreduksjon og høyere kostnader. Utslipp fra SF₆ identifiseres som en vesentlig risiko ettersom dette utgjør Statnetts primære innelåste utslipp. Vi har mål om å være SF₆ fri innen 2050 og har flere tiltak rettet mot utfasing og begrensning av SF₆-lekkasjer i våre anlegg. Se tiltakstabell i kapittel E1 – Klimaendringer.

For både fysisk risiko og omstillingsrisiko vil Finansregnskapets note 3, Estimer, skjønnsmessige vurderinger og klimarisiko bygge på de samme underliggende scenarioene og analysene som beskrevet her.

IROer i E2 – Forurensning

Påvirkninger

Statnett er underlagt strenge nasjonale krav til forurensningskontroll. Vi har grundige rutiner på plass for å unngå og redusere uønsket forurensning. Forurensningsfarer- og tiltak er beskrevet i detaljplaner for Statnetts utbyggingsprosjekter. I DVAen ble Statnetts nasjonale omfang gjennom å drifte nesten 12.000 km ledninger og 228 anlegg lagt til grunn, og vi vurderte forurensningsrisiko for hele infrastrukturporteføljen med utgangspunkt i offentlige detaljplaner for Statnetts anlegg. Basert på dette ble den største potensielle påvirkningen vurdert som forurensning til vann fra større nettanleggsprosjekter og tunneldriving, eller fra oljeholdige transformatorstasjoner i drift. Vurderingen ble supplert med informasjon fra ENCORE⁷ for relevante sektorer. Beskrivelser, scoring og vesentlighetsvurderinger er vurdert av Statnetts miljørådgivere, med stor fagkompetanse på å vurdere og avbøte Statnetts negative påvirkninger.

Gjennom ovennevnte prosess ble én vesentlig påvirkning identifisert. Denne er beskrevet i tabell 5 "E2 Forurensning – vesentlige IROer".

Risikoer og muligheter

Potensielle overgangsrisikoer ble vurdert med utgangspunkt i den vesentlige påvirkningen. Ingen risikoer eller muligheter ble vurdert som finansielt vesentlige for E2.

Statnett legger stor vekt på inkluderende planprosesser. Der søkes det aktivt innspill fra lokalbefolkningen og andre berørte parter som kan opplyse om lokale forhold av relevans for planlagte utbygginger. Det skjer særlig gjennom dialogmøter og høringsrunder i forbindelse med nye områdeplaner og nettanleggsprosjekter. I den doble vesentlighetsanalysen er berørte lokalsamfunn primært ivaretatt gjennom intervjuer med Statnett-ansatte som har direkte dialog med individer og grupper som representerer berørte lokalsamfunn.

IROer i E3 – Vann og marine ressurser

I arbeidet vårt med DVA har vi hatt en gjennomgang av Statnetts aktiviteter. Vi har i denne forbindelse ikke identifisert noen vesentlige påvirkninger, risikoer eller muligheter knyttet til vann og marine ressurser.

I den doble vesentlighetsanalysen er berørte lokalsamfunn primært ivaretatt gjennom intervjuer med Statnett-ansatte som har direkte dialog med individer og grupper som representerer berørte lokalsamfunn.

IROer i E4 – Biologisk mangfold og økosystemer

Påvirkninger

Aktiviteter som mineralutvinning, utbygging og vedlikehold av infrastruktur påvirker som regel naturens tilstand lokasjonsspesifikt. Gitt vårt nasjonale omfang er Statnetts faktiske og potensielle naturpåvirkning vurdert på porteføljenivå, blant annet gjennom kartanalyse av trefningspunkt med sårbar og verdifull natur. Kartlagene som er benyttet er: verneområder, foreslåtte verneområder, områder med høy eller svært høy verdi, svært viktige, viktige eller lokalt viktige marine naturtyper, og villreinområder.

Funnene er utgangspunkt for vurderinger av påvirkninger fra ulike typer infrastruktur på ulike naturtyper i ulike faser av et anleggs levetid.

Selv om omfanget av Statnetts infrastruktur er for stort til å gjøre lokasjonsspesifikke analyser for eksisterende infrastruktur, har Statnetts lokasjoner blitt vurdert grundig

⁷ Exploring Natural Capital Opportunities, Risks and Exposure, et gratis digitalt verktøy for sektor-screening av potensiell naturrisiko, utviklet av Global Canopy, UNEP FI og UNEP-WCMC

i konsesjonsprosessen. Konsekvensutredninger og detaljplaner for ferdigstilte prosjekter ble ved hjelp av kunstig intelligens gjennomgått. Dette med formål om å identifisere faktiske og potensielle påvirkninger og avbøtende tiltak.

Grunnet manglende lokasjonsspesifikk data for leverandører, er Statnetts verdikjedepåvirkninger vurdert gjennom verktøyet ENCORE. Verktøyet er bygget på en database over kjente påvirkninger knyttet til en rekke sektorer. Følgende påvirkninger vurderes i verktøyet: arealbruk (i hav, ferskvann og land), vannforbruk, ressursforbruk, klimagassutslipp, forurensning, avfall og biologiske forstyrrelser.

Faktiske og potensielle påvirkninger som er identifisert vises i tabell 6 "E4 Biologisk mangfold og økosystemer – vesentlige IROer".

Avhengigheter

Regulerende økosystemtjenester knyttet til klimaregulering, erosjonskontroll og flom- og stormdemping er de mest vesentlige avhengighetene for Statnett. Dette gjelder også oppstrøms vindkraftproduksjon. For vannkraftproduksjon er i tillegg tilgjengelighet av vann vesentlig. Samtlige av disse økosystemtjenestene er sårbare for klimatiske eller naturmessige endringer. Disse avhengighetene ble identifisert ved hjelp av Taskforce for Nature-related Financial Disclosures (TNFD) sektorguide for elektrisk infrastruktur (electric utilities), ENCORE, og Veikart til naturpositiv utvikling for energisektoren fra World Business Council for Sustainable Development (WBCSD).

Risikoer og muligheter

Potensielle overgangsrisikoer ble identifisert med utgangspunkt i negative påvirkninger, og fysiske risikoer med utgangspunkt i avhengigheter. Muligheter ble identifisert med utgangspunkt i positive påvirkninger eller unngåtte risikoer. I tillegg ble bruttolisten over risikoer og muligheter supplert med kjente risikoer for vår sektor og verdikjede. Risikoer og muligheter ble kategorisert som fysiske (akutte og kroniske) eller knyttet til omstilling (juridisk og politisk, marked, teknologi, omdømme, produkter og tjenester, kapital og finansiering, ressursbruk). Begge de kroniske risikoene er også systemiske risikoer fordi flere fysiske risikoer forsterker

hverandre. De vesentlige risikoene er beskrevet i tabell 6 "E4 Biologisk mangfold og økosystemer – vesentlige IROer".

Statnett kan gjennom arealbruk og anleggsvirksomhet påvirke økosystemer og økosystemtjenester av betydning for berørte lokalsamfunn. Se kapittel S3 - Berørte lokalsamfunn for beskrivelse av Statnetts tilnærming til involvering av berørte lokalsamfunn.

Risikoer og muligheter ble vurdert ved hjelp av våre scenarier: "business as usual", "kollaps" og "transformasjon". Disse kombinerer en rekke parametere for å gi et helhetlig bilde av potensielle utviklinger. Vi bruker nyeste tilgjengelige datakilder om klimafremskrivninger fra Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) tilpasset til norske forhold av Norsk klimaservicesenter, premissene i Naturavtalen, samt prognoser for utviklingen av inngrepsfri natur i Norge. Nye klimafremskrivninger for Norge basert på IPCCs sjette hovedrapport er forventet i 2025. Vesentlige endrede forutsetninger i denne eller andre kilder til ny kunnskap vil bli vurdert innlemmet i neste oppdatering av den doble vesentlighetsanalysen.

Avbøtende tiltak

Statnett har infrastruktur i sårbar og verdifull natur. Samtlige prosjekter innebærer avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene, og vi vil sammen med naturforvaltningen sørge for at egnede tiltak iverksettes før spenningssettelse.

IROer i E5 – Ressursbruk og sirkulærøkonomi

Påvirkninger

Som ledd i Statnetts doble vesentlighetsanalyse ble materialstrømmenes påvirkninger vurdert. Typiske anskaffelser for Statnett er liner og kabler. De inneholder ulike metaller som kobber og aluminium. Transformatorer og annet elektrisk utstyr består av komplekse materialsammensetninger, isolasjonsmaterialer, stål og betong. Dette reflekteres i Statnetts avfallsstrømmer. Naturpåvirkningen fra disse materialene ble vurdert med utgangspunkt i Science Based Targets Network (SBTN) sin liste over materialer med særlig stor negativ naturpåvirkning, samt i ENCORE.

Gitt disse materialkategoriernes potensiale for påvirkning på folk, klima og natur ble det identifisert tre vesentlige påvirkninger i Statnetts drift og verdikjede. Disse er beskrevet i tabell 7 "E5 Ressursbruk og sirkulærøkonomi – vesentlige IROer".

Risikoer og muligheter

Potensielle overgangsrisikoer ble identifisert med utgangspunkt i negative påvirkninger, og fysiske risikoer med utgangspunkt i avhengigheter. Muligheter ble identifisert med utgangspunkt i positive påvirkninger eller unngåtte risikoer. Basert på den doble vesentlighetsanalysen ble to vesentlige finansielle muligheter identifisert. Disse er beskrevet i tabell 7 "E5 Ressursbruk og sirkulærøkonomi – vesentlige IROer". I den doble vesentlighetsanalysen er berørte lokalsamfunn primært ivaretatt gjennom intervjuer med Statnett-ansatte som har direkte dialog med individer og grupper som representerer berørte lokalsamfunn. Se kapittel S3 - Berørte lokalsamfunn for beskrivelse av Statnetts tilnærming til involvering av berørte lokalsamfunn.

IROer i G1 – Forretningsetikk

Påvirkninger

En vellykket omstilling forutsetter tett dialog og samarbeid med regionale nettselskap, produsenter, myndigheter, lokalsamfunn og andre interessenter. Innsikt for allmenheten i vesentlige forhold knyttet til Statnetts virksomhet er sentralt for både vår eier og våre interessenter. Åpenhet er også sentralt for at allmenheten skal ha tillit til samfunnsansvaret Statnett forvalter.

Dårlig virksomhetsstyring i form av ineffektive systemer og prosesser for tilsyn, kontroll og ledelse, kan føre til kortsiktige beslutninger som skader selskapets langsiktige interesser, og svekker tilliten blant våre interessenter, brukere og eier.

Disse aspektene dannet utgangspunktet for vurdering av hvilke påvirkninger Statnett har i relasjon til forretningsetikk. Her var også analyse av lignende selskapers praksis, interne intervjuer og

Eierskapsmeldingen relevant input. Disse påvirkningene ble så vurdert og scoret i henhold til etablerte kriterier for DVA-prosessen.

To potensielle påvirkninger er identifisert for G1, se tabell 11 "G1 Forretningsetikk – vesentlige IROer".

Risikoer og muligheter

Potensielle risikoer og muligheter ble identifisert med utgangspunkt i de identifiserte påvirkningene samt andre kilder til risikoer og muligheter deriblant interne intervjuer.

To potensielle risikoer ble identifisert for G1, se tabell 11 "G1 Forretningsetikk – vesentlige IROer".

Ingen muligheter knyttet til Forretningsetikk er vurdert som finansielt vesentlige.

Opplysningskrav i ESRSe som er omfattet av selskapets bærekraftsrapport – IRO-2

Basert på de vesentlige temaene, under- og under-undertemaene, vurderte vi hvilke rapporteringskrav vi er omfattet av. Det ble vurdert hva Statnett rapporterer på i dag sett opp mot vesentlige temaer i DVAen.

Ambisjonsnivået for 2024-rapporteringen ble også vurdert. "EFRAG ID 177"⁸ ga veiledning i koblingen mellom rapporterings- og datapunkter og under- og under-undertema.

Ikke-vesentlige temaer

Det er to temaer som ikke er definert som vesentlige i DVA-prosessen vår. Disse er under terskelverdi for vesentlighet.

Dette gjelder E3 - Vann og marine ressurser og S4 - Forbrukere og sluttbrukere.

E3 - Vann og marine ressurser er ikke inkludert i rapporteringen fordi standarden omhandler vannforbruk og utnyttelse og bruk av marine ressurser, noe vi vurderte som lite vesentlig for Statnett. Påvirkninger på liv til havs dekkes av standarden E4. og vannforurensning av E2.

⁸ EFRAG ID 177 - Links between AR16 and Disclosure requirements

S4 – Statnetts virksomhet påvirker forbrukere på flere områder. S4 er ikke inkludert i rapporteringen fordi de samlede, identifiserte påvirkningene, risikoene og mulighetene slik undertemaet er satt opp, i sum ikke ble vurdert som vesentlige sett opp mot øvrige tema. Statnett påvirker eksempelvis i liten grad forhold knyttet til ytringsfrihet, tilgang til informasjon og personvern. Forhold knyttet til sameksistens ivaretas i kapittel S3 – Berørte lokalsamfunn.

Våre styrende dokumenter

Statnetts styringssystem består av styrende dokumenter på ulike nivåer. Disse legger til rette for at vi opererer i samsvar med lovgivning, etiske standarder og beste praksis. Videre danner de grunnlaget for vår styring og håndtering av vesentlige påvirkninger og relaterte risikoer og muligheter. I tillegg til Statnetts vedtekter, Instruks for styret og Statnetts styringsprinsipper er de viktigste styrende dokumentene relevante for bærekraftsarbeidet vist i tabell 13 "Våre styrende dokumenter".

Denne tabellen viser en konsolidert oversikt over styrende dokumenter, som vi vil referere til i kapitlene som kommer for de ulike standardene.

Alle våre styrende dokumenter følger en fastsatt prosess for revisjon og fornyet godkjenning. Denne prosessen ivaretar relevante interessenters synspunkter. Styrende dokumenter eies på ulike nivåer, fra styret og konsernledelse til ledere i relevante fagmiljøer. Samtlige styrende dokumenter er tilgjengelige på Statnetts intranett. Der det er relevant legges relevante styringsdokumenter ved i kontraktvilkår.

Hva gjelder Statnetts etiske retningslinjer fastsettes disse av styret, og gjelder for alle faste og midlertidige ansatte, inkludert konsernledelsen, samt for innleide konsulenter og styremedlemmer.

Tabell 13: Våre styrende dokumenter

Dokument	Formål	Påvirkning, risiko, mulighet adressert	Virkeområde	Styringsansvar	Rammeverk og instrumenter
Etiske retningslinjer	Uttrykker forventninger og fastsetter krav til hvordan hver enkelt av oss skal opptre	<ul style="list-style-type: none"> Alle påvirkninger, risikoer og muligheter på tvers av tematiske standarder (E1, E2, E4, E5, S1, S2, S3, G1) 	Egne ansatte, samt innleide konsulenter og styremedlemmer	Konsernsjef	<ul style="list-style-type: none"> FNs verdenserklæring om menneskerettigheter UNGP Den internasjonale arbeidsorganisasjonens (ILO) kjernekonvensjoner FN konvensjon om sivile og politiske rettigheter
Etiske retningslinjer for leverandører⁹	Forventninger og krav til leverandører	<ul style="list-style-type: none"> Alle påvirkninger, risikoer og 	Samarbeidspartnere, forretningspartnere og	Konserndirektør Økonomi og finans	<ul style="list-style-type: none"> FNs verdenserklæring om menneskerettigheter (1948),

⁹ Oppdaterte etiske retningslinjer for leverandører ble utarbeidet i Q4 2024, og er planlagt vedtatt i Q2 2025.

Dokument	Formål	Påvirkning, risiko, mulighet adressert	Virkeområde	Styringsansvar	Rammeverk og instrumenter
		muligheter knyttet til Statnetts verdikjede på tvers av tematiske standarder (E1, E2, E4, E5, S1, S2, S3, G1)	leverandører, inkludert leverandørens ansatte, styremedlemmer, innleid personell samt konsulenter som har oppdrag for en leverandør til Statnett		Konvensjonen om sivile og politiske rettigheter (1966) og konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter (1966) <ul style="list-style-type: none"> ILOs kjernekonvensjoner
Etiske retningslinjer for grunn- og rettighets-ervert	Etablerer verdier knyttet til grunn og rettighets-ervert	<ul style="list-style-type: none"> Alle påvirkninger og risikoer knyttet til S3 	Ansatte som er involvert i grunnervv-prosessen	Direktør Prosjekt-rådgivning og gjennom-føring	I/A
Policy for bærekraft¹⁰	Føringer for bærekraftig og ansvarlig virksomhet	<ul style="list-style-type: none"> Alle påvirkninger, risikoer og muligheter på tvers av tematiske standarder (E1, E2, E4, E5, S1, S2, S3, G1) 	Hele virksomheten	Konserndirektør Mennesker & Bærekraft	<ul style="list-style-type: none"> UN Global Compacts ti prinsipper OECDs retnings-linjer for ansvarlig næringsliv Parisavtalen
Policy for kraftsystem-utvikling	Føringer for langsiktig utvikling av kraftsystemet	<ul style="list-style-type: none"> Økt etterspørsel etter fornybar energi fra nye kraftintensive næringer Nettap fra transportert kraft i transmissjons-nettet 	Hele virksomheten	Konserndirektør Kraftsystem og Marked	I/A

¹⁰ Policy for Bærekraft ble oppdatert gjennom 2024, og vedtatt i Q1 2025.

Dokument	Formål	Påvirkning, risiko, mulighet adressert	Virkeområde	Styringsansvar	Rammeverk og instrumenter
Policy for sikkerhet	Føringer for forebygging og begrensning av skader på personell, infrastruktur og IT-systemer	<ul style="list-style-type: none"> • Ansatte er eksponert for risiko for alvorlige skader og ulykker i bygging og drift av nettanlegg • Ansatte i spesielt utsatte roller gjennomfører arbeid som utgjør en sikkerhetsrisiko • HMS-risiko for ansatte i verdikjeden 	Hele virksomheten	Konserndirektør Nett	I/A
Policy for forsyningskjeden	Føringer for opprett-holdelse av en effektiv, etisk og robust forsynings-kjede	<ul style="list-style-type: none"> • Alle påvirkninger, risikoer og muligheter knyttet til verdikjede på tvers av tematiske standarder (E1, E2, E4, E5, S1, S2, S3, G1) 	Aktiviteter og samhandling med leverandører, entreprenører og andre tredjeparts tjenesteleverandører involvert i leverandørkjeden	Konserndirektør Teknologi & Transformasjon	I/A
Instruks for konsernsjef	Føringer for konsernsjefens oppgaver fastsatt av styret	<ul style="list-style-type: none"> • Generelt knyttet til virksomhetsstyring • Påvirkninger, risikoer og muligheter 	Konsernsjef	Konserndirektør Økonomi & Finans	I/A

Dokument	Formål	Påvirkning, risiko, mulighet adressert	Virkeområde	Styringsansvar	Rammeverk og instrumenter
		knyttet til G1			
Instruks for anskaffelser	Operasjonalisering av strategi og Policy for forsyningskjeden blant annet med tydelige kravsetting til anskaffelser	<ul style="list-style-type: none"> • Design og planlegging for sirkularitet i installasjon • Vedlikehold og sanering av komponenter og utstyr • Design og planlegging for sirkularitet i anskaffelser • Påvirkninger, risikoer og muligheter knyttet til E1 	Aktiviteter og samhandling med leverandører, entreprenører og andre tredjeparts tjenesteleverandører involvert i verdikjeden	Seksjonsleder Strategisk senter Innkjøp & Leverandørstyring	I/A
Instruks for arbeid med svovelheksafluorid (SF₆)-anlegg og SF₆-effektbrytere og opphold i SF₆ innendørsanlegg	Føringer for sikkerhet ved arbeid på eller nær ved, samt drift av Statnetts elektriske anlegg	<ul style="list-style-type: none"> • Utslipp av SF₆ fra elektrisk kraftoverføring og -distribusjon • Økt CO₂-avgift på materialer og tjenester med høyt karbonavtrykk • Tilgang på finansiering og kapital gjennom mer effektive, 	Alle som skal oppholde seg i eller arbeide med Statnetts SF ₆ -anlegg og SF ₆ -effektbrytere	Seksjonsleder El-sikkerhet, operativ HMS og kompetanse	I/A

Dokument	Formål	Påvirkning, risiko, mulighet adressert	Virkeområde	Styrings-ansvar	Rammeverk og instrumenter
		robuste og mer klimavennlige teknologier			
Instruks for kjemikalie-håndtering	Føringer for en trygg og forskriftsmessig håndtering av alle helse-skadelige og miljø-skadelige kjemikalier i virksomheten	<ul style="list-style-type: none"> Forurensing til vann fra lekkasje av farlige kjemikalier under utbygging og drift 	Alle ansatte i Statnett. Andre som utfører arbeidsoperasjonene i Statnetts anlegg, skal ha tilsvarende eller strengere instruks for slikt arbeid	Seksjons-leder EL-sikkerhet, operativ HMS og kompetanse	I/A
Instruks for motor-ferdsel i utmark og vassdrag	Føringer for aktsomhet knyttet til natur og miljø, samt grunneier og hjemmels-haveres rettigheter ved motorisert ferdse i utmark og vassdrag	<ul style="list-style-type: none"> Arealbruks endringer, habitat-fragmentering, og forringelse av økosystemer fra utbygging og drift av strømmettet Etablering og drift av ledningsnettet og stasjoner kan medføre introduksjon og etablering av fremmede arter 	Alle ansatte i Statnett, innleide i Statnett og entreprenører/konsulenter som Statnett engasjerer, som planlegger og gjennomfører motorisert ferdse i utmark	Direktør Bærekraft	I/A
Instruks for miljømål i prosjekt¹¹	Føringer for hvordan prosjekter skal	<ul style="list-style-type: none"> Alle påvirkninge 	Alle nye og eksisterende anlegg i Statnett	Direktør Prosjekt-	I/A

¹¹ Instruksen ble utarbeidet gjennom 2024, og vedtatt i Q1 2025

Dokument	Formål	Påvirkning, risiko, mulighet adressert	Virkeområde	Styringsansvar	Rammeverk og instrumenter
	utarbeide og følge opp relevante miljømål for natur og klima i tråd med tiltakshierarkiet	<ul style="list-style-type: none"> • r knyttet til E4 • Utslipp av SF6 fra elektrisk kraftoverføring og -distribusjon • FLAG-klimagassutslipp (Forest, Land, Agriculture) i Statnetts prosjekter 	underlagt behov for offentlige tillatelser	rådgivning og -gjennomføring	
Instruks for avfalls-håndtering	Føringer for håndtering av avfall slik at det ikke gjør skade på mennesker eller miljø	<ul style="list-style-type: none"> • Avfallsgenerering fra utbygging og drift • Økt ressursutnyttelse knyttet til gjenbruk og gjenvinning av infrastruktur og materialer 	Alle ansatte i Statnett. Andre som utfører arbeidsoperasjoner i Statnetts anlegg, skal ha tilsvarende eller strengere instruks for slikt arbeid	Direktør Bærekraft	I/A
Instruks for samhandling og dialog med urfolk	Føringer for samhandling med urfolk	<ul style="list-style-type: none"> • Alle påvirkninger og risikoer knyttet til S3 	Alle ansatte, samt innleide konsulenter og styremedlemmer	Konserndirektør Mennesker & Bærekraft	<ul style="list-style-type: none"> • ILO konvensjon nr. 169 • FNs erklæring om urfolks rettigheter • UNGP • OECDs retningslinjer
Teknisk standard for skogrydding	Krav og rammer for førstegangs skogrydding og vedlikeholds-	<ul style="list-style-type: none"> • Arealbruksendringer, habitatfragmentering 	Alle ansatte i Statnett, innleide i Statnett og entreprenører/kon	Direktør Prosjekt-rådgivning og gjennomføring	I/A

Dokument	Formål	Påvirkning, risiko, mulighet adressert	Virkeområde	Styringsansvar	Rammeverk og instrumenter
	rydding av kraftlednings-traseer, med formål om at skogrydding skal skje med minst mulig påvirkning på naturmangfold og landskap	<p>ng, og forringelse av økosystemer fra utbygging og drift av strømnettet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Land- og habitatforringelser fra drift av ledningstraseer og stasjoner • Ryddegater under ledningstraseer hindrer gjengroing og skaper habitater og beitearealer 	sulenter som Statnett engasjerer for å gjennomføre førstegangs- eller vedlikeholdsrydding av skog		
Byggeteknisk kravspesifikasjon for stasjonsanlegg	Bygge-tekniske krav til Statnetts stasjons-anlegg, ved planlegging, bygging og om mulig oppgradering av nye og eksisterende stasjons-anlegg	<ul style="list-style-type: none"> • Ekstremvær kan gi fysiske skader på infrastruktur i strømnettet, og føre til forsinkede reparasjoner og vedlikehold • Skade på kraftledninger som ikke er dimensjonert 	Prosjekterende og utførende, både internt og eksternt	Seksjonsleder Trasé- og stasjonsplanlegging	I/A

Dokument	Formål	Påvirkning, risiko, mulighet adressert	Virkeområde	Styringsansvar	Rammeverk og instrumenter
		rt for sterkere vindlast og ising om vinteren			
Prosedyre for varsling om kritikk-verdige forhold i Statnett	Legge til rette for varsling om kritikkverdige forhold i virksomheten	<ul style="list-style-type: none"> Alle påvirkninger på tvers av tematiske standarder (E1, E2, E4, E5, S1, S2, S3, G1) 	Ansatte og innleide i Statnett. Også åpen for f.eks. ansatte hos Statnetts leverandører	Konserndirektør Økonomi og Finans	I/A

Klima og miljø

I seksjonen om klima og miljø rapporterer vi på taksonomikriteriene, samt på de fire vesentlige rapporteringsstandardene E1 Klimaendringer, E2 Forurensing, E4 Biologisk mangfold og økosystemer og E5 Ressursbruk og sirkulærøkonomi.

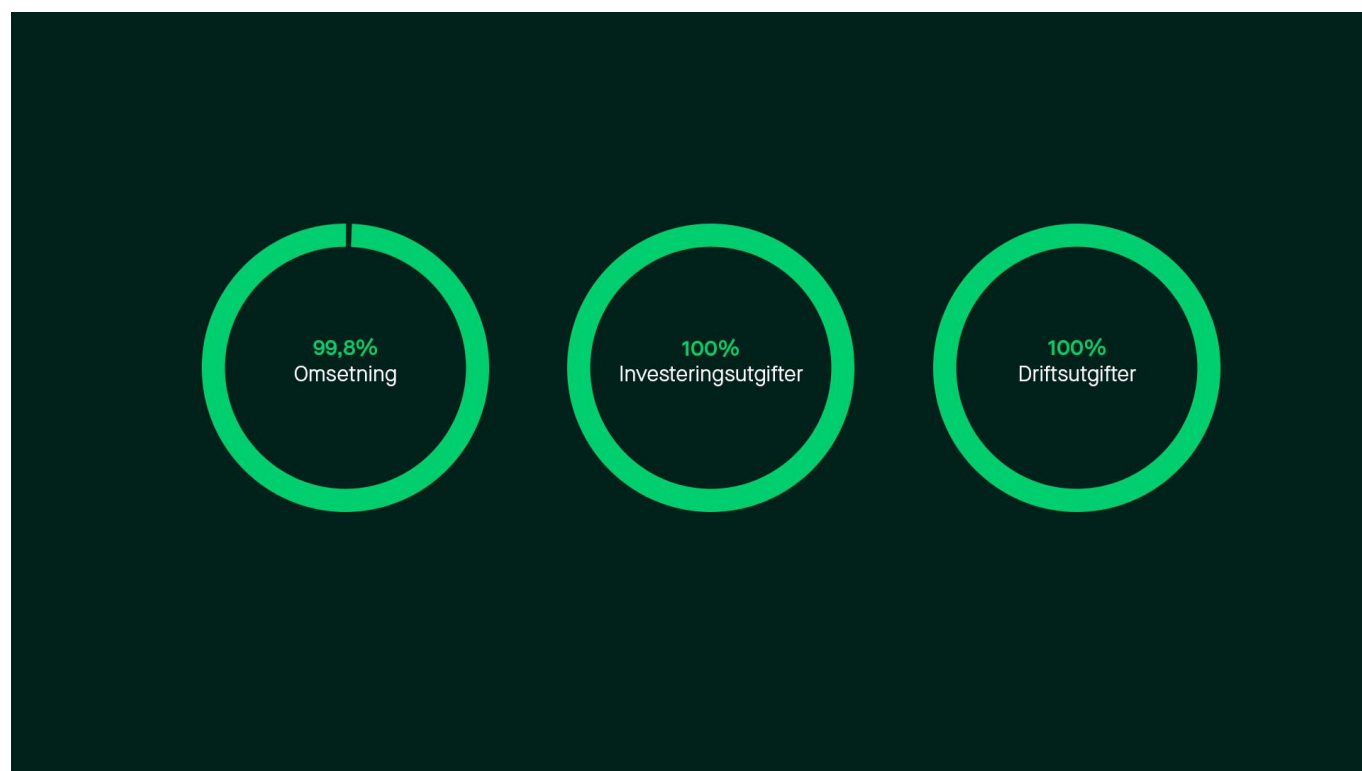
Taksonomi for bærekraft

EU-taksonomien er et klassifiseringssystem for bærekraftige økonomiske aktiviteter. Miljømålene definert i taksonomien er sammenfallende med de tematiske miljøstandardene i CSRD, og taksonomirapporteringen skal være en integrert del av bærekraftsrapporten. Statnett oppnår en høy andel av

både taksonomiomfattede og taksonomiforenlige aktiviteter i 2024, i likhet med foregående år.

Hele vår virksomhet inngår i aktivitet for overføring og distribusjon av elektrisitet, og vår virksomhet oppfyller kriteriene i taksonomien for å redusere og forebygge klimagassutslipp og klimatilpasning.

Figur 5: KPIer for taksonomien

Grunnlag for utarbeidelse

Loven om bærekraftig finans trådte i kraft 1. januar 2023. EU-taksonomien er fremdeles forholdsvis ny. Det følger også av forordningene at mulige utvidelser av taksonomiregelverket vurderes. Vi følger med på utviklingen og tilpasser oss eventuelle justeringer. Viktige fortolkninger og forutsetninger er beskrevet i kapittelet.

I 2024 har Statnett vurdert våre aktiviteter med hensyn til om de oppfyller kravene i EUs taksonomi.

Taksonomien definerer seks klima- og miljømål som økonomiske aktiviteter kan bidra til å oppnå:

1. Redusere og forebygge klimagassutslipp
2. Klimatilpasning
3. Bærekraftig bruk og beskyttelse av vann- og marine ressurser
4. Omstilling til sirkulærøkonomi
5. Forebygging og kontroll av forurensning
6. Verne om og restaurere naturmangfold og økosystemer

I tråd med kriteriene i taksonomien skal det rapporteres i hvilken grad foretaket har økonomiske aktiviteter som er omfattet av taksonomien (eligible)¹² og som er forenelig med taksonomikriteriene (aligned)¹³. Foretaket skal videre rapportere på Key Performance Indikatorer (KPIer) som måler andel av omsetning, investeringsutgifter og driftsutgifter knyttet til bærekraftige aktiviteter.

Taksonomiomfattede aktiviteter

Statnetts aktivitet er taksonomiomfattet, og vi har vurdert at hele vår virksomhet inngår i aktivitet 4.9, overføring og distribusjon av elektrisitet, i henhold til taksonomiregelverket^{14,15}. Det sammenkoblede europeiske kraftsystemet bidrar vesentlig til det grønne skiftet. Et godt integrert energimarked og energisystem er en grunnleggende forutsetning for å oppnå Europas energi- og klimamål på en kostnadseffektiv måte. Som

eier, utvikler og drifter av transmisjonsnett, og systemansvarlig i det norske kraftsystemet, spiller Statnett en sentral rolle i omstillingen til et fornybarsamfunn.

Vurdering av taksonomiforenlighet

For at en aktivitet skal defineres som bærekraftig, må den oppfylle kravene i taksonomien. Aktiviteten er bærekraftig når den bidrar vesentlig til et mål og når den ikke har betydelig negativ innvirkning på de øvrige målene (Do No Significant Harm, DNSH). I tillegg må aktiviteten oppfylle et minstekrav til sosiale og styringsmessige forhold.

Vi har vurdert at Statnetts aktivitet 4.9 i taksonomien oppfylder kriteriet om å gi et "vesentlig bidrag" til klima – og miljømålene: "reducere og forebygge klimagassutslipp" (CCM) og "klimatilpasning" (CCA). Beskrivelsen av aktivitetene er sammenfallende og overlappende for disse miljømålene og de omtales derfor samlet.

Vi bidrar vesentlig til CCM fordi det norske og nordiske kraftmarkedet er en integrert del av det felleseuropeiske kraftmarkedet. Det norske kraftsystemet er tett fysisk sammenkoblet med andre land. Tettere integrasjon mellom land og sektorer, ny teknologi og digitale løsninger er en forutsetning for å gjøre omstilling til et lavutslippssamfunn mulig. Aktivitetene knyttet til 4.9, overføring og distribusjon av elektrisitet, er definert som en muliggjørende (enabling) aktivitet¹⁶. Det er videre vurdert at Statnett gjennomfører klimatilpasning i tråd med kravene for å bidra vesentlig til CCA. Klimarisikoene som er vesentlige for aktiviteten vår er identifisert og det ligger robuste klimarisiko- og sårbarhetsvurderinger i tråd med norske lover til grunn for denne vurderingen. Statnett er pålagt å iverksette nødvendige sikrings- og beredskapstiltak ut fra funn. Risikovurderingene våre tar hensyn til klimavariasjoner og eventuell økt fare for naturgitte hendelser på grunn av klimaendringer. Vi har ikke avdekket at våre klimatilpasningsløsninger påvirker muligheter for klimatilpasning for andre mennesker,

¹² En aktivitet er omfattet av taksonomien (eligible) hvis den er inkludert i listen over aktiviteter som omfattes av den delegerte rettsakten

¹³ En aktivitet oppfyller taksonomikriteriene og er en taksonomiforenelig aktivitet (aligned) når den oppfyller kriteriene for vesentlig bidrag til minst ett av miljømålene, ikke gjør betydelig skade på de fem andre miljømålene og oppfyller minstekrav til sosiale og styringsmessige forhold

¹⁴ Dette inkluderer også alle administrative og systemmessige støtteaktiviteter. Disse har vi vurdert som tett knyttet til hovedaktiviteten

¹⁵ Taxonomy Regulation Delegated Act 2021-2800

¹⁶ Det sammenkoblede norske, nordiske og europeiske kraftsystemet, og dets underordnede systemer, oppfyller kvalifikasjonskriteriene for aktivitet 4.9 i taksonomien. Se mer her: Transmission and distribution of electricity

natur, kulturarv, eiendeler eller andre økonomiske aktiviteter negativt. Vi velger naturbaserte løsninger der det er hensiktsmessig.

Ingen betydelig negativ innvirkning på de øvrige målene i taksonomien

Statnett har gjennomgått kriteriene som gjelder for aktivitet 4.9 i taksonomien. Vår virksomhet følger DNSH-kriteriene for de øvrige miljømålene. Tabell 14 oppsummerer vår vurdering av DNSH-kriteriene for både CCM og CCA av vår aktivitet 4.9 i taksonomien.

Tabell 14: Oppsummering av våre vurderinger av DNSH-kriteriene for målene om å redusere og forebygge klimagassutslipp og klimatilpasning

Miljømål	Vår vurdering av DNSH-kriteriene for aktivitet 4.9 i taksonomien
Klimatilpasning	Statnett har identifisert fysisk klimarisiko og gjort sårbarhetsvurderinger som er vesentlige for aktiviteten vår. Vi har også implementert tiltak der vesentlige risikoer er identifisert. Vurderingene viser at våre anlegg, avhengig av hvor i landet de er plassert, vil oppleve både økt, redusert og uendret klimapåvirkning. Beregninger av klimalaster gir føringer for trasévalg og tekniske løsninger. Det tas høyde for scenarier med ekstreme værsituasjoner når vi utformer nye anlegg. Rapporten "Klimaendringenes betydning for Statnetts overføringsanlegg" og regionale fremskrivninger laget av Norsk klimaservicesenter ligger til grunn for våre vurderinger. Les mer i kapittel ESRS 2 under seksjonen 'IROer i E1'.
Bærekraftig bruk og beskyttelse av vann- og marine ressurser	Det er ikke utarbeidet kriterier for vann for aktivitet 4.9.
Omstilling til sirkulærøkonomi	Avfallshierarkiet ¹⁷ ligger til grunn for Statnetts avfallshåndtering. Bygg og anlegg skal prosjekteres, oppføres, driftes og rives på en måte som medfører minst mulig belastning på naturressurser og ytre miljø. I dette ligger det at man skal redusere avfall og gjenbruke materialer før materialer gjenvinnes til nye materialer eller energi. I Norge er det lovkrav til avfallshåndtering. Avfallshåndtering planlegges nøye i Statnett, slik at ulike komponenter kan sorteres ut og vi sørger for maksimal utnyttelse av materialressurser eller energiresurser. Dette er spesielt strengt regulert for farlig avfall. Statnett har rammeavtale for avfallshåndtering. Les mer om Statnetts ressursbruk i kapittel E5.
Forebygging og kontroll av forurensning	Systematisk HMS-arbeid og internkontroll er lovkrav i Norge. Statnett jobber strukturert og målrettet med HMS, i tråd med kravene i internkontrollforskriften og byggherreforskriften. HMS-arbeidet er basert på risikoforholdene i virksomheten vår. Statnett vurderer at HMS-arbeidet er i tråd med IFCs generelle retningslinjer for miljø, helse og sikkerhet. Vi følger strenge krav om begrensning av påvirkning fra elektromagnetiske stråling på mennesker. Den norske lovgivningen, bestemmelsene i strålevernforskriften og myndighetenes råd om varsomhet og god praksis ligger til grunn for denne vurderingen. Statnett bruker ikke PCB-holdige strømgjennomføringer. Les mer om hvordan Statnett forebygger og håndterer forurensning i kapittel E2.
Verne om og restaurere	Forskrift om konsekvensutredninger stiller krav til konsekvensutredning ved planlegging av nye kraftoverføringsanlegg. Bygging av nettanlegg må også avklares mot en rekke sektorlover og

¹⁷ Avfallshierarkiet et begrep i norsk og europeisk avfallsregulering som beskriver prioriteringer for avfallshåndtering, fra avfallsreduksjon (høyest prioritet) til deponering (lavest prioritet)

naturmangfold og økosystemer	forskrifter. Vi gjennomfører konsekvensutredninger i tråd med Direktiv 2011/92/EU, implementert gjennom Forskrift om konsekvensutredning i Norge. Statnett legger tiltakshierarkiet til grunn ved planlegging av nye kraftoverføringsanlegg. Dersom påvirkning på en naturverdi ikke kan unngås, forsøker Statnett å minimere påvirkningen gjennom avbøtende tiltak. Statnett har infrastruktur i sårbar og verdifull natur, med varierende grad av påvirkning på ulike naturtyper. Der Statnett er i berøring med slike naturområder er norsk lovgivning særlig streng på vurdering av påvirkning, etterlevelse av tiltakshierarkiet og implementering av avbøtende tiltak. Statnett har som mål å unngå forringelse av slike områder. Les mer om vår tilnærming til natur i kapittel E4.
Begrensning av klimaendringer	Statnett sin infrastruktur er ikke dedikert til å opprette en direkte forbindelse eller utvide en eksisterende direkte forbindelse til kraftproduksjon med klimagassutslipp som overstiger 270gCO ₂ e/KWh.

Kriteriene for sosiale og styringsmessige forhold

I Statnett er respekt for menneskerettigheter og krav til et anstendig arbeidsliv grunnleggende. Det er en risiko for negativ påvirkning på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i vår verdikjede. Vi jobber aktivt for at begge deler blir ivaretatt, både i egen virksomhet og i verdikjeden vår. For å ivareta disse rettighetene, jobber Statnett med å kartlegge og identifisere, forebygge, redusere og håndtere forhold som kan påvirke disse rettighetene på en negativ måte. Dette gjør vi i samsvar med UNGP og OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv. Vi legger ILOs kjernekonvensjoner til grunn i tilnærmingen vår. Statnett jobber for en ansvarlig omstilling. Arbeidet vårt og prosessene våre på dette området er nærmere omtalt i kapitlene S1, S2 og S3.

Forebygging av korrupsjon forutsetter at vi har gode og oppdaterte antikorrupsjonsprogrammer, som er forankret i styret og er tilpasset risikoen i egen virksomhet og hos leverandører og andre forretningsforbindelser. Oppdaterte retningslinjer og programmer som er forankret i styret og i tråd med god praksis bidrar til at Statnett både reduserer sin egen risiko og forebygger at økonomisk kriminalitet kan skje. Statnett følger gjeldende lovgivning knyttet til skatt og avgifter. Se note 19 i årsregnskapet for ytterligere omtale av skatt. Statnett forholder seg til at skatt betales der økonomiske verdier skapes, samt at selskapets internpriser er i tråd med armlengdeprinsippet - prising av varer og tjenester innenfor konsern skal fastsettes som om transaksjonen

hadde skjedd mellom uavhengige parter, i samsvar med veiledningen i OECDs retningslinjer for internprising.

Aktuelle lover som gjelder i Norge og for Statnett når det gjelder rettferdig konkurranse er for eksempel Regnskapsloven, Revisorloven, Konkurranseloven, Anskaffelsesloven, Forsyningsforskriften, Verdipapirhandeloven, aktuell skatte- og sektorspesifikk lovgivning. Offentlighetsloven kommer også til anvendelse.

Resultater, definisjoner og forutsetninger

Statnett oppnår en høy andel på taksonomiomfattede aktiviteter med henholdsvis 99,8 prosent på omsetning, 100 prosent på investeringsutgifter og 100 prosent på driftsutgifter.

Statnett oppnår tilsvarende høy andel for taksonomiforenlige aktiviteter etter å ha gjennomgått og vurdert at 1) vesentlig bidrag er oppfylt, 2) alle DNSH-kriterer er oppfylt, samt at 3) minimumskriteriene for sosiale og styringsmessige forhold også er vurdert som oppfylt. KPlene er definert i henhold til taksonomikravene¹⁸.

Omsetning

Andelen taksonomiomfattet og taksonomiforenlige omsetning var 99,8 prosent for regnskapsåret 2024 (99,6 prosent i 2023).

¹⁸ Taxonomy regulation delegated act 2021-4987 annex 1-5

Nevneren tilsvarer sum driftsinntekter i Statnetts totalresultat. Sum driftsinntekter er spesifisert i note 4, driftsinntekter, og var i 2024 på 18 961 mill. kroner (11 600 mill. kroner i 2023).

Telleren omfatter alle regulerte inntekter, samt andelen av andre driftsinntekter som på nåværende tidspunkt er vurdert som omfattede og forenlige i henhold til taksonomien. Ikke-omfattede aktiviteter er knyttet til omsetning som er vurdert å ikke være direkte knyttet til vår kjernevirksomhet, herunder kommersielle inntekter knyttet til utleie av fiber, utleie av skip og inntekter knyttet til salg av tomt.

Investeringsutgifter

Andel taksonomiomfattede og taksonomiforenlige investeringsutgifter var 100 prosent for regnskapsåret 2024 (100 prosent i 2023).

Nevneren tilsvarer tilgang på materielle og immaterielle eiendeler i løpet av regnskapsåret, og er beregnet som summen av tilganger i note 8: varige driftsmidler og immaterielle eiendeler og note 9: anlegg under utførelse¹⁹.

I 2024 var konsernets taksonomiomfattede investeringsutgifter 7 996 mill. kroner (6 371 mill. kroner i 2023).

Telleren omfatter investeringsutgifter knyttet til ledningsanlegg, stasjonsanlegg, bygninger, grunn og IKT. Ettersom Statnett bare har én hovedaktivitet, har vi vurdert at alle investeringsutgifter er nødvendige for konsernets virksomhet og hovedaktivitet.

Driftsutgifter

Andel taksonomiomfattede og taksonomiforenlige driftsutgifter var 100 prosent for regnskapsåret 2024 (100 prosent i 2023).

I henhold til taksonomikriteriene skal det rapporteres kostnader som ikke er balanseførte og som er knyttet til aktivitetene forskning og utvikling, vedlikehold og reparasjon, renhold og korttidsleie. Eventuelle andre

direkte kostnader, som er nødvendige for at eiendelene skal fungere som tiltenkt, skal også rapporteres.

Nevneren utgjør derfor en mindre andel av regnskapslinjene andre driftskostnader og lønns- og personalkostnader.

I 2024 var konsernets driftsutgifter i henhold til taksonomi-definisjonen på 805 mill. kroner (656 mill. kroner i 2023).

Telleren omfatter den delen av nevneren som er kritisk for at man skal kunne gjennomføre aktiviteter i henhold til taksonomien. Siden Statnett bare har én hovedaktivitet, har vi vurdert at alle kostnader knyttet til forskning og utvikling, vedlikehold og reparasjon, renhold og korttidsleie er inkludert.

Det har ikke vært knyttet vedlikeholdskostnader til de kommersielle aktivitetene og vedlikeholdskostnader knyttet til utleie av fiber er ansett som uvesentlige.

¹⁹ Tilgang iht. note 8 og 9 er redusert med overført til varige driftsmidler og andre immaterielle eiendeler i note 9

KPI tabeller for EUs taksonomi²⁰

Tabellene under oppsummerer sentrale indikatorer for EUs taksonomi.

Tabell 15: Omsetning

Regnskapsår N	År			Kriterier for vesentlig bidrag						Kriterier mht. at aktiviteten ikke er til betydelig skade (DNSH) ^(*)							Kategori muliggjørende aktivitet (19)	Kategori omstillingsaktivitet (20)
	Kode ^(*) (2)	Omsetning (3)	Andel av omsetning, år N (4)	Begrensning av klimaendringer (5)	Tilpasning til klimaendringer (6)	Vann (7)	Forurensning (8)	Sirkulær økonomi (9)	Biologisk mangfold (10)	Begrensning av klimaendringer (11)	Tilpasning til klimaendringer (12)	Vann (13)	Forurensning (14)	Sirkulær økonomi (15)	Biologisk mangfold (16)	Minstegarantier (17)		
<i>Tekst</i>		<i>Valuta</i>	%	<i>J, N, N/EL</i> ^(*)	<i>J, N, N/EL</i> ^(*)	<i>J, N, N/EL</i> ^(*)	<i>J, N, N/EL</i> ^(*)	<i>J, N, N/EL</i> ^(*)	<i>J, N, N/EL</i> ^(*)	<i>J/N</i>	<i>J/N</i>	<i>J/N</i>	<i>J/N</i>	<i>J/N</i>	<i>J/N</i>	%	<i>Muliggjørende</i>	<i>Omstilling</i>

A. AKTIVITETER SOM ER OMFATTET AV TAKSONOMIEN

A.1. Miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige) aktiviteter

4.9 Overføring og distribusjon av elektrisitet	CCM 4.9	18 918	99,8 %	J	J					J	J	J	J	J	J	99,6 %	Muliggjørende	
Omsetning for miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige) aktiviteter (A.1)		18 918	99,8 %	%	%	%	%	%	%	J	J	J	J	J	J	99,6 %		
Hvorav muliggjørende		18 918	99,8 %	%	%	%	%	%	%	J	J	J	J	J	J	%	Muliggjørende	
Hvorav omstilling			%	%						J	J	J	J	J	J	%		Omstilling

A.2. Aktiviteter som er omfattet av taksonomien, men som ikke er miljømessig bærekraftige (ikke taksonomiforenlige aktiviteter)^(*)

Aktivitet 1 ^(*)		%	EL, N/EL ^(*)	EL, N/EL ^(*)	EL, N/EL ^(*)	EL, N/EL ^(*)	EL, N/EL ^(*)	EL, N/EL ^(*)								%		
Omsetning for aktiviteter som er omfattet av taksonomien, men som ikke er miljømessig bærekraftige (ikke taksonomiforenlige aktiviteter) (A.2)		0,00 %	%	%	%	%	%	%								%		
A. Omsetning for aktiviteter som er omfattet av taksonomien (A.1+A.2)	18 918	99,8 %	%	%	%	%	%	%										

B. AKTIVITETER SOM IKKE ER OMFATTET AV TAKSONOMIEN

Omsetning for aktiviteter som ikke er omfattet av taksonomien	43	0,2 %
TOTALT	18 961	100,00 %

²⁰ Basert på standardformat iht Annex 1 til Taksonomiforordningen taxonomy-regulation-delegated-act-2021-4987-annex-1-5_en.pdf (europa.eu)

Tabell 16: Investeringsutgifter

Regnskapsår N	År		Kriterier for vesentlig bidrag							Kriterier mht. at aktiviteten ikke er til betydelig skade (DNSH) (h)							Taksanomiforenelig andel (A.1.) eller andel som er omfattet av taksonomien (A.2.), investeringsutgifter, år N-1 (18)	Kategori muliggjørende aktivitet (19)	Kategori omstillingsaktivitet (20)
	Kode ⁽⁸⁾ (2)	Investeringsutgifter (3)	Andel av investeringsutgifter, år N (4)	Begrensning av klimaendringer (5)	Tilpasning til klimaendringer (6)	Vann (7)	Forurensning (8)	Sirkulær økonomi (9)	Biologisk mangfold (10)	Begrensning av klimaendringer (11)	Tilpasning til klimaendringer (12)	Vann (13)	Forurensning (14)	Sirkulær økonomi (15)	Biologisk mangfold (16)	Minstegarantier (17)			
Tekst		Valuta	%	J, N, N/EL ^(a) ^(c)	J, N, N/EL ^(a) ^(c)	J, N, N/EL ^(a) ^(c)	J, N, N/EL ^(a) ^(c)	J, N, N/EL ^(a) ^(c)	J, N, N/EL ^(a) ^(c)	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	%	Muliggjørende	Omstilling

A. AKTIVITETER SOM ER OMFATTET AV TAKSONOMIEN
A.1. Miljømessig bærekraftige (taksonomiforenelige) aktiviteter

4.9 Overføring og distribusjon av elektrisitet	CCM 4.9	7996	100 %	J	J					J	J		J	J	J	J	100 %	Muliggjørende	
Investeringsutgifter for miljømessig bærekraftige (taksonomiforenelige) aktiviteter (A.1)		7996	100 %	%	%	%	%	%	%	J	J		J	J	J	J	100 %		
Hvorav muliggjørende		7996	100 %	%	%	%	%	%	%	J	J	J	J	J	J	J	%	Muliggjørende	
Hvorav omstilling			%	%						J	J	J	J	J	J	J	%		Omstilling

A.2. Aktiviteter som er omfattet av taksonomien, men som ikke er miljømessig bærekraftige (ikke taksonomiforenelige aktiviteter) ⁽⁸⁾

Aktivitet 1 ⁽⁸⁾	Valuta	Andel av investeringsutgifter, år N (4)	Kriterier for vesentlig bidrag							Kriterier mht. at aktiviteten ikke er til betydelig skade (DNSH) (h)							Taksanomiforenelig andel (A.1.) eller andel som er omfattet av taksonomien (A.2.), investeringsutgifter, år N-1 (18)	Kategori muliggjørende aktivitet (19)	Kategori omstillingsaktivitet (20)
			EL, N/EL ^(a) ^(c)	EL, N/EL ^(a) ^(c)	EL, N/EL ^(a) ^(c)	EL, N/EL ^(a) ^(c)	EL, N/EL ^(a) ^(c)	EL, N/EL ^(a) ^(c)	EL, N/EL ^(a) ^(c)	Begrensning av klimaendringer (11)	Tilpasning til klimaendringer (12)	Vann (13)	Forurensning (14)	Sirkulær økonomi (15)	Biologisk mangfold (16)	Minstegarantier (17)			
Aktivitet 1 ⁽⁸⁾		0 %															%		
Investeringsutgifter for aktiviteter som er omfattet av taksonomien, men som ikke er miljømessig bærekraftige (ikke taksonomiforenelige aktiviteter) (A.2)		%	%	%	%	%	%	%	%								%		
A. Investeringsutgifter for aktiviteter som er omfattet av taksonomien (A.1+A.2)	7996	100 %	%	%	%	%	%	%	%								%		

B. AKTIVITETER SOM IKKE ER OMFATTET AV TAKSONOMIEN

Investeringsutgifter for aktiviteter som ikke er omfattet av taksonomien	0	0 %
TOTALT	7996	100 %

Tabell 17: Driftsutgifter

Regnskapsår N	År		Kriterier for vesentlig bidrag							Kriterier mht. at aktiviteten ikke er til betydelig skade (DNSH) (1)							Taksonomiforenelig andel (A.1.) eller andel som er omfattet av taksonomien (A.2.). Driftsutgifter, år N-1 (18)	Kategori muliggjørende aktivitet (19)	Kategori omstillingsaktivitet (20)
	Kode ⁽²⁾	Driftsutgifter (3)	Andel av driftsutgifter, år N (4)	Begrensning av klimaendringer (5)	Tilpasning til klimaendringer (6)	Vann (7)	Forurensning (8)	Sirkulær økonomi (9)	Biologisk mangfold (10)	Begrensning av klimaendringer (11)	Tilpasning til klimaendringer (12)	Vann (13)	Forurensning (14)	Sirkulær økonomi (15)	Biologisk mangfold (16)	Minstegarantier (17)			
Tekst	Valuta	%	Ja, Nei, N/EL ^(*)	Ja, Nei, N/EL ^(*)	Ja, Nei, N/EL ^(*)	Ja, Nei, N/EL ^(*)	Ja, Nei, N/EL ^(*)	Ja, Nei, N/EL ^(*)	Ja, Nei, N/EL ^(*)	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	%	Muliggjørende	Omstilling

A. AKTIVITETER SOM ER OMFATTET AV TAKSONOMIEN

A.1. Miljømessig bærekraftige (taksonomiforenelige) aktiviteter

4.9 Overføring og distribusjon av elektrisitet	CCM 4.9		%	J	J					J	J		J	J	J	J	100 %	Muliggjørende	
Driftsutgifter for miljømessig bærekraftige (taksonomiforenelige) aktiviteter (A.1)		805	100 %	%	%	%	%	%	%	J	J		J	J	J	J	100 %		
Hvorav muliggjørende		805	100 %	%	%	%	%	%	%	J	J	J	J	J	J	J	%	Muliggjørende	
Hvorav omstilling			%	%						J	J	J	J	J	J	J	%		Omstilling

A.2. Aktiviteter som er omfattet av taksonomien, men som ikke er miljømessig bærekraftige (ikke taksonomiforenelige aktiviteter) (1)

				EL, N/EL ^(*)	EL, N/EL ^(*)	EL, N/EL ^(*)	EL, N/EL ^(*)	EL, N/EL ^(*)	EL, N/EL ^(*)									
Aktivitet 1 ⁽⁴⁾		%															%	
Driftsutgifter for aktiviteter som er omfattet av taksonomien, men som ikke er miljømessig bærekraftige (ikke taksonomiforenelige aktiviteter) (A.2)	0	0 %	%	%	%	%	%	%	%								%	
A. Driftsutgifter for aktiviteter som er omfattet av taksonomien (A.1+A.2)	805	100 %	%	%	%	%	%	%	%									

B. AKTIVITETER SOM IKKE ER OMFATTET AV TAKSONOMIEN

Driftsutgifter for aktiviteter som ikke er omfattet av taksonomien	0	0 %
TOTALT	805	100 %

Andel av omsetning / samlet omsetning		
	Taksonomi-forenlighet per mål	Taksonomi-samsvar per mål
CCM	99,8 %	99,8 %
CCA	99,8 %	99,8 %
WTR	%	%
CE	%	%
PPC	%	%
BIO	%	%

Andel av investeringsutgifter / samlede investeringsutgifter		
	Taksonomiforenlighet per mål	Taksonomisamsvar per mål
CCM	100 %	100 %
CCA	100 %	100 %
WTR	%	%
CE	%	%
PPC	%	%
BIO	%	%

Andel av driftsutgifter / samlede driftsutgifter		
	Taksonomi-forenlighet per mål	Taksonomi-samsvar per mål
CCM	100 %	100 %
CCA	100 %	100 %
WTR	%	%
CE	%	%
PPC	%	%
BIO	%	%

Tabell 18: Annex XII - Nuclear and fossil gas related activities

Nuclear energy related activities		
1.	The undertaking carries out, funds or has exposures to research, development, demonstration and deployment of innovative electricity generation facilities that produce energy from nuclear processes with minimal waste from the fuel cycle.	NO
2.	The undertaking carries out, funds or has exposures to construction and safe operation of new nuclear installations to produce electricity or process heat, including for the purposes of district heating or industrial processes such as hydrogen production, as well as their safety upgrades, using best available technologies.	NO
3.	The undertaking carries out, funds or has exposures to safe operation of existing nuclear installations that produce electricity or process heat, including for the purposes of district heating or industrial processes such as hydrogen production from nuclear energy, as well as their safety upgrades.	NO
Fossil gas related activities		NO
4.	The undertaking carries out, funds or has exposures to construction or operation of electricity generation facilities that produce electricity using fossil gaseous fuels.	NO
5.	The undertaking carries out, funds or has exposures to construction, refurbishment, and operation of combined heat/cool and power generation facilities using fossil gaseous fuels.	NO
6.	The undertaking carries out, funds or has exposures to construction, refurbishment and operation of heat generation facilities that produce heat/cool using fossil gaseous fuels.	NO

E1 Klimaendringer

Statnett spiller en sentral rolle i Norges omstilling til et lavutslippssamfunn. Klimaomstilling vil derfor medføre muligheter for Statnett til å bidra til elektrifisering, styrke fokuset på optimalisering av eksisterende nett, og utvikle ny teknologi.

Samtidig vil klimaendringer kunne medføre alvorlige konsekvenser.

Oppvarmingen ventes å fortsette utover århundret, og vil påvirke værforhold, økosystemer og samfunn. For Statnett kan dette blant annet gjenspeile seg i økt risiko for skader på infrastruktur, utfordringer med ressurstilgang i verdikjeden og strengere miljøreguleringer.

I dette kapitlet rapporter Statnett status for utvikling av omstillingsplan, klimarelaterte risikoer, relevante styrende dokumenter, tiltak, indikatorer og mål, samt et oppdatert klimagassregnskap.

Foto: Per Fjordvang

Omstillingsplan for klima

Vi er i gang med å utvikle en omstillingsplan, som vi forventer at blir ferdigstilt i 2025. Gjennom dette arbeidet vil vi sette konkrete mål for utslippsreduksjon.

Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter relatert til klimaendringer

For beskrivelse av de identifiserte IROene henvises det til tabell 4 "E1 Klimaendringer - vesentlige IROer" i kapittel ESRS 2.

Risiko og muligheter

Oversikt over identifiserte klimarisikoer

Tabell 19 "Identifiserte klimarisikoer" viser en oversikt over de identifiserte klimarisikoene, samt en forklaring på hvorvidt risikoen er ansett som en fysisk risiko eller omstillingsrisiko.

Tabell 19: Identifiserte klimarisikoer

Beskrivelse av risiko	Type klimarisiko og begrunnelse for vurdering
Ekstremvær kan gi fysiske skader på infrastruktur i strømmettet, og føre til forsinkede reparasjoner og vedlikehold	Fysisk risiko: ekstremvær kan føre til direkte skade på Statnetts infrastruktur som gir høyere reparasjons- og systemdriftskostnader
Økt CO2-avgift på materialer og tjenester med høyt karbonavtrykk	Omstillingsrisiko: økte karbonpriser knyttes til overgangen til en lavkarbonøkonomi og gir høyere avgiftsnivå og kostnader til Statnett
Politiske svingninger og/eller motreaksjon mot grønn omstilling	Omstillingsrisiko: politiske endringer og motvilje mot grønn omstilling kan hindre eller begrense fremgangen i den grønne omstillingen, dette kan gi mindre behov for ny nettutvikling og/eller høyere kostnader for teknologi
Temperatursvingninger gir endring i etterspørsel og produksjonsmønster som vil kunne påvirke balanseringen av kraftsystemet	Fysisk risiko: klimaendringer kan påvirke produksjon og etterspørsel, som videre kan føre til ubalanse i kraftsystemet
Skade på kraftledninger som ikke er dimensjonert for sterkere vindlast og ising om vinteren	Fysisk risiko: dette kan føre til skade og ødeleggelse av viktig infrastruktur
Krav til kjøp av opprinnelsesgarantier (GO) på fornybar energi	Omstillingsrisiko: krav om kjøp av GO vil gi økte kostnader til Statnett
«First mover disadvantage» - høyere kostnader for løsninger og teknologier som muliggjør grønn omstilling	Omstillingsrisiko: ambisiøs klimahandling vil kunne gi høyere kostnader på løsninger og teknologi som er nødvendig for å oppnå utslippskutt
Våre egne bærekraftsmål, strengere lover og andre eksterne krav, kan gi økte priser på råvarer og redusere tilgjengeligheten på leverandører og arealer	Omstillingsrisiko: strengere bærekraftskrav kan treffe Statnetts leverandørkjede og gi høyere kostnader og/eller mindre tilgjengelighet til nødvendig teknologi for nettutvikling
Feilslåtte investeringer i nettutbygging grunnet valg av nye teknologier som ikke oppnår ønsket resultat/kvalitet/levetid	Omstillingsrisiko: feilslåtte investeringer kan føre litt høyere kostnader som påvirker Statnetts økonomiske ytelse, eller lavere mulighet til å redusere utslipp og nå klimamål
Feilslåtte investeringer i nettutbygging grunnet sterk vekst i desentraliserte energisystemer	Omstillingsrisiko: dette vil kunne påvirke Statnetts økonomiske ytelse og bidrag til omstilling i samfunnet
Ikke tilgang på kritisk teknologi for reduksjon av klimagassutslipp grunnet leverandørutfordringer	Omstillingsrisiko: Statnett er avhengig av tilgang til riktig type teknologi for å bidra til omstilling, hvor flaskehalser grunnet høyt press på leverandørkjeden gir økte kostnader

Robusthetsanalyse

Vi har gjennomført en robusthetsanalyse av vår forretningsmodell og strategi, som del av DVAen. Vesentlige fysiske risikoer og omstillingsrisikoer ble identifisert med utgangspunkt i våre påvirkninger. Mer informasjon om bruk av metodikk og utførelse av analysene finnes i kapittel ESRS 2.

Analysen dekker Statnett som konsern, og omfatter dermed vår forretningsmodell for overføring og distribusjon av elektrisitet og tilhørende oppstrøms- og nedstrøms verdikjede. Den omfatter primært fysisk klimarisiko knyttet til nettinfrastruktur. Analysen er basert på IPCC-tall for Norge fra 2015, og vil oppdateres med ny data fra IPCC når dette er tilgjengelig for Norge. Vi vil også kartlegge nærmere hvordan klimaendringer påvirker og imøtekommes i systemdrift og planlegging av kraftsystemet.

Resultatet av robusthetsanalysen, og identifiserte risikoer og muligheter kan leses i kapittel ESRS 2 i avsnittene om fysisk klimarisiko, omstillingsrisiko og -muligheter.

Prosess for DVA

For en beskrivelse av DVA-prosessen for E1 henvises det til seksjon om temaspesifikke IROer i kapittel ESRS 2.

Styringsdokumenter og retningslinjer for klimaendringer

Statnett har en rekke styrende dokumenter som i ulik grad dekker relevante klimarelaterte temaer. Disse er kort omtalt under. For ytterligere informasjon om styringssystem og styrende dokumenter henvises det til kapittel ESRS 2 og tabell 13 "Oversikt over styringsdokumenter og retningslinjer relevante for bærekraft i Statnett".

Disse styrende dokumentene adresserer hvordan Statnett skal bidra til begrenning av klimaendringer:

- Policy for bærekraft
- Policy for forsyningskjeden
- Instruks for anskaffelser i Statnett

- Instruks for arbeid med SF₆-anlegg og SF₆-effektbrytere og opphold i SF₆-innendørsanlegg
- Byggteknisk kravspesifikasjon for stasjonsanlegg

Disse adresserer klimatilpasning:

- Policy for bærekraft
- Byggteknisk kravspesifikasjon for stasjonsanlegg

Denne adresserer energieffektivisering:

- Policy for kraftsystemutvikling og drift

Denne adresserer utvikling av fornybar energi:

- Policy for kraftsystemutvikling og drift

Tiltak knyttet til klimaendringer

I tabell 20 "Oversikt over tiltak gjennomført eller igangsatt i 2024" følger en oversikt over sentrale tiltak vi har iverksatt, eller planlegger å iverksette, for å adressere vesentlige IROer knyttet til klimaendringer.

De fleste tiltakene innebærer ingen betydelige drifts og/eller investeringsutgifter. For tiltak relatert til utfasing av SF₆ og kjøp av lavutslippsmaterialer og teknologiske løsninger vil det medføre økte kostnader. Dette vil spesifiseres i arbeidet med omstillingsplan. Vi har per i dag ikke tilstrekkelig data eller metode for å vurdere hvor mye klimatiltaket utgjør av totalkostnaden, og vil jobbe for å utvikle slike analyser i løpet av 2025.

Statnett jobber i dag for å redusere klimapåvirkning i hele verdikjeden. Vi gjennomfører derfor tiltak rettet mot de mest vesentlige utslippskildene i scope 1, 2 og 3²¹.

Vi jobber med å sette vitenskapsbaserte klimamål og ferdigstille et klimastyringssystem som gjør det mulig å måle oppnådd eller forventet utslippsreduksjon, eller tilhørende tiltakskostnader som definert i CSR.D.

Våre tiltak for å redusere utslipp fokuserer på våre største utslippskilder. For scope 1 med å redusere utslipp av den svært potente klimagassen SF₆, og gjennom elektrifisering av kjøretøy og fartøy. For scope 3 jobber vi med utslippsreduksjon knyttet til innkjøpte kapitalvarer til nettutvikling og prosjektering av nye nettanlegg.

²¹ Scope 1 (Direkte utslipp), scope 2 (Indirekte utslipp som følge av innkjøpt elektrisitet), scope 3 (Indirekte utslipp)

Tabell 20: Oversikt over tiltak gjennomført eller igangsatt i 2024

Tiltak	Beskrivelse og forventede resultater	Relatert til målsetting	Omfang	Fremdrift
Redusere bruk og utslipp av SF₆-gass	Vi har satt et internt mål om at Statnetts anlegg skal være SF ₆ -frie innen 2050 og jobber med å ta i bruk alternativ gass, installere sensorteknologi for å motvirke lekkasje og erstatter SF ₆ -gass med alternativ teknologi hvis mulig	Vi skal bidra til Norges klimamål gjennom å utvikle og drifte kraftsystemet effektivt. Vi skal bidra til bærekraftig ressursbruk gjennom teknologivalg	Egen drift	Arbeidet med å installere sensorteknologi og forbedre rutiner for å forhindre lekkasjer, og å bytte ut SF ₆ -gass, er pågående på tvers av vår nettanleggsportefølje
Elektrifisering av bilpark	Bruk av fossile kjøretøy bidrar til våre direkte utslipp. Vi jobber kontinuerlig med å identifisere nye driftsområder det kan benyttes elbil, og dermed øke elbilandelen og redusere våre direkte utslipp	Vi skal minimere egen negativ påvirkning på natur og miljø, og bidra til naturpositive løsninger	Egen drift	Vi vil utvikle en helhetlig oversikt over transportbehov og mulighet for elektriske alternativer på kort og mellomlang sikt i samarbeid med våre leverandører
Bruk av droner fremfor helikopter	Vi jobber med å ta i bruk ny droneteknologi som for visse oppdrag kan erstatte helikopterbruk	Vi skal minimere egen negativ påvirkning på natur og miljø, og bidra til naturpositive løsninger	Egen drift	Vi piloterer droneteknologi kontinuerlig som forventes å kunne ta over enkelte helikopteroppdrag frem mot 2030
Optimalisering av kjøremønster for skip – Elektron	Gjennom kontinuerlig optimalisering av driften av Statnett-skipet Elektron kan vi redusere total kjørelengde og drivstofforbruk	Vi skal minimere egen negativ påvirkning på natur og miljø, og bidra til naturpositive løsninger	Egen drift	Optimalisering av kjøremønster løpende gjennom året basert på forventede transportoppdrag
Anskaffelse av lavutslippsskip	Vi er i prosess med å utrede anskaffelse av nytt fartøy, hvor vi kartlegger mulighetsrommet for lavutslippsfartøy, hovedsakelig gjennom ammoniakkbasert drivstoff	Vi skal minimere egen negativ påvirkning på natur og miljø, og bidra til naturpositive løsninger	Egen drift	Vi vil ta en beslutning om å starte anskaffelse av nytt fartøy i 2025
Klimakrav i anskaffelser	Vi integrerer klima i våre anskaffelsesprosesser, og vektet bærekraft, inkludert klima, i henhold til Anskaffelsesloven, for å redusere våre scope 3-utslipp	Vi skal bidra til bærekraftig ressursbruk gjennom teknologivalg og sirkulære løsninger	Oppstrøms	Vi vil fortsette å utforme klimakrav i anskaffelser og lage egne strategier for innkjøp med vesentlige utslipp i tråd med klimamålsetninger
Lavutslippsmaterialer og teknologiske løsninger	Vi jobber med å kvalifisere nye materialer og løsninger som har lavere klimaavtrykk under produksjon, bygging og i drift	Vi skal bidra til bærekraftig ressursbruk gjennom	Oppstrøms	Vi jobber nå med å utvikle en strategi for utvikling av nye og oppdaterte

	gjennom utvikling av livssyklus- analyser	teknologivalg og sirkulære løsninger		livssyklusanalyser (LCA), hvor vi forventer kontinuerlig forbedring frem mot 2030
Karbon-prising i anskaffelse av bygge- og anleggs-tjenester	Vi tar i bruk karbonprising i anskaffelse av bygge- og anleggstjenester for å redusere utslipp fra nettutbygging	Vi skal bidra til bærekraftig ressursbruk gjennom teknologivalg og sirkulære løsninger	Oppstrøms	Vi vil som del av arbeidet med vår omstillingsplan i 2025 videreutvikle, implementere og måle effekten av tiltaket for flere prosjekter
Klimasikring av nye nettanlegg	Prosjektering av nye nettanlegg bidrar til våre indirekte utslipp. Vi følger krav til sikkerhet mot naturpåkjenninger gitt av aktuelle sektormyndigheter	Vi skal håndtere og planlegge for økt klimarisiko	Egen drift	Kravene gjelder ved planlegging av nye eller endring av eksisterende anlegg

Mål knyttet til begrenning av og tilpasning til klimaendringer

Vi jobber for å redusere våre klimagassutslipp i hele verdikjeden. Per dags dato har vi ikke vedtatt overordnede vitenskapsbaserte klimamål for våre samlede utslipp, men vi har en ambisjon om å sette mål om netto null mål utslipp gjennom arbeidet med omstillingsplan i 2025.

Styrende dokumenter, retningslinjer og instruksjoner følges opp i den daglige driften, og klimagassregnskapet anvendes for å evaluere fremskritt. Vi har blant annet satt et mål om at Statnetts anlegg skal være SF₆-frie innen 2050, som vi jobber aktivt med å følge opp.

I arbeidet med å utarbeide vitenskapsbaserte klimamål skal vi sette spesifikke mål på kort og lang sikt for scope 1, 2 og 3. Våre mål og tiltak for å kutte klimagassutslipp frem mot 2030 og 2050 skal være troverdige og tredjepartsverifiserte. I april 2023 sendte Statnett tilslutningsbrev til Science Based Targets initiative (SBTi). Vi forventer å vedta nye målsetninger i løpet av 2025.

Energiforbruk og energimiks

Vårt energiforbruk er hovedsakelig knyttet til planlegging, drift og vedlikehold av nettinfrastruktur. Vi benytter oss av samme avgrensning og konsolideringsmetode som i utslippsregnskapet. For en mer utførlig forklaring av konsolidering og metodikk se avsnittet for klimagassutslipp.

Alle Statnetts aktiviteter ligger under NACE-kode 35.1 Produksjon, overføring og distribusjon av elektrisitet, en sektor som er definert til å ha høy klimapåvirkning. Vi beregner andel energiforbruk fra kilde (hhv. fossilt, fornybart og kjernekraft) basert på markedsbasert metode. For fjernvarme og kjøling benyttes egne varedeklarasjoner fra produsent. Energiinnholdet i forbruk av drivstoff hentes fra generelle faktorer for de relevante produktene. Tabell 21 "Energiintensitet" viser vår energiintensitet i MWh per million norske kroner. Statnetts totale energiforbruk, og tilhørende energimiks, er illustrert i tabell 22 "Energiforbruk og energimiks". Se note 4 i årsregnskapet for informasjon om driftsinntekter.

Tabell 21: Energiintensitet

	2023	2024	Endring fra fjoråret
Samlet energiforbruk fra aktiviteter i sektorer med høy klimapåvirkning per nettoinntekt fra aktiviteter i sektorer med høy klimapåvirkning	100 %	100 %	0
Energiintensitet MWh/MNOK	237	161	-32 %

Tabell 22: Energiforbruk og energimiks

	Mengde 2024	Enhet
Drivstofforbruk fra kull og kullprodukter	0	MWh
Drivstofforbruk fra råolje og petroleumsprodukter	9 540	MWh
Drivstofforbruk fra naturgass	0	MWh
Forbruk av kjøpt eller anskaffet elektrisitet, varme, damp og kjøling fra fossile energikilder	260	MWh
Totalt energiforbruk fra fossile energikilder	2 466 624	MWh
<i>Totalt energiforbruk fra fossile energikilder som andel av totalt energiforbruk</i>	84	%
Totalt energiforbruk fra kjernefysiske energikilder	292 507	MWh
<i>Totalt energiforbruk fra kjernefysiske energikilder som andel av totalt energiforbruk</i>	10	%
Drivstofforbruk knyttet til fornybare energikilder, inkludert biomasse	4	MWh
Forbruk av kjøpt eller anskaffet elektrisitet, varme, damp og kjøling fra fornybare energikilder	2 949	MWh
Forbruk av egengenerert fornybar energi fri for drivstofforbruk	0	MWh
Totalt energiforbruk fra fornybare energikilder	178 436	MWh
<i>Totalt energiforbruk fra fornybare energikilder som andel av totalt energiforbruk</i>	6	%
Totalt energiforbruk	2 937 568	MWh

Klimagassutslipp

Oppbygning av klimagassregnskapet

Statnetts utslippsregnskap dekker Statnett SF konsern, og omfatter scope 1-, 2- og 3-utslipp i verdikjeden til Statnett SF som beskrevet i kapittel ESRS 2. Utslipp fra heleide datterselskap er konsolidert inn i sin helhet i utslippsregnskapet, se tabell 23 "Klimagassregnskap".

For felleskontrollerte selskaper og driftsordninger, konsolideres utslippene i utslippsregnskapet basert på eierandel. Utslipp som dekkes av operasjonell kontroll er ført på egen linje. Se note 21 for mer inngående beskrivelse av felleskontrollerte driftsordninger. Se note 20 for mer detaljert beskrivelse av Statnetts investeringer i datterselskaper, felleskontrollerte og tilknyttede selskaper.

Statnetts utslippsaktivitet er i likhet med energiforbruk hovedsakelig knyttet til planlegging, drift og vedlikehold av nettinfrastruktur, og sorterer under NACE-kode 35.1 Produksjon, overføring og distribusjon av elektrisitet. Denne sektoren er definert til å ha høy klimapåvirkning²².

Statnetts utslippsregnskap følger GHG- protokollen, og inkluderer tall for både markeds- og lokasjonsbasert metode. Dette er illustrert i tabell 23 "Klimagassregnskap". Såkalt biogene utslipp, eksempelvis fra forbrenning av biodrivstoff, rapporteres separat i tabell 24 "Biogene utslipp".

Der mulig benytter Statnett seg av aktivitetsbasert data og utslippsfaktorer fra leverandører for å beregne vårt klimagassutslipp. Estimer brukes kun i de tilfellene hvor vi ikke har fått data av tilstrekkelig kvalitet. For 2024 var 23 prosent av utslippene basert på aktivitetsdata fra leverandører, enten i form av Environmental Product Declaration (EPD) eller ferdig utregnede utslipp.

De resterende utslippene er beregnet med estimer, hvor vi i hovedsak benytter oss av egne livssyklusberegninger (LCA), eller generelle faktorer hentet fra DEFRA (Department for Environment, Food & Rural Affairs). Estimatenes anses å ha en høyere grad av usikkerhet, men ettersom vi benytter anerkjente faktorer og egne LCAer regner vi estimatene for dekkende inntil korrekt aktivitetsdata kan innhentes. For en oversikt over bruken av estimer og aktivitetsbaserte data henvises det til tabell 26 "Datakvalitet utslippsregnskapet".

Vi rapporterer i dag på alle vesentlige utslippskategorier definert av GHG-protokollen for scope 3. Det oppgis ingen utslipp for Kategori 8 til 14 da disse ikke er vesentlige eller relevante grunnet manglende aktivitet innenfor Statnetts forretningsmodell. Vi har tidligere hatt aktivitet under Kategori 13, utleie av eiendeler grunnet utleie av skipet Elektron I. For 2024 har vi ikke leid ut skipet og rapporterer derfor ikke utslipp her.

For Kategori 15, investeringer benyttes utslippsfaktorer fra våre leverandører omfattende scope 1 og 2. Vi har valgt å ikke bruke faktorer som inkluderer scope 3 i totale utslipp fra fondsinvesteringer som følge av stor

usikkerhet i datagrunnlaget. Dette fører til noen grad av underrapportering, da tilføyelsen av scope 3 estimatene fra bankene gir høyere utslippstall. Vi er åpne om denne feilmarginen, men da vi ikke har komplett og sikkert tallgrunnlag vil det kunne gi et skjevt bilde av utslippsaktiviteten i selskapet.

Vi regnskapsfører utslipp fra scope 3 Kategori 1, innkjøp av varer og tjenester, og Kategori 2, kapitalvarer, som er knyttet til utvikling av nettinfrastruktur det året de settes i drift, for å forsikre oss om at de rapporterte utslippstallene er fullstendige. Dette gjør at den utslippsdrivende aktiviteten kan ligge lenger bak i tid enn det året utslippene regnskapsføres. Øvrige data i utslippsregnskapet regnskapsføres det året aktiviteten inntreffer.

Vi jobber fortløpende for å få best mulig data til utslippsregnskapet. Særlig innenfor scope 3 Kategori 2, kapitalvarer er det rom for utvikling. Vi etterspør i dag EPDer eller tilsvarende fra våre leverandører. Dette gir oss best mulig informasjon om utslipp knyttet til innkjøpte kapitalvarer. Grunnet komplekse produkter har dette vært tidkrevende. Vi vil derfor jobbe tett og målrettet med våre leverandører for å fremover få best mulig utslippstall.

Forbedringer i datakvaliteten vil kunne medføre endringer i totale utslipp. I år har vi oppdatert utslippsestimater for materialforbruk i prosjekter (Kategori 2) og innkjøpt drivstoff i prosjekter (Kategori 1) tilbake til og med 2022. Dette gir vesentlig lavere rapporterte utslipp, da nye estimer bedre reflekterer aktiviteten som er gjennomført.

Resultater - klimagassregnskap 2024

Statnetts totale utslipp har gått ned med 26 prosent fra 2023 til 2024. Dette skyldes hovedsakelig færre nye spenningsatte nettanlegg i 2024, noe som gir lavere scope 3-utslipp. Vi forventer en økning i nye spenningsatte nettanlegg i årene fremover.

Scope 1

Scope 1-utslipp i Statnett kommer fra fossilt drivstoff til skip og egne kjøretøy, samt utslipp av den svært

²² High climate impact sectors are those listed in NACE Sections A to H and Section L (as defined in [Delegated regulation - 2022/1288 - EN - EUR-Lex](#))

klimaskadelige gassen SF₆ som brukes som isolerende gass i elektriske anlegg. Utslipp av SF₆ kommer fra lekkasje fra nettanlegg i drift eller som følge av hendelser fra nettanlegg under oppføring.

I 2024 var det en økning på 73 prosent i scope 1-utslipp. Mye av dette skyldes at utslipp fra SF₆-lekkasjer har steget med 110 prosent. Total SF₆-lekkasje steg fra 252 kg i 2023 til 530 kg i 2024. Per 31.12.2024 var total lagerbeholdning 176 981 kg SF₆, noe som gav en lekkasjerate på 0,3 prosent i 2024. I 2023 var lekkasjeraten 0,14 prosent, og lagerbeholdningen 181 374 kg SF₆. Mye av den observerte økningen skyldes bedre rapportering og kontroll av SF₆-beholdning i anlegg eller lager. Økt alder og vedlikeholdsbehov på nettanlegg bidrar også til noe økning i utslipp av SF₆. Vi jobber for å bedre kontroll på måling og utslipp av SF₆, se beskrivelse av eget tiltak i tabell 20 "Oversikt over tiltak gjennomført eller igangsatt i 2024"

Scope 2

Det største scope 2-utslippet kommer fra nettap. I 2024 gikk det samlede nettapet målt i TWh ned som følge av mindre forbruk og mindre belastning i deler av nettet. Dersom vi legger til grunn lokasjonsbasert utslippsfaktor går samlede scope 2-utslipp ned med 24 prosent. Her regnes utslipp fra innkjøpt strøm ved hjelp av NVEs utslippsfaktor for fysisk levert strøm i Norge, som er 95 prosent fornybar²³.

Vi er også pliktig til å rapportere gjennom markedsbasert metode. Utslipp fra innkjøpt elektrisitet beregnes da ut ifra NVEs utslippstall for europeisk restmiks, som har høyere utslippsverdi enn lokasjonsbasert metode²⁴. Dette er uten opprinnelsesgarantier for fornybar strøm, da Statnett i hovedsak ikke kjøper dette for eget forbruk eller nettap. Markedsbasert metode innebærer da at scope 2-utslipp øker med 16 prosent, og Statnetts totale utslipp (scope 1,2 og 3) øker med 13 prosent.

Scope 3

Statnetts scope 3-utslipp er i dag i stor grad knyttet til nettutviklingstakten og mengde nye spenningsatte nettprosjekter. I 2024 var det relativt få nye spenningsatte nettanlegg, noe som gav en nedgang på 71 prosent i utslippene til Kategori 2, kapitalvarer. Dette gjør at de totale utslippene i scope 3 ble redusert med 37 prosent fra foregående år. Dette tallet forventes å stige fremover, grunnet økt nettutviklingstakt i henhold til vår systemutviklingsplan. Også utslippene i Kategori 15, investeringer, gikk noe opp, ettersom de samlede investeringer i Statnetts pensjon og forsikringsfond økte.

For Kategori 1, innkjøpte varer og tjenester, har det vært en økning i utslipp. Det er fordi vi for 2024 har gjort beregninger for indirekte innkjøp av varer og tjenester som ikke inngår direkte i nettprosjekter, eksempelvis konsulenter, IT-tjenester og utstyr samt diverse innkjøp relatert til kontordrift. Det har ikke lyktes oss å tilbakedatere utslippsberegninger grunnet usikre estimer.

For Kategori 4, kjøpt transport og distribusjon har vi i år gjort estimer for utslipp knyttet til oppstrøms transport av kapitalvarer innkjøpt til nettutviklingsprosjekter. Vi har i år inkludert transformatorer, liner og master og vil jobbe for å inkludere resterende kapitalvarer.

For Kategori 5, utslipp fra avfall generert i egen drift, har vi i år gjort en bredere innsamling av avfallsrapporter fra nettutviklingsprosjekter. Derfor øker utslippene fra foregående år da disse kun omfattet avfallsrapport fra Norsk Gjenvinning. For prosjekter er det gjort estimer for utslipp basert på avfallsmengde. Vi vil jobbe for å få bedre informasjon om utslipp knyttet til håndtering av prosjektavfall.

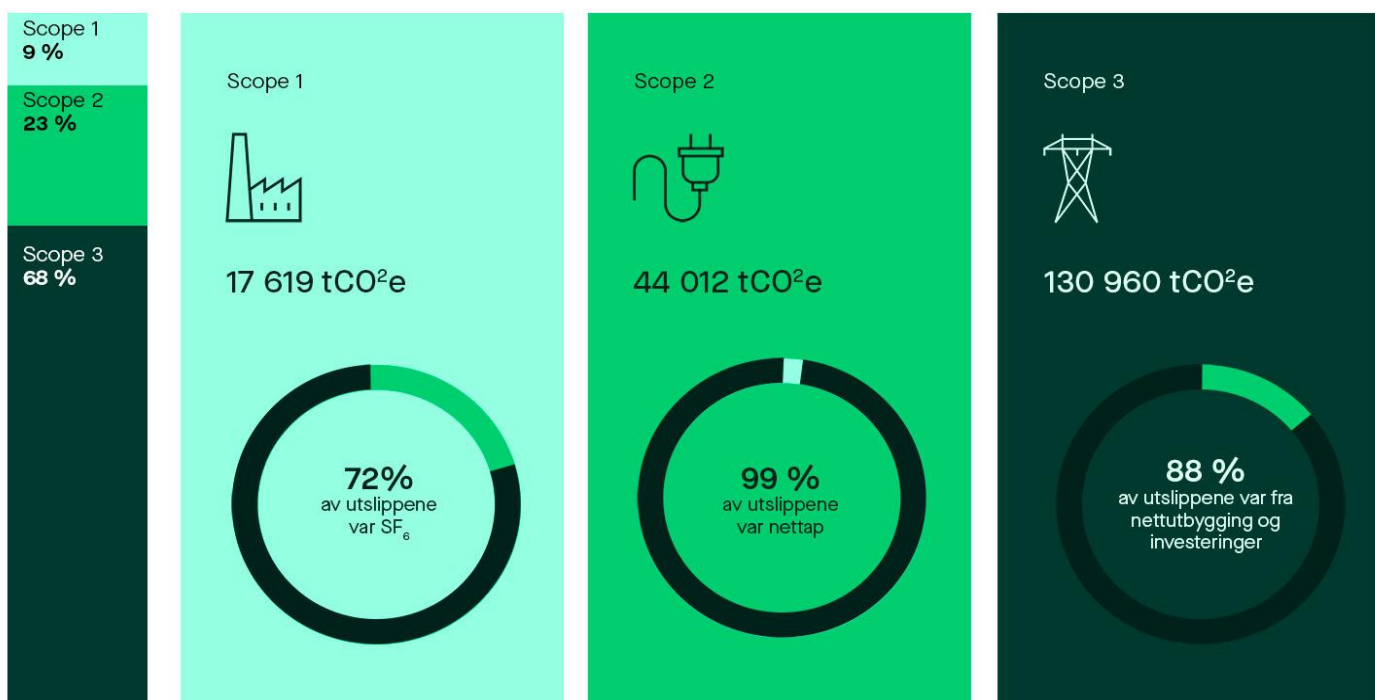
²³ Klimadeklarasjon for fysisk levert strøm 2023, NVE. Hvor kommer strømmen fra? - NVE

²⁴ Varedeklarasjon for strømleverandører 2023, NVE. Varedeklarasjon for strømleverandører - NVE

Tabell 23: Klimagassregnskap

	2022	2023	2024	Endring fra fjoråret
Scope 1 GHG-utslipp				
Brutto scope 1 GHG-utslipp	12 712	10 000	17 619	73 %
Prosentandel scope 1 GHG- utslipp fra regulerte kvotemarkeder (%)	NA	NA	NA	NA
Brutto scope 1 GHG-utslipp fra selskaper med operasjonell kontroll	NA	NA	341	NA
Scope 2 GHG-utslipp				
Brutto lokasjonsbaserte scope 2 GHG-utslipp	29 993	57 467	44 012	-24 %
Brutto markedsbaserte scope 2 GHG- utslipp	1 102 534	1 516 423	1 756 644	16 %
Brutto lokasjonsbaserte scope 2 GHG-utslipp fra selskaper med operasjonell kontroll	NA	NA	117	NA
Brutto markedsbaserte scope 2 GHG- utslipp fra selskaper med operasjonell kontroll	NA	NA	4 660	NA
Signifikante scope 3 GHG-utslipp				
Totalt brutto-indirekte (scope 3) GHG-utslipp	73 130	109 262	69 330	-37 %
1. Innkjøpte varer og tjenester	4 468	3 805	12 739	235 %
2. Kapitalvarer	53 376	88 461	25 337	-71 %
3. Utslipp relatert til energiproduksjon (ikke inkludert i scope 1- eller scope 2-utslipp)	1 344	960	1 286	34 %
4. Kjøpt transport og distribusjon (Oppstrøms)	0	0	638	NA
5. Utslipp fra avfall generelt i egen drift	388	483	1 929	299 %
6. Forretningsreiser	1 463	2 372	2 918	23 %
7. Pendling	1 238	1 394	1 525	9 %
13. Utleie av eiendeler (nedstrøms)	782	249	0	-100 %
15. Investeringer	10 070	11 538	22 958	99 %
Totale GHG-utslipp				
Totalt GHG-utslipp (lokasjonsbasert) (tCO ₂ e)	115 835	176 729	130 960	-26 %
Totalt GHG-utslipp (markedsbasert) (tCO ₂ e)	1 188 376	1 635 685	1 843 593	13 %

Figur 6: Klimagassutslipp

Tabell 24: Biogene utslipp (tCO₂e)

Utslipp per scope	2023	2024	Endring fra fjoråret
Biogene utslipp scope 1	0	0	
Biogene utslipp scope 2	0	0	
Biogene utslipp scope 3	2 363	423	-82 %
Totale biogene utslipp	2 363	423	-82 %

Utslippetsintensitet

Tabell 25: Klimagassintensitet (tCO₂e / MNOK)

Klimagassintensitet per nettoinntekt	2023	2024	Endring fra fjoråret
Samlede klimagassutslipp (lokasjonsbaserte) per nettoinntekt	15	7	-53 %
Samlede klimagassutslipp (markedsbaserte) per nettoinntekt	141	100	-29 %

Tabell 26: Datakvalitet utslippsregnskapet

Prosentandel datakvalitet av totale rapporterte utslipp	2023	2024	Endring fra fjoråret
Aktivitetsdata fra leverandør	-	23 %	NA
Estimater	-	77 %	NA

Karbonprising

Vi har i flere år benyttet karbonprising i anskaffelser der dette har vært hensiktsmessig, primært knyttet til anskaffelser av bygge- og anleggstjenester. Dette hjelper oss å etterleve mål om å redusere utslipp fra innkjøpte varer og tjenester, som ligger til grunn i Policy for bærekraft og Policy for forsyningskjeden.

Statnett har anslått en karbonpris på 6 000 NOK per tCO₂ for bygge- og anleggstjenester, hvor tilbydere må fremlegge utslippsestimater for prosjektjenestene de byr på. For å sørge for etterlevelse benytter vi også bonus/malus, satt som andel av kontraktssummen for overopnåelse av det innbydde utslippsestimatet.

I 2024 ble det inngått to slike kontrakter for to nettutviklingsprosjekter i Statnett. Forventet ferdigstilling for prosjektene vil være i løpet av de neste årene hvor vi vil kunne avregne endelig oppnådde klimagassreduksjoner fra tiltaket.

I 2025 vil vi jobbe for å benytte karbonprising i majoriteten av våre anskaffelser av bygge- og anleggstjenester. Vi utvikler karbonprisen basert på anskaffelsens størrelse og har tilpasset nivået for å forbedre resultater. Det tas sikte på å videreutvikle karbonprising og rapportering av resultat som del av arbeidet med omstillingsplan og nytt klimamål. Gjennom dette arbeidet vil også mulighetsrommet for bruk av karbonprising knyttet til andre utslippskilder i Statnett utredes.

Tabell 27: Oversikt over typer interne karbonpriser benyttet

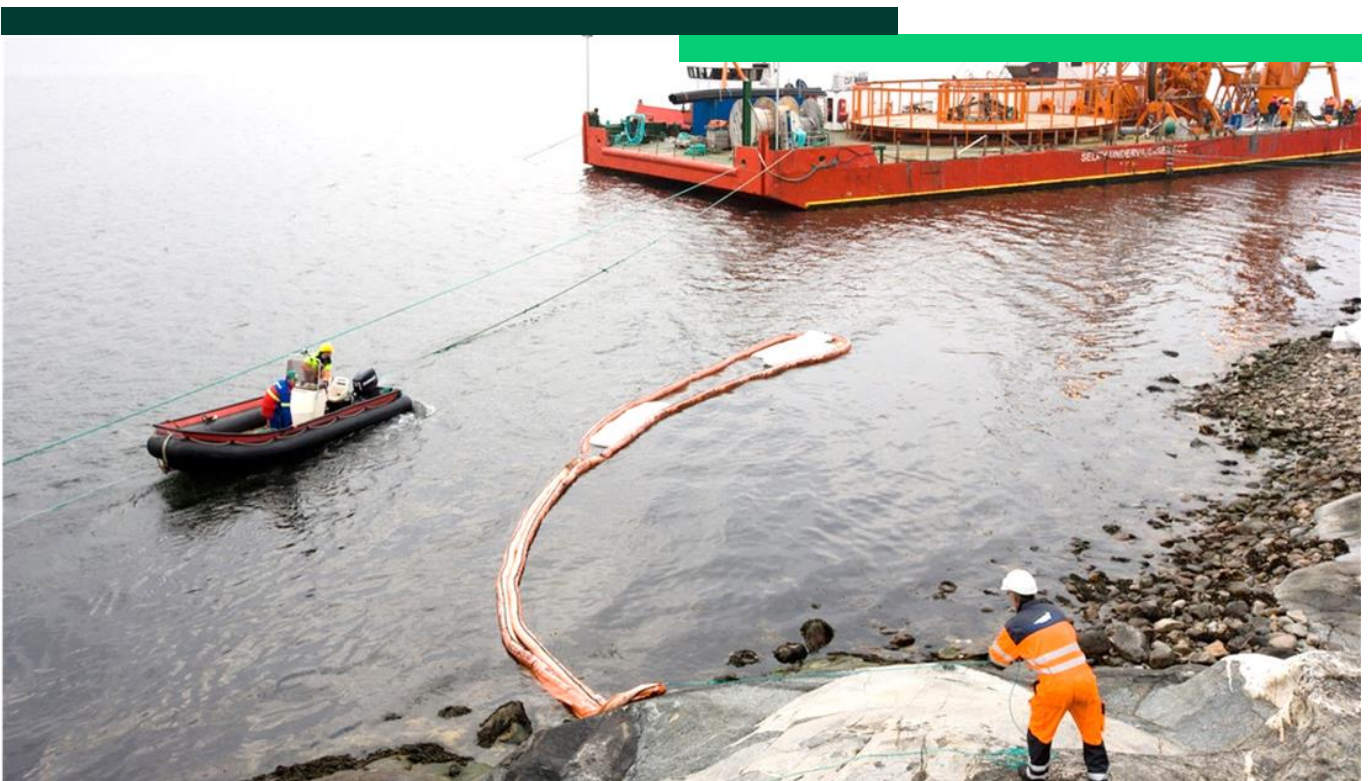
Typer av interne karbonpriser	Aktuelt volum (tCO ₂ e)	Anvendte priser (NOK /tCO ₂ e)	Beskrivelse av avgrensning
Karbonprising i anskaffelse – bygge- og anleggstjenester	Ingen data	6 000 NOK/CO ₂	Prisingen er avgrenset til utvalgte nettutviklingsprosjekter

E2 Forurensning

Forurensning er en global driver av naturkrisen, er strengt regulert og i utgangspunktet forbudt i Norge. Statnetts omfattende anleggsarbeid og drift over hele landet medfører risiko for utilsiktet forurensning. Dette kan skje gjennom partikkelavrenning, kjemikalie- og drivstofflekkasjer under anleggsfasen, samt oljelekkasjer fra anlegg i driftsfasen.

Konsekvensene kan være alvorlige og langvarige for økosystemer, særlig der vannressurser påvirkes. Derfor er forebygging og håndtering av forurensning kritisk for Statnetts miljøansvar og bærekraftige drift.

I dette kapittelet rapporter Statnett om relevante styrende dokumenter, tiltak, indikatorer og mål for forurensningsområdet.

Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter relatert til forurensning

For beskrivelse av de identifiserte IROene henvises det til tabell 5 "E2 Forurensning – vesentlige IROer" i kapittel ESRS 2.

Prosess for DVA

For en beskrivelse av DVA-prosessen for E2 henvises det til seksjon om temaspesifikke IROer i kapittel ESRS 2.

Styringsdokumenter og retningslinjer for forurensning

Statnett har en rekke styrende dokumenter som i ulik grad dekker forurensningsområdet. Disse er kort omtalt under. For ytterligere informasjon om styringssystem og styrende dokumenter henvises det til kapittel ESRS 2 og tabell 13 "Oversikt over styringsdokumenter og retningslinjer relevante for bærekraft i Statnett":

- Etske retningslinjer
- Etske retningslinjer for leverandører
- Policy for bærekraft
- Instruks for kjemikaliehåndtering
- Instruks for miljømål i prosjekt

I tillegg til ovennevnte dokumenter har Statnett en rekke håndbøker, maler og veiledninger som ivaretar at våre drifts- og utbyggingsprosjekter opererer i tråd med gjeldende lover og krav.

Samtlige av nevnte styrende dokumenter omfatter begrensning av forurensning. Instruks for kjemikaliehåndtering beskriver hvordan Statnett skal unngå alle former for uønskede forurensningshendelser med kjemikalier. Videre ivaretar den plikten til å vurdere bruk av alternative, mindre skadelige stoffer (substitusjonsplikten). Instruksen beskriver også at det i umiddelbar nærhet til kjemikalier skal være absorbenter tilgjengelig for begrensning av lekkasje. Dersom en forurensningshendelse ikke kan håndteres enkelt lokalt skal det varsles i henhold til beredskapsplan, og mengde utslipp rapporteres gjennom internt avvikssystem.

Instruks for kjemikaliehåndtering gjelder alle helseskadelige og miljøskadelige stoffer. Utover dette refereres det ikke til spesifikke forurensende stoffer i Statnetts styrende dokumenter.

Utover å følge gjeldende lovkrav, styres våre aktiviteter direkte av de vilkår som er fastsatt i våre konsesjoner og tillatelser.

Tiltak knyttet til forurensning

I tabell 28 "Oversikt over tiltak gjennomført eller igangsatt i 2024" følger en oversikt over sentrale tiltak vi har iverksatt, eller planlegger å iverksette, for å adressere vesentlige IROer knyttet til forurensning.

Ingen av de nevnte tiltakene innebærer betydelige drifts- og/eller investeringsutgifter.

Mål knyttet til forurensning

Vi har mål om null store utslipp eller andre store miljøhendelser fra drift- og anleggsaktivitet i Norge. I 2024 hadde vi null slike hendelser relatert til forurensning²⁵.

Målet er i tråd med forpliktelsen i Policy bærekraft for å forebygge og kontrollere forurensning i vår virksomhet, og i tråd med ledende forskning på sammenhengen mellom forurensning og tap av biologisk mangfold. 'Store utslipp' defineres som røde utslippshendelser i Statnetts avvikssystem, klassifisert iht. virksomhetens risikomatriser. Definisjonen på en slik hendelse er at det forekommer 'utilsiktet skade på verdifull natur eller miljø med restaureringstid på mer enn 10-20 år'. Rapportering av hendelser skjer løpende, og røde hendelser rapporteres eksternt årlig. Tallene hentes ut ved årsslutt fra Statnetts avvikssystem. Målet har ikke et definert basis- eller sluttår, men vil gjelde så lenge Statnett har en forurensningsrisiko i sin virksomhet.

Utover målet om null utslipp har ikke Statnett satt ytterligere mål for forurensningsområdet, og det er heller ikke et pågående arbeid med å utarbeide dette. Årsaken er at forurensning over tillatte nivåer er ulovlig og skal

²⁵16. mars 2025 ble det oppdaget et større oljeutslipp fra gamle Hamang transformatorstasjon, en frakoblet og ikke spenningsatt stasjon. Omstendighetene er på tidspunktet for publisering av års- og bærekraftsrapporten ikke klare og oppfølging gjennomføres iht. gjeldende prosedyre

unngås. Mål om reduksjon er derfor ikke egnet for styring av forurensningsområdet for Statnett.

Der det foreligger spesielle konsesjonsvilkår eller utslippstillatelser med terskelverdier kontrollerer Statnett at utslippene er innenfor de gitte rammene. Aktuelle terskelverdier varierer med geografisk område og hvilke stoffer forurensningsrisikoen knytter seg til. De ulike terskelverdiene foreslås av Statnett og besluttes av Statsforvalteren. Kontroll opp mot grenseverdier måles eksempelvis gjennom vannprøver fra både rensed avløpsvann og resipienten for utslippene, der risikoen knytter seg til forurensning til vann.

Indikatorer for forurensning

Kilder til potensiell forurensning fra Statnett stammer fra utslipp til vann fra oljeutskillere på transformatorstasjoner, og i forbindelse med tunneldriving og andre store anleggsprosjekter. Statnett har ikke hatt noen store utslipp i 2024. Vi har per dags dato ikke tilstrekkelig data fra oljeutskillere eller kontrollprøver til å vurdere utslippene opp mot terskelverdiene definert i Anneks II av regulering (EC) Nr. 166/2006. Vi har valgt å ikke estimere hvorvidt utslippene er over definerte terskelverdier fordi usikkerheten i estimatene vil være større enn det som kan aksepteres.

I 2025 vil vi se på mulige løsninger for å få samlet inn gode mengdedata på oljeutslipp fra stasjoner.

Tabell 28: Oversikt over tiltak gjennomført eller igangsatt i 2024

Tiltak	Beskrivelse og forventede resultater	Relatert til målsetting	Omfang	Fremdrift	Tiltakshierarki
Sanering av oljekabler med bakterieteknologi	I 2024 søkte Statnett om å la gamle jordkabler mellom Smestad og Sogn bli liggende i bakken. I stedet skal vi innføre bakterier i kablen for å fjerne oljen. Bakteriene utskiller et stoff som fortrenger oljen fra kablene, som kommer ut på den andre siden	Bidrar til å nå mål om ingen store utslipp eller andre store miljøhendelser	Egen drift, Norge	Forutsatt nødvendige tillatelser vil arbeidet utføres i en seks måneders periode i 2025	Tiltaket bidrar til å <u>unngå</u> forurensning
Installasjon av forurensningsbarrierer på gamle transformatorer	Statnett installerer oljeutskillere og andre barrierer for å redusere forurensningsfare på gamle transformatorer for å unngå oljeavrenning. I 2024 ble en gammel transformator gjenbrukt på Tveiten stasjon, og oljeoppsamlingsbasseng og oljeutskillere ble installert	Bidrar til å nå mål om ingen store utslipp eller andre store miljøhendelser	Norge og utlandet	Pågående	Bidrar til å <u>unngå</u> store lekkasjer av transformator-olje
Avbøtende tiltak i anleggsfase	Det iverksettes avbøtende tiltak i tråd med lovverk og eventuelle konsesjonsvilkår i anleggsfasen. Vanlige tiltak i prosjekter er etablering av sedimentasjonsbassenger, dedikerte steder for fylling av drivstoff og vask av kjøretøy, vanning av løsmasser for å hindre	Bidrar til å nå mål om ingen store utslipp eller andre store miljøhendelser	Egen drift, Norge	Pågående	Avhengig av tiltaket bidrar de avbøtende tiltakene i anleggsfasen til flere steg i tiltakshierarkiet

Tiltak	Beskrivelse og forventede resultater	Relatert til målsetting	Omfang	Fremdrift	Tiltakshierarki
	partikkelforurensning knyttet til knuseverk, samt overvåkningsbrønner og andre overvåkningstiltak				

E4 Biologisk mangfold og økosystemer

Naturen er fundamentet for verdiskaping i samfunnet vårt. I Norge har vi mer intakt natur enn mange andre land. Det gir Statnett et ansvar og en mulighet til å være proaktive og ledende i arbeidet med natur.

I 2024 har vi løftet arbeidet med å systematisere, standardisere og integrere arbeidet med natur. Klimakrisen og naturkrisen må ses i sammenheng, og Statnett vil derfor jobbe for en naturpositiv utvikling av strømmettet.

I dette kapitlet rapporterer Statnett om hvordan biologisk mangfold og økosystemer hensyntas i Statnetts strategi, samt relevante styrende dokumenter, tiltak, indikatorer og mål.

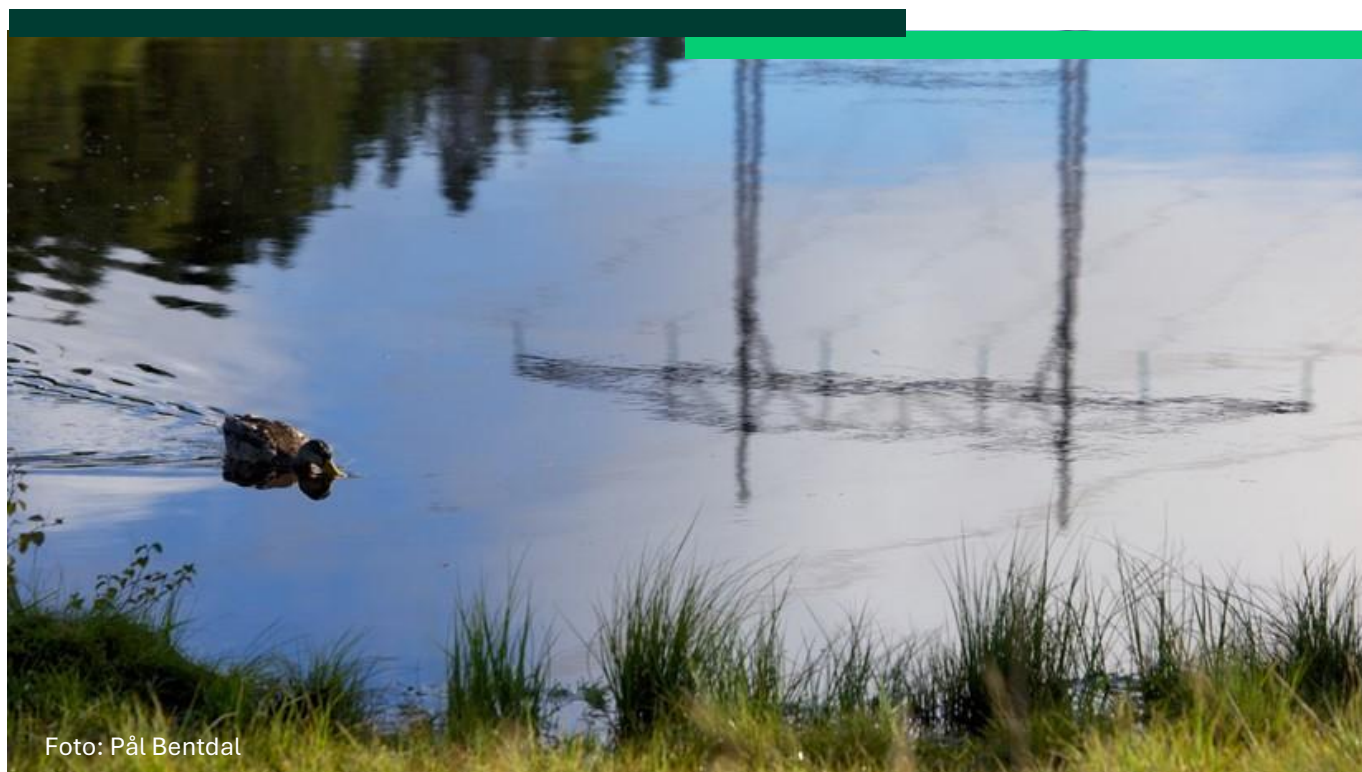

Foto: Pål Bentsdal

Ivaretagelse av biologisk mangfold og økosystemer i Statnetts strategi

Statnett påvirker økosystemer i områdene der vi bygger nett. Det gjør vi også indirekte i de områdene der våre materialer utvinnes og produseres, og der elektrisiteten Statnett transporterer produseres.

Naturpåvirkninger danner opphavet til risikoer og muligheter for Statnett. I arbeidet med vår doble vesentlighetsanalyse ble disse identifisert ved å bruke en anerkjent tilnærming til strukturert identifisering og vurdering av naturrelaterte problemstillinger, kalt LEAP-metoden. LEAP er utviklet av Taskforce on Nature-related Financial Disclosures (TNFD). Den går ut på å lokalisere, evaluere, vurdere og rapportere interaksjoner med naturen. Dette er et nyttig verktøy for å sørge for at vår forretningsmodell og strategi er i stand til å håndtere vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter relatert til natur.

Funnene i LEAP-analysen har blitt inkorporert i Statnetts strategi. Strategien er tydelig på at vi skal realisere målnett på en måte som ivaretar naturen i verdikjeden, unngår og minimerer påvirkning der vi bygger, samt minimerer arealbruk.

I tillegg har Statnett besluttet å legge tiltakshierarkiet til grunn for arbeidet med å ta naturhensyn. Samtlige prosjekter skal fremover dokumentere bruken av tiltakshierarkiet ved beslutningspunkter. Dette betyr at vi i denne rekkefølgen skal tilstrebe å:

1 Unngå:

- Negativ påvirkning på spesielt sårbare og verdifulle naturområder²⁶
- Oppsplitting av store sammenhengende naturområder²⁷

2 Begrense og redusere:

- Areal- og materialbruk og negativ påvirkning på naturen

3 Restaurere og kompensere:

- Påvirket natur og habitattap fra prosjekter og drift

Gjennom oppdatert strategi og integrering av tiltakshierarkiet i Statnetts prosjekter mener vi at virksomheten er bedre rustet til å håndtere våre mest vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter relatert til biologisk mangfold og økosystemer.

Les mer om omfanget og antakelser for analysen, påvirkninger, risikoer og muligheter identifisert i kapittel ESRS 2.

Alle Statnetts større aktiviteter er gjenstand for offentlige tillatelser med tilhørende prosesser for involvering av lokalsamfunn og berørte interessenter. Gjennom høringsrunder og dialogmøter får Statnett innspill til hvordan påvirkning på berørte interessenter, inkludert urfolk, og natur kan reduseres. Les mer om interessentinvolvering i kapittel S3 – Berørte lokalsamfunn.

Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter relatert til biologisk mangfold og økosystemer

For beskrivelse av de identifiserte IROene henvises det til tabell 6 "E4 Biologisk mangfold og økosystemer - vesentlige IROer" i kapittel ESRS 2.

Vesentlige lokasjoner og påvirkninger på arter

Lokasjoner

Statnett har to stasjoner i berøring med to verneområder, og elleve stasjoner i berøring med 14 områder av stor eller svært stor verdi²⁸.

Statnett har også 111 traseer som totalt er i berøring med 196 registrerte verneområder i Norge, og 167 traseer i områder registrert med stor eller svært stor verdi. Totalt er disse traseene i berøring med 982 slike områder.

²⁶ Defineret til: verneområder, foreslåtte verneområder, områder registrert med høy eller svært høy konsekvensutredningsverdi, svært viktige, viktige eller lokalt viktige marine naturtyper, og villreinområder

²⁷ Inngrepss frie naturområder er naturområder som ligger en kilometer eller mer (i luftlinje) unna tyngre tekniske inngrep.

²⁸ Konsekvensutredningsverdi (KU-verdi) viser til datasett fra Miljødirektoratet over naturtypelokaliteter fordelt på verdikategorier i henhold til verdsettingkriteriene i veilederen M-1941 Konsekvensutredninger for klima og miljø, se mer her: Miljødirektoratet - Kartkatalog (miljodirektoratet.no)

I Statnetts oversikt, vist i tabell 29 "Vesentlige lokasjoner", har vi inkludert:

- De fem kraftlinjene som berører flest verneområder eller foreslåtte verneområder (mer en 100m²)
- De fem kraftlinjene som berører flest områder med stor eller svært stor naturverdi (mer en 100m²)
- De fem transformatorstasjonene som opptar størst andel av totalt verdifullt naturområde
- Begge transformatorstasjoner i verneområder og foreslåtte verneområder

Statnetts vurdering av sårbare områder dekker foreløpig kun Norge. Arbeid er igangsatt for å forbedre oversikten over Statnetts leverandører, noe som vil muliggjøre vurdering av vesentlige lokasjoner i verdikjeden.

Statnett har infrastruktur i sårbar og verdifull natur, med varierende grad av påvirkning på ulike naturtyper. Se påfølgende avsnitt om flora og fauna for beskrivelse av påvirkning på ulike sårbare og verdifulle naturtyper.

Påvirkning på arter

Statnetts traseer, stasjoner, kabler og drifts- og anleggsvirksomhet påvirker naturen. Påvirkningen varierer mellom leveområder og ulike stadier i infrastrukturens levetid.

Flora

Kraftledninger representerer normalt et relativt avgrenset naturinngrep for vegetasjon med mastepunkt og skogrydding som største inngrep. De direkte arealbeslagene er små, og vil i åpne landskap ha liten og lokal påvirkning på vegetasjon. I skog krever kraftlinjene imidlertid hogst i traséen, med tilpassede ryddebelter. Dette kan påvirke både livskraftige og truede arter gjennom habitatendringer. Effektene er avhengig av hvilken type skog kraftledningene går gjennom, og hvilke naturverdier som finnes i skogen.

Omtrent alle prosjekter berører ulike typer skog. I Norge er to skogstyper sterkt truet (kalkedelløvskog og olivinskog), syv er sårbare. I disse skogstypene lever det mange sjeldne og truede arter (kryptogamer, sopp og karplanter). På grunn av begrenset kartleggingsstatus i Norge (lite areal er kartlagt), er det uklart i hvor stor grad eksisterende ledninger har gått og går gjennom slike leveområder. Nye prosjekter søker å unngå påvirkning på sårbare og verdifulle leveområder.

Tabell 29: Vesentlige lokasjoner

Lokasjoner		Verneområder, antall	Områder med stor/svært stor naturverdi, antall (traseer), prosent (stasjoner)	Naturverdi/verneformål i berørt område
Traseer	Honna - Arendal	5		Skogvern
	Kvilldal - Rjukan	5		Naturreservat, landskapsvern, biotopvern og dyrevern
	Rendalen-Fåberg	4		Skogvern, fuglefredning
	Røykås - Fåberg	4		Naturreservat
	Tokke - Førre	3		Naturreservat, skogvern
	Skillemoen - Skaidi		50	Kalkfattig fjellhei og leside tundra
	Frogner - Follo		46	Ravinedal og naturbeitemark
	Rød - Hasle		39	Viktige bekkedrag og naturbeitemark
	Ådal - Frogner		38	Ravinedaler
	Flesaker - Tegneby		35	Rik edelløskog, høgstaude, kalkfuruskog
Stasjoner	Bjørnevatn	1		Pattedyr og fugler
	Kirkenes	1		Pattedyr og fugler
	Fagrafjell		28,42 %	Kystlynghei
	Sykkylven		2,84 %	Intakte høymyrer
	Førre		0,74 %	Kystfuruskog
	Bærum		0,64 %	Åpen grunnlendt kalkmark
	Steinsland		0,26 %	Flomskogsmark

I forbindelse med bygging av master, stasjoner og jordkabler kan Statnett bidra til spredning av uønskede fremmede arter gjennom håndtering av infiserte masser eller bruk av forurensede utstyr og maskiner. Dette kan potensielt få stor negativ betydning for eksisterende vegetasjon. Statnetts stasjoner innebærer også jordforsegling noe som anses som en permanent reduksjon i kvaliteten og egenskapene til jordsmonnet.

Statnett kan også påvirke marine økosystemer i utviklingen av havnettet. Påvirkningen knytter seg primært til fysiske forstyrrelser i forbindelse med legging av kabel, samt tilføring av hardt substrat. Påvirkningen vil øke i takt med utbyggingen av havnettet, men vil sannsynligvis først og fremst gi lokale påvirkninger.

Fauna

Flere fuglegrupper kan påvirkes negativt av Statnetts stående anlegg. Kollisjon mellom kraftledning og fugl kan føre til at fugler blir skadet eller drept. Sannsynlighet for kollisjon er knyttet opp mot artsspesifikke egenskaper og

adferd, samt synlighet og plassering av ledningen i terrenget, valg av mastetype og om det er toppline.

En rekke fuglearter er kollisjonsutsatte, eksempelvis hønsfugl, andefugl, ugler og rovfugl. Totalt er 21 arter i disse gruppene på rødlista, hvorav to er kritisk truet, én er sterkt truet og syv er nær truet. Dverggåsa er en av de kritisk truede artene som Statnett jobber for å beskytte og ivareta under utbyggingen av ny ledning mellom Skaidi og Lebesby. Avbøtende tiltak som øker synlighet, for eksempel fugleavisere på topplinen, kan redusere kollisjonsrisiko.

Kraftlinjer kan også innvirke negativt på arter som ikke er kollisjonsutsatte, spesielt gjennom Statnetts arealbeslag, påvirkning på hekkeområder, eller andre viktige funksjonsområder.

I anleggsfasen kan menneskelig tilstedeværelse, helikopter- og anleggsstøy og lysforurensning også påvirke dyr negativt. Dette er eksempelvis dokumentert for villrein som er oppført som "nær truet". Nesten hele

den europeiske bestanden av arten lever i Norge, noe som gjør den til en nasjonal ansvarsart.

Statnett søker å unngå anleggsaktivitet på kritiske tidspunkter relatert til parring, hekking og kalving for sårbare og truede arter og deltar jevnlig i forskningsprosjekter for å identifisere påvirkning på arter. Statnett har også fått utviklet veileder for minimumsavstander for en rekke fuglearter. Denne legger nå både Statnett og andre selskaper til grunn når man planlegger anleggsarbeid.

Der Statnett legger traseer i artsfattig produksjonsskog kan traseene føre til mer lysinnslipp og fremvekst av lavere vegetasjon, noe som kan ha positiv påvirkning på forekomst av pollinatorer og andre insekter. For noen hjortedyr kan ny løvskog i ryddegater utgjøre viktige beitearealer.

Prosess for DVA

For en beskrivelse av DVA-prosessen for E4 henvises det til seksjon om temaspesifikke IROer i ESRS 2.

Styringsdokumenter og retningslinjer for biologisk mangfold og økosystemer

Statnett har en rekke styrende dokumenter som i ulik grad dekker biologisk mangfold og økosystemer. Disse er kort omtalt under. For ytterligere informasjon om styringssystem og styrende dokumenter henvises det til kapittel ESRS 2 og tabell 13 "Oversikt over styringsdokumenter og retningslinjer relevante for bærekraft i Statnett":

- Etiske retningslinjer
- Etiske retningslinjer for leverandører
- Policy for bærekraft
- Policy for forsyningskjeden
- Instruks for miljømål i prosjekt
- Instruks for motorferdsel i utmark og vassdrag
- Teknisk standard for skogrydding

Policy for bærekraft adresserer på et overordnet nivå Statnetts vesentlige bidrag til drivere av naturkrisen: arealbruksendringer, forurensning, skadelige fremmede

arter, påvirkninger på arter og økosystemers omfang og tilstand og påvirkninger på og avhengighet av økosystemtjenester.

Instruks for miljømål i prosjekt operasjonaliserer disse bidragene ytterligere og beskriver hvordan tiltakshierarkiet skal etterleves for å unngå og redusere negativ påvirkning. Instruks for motorferdsel i utmark og teknisk standard for skogrydding dekker også flere av nevnte drivere, men er gjeldende for mer spesifikke naturtyper og arbeidsprosesser.

De nevnte dokumentene dekker alle Statnetts vesentlige påvirkninger i større eller mindre grad, samt overgangsrisikoer identifisert i DVAen, fordi de bidrar til å redusere Statnetts fotavtrykk og negative påvirkning på naturmangfold, og dermed relaterte overgangsrisikoer.

Policy for forsyningskjede skal fremme bærekraftige løsninger og redusere negativ påvirkning på klima, natur og miljø. Bærekraft og sikkerhet skal gjenspeiles i alle anskaffelser, også i et verdikjedeperspektiv. Utover disse prinsippene har Statnett per i dag ikke styringsdokumenter som bidrar til sporbarhet for produkter med negativt naturfotavtrykk, eller bidrar til valg av leverandører med et positivt bidrag til biologisk mangfold og økosystemer. Arbeid med å styrke leverandøroppfølging relatert blant annet biologisk mangfold og økosystemer pågår.

Instruks for samhandling med urfolk adresserer de menneskelige påvirkningene av tap av biologisk mangfold og økosystemtjenester i noen grad. Etiske retningslinjer for leverandører slår fast behovet for å hensynta forsvarlig bruk av naturressurser, og at dette ikke skal bidra til å ødelegge ressurs- og inntektsgrunnlag. Eksempelvis ved å beslaglegge store landarealer eller andre naturressurser for urfolk eller marginaliserte befolkningsgrupper.

Policy for bærekraft og Instruks for miljømål i prosjekt slår fast at Statnett skal unngå negativ påvirkning på sårbar og verdifull natur, og jobbe etter tiltakshierarkiet for å redusere påvirkning på kjente naturverdier. Instruksene tydeliggjør også hvilke naturområder som vurderes som verdifulle og sårbare i Statnett. Instruksene og standardene knyttet til E4 bidrar til mer bærekraftig arealbruk, og er gjeldende for både terrestriske og marine

områder. Policy for forsyningskjeden adresserer ikke avskoging direkte, men beskriver at leverandører skal hensynta bærekraftig ressursuttak og forvaltning av vann, hav, skog og land, samt bevaring av biologisk mangfold.

Tiltak knyttet til biologisk mangfold og økosystemer

I tabell 30 "Oversikt over tiltak gjennomført eller igangsatt i 2024" følger en oversikt over sentrale tiltak vi har iverksatt, eller planlegger å iverksette, for å adressere

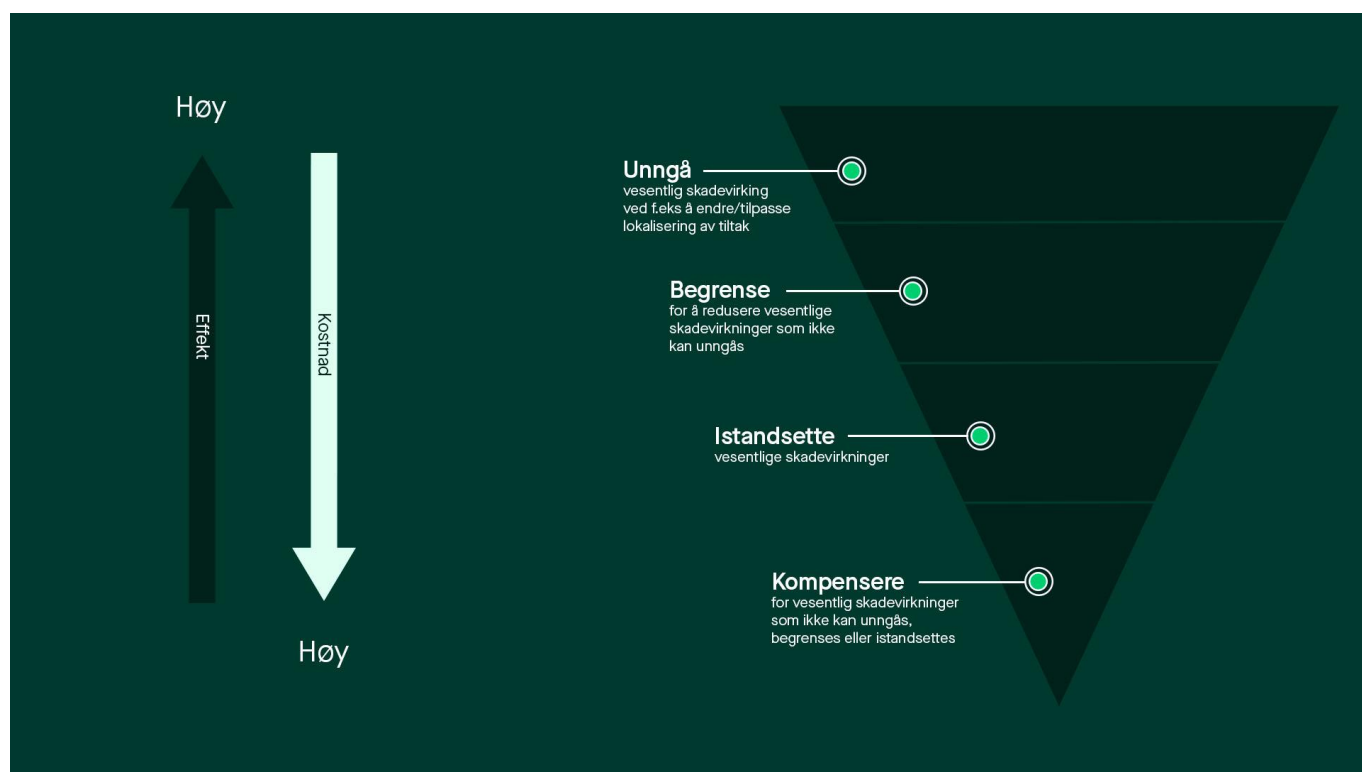
vesentlige IROer knyttet til biologisk mangfold og økosystemer.

Ingen av nøkkeltiltakene i rapporteringsåret involverer kompensasjon av natur eller areal.

Ingen av de nevnte tiltakene innebærer betydelige drifts- og/eller investeringsutgifter.

Samtlige av tiltakene er midlertidige utviklingsprosjekter, men med sikte på å integrere de resulterende verktøyene og metodene i Statnetts prosesser.

Figur 7: Tiltakshierarkiet

Tabell 30: Oversikt over tiltak gjennomført eller igangsatt i 2024

Tiltak	Beskrivelse og forventede resultater	Relatert til målsetting	Omfang	Fremdrift	Tiltakshierarki
Utvikling av arealbruksindeks	Prosjektene kan måle innvirkningen på arealbruk fra traséalternativer i faser før byggestart. Statnett får oversikt over trasévalgenes påvirkning på natur, og et aggregert tall som viser samlet arealbruk per år	Bidrar til å unngå fragmentering av store sammenhengende områder og minimere påvirkning på naturen	Egen drift i hele Norge	Indeks klar i 2024, og forventer utrulling til traséplanleggere første halvdel av 2025. Arealbruks-indeksen ble nevnt som påbegynt tiltak i 2023-rapporten, og arbeidet har pågått i 2024 for å ferdigstille og teste verktøyet	Redusere påvirkning: At den i praksis vil bidra til å redusere Statnetts totale påvirkning på naturen
Utvikling av metode for prosjektbasert naturregnskap	Dette gjøres sammen med Fornybar Norge og andre aktører kraft- og energibransjen. Målet er å bedre dokumentere naturpåvirkning og gi et godt beslutningsgrunnlag for naturen. Metodikken vil gi en felles tilnærming for mange aktører i Norge	Bidrar til minimering av påvirkning på naturen	Egen drift i hele Norge	Metode ferdigstilt Q4 2024, pilotprosjekt gjennomføres i 2025	Unngå påvirkning: Tiltaket kan bidra til å unngå påvirkning, samt til restaurering av natur
Digitalt verktøy for trasé- og stasjonsplanlegging	Vi utvikler et digitalt verktøy internt for planlegging av stasjon og trasé, der blant annet kunstig intelligens kan finne alternative traseer med lavest naturpåvirkning	Bidrar til å unngå fragmentering av store sammenhengende områder og minimere påvirkning på naturen	Egen drift i hele Norge	Teste ut prosjektet i løpet av 2025	Unngå påvirkning: Dette kan redusere påvirkning, men formålet er i hovedsak å få et verktøy som bidrar til unngåelse
Konkurransen på arealbruk i anskaffelser	I år gjennomførte vi en pilot der entreprenørene konkurrerte om å redusere arealbruk gjennom hele prosjektprosessen	Bidrar til å redusere arealbruk og minimere påvirkning på naturen	Egen drift i hele Norge	I løpet av 2025. Pilot er gjennomført	Redusere arealbruk og påvirkning

Tiltak	Beskrivelse og forventede resultater	Relatert til målsetting	Omfang	Fremdrift	Tiltakshierarki
Utarbeiding av meny med avbøtende tiltak	Menyen skal digitaliseres, muliggjøre rapportering, og bidra til at prosjektene integrerer miljømål i hver fase, fra konseptvalgutredning til driftsfase	Bidrar til å unngå fragmentering av store sammenhengende områder og minimere påvirkning på naturen	Egen drift i hele Norge	Meny med avbøtende tiltak forventes implementert innen februar 2025	Unngå og redusere påvirkning: Meny for avbøtende tiltak skal redusere påvirkning, men enkelte avbøtende tiltak skal føre til unngåelse

Mål knyttet til biologisk mangfold og økosystemer

Statnett har ikke kvantitative mål for biologisk mangfold og økosystemer for rapporteringsåret 2024. Vi har i januar 2025 vedtatt å inkludere et mål om at alle prosjektene i Norge bruker, og dokumenterer bruken av, tiltakshierarkiet ved beslutningspunkter innen utgangen av 2026. Statnett skal jobbe systematisk med å redusere negativ naturpåvirkning samt for å øke ambisjonsnivået på sikt. Målet adresserer alle Statnetts direkte påvirkninger på økosystemer og biologisk mangfold i egen virksomhet, fordi det hensyntar hele tiltakshierarkiet som søker å unngå, minimere, restaurere og kompensere for negativ påvirkning på natur. Indirekte adresserer det derfor også overgangsrelaterte risikoer knyttet til nedbygging av natur.

Økologiske terskler ble ikke benyttet i målsettingen.

Statnett har ikke erfaring med utstrakt bruk av naturkompensasjon (offsets), men det vil være aktuelt å vurdere dersom påvirkning på kritiske habitater ikke er mulig å avbøte på annet vis.

Målet er i tråd med Policy for bærekraft og Instruks for miljømål i prosjekt. Det støtter også ledende vitenskapelig konsensus om at det beste vi kan gjøre for naturmangfoldet er å unngå og redusere påvirkning. Dette

reflekteres i internasjonale målsettinger om systematisk integrasjon av naturhensyn i planprosesser, særlig uttalt i den globale Naturavtalen²⁹ og Norges oppfølging av denne avtalen³⁰. Tiltakshierarkiet gir en strukturert tilnærming for å unngå, minimere, restaurere og kompensere for negative påvirkninger på biologisk mangfold, noe som er i tråd med Naturavtalens mål om å stanse og reversere tap av biologisk mangfold innen 2030. Systematikken bidrar til å operasjonalisere flere av rammeverkets målsettinger, inkludert beskyttelse av særlig viktige naturarealer, restaurering av degraderte økosystemer og bærekraftig bruk av biologisk mangfold.

En standardisert måte å dokumentere og rapportere om bruk av tiltakshierarkiet er under utvikling og vil være klar i løpet av første kvartal 2025. Bærekraftsrapporten for 2025 vil kvantifisere status for Statnetts måloppnåelse.

Indikatorer for biologisk mangfold og økosystemer

I tillegg til å rapportere på integrering av tiltakshierarkiet og videre arbeid med andre kvantitative mål, skal Statnett rapportere systematisk på en rekke indikatorer for å sørge for åpenhet og kunnskap rundt egen påvirkning og innsats for bevaring av naturmangfold. Indikatorene i tabell 31 "Indikatorer for biologisk mangfold og økosystemer" reflekterer Statnetts mest vesentlige påvirkninger.

²⁹ Mål nr. 1 i FNs Naturavtale: Sikre at alle arealer er omfattet av deltakende og helhetlig arealplanlegging som inkluderer hensyn til naturmangfold eller effektive forvaltningsprosesser som tar tak i arealbruksendringer på land og i hav, slik at tapet av arealer som er viktige for naturmangfold, inkludert økosystemer med god økologisk tilstand, nærmer seg null innen 2030, samtidig som urfolks og lokalsamfunns rettigheter respekteres.

³⁰ Norsk handlingsplan for naturmangfold, s. 79: Regjeringen vil videreføre arbeidet med å utvikle en mal og veileder for å synliggjøre hvilke avveininger som er gjort mellom trinnene i tiltakshierarkiet, og hvilke konsekvenser valgene har.

Indikatorene er valgt for å kvantifisere Statnetts påvirkning knyttet til sårbar og verdifull natur, habitatfragmentering, spredning av fremmede arter og generelle naturpåvirkning. En potensiell svakhet ved indikatorene er at de ser på tilstedeværelse i ulike naturtyper, ikke den reelle påvirkningen på økosystemene. I tillegg måles indikatorene for nye spenningsatte anlegg i rapporteringsåret, og medfører dermed at det tar tid før effekten av eventuelle tiltak blir målbart. Tallene i tabell 31 og 32 valideres ikke av eksternt tredjepart.

Se tabell 32 "Arealstatistikk over infrastruktur i sårbar og verdifull natur" for oversikt over arealbruk for Statnetts infrastruktur i sårbar og verdifull natur inkludert i villreinområder.

Dataen er basert på ulike kartdata fra Naturbase, Statnetts egen kartdatabase og offentlige kartgrunnlag via Geonorge. Statnett laster ned data fra offentlige karttjenester. Våre analyser baserer seg kun på den informasjonen som ligger i databasen på nedlastingstidspunktet. Oppdaterte data som kommer inn i baser etter dette, vil først komme inn ved neste nedlasting og analyse. Data valideres av eier av relevant datakilde og rapporteres av interne eksperter. Nytt rapporteringssystem for dokumentasjon av etterlevelse av tiltakshierarkiet vil utgjøre en ny datakilde i 2025.

Tabell 31: Indikatorer for biologisk mangfold og økosystemer

Indikator	2024	Enhet
Ny infrastruktur spenningsatt i inngrepsfri natur	0	km ²
Andel av total arealbruk er i inngrepsfri natur	0	%
Ny infrastruktur spenningsatt i sårbar og verdifull natur	0,033	km ²
Hvor stor andel av total arealbruk er i sårbar og verdifull natur	3	%
Nye traseer lagt parallelt med annen infrastruktur	26	km
Andel av nye traseer er lagt parallelt med annen infrastruktur	100	%
Antall stasjoner der det er iverksatt tiltak mot fremmede arter	1	Antall
Tilbakeført areal	0	km ²
Tilbakeført areal i skog	0	km ²
Antall store uønskede miljøhendelser	1	Hendelse

Tabell 32: Arealstatistikk over infrastruktur i sårbar og verdifull natur

Sårbart og verdifullt natur-område	Type	Traseer (Indirekte)		Mastepunkt (Direkte)				Sjøkabler			
		Antall	Ha	Antall	Ha	Antall på organisk grunn ¹	Antall på fast-mark ²	Antall	Ha	Antall	Kilo-meter
Verne-områder ³	Biotopvern (vilt)	109	491,54	377	10,07	302	75				
	Dyrefredningsområd	8	313,68	269	2,11		269		0,01		
	Dyrelivsfredning	9	280,34	263	2,54	20	243		0,06		
	Landskaps-vern-område	10	142,70	184	2,34	38	146				
	Landskaps-vern-område (biotopvern)	9	116,64	254	3,97	84	170		0,67		
	Landskaps-vern-område (dyrelivsfredning)	3	51,91	48	0,38		48		0,00		
	Landskaps-vern-område (plantelivsfredning)	10	29,87	19	0,48	14	5				
	Marint verneområde	1	14,24	12	0,09		12				
	Nasjonalpark	2	2,68	0							
	Naturminne	1	0,00	0							
	Naturreservat	1	0,00	0							
	Total		163,00	1 443,60	1 426,00	21,98	458,00	968,00	5,00	0,74	
Verdens naturvern-unions (IUCN) verne-kategorier	IUCN-IV	31	690,03	611	5,60	34,00	577		0,07		
	IUCN-Ia	109	491,54	377	10,07	302,00	75				
	IUCN-V	10	142,70	184	2,34	38,00	146				
	Verneområder som ikke er vurdert etter IUCN-kategorier	11	119,33	254	3,97	84,00	170				
	Total	163	1 443,59	1 426	21,98	458	968	5	0,74		
Foreslåtte verne-områder	Marint verneområde	3	41,68								
	Nasjonalpark	1	0,04								
	Naturreservat	25	85,44	102	2,14	57	45				
	Total	29	127,16	102	2,14	57	45				
Svært stor verdi	Kystlynghei	97		212	1,95	12	200		10,03		
	Slåtte- og beitemyr	7		10	0,31	10					
	Naturbeitemark	13		2	0,06	2					
	Flomskogsmark	29		6	0,19	6					
	Slåttemark	25		4	0,13	4					
	Andre områder med svært stor verdi	170			0,35	11					
	Total	341		245	3,33	45	200	5	10,03		
Stor verdi	Kalkrike områder i fjellet	11		58	0,74	12					
	Ravinedal	22		30	0,91	29					
	Rik edellauvskog	43		33	0,94	30					
	Andre områder med stor verdi	778		274	7,14	212	112		4,34		

	Total	854		395	9,37	283	112	8	4,30		
Nasjonalt, regionalt og lokalt viktige marine naturtyper	Bløtbunnsområder i strandsonen										2,15
	Fjorder med naturlig lavt oksygeninnhold i bunnvannet										1,03
	Skjellsandforekomster										0,75
	Større kamskjellforekomster										0,60
	Større tareskogforekomster										0,06
	Total										50
Villrein	Villrein	71	0,53	836	26,25	836					
	Total	71	0,53	836	26,25	836					

¹⁾ Skog, myr, dyrket mark

²⁾ Areal som ikke er myr, og heller ikke er jordbruksareal, skog, bebyggelse eller samferdsel

³⁾ Det ble etablert 9 nye verneområder i 2024 der Statnetts ledninger allerede er etablert. Områdene er knyttet til skogvern, og er i berøring med 190 av Statnetts ledninger

I bærekraftsrapporten for 2023 publiserte Statnett for første gang en arealstatistikk over infrastruktur i sårbar og verdifull natur. For 2024 er statistikken forbedret ved at den er basert på den faktiske trasébredden for de ulike linjene. I tillegg skilles det i årets statistikk mellom direkte og indirekte arealbruk. Direkte arealbruk defineres som areal innenfor stasjonsgjerdet for transformatorstasjoner,

samt mastepunkt, mens indirekte arealbruk gjelder for traseer. For master som står i arealer definert som dyrket mark, skog eller myr, estimeres den direkte påvirkningen av mastepunktet å strekke seg ti meter rundt senterpunktet. For andre mastepunktplasseringer, defineres det direkte påvirkede arealer til fem meter ut fra senterpunktet.

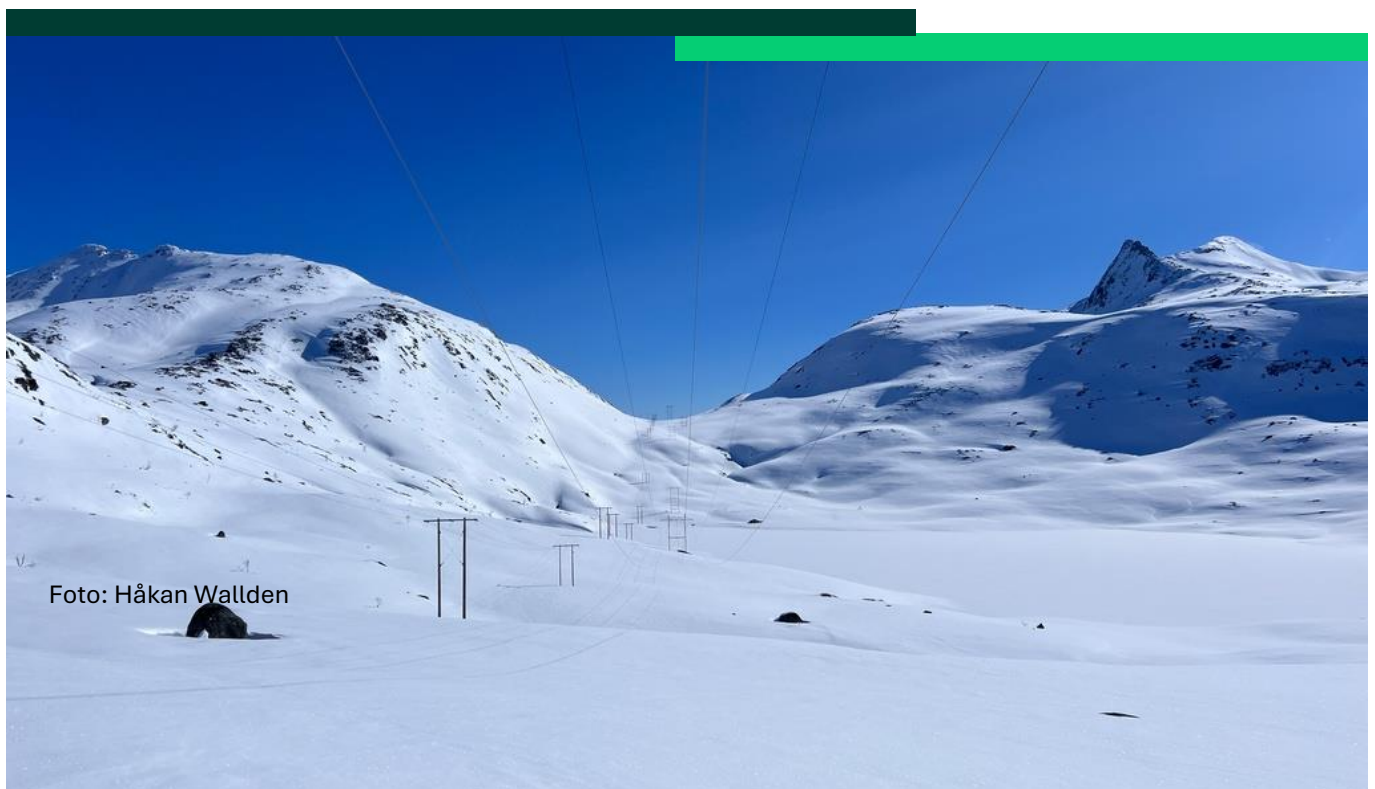

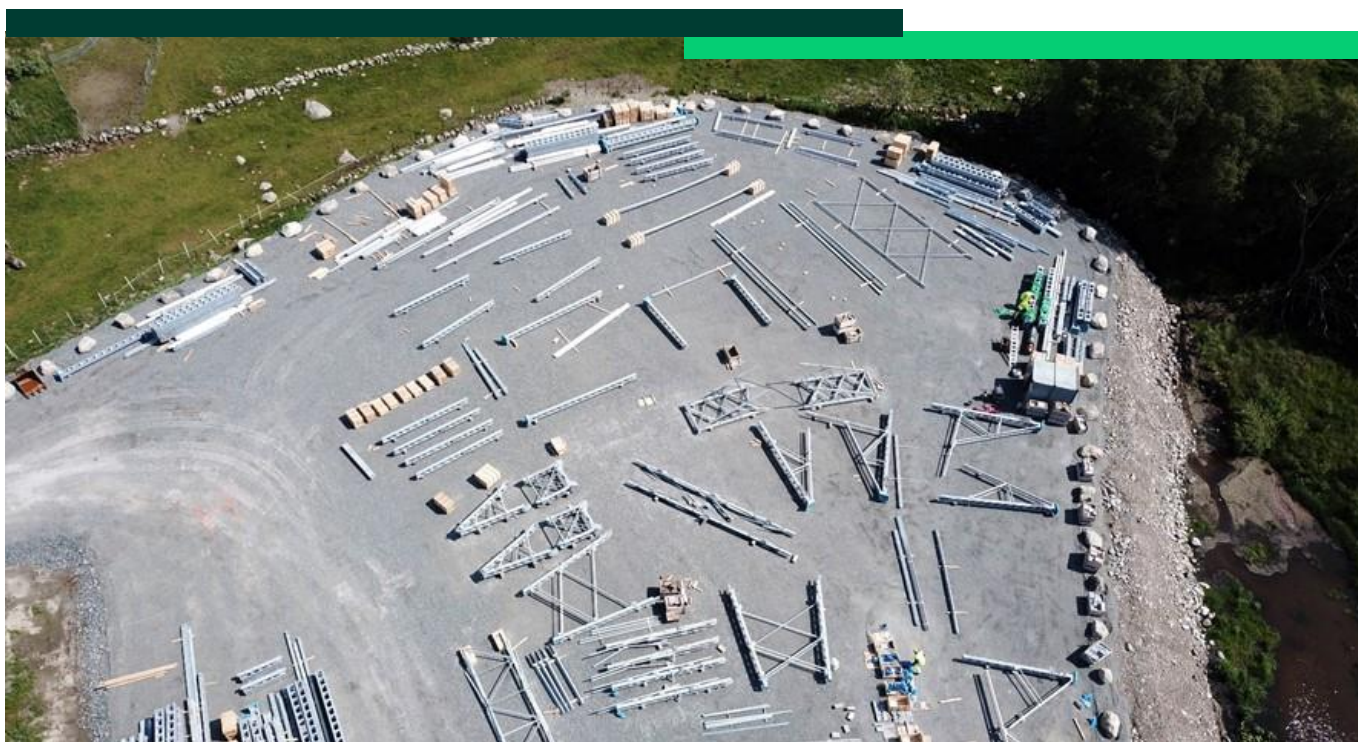
Foto: Håkan Wallden

E5 Ressursbruk og sirkulærøkonomi

Ressursbruk og sirkulærøkonomi representerer både muligheter og utfordringer for en sentral aktør i strømmettet. Vår virksomhet gjør at vi kan påvirke folk, klima og natur både negativt og positivt gjennom hvordan vi planlegger våre prosjekter, materialene vi kjøper og avfallet vi avhender.

Det er en prioritet for Statnett å bidra til mer sirkulære materialstrømmer fremover.

I dette kapitlet rapporterer vi på relevante styrende dokumenter, tiltak, mål og sammensetning av Statnetts inngående og utgående ressursstrømmer, hhv. materialanskaffelser og avfall.

Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter relatert til ressursbruk og sirkulærøkonomi

For beskrivelse av de identifiserte IROene henvises det til tabell 7 "E5 Ressursbruk og sirkulær økonomi - vesentlige IROer" i ESRS 2.

Prosess for DVA

For en beskrivelse av DVA-prosessen for E5 henvises det til seksjon om temaspesifikke IROer i ESRS 2.

Styringsdokumenter og retningslinjer for ressursbruk og sirkulærøkonomi

Statnetts Policy for bærekraft adresserer i dag sirkulær økonomi og fremhever at vi skal bidra til bærekraftig ressursbruk gjennom teknologivalg og sirkulære løsninger. Flere styrende dokumenter operasjonaliserer dette ytterligere gjennom generelle prinsipper for bærekraftige anskaffelser. Klima- og miljø blir hensyntatt i anskaffelser gjennom Policy for forsyningskjeden og Instruks for anskaffelser i Statnett. Disse er kort omtalt under. For ytterligere informasjon om styringssystem og styrende dokumenter henvises det til kapittel ESRS 2 og tabell 13 "Oversikt over styringsdokumenter og retningslinjer relevante for bærekraft i Statnett":

- Policy for bærekraft
- Policy for forsyningskjeden
- Instruks for anskaffelser i Statnett
- Instruks for avfallshåndtering

Avfallshierarkiet ligger til grunn for Statnetts avfallshåndtering. Bygg og anlegg skal prosjekteres, oppføres, driftes og rives på en måte som medfører minst mulig belastning på naturressurser og ytre miljø. I dette ligger det at man skal redusere avfall og gjenbruke materialer før materialer gjenvinnes til nye materialer eller energi.

Tiltak knyttet til ressursbruk og sirkulærøkonomi

I tabell 33 "Oversikt over tiltak gjennomført eller igangsatt i 2024" følger en oversikt over sentrale tiltak vi har iverksatt, eller planlegger å iverksette, for å adressere vesentlige IROer knyttet til ressursbruk og sirkulærøkonomi.

Ingen av de nevnte tiltakene innebærer betydelige drifts- og/eller investeringsutgifter.

Tabell 33: Oversikt over tiltak gjennomført eller igangsatt i 2024

Tiltak	Beskrivelse og forventede resultater	Relatert til målsetning	Omfang	Fremdrift	Avfalls-hierarkiet
Videresalg av teknisk utstyr	Vi har i år videresolgt komponenter til andre nettselskaper i Norge eller til utlandet. Dette gir bedre ressursutnyttelse, utvidet livssyklus og mindre avfall	Bidrar til å redusere materialbruk og påvirkning gjennom å sørge for lengre levetid på komponenter, og ved å skape mindre behov for utvinning av nye ressurser	Kan videreføres til hele Norge, samt utlandet	Gjøres jevnlig der lavere nettnivåer eller andre TSOer har nytte av Statnetts komponenter	Bidrar til ombruk
Forsvarlig avfalls-håndtering	Vi har utarbeidet instruks og sjekklister for avfallshåndtering som ivaretar intensjonen i avfallshierarkiet. Videre har vi rammeavtale for avfallshåndtering. I utbyggingsprosjekter kontrollerer miljøkontrollerer at entreprenør håndterer avfall i tråd med prosjektspesifikk HMS-plan	Bidrar til å redusere Statnetts materialbruk og påvirkning	Oppstrøms og egen drift	Gjøres i alle Statnetts prosjekter	Bidrar til alle trinnene i avfallshierarkiet
Krav om resirkulert stål i anskaffelser	Vi integrerer klima i våre anskaffelsesprosesser, og stiller krav om resirkulert stål i anskaffelse av nye kraftmaster	Vi har per dags dato ikke eget mål knyttet til fornybare ressurser. Tiltak retter seg til innhold i Policy for bærekraft og Policy for forsyningskjeden	Oppstrøms	Vi jobber for å etablere rapportering av andel resirkulert stål som inngår i anskaffelseskontrakter	Bidrar til materialgjenvinning

Mål knyttet til ressursbruk og sirkulærøkonomi

ombruk og materialgjenvinning og griper sirkulære muligheter.

Mål knyttet til avfall

Vi har mål om 90 prosent sorteringsgrad for konsernet, i tråd med Instruks for miljømål i prosjekt. Dette er for å sørge for, og dokumentere, at Statnett legger til rette for

Høy sorteringsgrad er viktig fordi den øker materialgjenvinningen og reduserer behovet for nye råvarer, noe som minsker miljøbelastningen. Det fører til lavere avfallshåndteringskostnader og støtter overgangen til en sirkulær økonomi. Målet gjelder for alle prosjekter der Statnett er byggherre.

Målet om høy sorteringsgrad er i tråd med nasjonal strategi for sirkulær økonomi, lansert i 2021, som bygger på EUs handlingsplan for sirkulær økonomi (CEAP). 2024-resultatet var høyere enn målsetningen vår, og med en sorteringsgrad på 96 prosent overgikk vi målet med seks prosentpoeng.

Tabell 34: Sorteringsgrad

År	2024	2023	2022
Prosent	96	91	93

Målet har ingen sluttdato og rapporteringen gjøres årlig. Dataen er konsolidert fra årsrapport fra Norsk Gjenvinning som Statnett har rammeavtale om avfallshåndtering med, samt innrapportering fra prosjektene fullført i 2024.

Målet støtter opp om alle trinnene i avfallshierarkiet, men bidrar særlig til å øke materialgjenvinningen.

Mål knyttet til inngående ressurser

Statnett har ikke utviklet målbare, resultatorienterte og tidsbestemte mål knyttet til inngående ressurser, sirkulær materialutnyttelse, bruk av sirkulære produkter eller minimering av primære råvarer. Statnett har heller ingen tydelige målsetninger knyttet til inngående ressurser i bærekraftig anskaffelse eller ved bruk av fornybare ressurser.

Dette er fordi vi per i dag ikke har tilgjengelige data på fornybarandel av ulike ressurskategorier i konsernet. I utarbeidelsen av omstillingsplanen vil vi vurdere selskapets modenhet og sette kvantifiserbare målsetninger knyttet til bruk av inngående ressurser.

Inngående ressurser

Inngående ressurser defineres som råmaterialer, komponenter og andre ressurser som en virksomhet bruker i sin produksjon eller tjenesteyting. Statnetts inngående ressurser er i dag hovedsakelig knyttet til utvikling av ny nettinfrastruktur.

De inngående ressursene er for det meste knyttet til påvirkninger for E1, herunder klimagassutslipp fra

kapitalvarer og E4, herunder arealbruksendringer, habitatfragmentering, og forringelse av økosystemer fra råvareutvinning og materialproduksjon.

Majoriteten av våre inngående ressurser er knyttet til elektromekanisk utstyr som trafostasjoner, kraftmaster, liner, samt bygge- og anleggsmaterialer. Dette utstyret består i hovedsak av følgende materialer:

- Stål
- Aluminium
- Kobber (kritisk råvare)
- Armeringsjern
- Betong
- Sand og grus
- Sjeldne jordarter

Bruken av disse er knyttet til identifiserte risikoer og muligheter som retter seg mot oppstrøms verdikjede. Dette gjelder spesielt økte priser og redusert tilgjengelighet av råvarer, begrenset tilgang på kritisk teknologi eller økte lovkrav.

Vi kjøper i dag ikke materialressurser direkte, men rapporterer ressurser som del av innkjøpte produkter og/eller tjenester som inngår i nye spenningsatte prosjekter i et gitt år. Beregning av materialressursene som inngår i elektromekaniske produkter gjøres basert på våre egne aktivitetsdata fra ERP-systemet, og datablader fra leverandør som oppgir totalvekt og materialsammensetning. For byggematerialer har vi i dag ikke aktivitetsdata på tvers av alle prosjekter, og benytter oss derfor av estimater hentet fra egne LCA-analyser for alle line- og stasjonsprosjekter.

2024-resultatet viser en 72 prosents nedgang i inngående ressurser. Dette skyldes hovedsakelig få nye spenningsatte nettanlegg i 2024, sammenliknet med fjoråret. Vi forventer at tallet vil øke fremover grunnet økt nettutviklingstakt i henhold til vår systemutviklingsplan.

Statnett benytter i mindre grad biologiske ressurser. Det benyttes i noen utvalgte tilfeller tremaster til linjestrekk på lavere spenningsnivå. Ingen nye slike anlegg ble spenningsatt i 2024.

Vi benytter oss også av resirkulerte materialer i flere tilfeller. Eksempelvis bruker vi i dag større mengder resirkulert stål eksempelvis i kraftmaster eller resirkulert aluminium i kraftlinjer. Det inngår også en mengde sjeldne jordarter i noen produkter. Vi har per nå ikke komplett data fra leverandører som behøves for å lage estimater av den totale mengden sjeldne jordarter eller andelen resirkulert materiale, men vi vil fremover jobbe for å samle inn dette i samsvar med bærekraftskrav i nye anskaffelser.

Tabell 35: Inngående ressurser

Materialtype (tonn)	2024	2023	Endring fra fjoråret
Totalt materialforbruk	61 500	220 644	-72 %
Biologiske materialer	0	0	NA
Andel sirkulære ressurser	Mangler tall	Mangler tall	NA

Avfallsproduksjon i 2024

Statnett har komplekse materialstrømmer. Disse består blant annet av kraftledninger og kabler, transformatorer og annet elektrisk utstyr, isolasjonsmaterialer, stolper og master av tre, stål eller betong. Disse inneholder ofte metaller som kobber og aluminium, og kan også inneholde potensielt miljøskadelige stoffer. I tillegg må forurensede masser håndteres regelmessig. Utover dette håndteres farlig avfall, papir, gummi, plast, noe tekstil og biomasse.

Tabell 36 "Avfallsproduksjon i 2024" viser produsert avfall og viderebehandling av avfallet hos tredjepart. Dataen er konsolidert fra årsrapport fra Norsk Gjenvinning som Statnett har rammeavtale om avfallshåndtering med, samt innrapportering fra prosjektene fullført i 2024. For spesifiserte rader er tallene fra Norsk Gjenvinning supplert med estimater basert på SSBs statistikk for behandlingsmetode for avfall fra byggeaktivitet i Norge.

Tabell 36: Avfallsproduksjon I 2024

Datapunkt	Mengde	Enhet
Total mengde avfall generert	6 201 373	kg
Farlig avfall som forberedes for gjenbruk	41 542	kg
Ikke-farlig avfall som forberedes for gjenbruk	272 786	kg
Farlig avfall som blir resirkulert ¹	24 765	kg
Ikke-farlig avfall som blir resirkulert ¹	3 558 272	kg
Farlig avfall til annen type sluttbehandling (men ikke avhending) (Mer informasjon om hva som legges i "annen type sluttbehandling" kan finnes i Annex II of Directive 2008/98/EC (Waste Framework Directive).	I/A	kg
Ikke-farlig avfall til annen type sluttbehandling (men ikke avhending) (Mer informasjon om hva som legges i "annen type sluttbehandling" kan finnes i Annex II of Directive 2008/98/EC (Waste Framework Directive).	I/A	kg
Total mengde avfall sendet til avhending/tradisjonell avfallsbehandling (farlig- og ikke-farlig)	652 924	kg
Farlig avfall til forbrenning ¹	28 443	kg
Ikke-farlig avfall til forbrenning ¹	355 225	kg
Farlig avfall til deponi ¹	63 507	kg
Ikke-farlig avfall til deponi	1 670 709	kg
Farlig avfall til andre former for avhending (Mer informasjon om hva som legges i "andre former for avhending" kan finnes i <i>Annex I of Directive 2008/98/EC (Waste Framework Directive)</i> ¹	53 719	kg
Ikke-farlig avfall som går til andre former for avhending (Mer informasjon om hva som legges i "andre former for avhending" kan finnes i <i>Annex I of Directive 2008/98/EC (Waste Framework Directive)</i> ¹	446 729	kg
Total mengde ikke-resirkulert avfall	238 210	kg
Total prosentandel ikke-resirkulert avfall	4	%
Total mengde farlig avfall og radioaktivt avfall selskapet genererer	0	kg

¹ Estimater basert på mengde avfall levert til håndtering og SSBs statistikk for behandlingsmetode for avfall fra byggeaktivitet i Norge

Mennesker

I seksjonen om mennesker rapporterer vi på de tre vesentlige rapporteringsstandardene S1 Egne ansatte, S2 Ansatte i verdikjeden og S3 Berørte lokalsamfunn.

S1 Egne ansatte

Egne ansatte er grunnmuren i vår virksomhet, og deres trivsel og engasjement er avgjørende for Statnett. Å fremme likestilling, mangfold og inkludering er derfor ikke bare et etisk ansvar, men også en strategisk fordel. Statnett jobber for å skape et arbeidsmiljø som verdsetter og omfavner ulike perspektiver. Et miljø hvor ansatte føler seg respektert og inkludert, uavhengig av kjønn, etnisitet, alder, seksuell orientering, funksjonsevne eller andre ulikheter.

Statnett skal være en sikker arbeidsplass. Vi jobber for å forhindre enhver ulykke og skade på personell, og vektlegger dette spesielt fordi vi har aktiviteter som innebærer høy personrisiko. Statnetts virksomhet fører også med seg en risiko for negativ påvirkning på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Vi jobber derfor aktivt for å ivareta dette, både i egen virksomhet og i hele verdikjeden vår.

I dette kapittelet rapporterer Statnett om hvordan egne ansatte hensyntas i Statnetts strategi, samt relevante styrende dokumenter, tiltak, indikatorer og mål for egne ansatte.

Foto: Bendik Raaen Maniska

Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter relatert til egne ansatte

For beskrivelse av de identifiserte IROene henvises det til tabell 8 "S1 Egne ansatte – vesentlige IROer" i kapittel ESRS 2. For informasjon om hvordan identifiserte vesentlige IROer for egne ansatte har blitt hensyntatt i strategi henvises det til omtale av strategi i kapittel ESRS 2.

Statnett spiller en sentral rolle i Norges omstilling til et lavutslippssamfunn, hvor vi nå er inne i en fase med økt utbyggingsaktivitet. Dette må vi gjøre på en ansvarlig måte der menneskerettigheter respekteres, og sosiale påvirkninger på egne ansatte håndteres. Vi er i gang med å utvikle en omstillingsplan som vil ferdigstilles i 2025.

Statnetts ansatte som blir påvirket av vår drift kan kategoriseres i følgende grupper: fast ansatte (deltid og heltid), midlertidig ansatte, lærlinger, tidsbegrensede avtaler (ekstrahjelp, studenter og sommerjobb) samt pensjonister på timer.

Vi har også et ansvar for arbeidstakere i vår verdikjede, herunder innleide konsulenter og vikarer. Innleie av konsulenter og vikarer skjer fra enten bemanningsforetak eller produksjonsbedrifter. I innleieforhold har utleievirksomheten arbeidsgiveransvaret for den enkelte, mens vi som innleier har arbeidsledelsen av den enkelte, solidaransvar og påseansvar (blant annet knyttet til likebehandling). Der oppgaver eller prosjekter er satt ut på oppdrag har vi verken arbeidsgiveransvar eller arbeidsledelse av den enkelte, men et bestilleransvar.

Gjennom våre risikovurderinger har vi utviklet en oversikt over type ansatte og sårbare grupper som påvirkes. Statnett har både administrativt og operativt personell, noe som medfører differensiert risikoeksponering i selskapet. Operativt arbeid er av natur mer risikoutsatt i form av konsekvens, og de operativt ansatte er særskilt utsatt for fysiske risikoer knyttet til høyspentarbeid, arbeid i høyden, bil- og terrengkjøring, kjemikalier, eksplosiver med mer. Lærlinger kan være mer utsatt på grunn av manglende erfaring, og får derfor tilrettelagt oppfølging. Kontoransatte er særlig utsatt for fysisk inaktivitet og statiske arbeidsstillinger. Som følge av dette

er også bedriftshelsetilbudet tilpasset med tilbud om forebyggende aktiviteter på de ulike lokasjonene.

Statnett har høyt fokus på HMS både for administrativt og operativt ansatte. For operativt ansatte har vi utviklet omfattende HMS-retningslinjer og ordninger for håndtering av identifiserte risikoer. Som en del av disse tas det en rekke hensyn til ansatte med bestemte egenskaper eller behov for tilrettelegging.

Statnetts virksomhet innebærer en risiko for negativ påvirkning på menneske- og arbeidstakerrettigheter. I tråd med OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv, gjennomfører vi risikobaserte aktsomhetsvurderinger for å vurdere, forebygge og håndtere faktiske og potensielle negative konsekvenser. Statnetts drift og aktiviteter skjer på ulike lokasjoner i Norge hvor majoriteten av ansatte er lokalisert på hovedkontoret i Oslo. Vi har ikke identifisert risiko for tilfeller av barnearbeid, tvangsarbeid eller annet påtvunget arbeid knyttet til egne ansatte.

Statnett jobber aktivt, målrettet og systematisk for å bidra til likestilling og hindre diskriminering. Det er identifisert potensiell risiko for diskriminering og hindre for likestilling knyttet til ulike faser i medarbeiderreisen og på tvers av diskrimineringsgrunnlag. Funn fra kartleggingen med påfølgende tiltak og handlingsplaner er redegjort for i vår likestillingsredegjørelse, som kan leses på statnett.no.

Styringsdokumenter og retningslinjer for egne ansatte

Statnett har en rekke styrende dokumenter som dekker egne ansatte. Disse er kort omtalt under. For ytterligere informasjon om styringssystem, styrende dokumenter samt relevante rammeverk og instrumenter henvises det til kapittel ESRS 2 og tabell 13 "Oversikt over styringsdokumenter og retningslinjer relevante for bærekraft i Statnett":

- Etske retningslinjer
- Policy for bærekraft
- Policy for sikkerhet
- Prosedyre for varsling om kritikkverdige forhold i Statnett

Etske retningslinjer bygger på internasjonale standarder og prinsipper Statnett ønsker å opptre i samsvar med,

inkludert FNs verdenserklæring om menneskerettigheter og ILOs kjernekonvensjoner. Disse omhandler barnarbeid, menneskehandel, tvangsarbeid eller annet påtvunget arbeid.

Statnett har en rekke spesifikke retningslinjer for ivaretagelse av sikkerhet ved særskilte arbeidsoperasjoner, samt håndtering av identifiserte risikoer på dette nivået. I tillegg har organisasjonen et eget system hvor vi registrerer og behandler hendelser, avvik og forbedringsforslag for å sørge for rapportering, læring og kontinuerlig forbedring.

Statnett er en pådriver for likestilling, mangfold og inkludering. Vi aksepterer ikke diskriminering eller trakassering. Forpliktelser knyttet til dette området er forankret i styringssystemet vårt gjennom en rekke retningslinjer. Våre etiske retningslinjer uttrykker en forventning om å behandle alle med respekt og verdighet. Statnett skal ha plass til hele deg – uavhengig av kjønn, alder, etnisitet, religiøs eller kulturell bakgrunn, politiske synspunkter, funksjonsevne, seksuell orientering og kjønnsidentitet eller andre ulikheter. I Policy for bærekraft forplikter vi oss til å jobbe for å fremme likestilling, mangfold og inkludering, samt hensynta interessene og synspunktene til våre berørte interessenter gjennom dialog, med særlig hensyn til marginaliserte grupper (inkludert urfolk og andre minoriteter).

Forpliktelsene operasjonaliseres gjennom en rekke prosedyrer, veiledninger, maler og sjekklister. Disse dekker ulike områder knyttet til ansattforhold, deriblant rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, utviklingsmuligheter, tilrettelegging og mulighet for å kombinere arbeid og familieliv.

Statnett har et eget etikk- og varslingsutvalg som gir råd om etiske problemstillinger, og sørger for at varsler om kritikkverdige forhold håndteres i tråd med lovverk og fastsatt prosedyre. Informasjon om dette er nedfelt i virksomhetens etiske retningslinjer. Utvalget gir veiledning til ansatte om etiske dilemmaer og etiske retningslinjer, samt følger opp alle varslinger om kritikkverdige forhold fra både interne og eksterne kilder. For ytterligere informasjon se kapittel G1 – Forretningsetikk.

Rutiner for samhandling med egne ansatte og deres representanter om påvirkninger

Arbeidet med å styrke arbeidsmiljø, likestilling, mangfold og inkludering inngår i flere ulike aktiviteter. Samhandling med våre ansatte for å hensynta at deres perspektiver blir hørt og ivaretatt er et viktig element i dette arbeidet.

Arbeidsgiver er ansvarlig for arbeidsmiljøet i Statnett. Det skal være trygge og anstendige arbeidsforhold, samt likebehandling og like muligheter for alle. Den øverste ansvarlige er Statnetts konsernsjef. Arbeidsgiver er ansvarlig for etterlevelse, og det er etablert en rekke

formelle og uformelle kontaktpunkt mellom arbeidsgiver og de ansatte for å ivareta godt samarbeid og daglig oppfølging.

Vi har også etablert en rekke tiltak og fora for å evaluere og sørge for at samhandlingen med de ansatte blir ivaretatt på en god måte, herunder faste møtepunkter med de tillitsvalgte, kvartalsvis organisasjonsmåling og medarbeidersamtale.

Hvordan vi samhandler redegjøres for i tabell 37 "Hvordan vi engasjerer oss med egne ansatte og deres representanter".

Tabell 37: Hvordan vi engasjerer oss med egne ansatte og deres representanter

Hvordan vi hensyntar ansatte sine perspektiver	Hensikt/Hvorfor vi engasjerer oss	Involverte	Hvordan vi engasjerer oss	Hyppighet og format
Medarbeider- og statusamtaler	Tilrettelegge for tilfredsstillende arbeidsforhold gjennom klarhet om oppgaver og ansvar og nødvendig støtte til utvikling og kompetansebygging	<ul style="list-style-type: none"> Alle ansatte 	<ul style="list-style-type: none"> Møter mellom medarbeider og leder 	<ul style="list-style-type: none"> Årlig medarbeider-samtale Statusamtaler løpende gjennom året
Organisasjonsmåling	Utvikle engasjement og medarbeider-tilfredshet	<ul style="list-style-type: none"> Alle ansatte 	<ul style="list-style-type: none"> Medarbeiderundersøkelse 	<ul style="list-style-type: none"> Kvartalsvis utsendelse til alle medarbeidere med oppfølging av resultater i team og avdelinger og i målstyring
Fagforeninger og tillitsvalgte	Følge opp generelle arbeidsvilkår (f.eks. arbeidsmiljøloven, tariffavtaler, lønnsforhandling og lønnsoppgjør), følge arbeids- og tariffrettslige	<ul style="list-style-type: none"> Fire fagforeninger: Akademikerne, Tekna, NITO og EL og IT Forbundet Medlemmer er representert gjennom tillitsvalgte 	<ul style="list-style-type: none"> Møter Løpende samhandling 	<ul style="list-style-type: none"> Faste ukentlige møter mellom arbeidsgiver og hovedtillitsvalgte Faste møter med konsernsjef Månedlig kontaktmøter der representanter fra HR-miljøet deltar

Hvordan vi hensyntar ansatte sine perspektiver	Hensikt/Hvorfor vi engasjerer oss	Involverte	Hvordan vi engasjerer oss	Hypighet og format
	prosesser, informere og drøfte om forhold i virksomheten			<ul style="list-style-type: none"> • Halvårlig kontaktforum der hovedverneombud deltar
Vernetjenesten	Følge opp at virksomheten drives i tråd med HMS-krav og påse at arbeidstakerne ikke utsettes for fare	<ul style="list-style-type: none"> • Hovedverneombud • Stedlig verneombud • HMS-grupper (ulike representanter avhengig av lokasjon) • Arbeidsmiljøutvalg (AMU) (bestående av representanter fra arbeidsgiver og arbeidstakersiden, tillitsvalgte) 	<ul style="list-style-type: none"> • Fellesmøter • Hendelsesgjennomgang • Samarbeidsforum • Undersøkelser av hendelser • Vernerunder • HMS-forum • Månedlige møter mellom hovedverneombud og arbeidsgiver 	<ul style="list-style-type: none"> • HMS-fagmiljøer: flere ukentlige møtearenaer • HMS-forum: årlig • Hovedverneombud: <ul style="list-style-type: none"> • AMU: 5 ganger i året • Kontaktforum: halvårlig
Bedriftshelse-tjeneste	Tilby tjenester som del av det forebyggende HMS-arbeidet, samt bistå ledere, medarbeidere og verneombud i arbeidsmiljø saker	<ul style="list-style-type: none"> • Alle ansatte 	<ul style="list-style-type: none"> • Helseundersøkelser • Lege og psykolog • Fysioterapi eller tilsvarende behandling • Fellestrening • Tilpasning av arbeidsplass 	<ul style="list-style-type: none"> • Faste intervaller (avhengig av alder og type arbeid) på helseundersøkelser • Ulikt format basert på risikoeksponering • Ulike tilbud og tilleggstjenester ved behov
Ansattvalgte styre-medlemmer	Påse at ansattes perspektiv ivaretas i styret	<ul style="list-style-type: none"> • Ansattvalgte styre-medlemmer 	<ul style="list-style-type: none"> • Styremøter og underutvalg til styret (prosjektutvalg, revisjonsutvalg, kompensasjonsutvalg med mer) 	<ul style="list-style-type: none"> • Månedlige styremøter • Underutvalgsmøter

Rutiner for å avbøte negative påvirkninger, og varslingskanaler for egne ansatte

Statnett har utarbeidet rutiner som legger til rette for varsling om kritikkverdige forhold i virksomheten. For ytterligere informasjon se kapittel G1 – Forretningsetikk.

Statnett har en verneorganisasjon, med et hovedverneombud og verneombud som er knyttet opp til organisasjonsenheter i ulike verneområder. Både disse, tillitsvalgte, HR og bedriftshelsetjenesten kan ta imot og behandle henvendelser knyttet til negativ påvirkning på arbeidsmiljøet for egne ansatte. HMS-hendelser blir dokumentert og fulgt opp via rapporteringssystemet.

Tiltak knyttet til egne ansatte

I tabell 38 "Oversikt over tiltak gjennomført eller igangsatt i 2024" følger en oversikt over sentrale tiltak vi har iverksatt, eller planlegger å iverksette, for å adressere vesentlige IROer knyttet til egne ansatte.

Ingen av de nevnte tiltakene innebærer betydelige drifts- og/eller investeringsutgifter. Det er allokert tilstrekkelige ressurser for å håndtere vesentlige påvirkninger gjennom iverksatte tiltak. Vi vurderer regelmessig behov for ytterligere ressurser.

For å styrke Statnetts sikkerhetskultur, har vi iverksatt en rekke tiltak i 2024. Formålet har vært å forbedre organisasjonens risikostyring, forbedre rutiner og styrke systematikk i HMS-arbeidet, øke kvaliteten på vernearbeidet samt redusere antall hendelser. Vi har

også jobbet for å skape bevissthet, øke kompetanse og legge til rette for erfaringsutvikling og læring blant ansatte.

For å bidra til et inkluderende arbeidsmiljø, har vi etablert en egen mangfoldsgruppe. Gruppen består av medarbeidere og representanter for ledelsen, og jobber med tiltak for å øke bevissthet om mangfold og likestilling i virksomheten. Gruppen har blant annet jobbet med initiativer knyttet til inkludering av nevromangfoldige, markering av religiøse høytider for minoriteter, tilrettelegging for ansatte med matallergier og intoleranser, samt markering av Pride gjennom foredrag og lokale markeringer på Statnetts hovedkontor og administrasjonskontorer rundt i landet.

Oppfølging

Ansattes engasjement og trivsel er viktig for oss. Derfor har Statnett en systematisk tilnærming til organisasjonsmålinger. Målinger gjennomføres kvartalsvis, og kartlegger temaer som er viktige for medarbeideres engasjement og trivsel. Resultatene følges opp med handlingsplaner i team og avdelinger, samt på Statnett-nivå gjennom målstyringsprosessen.

For å følge utviklingen i sentrale indikatorer knyttet til egne ansatte som engasjement, sykefravær, antall ansatte, aldersfordeling, kjønnsbalanse, turnover, sykefravær og sluttårsaker utarbeider vi rapporter hvert kvartal. Rapportene benyttes som underlag for utvikling og oppfølging av tiltak på området mennesker, organisasjon og kultur.

Tabell 38: Oversikt over tiltak gjennomført eller igangsatt i 2024

Tiltak	Beskrivelse og forventede resultater	Relatert til målsetting	Omfang	Fremdrift
Samarbeid med Unicus for å øke organisasjonens kompetanse på nevromangfold	Øke kompetanse om nevromangfold og tilrettelegging for nevromangfoldige ansatte, deres nærmeste ledere, kollegaer og i organisasjonen som helhet	Jobbe for å fremme likestilling, mangfold og inkludering	Nevro-mangfoldige ansatte, deres nærmeste ledere, kollegaer og organisasjonen i sin helhet knyttet til bevisstgjøring	Modenhetsanalyse gjennomført Q4 2024. Handlingsplan utvikles 1. januar 2025
Gjennomføre Lederutviklingsprogram for alle ledere med personalansvar	Program over to år med fokus på utvikling av lederferdigheter knyttet til ledelse i endring, effektivt samarbeid og økning av organisasjonens gjennomføringsevne	Jobbe planmessig med utvikling av ledere slik at de utøver ledelse i tråd med våre lederforventninger og strategi	Alle ledere med personalansvar (omkring 180 personer)	Oppstart vår 2023, program avsluttes vår 2025, enkelte aktiviteter fortsetter
Tydeliggjort fokus på mangfold og inkludering i vår rekrutteringsprosess	Bedre tilrettelegging av prosessen for å hensynta mangfold gjennom mangfoldserklæring i stillingsannonser, mål om antall kvinner og personer med minoritetsbakgrunn/nedsatt funksjonsevne i intervju prosess og bruk av tester for å redusere ubevisste fordommer	Jobbe for å fremme likestilling, mangfold og inkludering	Skal benyttes for alle stillingsannonser og rekrutteringer	Oppstart 2023, videreutvikling av rekrutteringsprosessen i 2025
Internrevisjon av risikostyring HMS i mindre fornyelser, vedlikehold og egenregiarbeid	Forbedret risikostyring	Etterlevelse av krav til å gjennomføre risikovurderinger og avdekke forbedringsområder	Alle Statnett-lokasjoner og egne ansatte	Revisjon fullført i Q2 2024. Identifiserte tiltak er planlagt ferdigstilt Q1 2025
Internkontrollprosjekt, bestående av overordnet prosess for internkontroll for HMS og videreutvikling av delprosesser med nødvendig systemstøtte	Styrket systematikk i HMS-arbeid, og legge til rette for etterlevelse av Internkontrollforskriften	Bedre og mer enhetlig oppfølging i både resultat- og vernelinje. Økt etterlevelse av myndighetskrav	Alle Statnett-lokasjoner og egne ansatte	Prosjektet vil avsluttes i 2025, men internkontroll vil være et kontinuerlig forbedringsarbeid

Forbedret rammeverk for interne undersøkelser	Revidert prosess og prosedyre gir mer effektiv gjennomføring av interne undersøkelser mht. tids- og ressursbruk	Forbedrede rotårsaksanalyser, mer målrettede tiltak og effektiv læring fra hendelser	Alle Statnett-lokasjoner og egne ansatte	Utført
--	---	--	--	--------

Mål knyttet til egne ansatte

For å arbeide systematisk med påvirkninger knyttet til egne ansatte benytter vi en rekke ulike målsetninger og indikatorer.

Alvorlig hendelsesfrekvens

Vi har mål om å redusere antall alvorlige HMS-hendelser. Målet er å redusere SIF-verdien (Serious Incident Frequency) til 1,9 i 2029 gjennom en gradvis reduksjon i verdien på 0,3 årlig.

SIF-verdien angir antall alvorlige hendelser per million arbeidstimer:

- Personskade, mulig og/eller faktisk konsekvens død eller alvorlig fraværsskade
- Nestenulykke, mulig konsekvens død eller alvorlig fraværsskade
- Farlig forhold, tema arbeid i høyden eller elsikkerhet, mulig konsekvens død eller alvorlig fraværsskade
- Skade på ytre miljø, mulig og faktisk konsekvens varig miljøskade, irreversible konsekvenser

Målet er knyttet opp mot målsetningen i Policy for sikkerhet og gjelder både for egne ansatte, ansatte i verdikjeden i kraft av vår rolle som byggherre og ansatte på servicekontrakter. Vi overvåker målet løpende gjennom månedlige målinger og rapportering.

Tabell 39: Alvorlig hendelsesfrekvens, SIF

År	2024	2023	2022 (Basisår)
SIF-frekvens	4,5	2,6	4,1

Statnetts økende aktivitetsnivå fremover medfører også en økt risiko på personsikkerhetsområdet. Målrrettede tiltak for å forebygge og redusere antall alvorlige hendelser er sentralt i arbeidet med å styrke Statnetts sikkerhetskultur.

De ulike HMS-fagmiljøene samarbeider tett blant annet i ukentlige møter med hendelsesgjennomgang, hvor også hovedverneombud og ledere for ansatte i den operasjonelle førstelinjen deltar. I disse foraene

diskuteres målsetninger, fremdrift og identifiserte forbedringspunkter løpende. Mål for SIF er satt i samarbeid mellom relevante fagmiljøer, sentrale ledere og vernetjeneste, og deretter besluttet i konsernledelsen.

2024-resultatet var ikke i tråd med SIF-målet vi hadde satt oss, og totalverdien for SIF ved årets utløp var 1,1 høyere enn delmålet vårt for 2024. De viktigste årsakene til økningen i SIF-verdien gjennom 2024 var flere alvorlige hendelser knyttet til elsikkerhet og transport (bil- og terrengkjøring). I 2024 var det syv hendelser relatert til transport, mot tre i 2023. Tilsvarende for elsikkerhet var det seks hendelser i 2024, mot fire i 2023. Vi undersøkte alle hendelser systematisk, og fulgte dem opp. Statnett gjennomfører også en årlig bevisstgjøringskampanje knyttet til transport og har en rammeavtale på trafikkopplæring gjennom NAF. Vi gjennomførte også flere tiltak rettet mot ivaretagelse av elsikkerhet, blant annet gjennom å forbedre planlegging i grensesnittet mellom prosjekt og drift, forsterke bevissthet rundt eksisterende rutiner for ledsaging, og tydeliggjøre risiko og krav til elsikkerhet i konkurransegrunnlag for rammeavtaler.

I 2024 økte vi rapporteringsfrekvensen for alvorlige hendelser vesentlig. Vi har derfor grunn til å tro at flere forhold har blitt avdekket og tatt med i statistikken sammenlignet med tidligere år.

Kvinneandel

Vi hadde mål om å øke kvinneandelen i Statnett til 30 prosent i 2024. Dette måles ved prosentandel kvinner av totalt antall egne ansatte. Målet er knyttet opp mot målsetningen i Policy for bærekraft. Vi overvåker målet løpende gjennom månedlig rapportering.

Tabell 40: Kvinneandel

År	2024	2023 (Basisår)
Andel	28,2 %	27,9 %

Vi har ikke involvert interessenter i fastsettelsen av målet, evaluering av fremdrift eller identifisering av forbedringspunkter.

2024-resultatet var ikke i tråd med målsetningen vi hadde satt oss, og kvinneandelen endte 1,8 prosentpoeng lavere enn målsetningen. Vi jobber aktivt med retningslinjer definert i rekrutteringsprosessen for å øke kvinneandelen. Disse omfatter mangfoldserklæring i alle stillingsannonser for å oppfordre kandidater uavhengig av kjønn, flerkulturell bakgrunn, hull i CV-en eller funksjonsnedsettelse til å søke hos oss. Utover dette har vi som mål å ha minst én kvalifisert kvinnelig kandidat i finalerundene samt minst én kvalifisert kvinnelig søker inne til intervju for enhver stilling som utlyses eksternt.

Engasjementsverdi

Vi hadde mål om å øke engasjementsverdien til 8 (av 10) i 2024. Medarbeideres engasjement måler vi ved hjelp av

en engasjementsverdi i den kvartalsvise organisasjonsmålingen. Statnett har ikke definert et langsiktig mål, men vi ønsker et stabilt høyt engasjementsnivå blant våre ansatte. Målet er ikke knyttet opp mot styrende dokumenter.

2024-resultatene viser at det var en jevn økning kvartal for kvartal, og engasjementsverdien endte 0,1 poeng under målsetningen. Siden resultatene er rett under måloppnåelse, har vi ikke iverksatt konkrete tiltak.

Tabell 41: Engasjementsverdi

År	2024	2023 (Basisår)
Score	7,9	7,4

Opplysninger om egne ansatte

Tabell 42: Opplysninger om antall ansatte etter kjønn

Kjønn	Antall ansatte (antall personer)
Menn	1 547
Kvinner	608
Totalt antall ansatte	2 155

Tabell 43: Opplysninger om ansatte etter avtaletype

Beskrivelse	Kvinner	Menn	Samlet antall
Antall ansatte (antall personer)	608	1 547	2 155
Antall faste ansatte (antall personer)	588	1 444	2 032
Antall midlertidig ansatte (antall personer)	20	103	123
Antall ansatte uten garantert arbeidstid (antall)	11	31	42
Antall heltidsansatte (antall personer)	588	1 505	2 093
Antall deltidsansatte (antall personer)	20	42	62

Statnett har 123 midlertidig ansatte, 42 ansatte på timer (uten garantert arbeidstid) og 62 deltidsansatte der enkelte kan tilhøre flere kategorier (f.eks. både være midlertidige og ha deltidsstilling). Midlertidige ansatte er vikarer eller arbeidstakere som utfører arbeid av midlertidig karakter. Ansatte på timer (uten garantert arbeidstid) er studenter eller ansatte som har gått av med pensjon, men som i et begrenset omfang bistår med sin spesialistkompetanse. Av de deltidsansatte er syv stillinger definert av virksomheten som deltidsstillinger, og alle disse er innenfor renhold. Disse er besatt av kvinner. Stillingene er lokalisert på forskjellige steder i landet og har et arbeidsomfang som ikke tillater høyere stillingsandel. De øvrige deltidsansatte har redusert stilling på grunn av delvis uførhet eller etter eget ønske. Kvinner utgjør 32 prosent av alle deltidsansatte.

Tabell 44: Opplysninger om ansatte som har sluttet

Beskrivelse	Resultat
Totalt antall ansatte som har sluttet	90
Andel som har sluttet	4,84 %

Tallene vi rapporter utgjør status ved utgangen av rapporteringsperioden (31.12.2024).

Opplysninger om arbeidstakere i egen arbeidsstyrke som ikke er ansatt

Tabell 45: Opplysninger om arbeidstakere i foretakets arbeidsstyrke som ikke er ansatt

Beskrivelse	Resultat
Antall arbeidstakere i selskapets arbeidsstyrke som ikke er ansatt (antall personer)	152

Statnett har 152 innleide fra bemanningsforetak og produksjonsbedrifter. De innleide har spesialistkompetanse, og er i stor grad knyttet til IT-miljøene våre. Tallene vi rapporterer utgjør status ved utgangen av rapporteringsperioden (31.12.2024).

Mangfoldsindikatorer

Toppledelsen, inkludert konsernsjefen, består ved utgangen av 2024 av fem kvinner (56 prosent) og fire menn (44 prosent). Toppledelse hos Statnett defineres som konsernledelsen i morselskapet, og består av konsernsjefen samt konserndirektørene for de forskjellige forretnings- og stabsområdene.

Tabell 46: Fordeling av ansatte etter aldersgruppe

Alderssammensetning	Antall ansatte
Under 30 år	288
30-50 år	985
Over 50 år	882

Personer med funksjonsnedsettelse

Datapunktet er vesentlig, men rapporteres ikke da opplysninger knyttet til ansattes funksjonsnedsettelse regnes som svært personsensitive opplysninger etter personopplysningsloven.

Indikatorer for opplæring og kompetanseutvikling

Tabell 47: Opplysninger om medarbeidersamtaler

Kjønn	Prosentandel av ansatte som deltok i regelmessige evalueringer av resultater og karriereutvikling (medarbeidersamtale)
Menn	98,4 %
Kvinner	97,3 %
Prosentandel av ansatte	98,1 %

Alle faste ansatte og dennes nærmeste leder gjennomfører en årlig medarbeidersamtale. Denne er støttet av et digitalt verktøy med en fast struktur for innhold og oppfølging. I tillegg gjennomføres det statusamtaler mellom medarbeider og leder gjennom året etter behov.

Tabell 48: Opplysninger om opplæringstimer

Kjønn	Gjennomsnittlig antall opplæringstimer per ansatt
Menn	8,9
Kvinner	8,4
Gjennomsnittlig antall	8,6

Indikatorer for helse og sikkerhet

Tabell 49: Opplysninger om helse og sikkerhet

Beskrivelse	Egne ansatte	Ansatte i verdikjeden (arbeidstakere som arbeider på foretakets produksjonssteder)
Prosentdelen av ansatte i egen arbeidsstyrke som er omfattet av foretakets arbeidsmiljøsystem	100 %	I/A
Antall dødsfall som følge av arbeidsrelaterte skader og arbeidsrelatert dårlig helse.	0	0
Antall arbeidsrelaterte ulykker som skal registreres	8	I/A
Ulykkesfrekvens	2,3	I/A
Antall tilfeller av arbeidsrelatert dårlig helse som skal registreres	3	I/A
Antall tapte dager på grunn av arbeidsrelaterte skader og dødsfall som følge av arbeidsrelaterte ulykker, arbeidsrelatert dårlig helse og dødsfall som følge av dårlig helse	281	I/A

Indikatorer for balanse mellom arbeid og fritid

Tabell 50: Opplysninger om familierelatert permisjon

Beskrivelse	Ansatte		Total
	Kvinner	Menn	
Prosentandel av ansatte som har rett til familierelatert permisjon, og som har benyttet seg av foreldrerelatert permisjon	10,4 %	6,6 %	7,7 %

Foreldrerelatert permisjon er en lovpålagt rettighet for alle ansatte, med unntak av pensjonister på timer (også lovbestemt).

Indikatorer for godtgjørelse

Tabell 51: Opplysninger om lønnsforskjell og samlet godtgjøring

Beskrivelse	Resultat
Lønnsforskjell mellom kjønnene*	-0,34 %

Årlig samlet godtgjørelsesgrad for den høyest betalte personen i forhold til medianverdien for alle ansatte	3,6
---	-----

*Definert som forskjellen i gjennomsnittlig lønnsnivå mellom kvinnelige og mannlige ansatte, uttrykt i prosent av gjennomsnittlig lønnsnivå for mannlige ansatte. I beregninger av lønnsforskjeller mellom kjønnene tas det utgangspunkt i fastlønn og faste tillegg.

Hendelser, klager og alvorlige menneskerettighetsbrudd

Tabell 52: Opplysninger om arbeidsrelaterte hendelser og klager

Beskrivelse	Resultat
Samlet antall tilfeller av forskjellsbehandling, herunder trakassering	0
Antall klager som er inngitt via kanaler for å gi uttrykk for bekymringer*	10
Samlet beløp for bøter, sanksjoner og skadeserstatning som følge av overnevnte hendelser og klager	0

*Etikk- og varslingsutvalget har i 2024 behandlet ti henvendelser hvor vi har fulgt opp potensielle kritikkverdige forhold iht. virksomhetens varslingsprosedyre.

Tabell 53: Opplysninger om alvorlige hendelser knyttet til menneskerettigheter

Beskrivelse	Resultat
Antall alvorlige hendelser knyttet til menneskerettigheter i forbindelse med foretakets arbeidsstyrke	0
Samlet beløp for bøter, sanksjoner og skadeserstatning som følge av overnevnte hendelser og klager	0

S2 Ansatte i verdikjeden

Tempoet i nettutbyggingen økes i Norge og resten av verden for å få til den grønne omstillingen. Resultatet er et krevende leverandørmarked for Statnett med høy etterspørsel og globale leverandørkjeder som påvirker ansatte i verdikjeden. Risiko for brudd på menneskerettighetene og dårlige arbeidsforhold øker og forekommer i flere deler av leverandørkjeden. Dette gjelder blant annet i forbindelse med uttak av mineraler, produksjon av komponenter og ved bruk av utenlandsk arbeidskraft ved utbygging av nettet.

Omstillingen kan ha flere positive påvirkninger for ansatte i verdikjeden, som for eksempel økt etterspørsel etter arbeidskraft som kan styrke forhandlingsposisjon og føre

til bedre lønns- og arbeidsvilkår, behov for ny kompetanse og styrking av fagforeningers rolle i å ivareta arbeidstakerrettigheter. Strategisk leverandørarbeid er avgjørende for å styrke vår evne til å gjennomføre omstillingen til et lavutslippssamfunn med respekt for menneskerettigheter og med anstendige arbeidsforhold som premiss.

I dette kapittelet rapporter Statnett om hvilke grupper av ansatte i verdikjeden som påvirkes av vår aktivitet, aktiviteter med betydelig økt risiko for negativ påvirkning, rutiner for samhandling med ansatte i verdikjeden og varslingskanaler, samt tiltak og mål relatert til ansatte i verdikjeden.

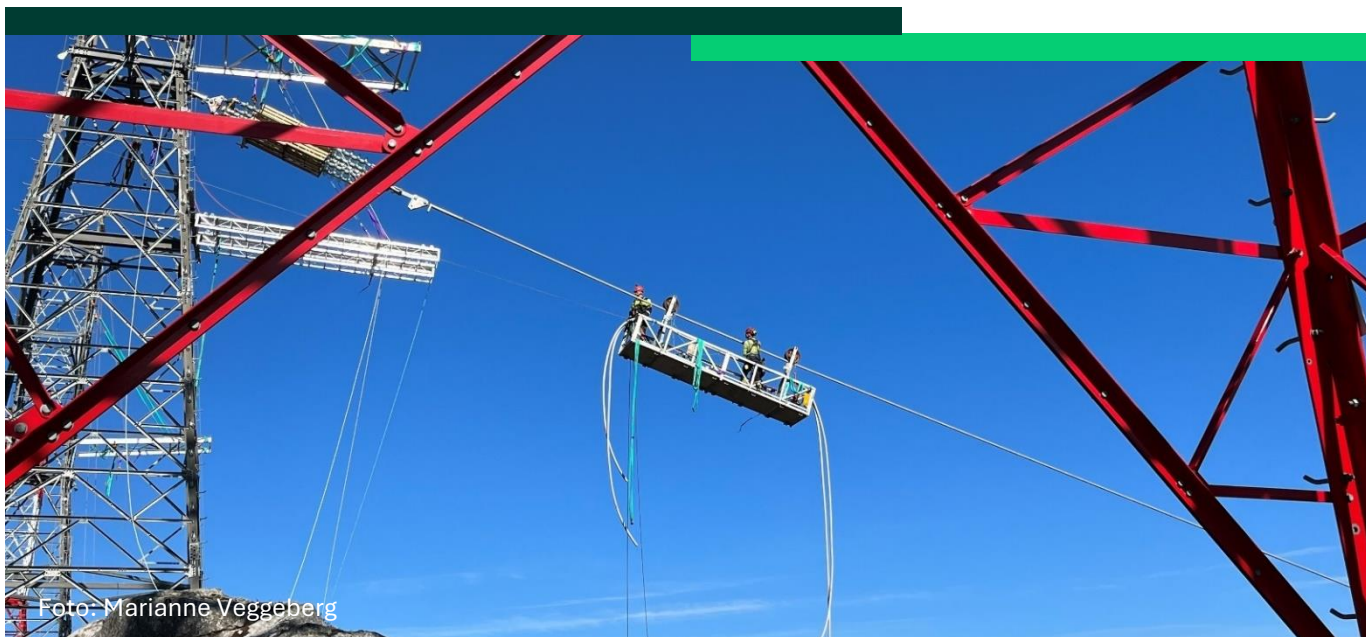

Foto: Marianne Væggeberg

Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter relatert til ansatte i verdikjeden

For beskrivelse av de identifiserte IROene henvises det til tabell 9 "S2 Ansatte i verdikjeden - vesentlige IROer" i ESRS 2. For Statnett inkluderer ansatte i verdikjeden dem som er ansatt hos våre leverandører og deres underleverandører i alt fra mineralutvinning til montering og vedlikehold av master i våre prosjekter.

For informasjon om hvordan identifiserte vesentlige IROer for ansatte i verdikjeden har blitt hensyntatt i strategi henvises det til omtale av strategi i kapittel ESRS 2.

Tabell 54 "Ansatte i verdikjeden som påvirkes" viser ansatte i verdikjeden som sannsynligvis blir vesentlig påvirket oppstrøms, i Statnetts egen virksomhet og nedstrøms knyttet til produkter og tjenester. Eksempler på påvirkninger knyttet til manglende respekt for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold inkluderer blant annet HMS-risiko, sosial dumping og diskriminering. Enkelte sårbare grupper som generelt er utsatt for negativ påvirkning er også identifisert.

Gjennom våre aktsomhetsvurderinger jobber vi med å utvikle en fullstendig oversikt over type ansatte og sårbare grupper som påvirkes.

Statnett har gjennom erfaring og vurderinger utviklet en forståelse av hvordan ansatte som utfører bestemte oppgaver kan være utsatt for større risiko for skade og vi har iverksatt forebyggende tiltak, spesielt knyttet til sikkerhet, for å redusere risiko. Det er ikke identifisert vesentlige risikoer eller muligheter som oppstår som følge av påvirkninger på, og avhengighet av, ansatte i verdikjeden knyttet til bestemte grupper ansatte.

Tabell 54: Ansatte i verdikjeden som påvirkes

Oppstrøms			
	Aktivitet	Type ansatt	Sårbare grupper
Produkter	Utvinning av mineraler/metaller	Gruvearbeidere	Barn, kvinner
	Jordbruk	Jordbruksarbeidere og småskala bønder	Barn, kvinner, migrantarbeidere
	Raffinering/fremstilling eller foredling	Produksjons/fabrikk-ansatte	Kvinner, migrantarbeidere, personer med funksjonsnedsettelse
	Transport	Lastebilsjåførere og sjøfolk	Migrantarbeidere, kvinner
Tjenester	Oppdragsutsettelse	Konsulenter	
	Bygg og anleggsarbeid	Håndverkere, fagarbeidere og montører	Lærlinger, fagarbeidere, kvinner personer med funksjonsnedsettelse
Egen virksomhet			
	Aktivitet	Type ansatt	Sårbare grupper
Tjenester	Vedlikehold og service	Fagarbeidere	
	Renholdstjenester	Renholdsmedarbeidere	Kvinner, minoritetsgrupper
	Konsulenter	Konsulenter og innleie	
Nedstrøms			
	Aktivitet	Type ansatt	Sårbare grupper
Produkter	Resirkulering av råvarer	Fabrikkansatte	Kvinner, barn, personer som er del av den uformelle arbeidssektoren

Det er betydelig risiko for at barnarbeid, tvangsarbeid eller annet påtvunget arbeid forekommer i flere sektorer

og verdikjedeledd Statnett benytter. Denne risikoen omfatter de fleste virksomheter som er avhengig av

globale verdikjeder. Tabell 55 "Områder med betydelig risiko for barnearbeid og tvangsarbeid for ansatte i verdikjeden per kategori" gir en oversikt over identifiserte risikoer med utgangspunkt i liste over varer produsert med barne- eller tvangsarbeid utgitt av det amerikanske arbeidsdepartementet og Høyrisikoproduktliste fra DFØ.

At ansatte i leverandørkjeden utsettes for manglende respekt for og brudd på sine menneske- og arbeidstakerrettigheter er en vesentlig påvirkning. Dette inkluderer blant annet retten til fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, likestilling, diskriminering og trakassering, lønn og arbeidstid, barnearbeid og tvangsarbeid. Flere av disse forholdene er sektorspesifikke og er knyttet til ulike ledd i verdikjeden. Det kan derfor være spesielt utfordrende for sårbare grupper å fremme disse rettighetene overfor arbeidsgiver, gitt barrierer som maktposisjon, språk og rettmessig representasjon.

Forekomst av brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold øker i sektorer som leverer kritiske råmaterialer og materiell som kreves for omstilling til lavutslippssamfunn. Statnett har et særlig ansvar for å redusere negativ påvirkning og bidra til å skape trygge arbeidsplasser i lys av vårt samfunnsoppdrag, rolle som statsforetak og forventninger fra interessenter. I 2025 fortsetter vi arbeidet med å etablere oversikt over faktiske og potensielle negative påvirkninger for å prioritere de alvorligste forholdene først.

Gjennom en ansvarlig innkjøpspraksis bidrar Statnett til anstendige arbeidsforhold i våre leverandørkjeder, og således til å skape positive påvirkninger på de fleste typer ansatte.

Effekten vil potensielt være større for ansatte hos våre kontraktspartnere og leverandører i Norge, inkludert sårbare grupper som utenlandske arbeidere og renholdsarbeidere. Dette grunnet større nærhet til kontraktsparter og leverandører, samt lokale samarbeidspartnere. Vi skal fortsette arbeidet med å sørge for at vi også har positiv innflytelse for ansatte i våre globale leverandørkjeder.

Vi stiller krav og følger opp våre leverandører. Økt innsats knyttet til strategisk leverandørutvikling og samarbeid skal bidra til at energiomstilling gjennomføres på en ansvarlig måte, også for mennesker i verdikjeden. Vi jobber løpende med å styrke, effektivisere og systematisere ivaretagelse av bærekraftshensyn i forbindelse med prosjektering, anskaffelser og håndtering av leverandører.

I 2024 har vi utviklet en handlingsplan for prioriterte områder knyttet til bærekraft i innkjøp og leverandørstyring, hvor menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold er sentralt. I 2024 har vi for første gang introdusert kontraktsvilkår for ansvarlig forretningspraksis i rammeavtale for stål. Vilkårene krever at leverandører må gjennomføre aktsomhetsvurderinger i henhold til UNGP og OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv.

Tabell 55: Områder med betydelig risiko for barnearbeid og tvangsarbeid for ansatte i verdikjeden per kategori^{31,32}

Kategori	Råvare	Geografi
Apparat- og kontrollanlegg	Metall, mineraler og konfliktmineraler	Afrika, Asia og Sør-Amerika
Bygge- og anleggs-materialer	Metall, stein og tre	Afrika, Asia og Sør-Amerika
IKT-produkter	Mineraler og konfliktmineraler	Afrika, Asia og Sør-Amerika
Arbeidstøy og kontorrekvisita	Naturlig fiber, syntetiske fibre og mineraler	Afrika, Asia, Nord- Amerika og Sør- Amerika
Nyttekjøretøy	Aluminium, gummi	Afrika, Asia og Sør-Amerika
Mat og drikke	Frukt og grønt, nøtter, kaffe, kakao, fisk, kjøtt, ris og belgvekster	Afrika, Asia, Europa, Nord-Amerika og Sør- Amerika

³¹ U.S Department of Labor - List of Goods Produced by Child Labor or Forced Labor

³² DFØs høyrisikoproduktliste

I vår DVA er det ikke vesentlige risikoer og muligheter for Statnett som oppstår som følge av påvirkninger på og avhengighet av arbeidstakere i verdikjeden.

Styringsdokumenter og retningslinjer for ansatte i verdikjeden

Statnett har en rekke styrende dokumenter som i ulik grad dekker ansatte i verdikjeden. Disse er kort omtalt under. For ytterligere informasjon om styringssystem og styrende dokumenter samt relevante internasjonale rammeverk og instrumenter henvises det kapittel ESRS 2 og tabell 13 "Oversikt over styringsdokumenter og retningslinjer relevante for bærekraft i Statnett":

- Etske retningslinjer
- Etske retningslinjer for leverandører
- Policy for bærekraft
- Policy for forsyningskjeder
- Policy for sikkerhet
- Prosedyre for varsling om kritikkverdige forhold i Statnett

Vi har kontraktskrav knyttet til seriøsitet, lønns – og arbeidsvilkår samt sikkerhet, helse og arbeidsmiljø som byggherre. Det er konkrete retningslinjer for ivaretagelse av sikkerhet ved særskilte arbeidsoperasjoner, samt håndtering av spesifikke risikoer.

Statnetts forpliktelser knyttet til menneskerettigheter for ansatte i verdikjeden er i tråd med UNGP og OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv og er eksplisitt uttrykt i Policy for bærekraft.

Etske retningslinjer for leverandører adresserer spesifikt tvangsarbeid og barnarbeid iht. ILOs kjernekonvensjoner. I 2024 har vi jobbet med å utvikle etterlevelseshandtering for leverandørhåndtering hvor et av fokusområdene er å styrke struktur og gjennomføring av aktsomhetsvurderinger. Arbeidet fortsetter i 2025 og det vil bli etablert videre prosesser for hvordan alle trinnene i aktsomhetsvurderinger skal systematiseres og følges opp, knyttet til ansatte i verdikjeden. Dette vil også inkludere prosesser og mekanismer for å overvåke etterlevelse.

Vesentlige brudd på kravene til anstendige arbeidsforhold og manglende oppretting medfører sanksjoner for leverandør. Slike sanksjoner kan for eksempel være dagmulkt, heving av kontrakt eller utestengelse fra kommende anbudskonkurranser.

Rutiner for samhandling med ansatte i verdikjeden om påvirkninger

Statnett jobber for å utvikle en helhetlig tilnærming for involvering av ansatte i verdikjeden om påvirkninger i henhold til god praksis og forventinger i UNGP og OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv. I vårt pågående arbeid med å styrke meningsfylt interessentdialog, og involvering av nøkkelinteressenter og berørte rettighetshavere vil rutiner knyttet til ansatte i verdikjeden bli etablert.

Som byggherre følger vi opp at krav til internkontroll og systematisk og forsvarlig arbeidsmiljø er i tråd med Arbeidsmiljøloven. Dette inkluderer krav om medvirkning, involvering og opplysning av ansatte om risikoer og planer i det arbeidsomfang som berører dem.

Rutiner for å avbøte negative påvirkninger, og varslingskanaler for ansatte i verdikjeden

Statnetts rutiner knyttet til gjenoppretting av negative påvirkninger, for eksempel skader eller forhold knyttet til lønns – og arbeidsvilkår, følger krav av norsk lov. For eksempel pålegger byggherreforskriften oss å følge opp at kontraktspartnere etterlever sitt arbeidsgiveransvar.

Dersom ansvaret for negativ påvirkning ligger hos Statnett iverksettes tiltak hos byggherre for gjenoppretting av skade og tiltak for å hindre gjentakelse. Vi har ukentlige gjennomganger av hendelser for å lære av dem på tvers av prosjekter.

Vi jobber kontinuerlig med å forbedre etterlevelse av byggherreansvaret og for at negative påvirkninger hos leverandørene/entreprenørene blir rettet opp. Dette skjer blant annet gjennom større revisjoner som gjøres jevnlig som del av våre prosesser og målrettede internrevisjoner. Internrevisor utførte for eksempel revisjon av Statnett som byggherre i 2023.

Av og til tilsier hendelser, avvik eller farlige forhold at det er nødvendig å gå dypere inn i årsaker og forløp. Vi har prosedyrer som gir rammer for interne undersøkelser og eksterne granskinger, der det er naturlige virkemidler. Interne undersøkelser eies alltid av konserndirektør eller direktør i berørt ledergruppe. Undersøkelsesleder skal være en ansatt med kompetanse til å inneha en slik rolle.

Varslingskanaler

Statnett har flere etablerte kanaler hvor ansatte i verdikjeden kan fremme sine bekymringer og behov, både direkte til Statnett, egen arbeidsgiver og tredjepart som vist i tabell 56 "Varslingskanaler for ansatte i verdikjeden". Les mer om vår varslingsordning i kapittel G1 – Forretningsetikk.

Vi kommuniserer tilgjengeligheten av kanaler gjennom kontraktsvilkår for leverandører, varslingsplan for hendelser og ulykker og ulike møtepunkter med leverandører. Leverandøren plikter å ha rutiner for varsling av kritikkverdige forhold i tilknytning til gjennomføring av kontrakten og at disse er tilgjengelige og kjent. Varslingsrutinene skal kunne benyttes av leverandørens ansatte inkludert innleide hos leverandøren og eventuelle underleverandører. for å sørge for at disse fungerer effektivt.

Leverandøren skal også orientere alle ansatte, inkludert innleide hos leverandøren og eventuelle underleverandører om Statnetts Etikk- og varslingsutvalg samt kontaktinformasjon slik beskrevet på Statnett.no.

I våre leverandørkrav er det eksplisitt uttalt at personer som varslers om brudd på lovgivning eller etiske retningslinjer skal vernes mot gjengjeldelse.

Oppfølging

Statnett overvåker og følger opp saker som blir meldt inn i henhold til prosedyre for håndtering av varsling. Etikk- og varslingsutvalget gir veiledning til berørte parter om forhold som kan vurderes som kritikkverdige.

Statnett vurderer at varslingsordningene er utformet i tråd med lovkrav. Vi har ikke gjennomført en helhetlig kartlegging for å vurdere den generelle kjennskapen om og tilliten til prosessene og mekanismene for varsling blant ansatte i verdikjeden.

Som omtalt i kapittel G1 har vi foreløpig ikke implementert en metodikk for å måle effektiviteten av varslingskanalene. Dette inkluderer også involvering av ansatte i verdikjeden for å vurdere deres kjennskap og tillit til varslingskanalene. Selskapet ønsker med utgangspunkt i UNGP å videreutvikle varslingskanalene

Tabell 56: Varslingskanaler for ansatte i verdikjeden

Kanal	Etablert og driftet av	Omfang
Statnetts digitale varslingskanal Mitt Varsel	Statnett	Alle typer ansatte i verdikjeden
Samarbeidsavtale med Skatteetaten for uanmeldte kontroller hvor ansatte kan varsle	Skatteetaten	Ansatte hos leverandør/entreprenør
Sikker byggeplass	Statnett	Arena for dialog og samarbeid innen sikker gjennomføring av bygg- og anleggsprosjektene for aktørene på byggeplassen. Entreprenørens arbeidsledere, verneombud og byggherren
Tillitsvalgte	Fagforening	Organiserte ansatte
Verneombud	Statnett	Ivaretar ansattes interesser i saker som angår arbeidsmiljø
Vernerunder	Hovedbedrift og entreprenør	Forebyggende HMS-aktivitet der formålet er å hindre at uheldige arbeidsmiljøforhold oppstår, avdekke eventuelle risikoforhold samt påse at forbedringer utføres

Samordningsmøter og runder	Hovedbedrift er ansvarlig for å samordne HMS-arbeidet på en arbeidsplass hvor flere virksomheter utfører arbeid	Ansatte hos virksomheter som utfører arbeid på samme sted. Entreprenør/utførende virksomheter og hovedbedrift som samordner fare og risikobilde, og HMS -arbeidet på byggeplassen
-----------------------------------	---	---

Tiltak knyttet til ansatte i verdikjeden

I tabell 58 "Oversikt over tiltak gjennomført eller igangsatt i 2024" følger en oversikt over sentrale tiltak vi har iverksatt, eller planlegger å iverksette, for å adressere vesentlige IROer knyttet til ansatte i verdikjeden.

I tabell 57 "Prosesser for å identifisere tiltak" utdypes det hvordan Statnett jobber for å identifisere nødvendige tiltak knyttet til identifiserte påvirkninger.

Effektiviteten av tiltak vurderes gjennom ulike interne rutiner, målstyring og regelmessig oppfølging av leverandører.

Tabell 57: Prosesser for å identifisere tiltak

Statnett som byggherre	I innkjøp
<ul style="list-style-type: none"> Etablering av risikobilde og restrisikoen Kontraktskrav og oppfølging Organisering av SHA-organisasjonen i hvert prosjekt Koordinering, oppstartsmøter, evalueringsmøter og morgenmøter Beredskapsplan og -øvelser Oppfølging av: <ul style="list-style-type: none"> Sikkerhet, helse og arbeidsmiljøplan, risikobilde, fremdrift og endringer Samordning og virksomhetenes utførelse i henhold til HMS-lovgivning Hendelser El-sikkerhet og sikker gjennomføring og koordinering med anleggseier gjennom Instruks for Leder for sikkerhet og elsikkerhetskoordinator Personlig sikkerhetsinformasjon gjennomføres av alle som skal inn på byggeplass før oppstart av arbeid Sikker oppstart og byggeplass Evalueringsmøter med bruk av scorecard for leverandører 	<ul style="list-style-type: none"> Kvalifikasjonskrav og kontraktsvilkår Risikobilde (inkludert restrisiko med spesifikke tiltak) i anbudsrunder Gjennomgang av HMS-leveranser i tilbudsrunder Forhandlingsmøter Oppfølging av etterlevelse av krav i kontraktsperiode Revisjoner av lønns- og arbeidsvilkår Scorecard brukes i alle kontrakter med varighet over 1 år DFØs "Evaluering av entreprenøroppdrag" benyttes i bygge- og anleggskontrakter over MNOK 5 – eks. mva.

Ved risiko for, og faktisk forekomst av, vesentlig negativ påvirkning har vi prosesser og rutiner for håndtering. Disse inkluderer evaluering av effektivitet knyttet til implementering og resultater.

Ingen av de nevnte tiltakene innebærer betydelige drifts- og/eller investeringsutgifter. Det er allokert tilstrekkelige ressurser for å håndtere vesentlige påvirkning gjennom iverksatte tiltak. Det vurderes regelmessig behov for ytterligere ressurser.

Tabell 58: Oversikt over tiltak gjennomført eller igangsatt i 2024

Tiltak	Beskrivelse og forventede resultater	Relatert til målsetting	Omfang	Berørte interessentgrupper	Fremdrift
Styrke systematikk for gjennomføring av risikobaserte aktsomhetsvurderinger for leverandørkjeder	Risikokartlegging og oppfølging av prioriterte påvirkninger samt styrket involvering av ansatte i verdikjeden	Respekttere menneskerettigheter og jobber for anstendig arbeidsforhold i vår virksomhet og i verdikjeden	Oppstrøms, egen virksomhet og nedstrøms i Norge og globalt	Alle ansatte i verdikjeden	Tiltaket er igangsatt og vil pågå i 2025
Undersøkelse og korrigerende og utbedrende tiltak etter alvorlig arbeidsulykke med eksternt servicepersonell	Færre ulykker for service/tjenestepersonell	Bedre ivaretagelse av sikkerheten til eksternt personell som skal utføre arbeid på Statnett sine byggeplasser	Nedstrøms og i egen drift i Norge	Oppdragstakere/ tjenesteytere i service/vedlikeholdsavtaler	Planlegging av tiltak gjennomført i 2024. Implementering iverksettes i 2025
Utvikling og implementering av sikkerhetskulturprogrammet Sikker byggeplass	Færre ulykker og alvorlige hendelser i bygge- og anleggsvirksomheten, og økt kompetanse om sikkerhet hos ansatte	Bedre ivaretagelse av sikkerheten til eksternt personell som skal utføre arbeid på Statnett sine byggeplasser, samt økt seriøsitet i bygge- og anleggsprosjekter	Oppstrøms, nedstrøms og egen drift i Norge	Oppdragstakere/ tjenesteytere i bygge- og anleggsprosjekter og ansatte på byggeplass	Planlegging av tiltaket gjennomført i 2024. Implementering iverksettes i 2025
Anskaffelse og utvikling av digital systemstøtte for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø	Elektronisk register for mannskapslister og seriøsitet i bygge- og anleggsprosjekter	Bedre ivaretagelse av sikkerheten til eksternt personell som skal utføre arbeid på Statnett sine byggeplasser, samt økt seriøsitet i bygge- og	Oppstrøms, nedstrøms og egen drift i Norge	Oppdragstakere/ tjenesteytere i bygge- og anleggsprosjekter og ansatte på byggeplass	Prosess igangsatt i 2024 og vil fortsette i 2025

Tiltak	Beskrivelse og forventede resultater	Relatert til målsetting	Omfang	Berørte interessentgrupper	Fremdrift
		anleggsprosjekter			
Etablering av etterlevelsesprogram for leverandørhåndtering	Stryket ansvarlighet i innkjøpspraksis gjennom videreutvikling og digitalisering av sentrale prosesser knyttet til risikohåndtering og leverandøroppfølging	Respekt for menneskerettigheter og jobbe for anstendig arbeidsforhold i vår virksomhet og i verdikjeden	Oppstrøms i Norge og globalt	Alle ansatte i verdikjeden	Tiltaket er igangsatt og vil fortsette i 2025
Styrke kvalifikasjonskravet innen sikkerhet, helse og arbeidsmiljø	Leverandører skal nå vise til at de følger arbeidsmiljølovens krav til forsvarlig arbeidsmiljø og systematisk HMS, og at de er ISO 45001-sertifisert eller kan vise til et tilsvarende system i virksomheten	Respekt for menneskerettigheter og jobbe for anstendig arbeidsforhold i vår virksomhet og i verdikjeden	Oppstrøms, nedstrøms og egen drift i Norge	Ansatte på byggeplass	Tiltak gjennomført i 2024

Ansvarlig forretningspraksis

Gjennom vår forretningspraksis knyttet til innkjøp og leverandørstyring jobber vi proaktivt med å sørge for at vi ikke forårsaker eller bidrar til vesentlige negative påvirkninger for ansatte i verdikjeden. Våre krav er nedfelt i Statnetts etiske retningslinjer for leverandører og i Statnetts minimumskrav til lønns- og arbeidsvilkår. Kravene er en del av kontraktvilkårene våre og skal videreføres til underleverandører i hele kontraktkjeden. Leverandører må i tillegg bekrefte at ingen underleverandører står på utvalgte sanksjonslister. Vi har også krav til at totalentreprenør ikke kan ha, uten byggherrens skriftlige samtykke, flere enn to ledd underentreprenører i kjede under seg. Det skal oppgis om utenlandsk selskap eller utenlandsk arbeidskraft er planlagt benyttet.

Dette gjelder både underentreprenører og underleverandører av varer og tjenester. Vi kommuniserer tydelige forventninger til leverandørene våre gjennom oppfølging og dialog.

Vurdering av land- og produktrisiko er en del av anskaffelsesprosessen, og kan derfor medføre strengere kvalifikasjonskrav i en tilbudskonkurranse.

Kontraktsparter som Statnett benytter skal være kvalifisert i Achilles og StartBANK, som leverer kvalifikasjonsordninger for henholdsvis energi- og forsyningssektoren samt bygg- og anleggsektoren.

Samarbeid mot arbeidslivskriminalitet

Det er høy risiko for arbeidslivskriminalitet innenfor bygg og anlegg, håndverkertjenester, transport og renhold. For å forebygge og redusere risiko knyttet til disse tjenestene, samarbeider Statnett med andre aktører for å bidra til å bekjempe arbeidslivskriminalitet og brudd på menneskerettighetene, både nasjonalt og internasjonalt. Dette gir oss et bedre beslutningsgrunnlag for valg av seriøse leverandører og underleverandører. Våre samarbeidspartnere i dette arbeidet er StartBANK, Skatteetaten, Samarbeidsforum mot a-krim og Fair Play Bygg.

Alvorlige hendelser

Den 6. mars 2024 skjedde en alvorlig arbeidsulykke med personskade hos en leverandør i forbindelse med servicearbeid på Vang. Det har blitt gjennomført interne og eksterne undersøkelser for å lære av hendelsen og iverksette tiltak som bidrar til å redusere risiko for at lignende hendelser skjer igjen.

Det er ikke rapportert om andre hendelser knyttet til menneskerettigheter i forbindelse med ansatte i verdikjeden.

Mål knyttet til ansatte i verdikjeden

For ansatte i verdikjeden har Statnett etablert mål og indikatorer for å følge opp enkelte påvirkninger knyttet til HMS for arbeid i Norge. Vi har mål om å redusere antall alvorlige HMS-hendelser for ansatte hos leverandører som jobber på våre prosjekter og i forbindelse med vedlikehold og service på våre anlegg. Målet er knyttet opp mot målsetningen i Policy for sikkerhet og gjelder både for egne ansatte og ansatte i verdikjeden i kraft av vår rolle som byggherre og ansatte på servicekontrakter.

Det langsiktige målet er at SIF-verdien reduseres til 1,9 i 2029. Målet overvåkes løpende, måles og rapporteres månedlig, se tabell 39 "Alvorlig hendelsesfrekvens, SIF" i kapittel S1 – Egne ansatte.

Utover mål knyttet til HMS har vi ikke målbare og resultatorienterte mål knyttet til ansatte i verdikjeden. Tiltakene vi gjennomfører i 2025, spesielt knyttet til å styrke systematikk for aktsomhetsvurderinger, har som hensikt å få etablert gode mål som kan vise oss hvilken effekt tiltak har på respekt for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Foto: Johan Wildhagen

S3 Berørte lokalsamfunn

Omstillingen til et lavutslippssamfunn er avhengig av en bred støtte fra befolkningen, både globalt og lokalt – og særlig fra dem som blir direkte berørt av nye utbyggingsprosjekter. En rask omstilling vil dermed også måtte være en ansvarlig omstilling.

Når vi planlegger og bygger, må det gjøres så skånsomt som mulig for de lokalsamfunn som berøres av virksomheten vår. Statnett må balansere hensynet til lokalsamfunn og urfolk samt forsyningssikkerhet og fremdrift i prosjektene. Dette medfører både risikoer og muligheter. I dette kapitlet rapporterer Statnett om hvordan vi jobber for å ivareta interessene og rettighetene til berørte lokalsamfunn gjennom virksomhetens strategi, rutiner for samhandling med berørte lokalsamfunn, relevante styringsdokumenter, tiltak og mål.

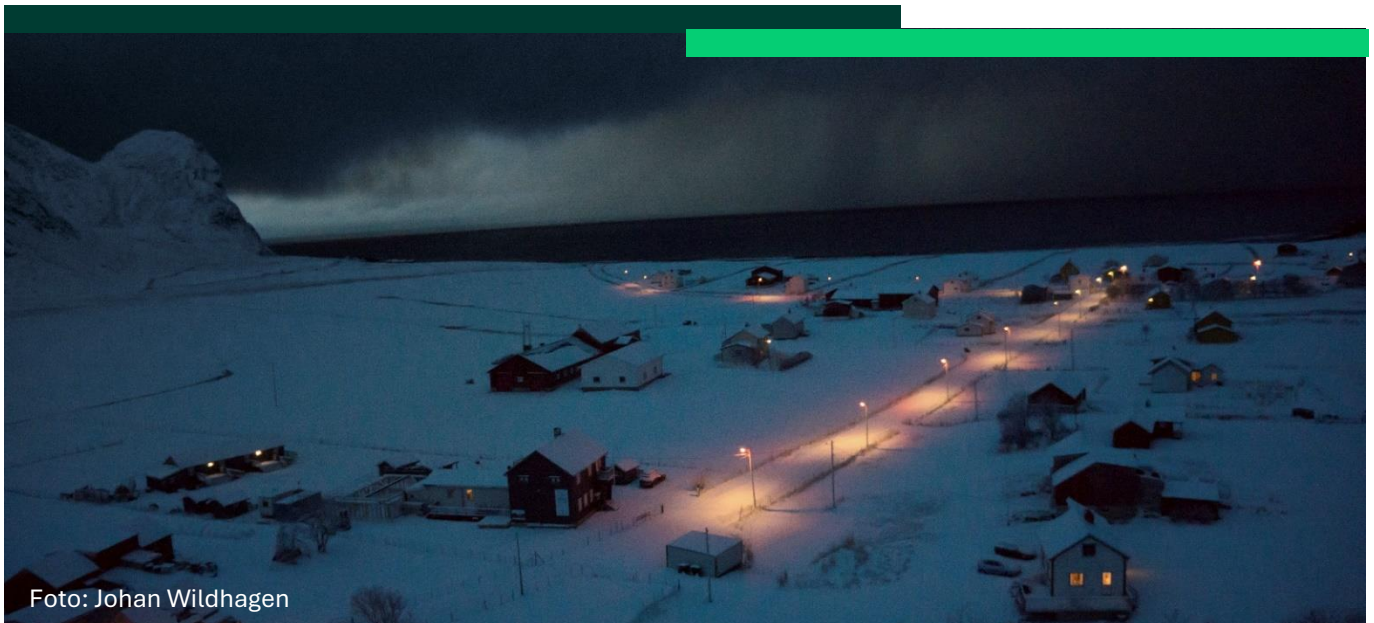

Foto: Johan Wildhagen

Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter relatert til berørte lokalsamfunn

For beskrivelse av de identifiserte IROene henvises det til tabell 10 "S3 Berørte lokalsamfunn – vesentlige IROer" i kapittel ESRS 2. For informasjon om hvordan identifiserte vesentlige IROer for berørte lokalsamfunn har blitt hensyntatt i strategi henvises det til omtale av strategi i kapittel ESRS 2.

Statnett påvirker lokalsamfunn dersom Statnetts planlegging, bygging, drift og vedlikehold berører lokalsamfunnet. Det er potensielle interessekonflikter i mange områder hvor det er aktuelt å bygge ut nett. Dette gjelder særlig spørsmål om visuell forurensning og forstyrrelser i anleggsfasen, samt den direkte og indirekte påvirkningen på urfolks landområder.

Lokalsamfunn som med sannsynlighet blir vesentlig påvirket av Statnetts aktiviteter er hensyntatt i vår DVA. Dette gjelder påvirkning fra Statnetts egne aktiviteter eller av arbeid utført av entreprenører på vegne av Statnett som byggherre. Vi har identifisert en potensiell negativ påvirkning på urfolks muligheter til kulturutøvelse knyttet til utbygging av kraftproduksjon i Norge. For vår globale verdikjede jobber vi med å kartlegge eventuelle vesentlige påvirkninger på lokalsamfunn.

En vesentlig risiko knyttet til berørte lokalsamfunn gjelder interessekonflikt med ulike grupper i forbindelse med våre planer og utbyggingsaktiviteter. Dette kan føre til utsettelse av prosjekter, forlengelse av konsesjonsprosesser, flere eller forlengede rettsprosesser og kostbare avbøtende tiltak, som gir en vesentlig finansiell risiko for Statnett.

Det drives reindrift på omtrent 40 prosent av Norges landareal, inkludert i områder der Statnett har og planlegger aktiviteter. Vi jobber for at vår dialog med reindriftsutøvere og berørte lokalsamfunn skal bidra til forståelse av påvirkning knyttet til urfolk.

Urfolk i Norge er berørt av vår virksomhet, særlig i anleggsfasen. Dette øker risiko for interessekonflikter med tilhørende risiko for forsinkede utbygginger og

forlengede konsesjonsprosesser. I DVAen ble dette identifisert som en finansiell risiko for Statnett.

I vårt strategiske arbeid, og når vi planlegger våre prosjekter, jobber vi med tiltak for å unngå, minimere, avbøte eller kompensere negativ påvirkning.

Urfolk

Reindriftsnæringen har stor betydning for samisk og lokal økonomi, sysselsetting og kultur. Statnett har over lengre tid jobbet for å ha regelmessig dialog og samhandling med reindriftsnæringen for å hensynta deres interesser. I 2024 etablerte Statnett rollen reindriftsrådgiver, og ansatte to nye reindriftscoordinatorer. Statnett har som mål å jobbe proaktivt for å finne løsninger som ivaretar urfolk og reindriftsnæringens interesser, og å legge til rette for at dialogen skjer i samsvar med prinsippet om fritt og forhåndsinformert samtykke (FPIC). Statnett setter søkelys på å legge til rette for god dialog med reindriftsutøvere i alle prosjektfaser, blant annet gjennom å etablere møteplasser der Statnetts reindriftscoordinatorer møter reindriftsutøvere, gjerne ute i felt. I konsesjonssøkte prosjekter dekker Statnett blant annet reiseutgifter, og tilbyr tolk ved behov.

Styringsdokumenter og retningslinjer for berørte lokalsamfunn

Statnett har en rekke styrende dokumenter som viser til sin forpliktelse for ivaretagelse av menneskerettigheter, inkludert for lokalsamfunn og urfolk. Disse er kort omtalt under. For ytterligere informasjon om styringssystem, styrende dokumenter, samt relevante rammeverk og instrumenter, henvises det til kapittel ESRS 2 og tabell 13 "Oversikt over styringsdokumenter og retningslinjer relevante for bærekraft i Statnett":

- Etiske retningslinjer
- Etiske retningslinjer for leverandører
- Policy bærekraft
- Prosedyre for varsling om kritikkverdige forhold i Statnett
- Instruks for samhandling og dialog med urfolk

Instruks for samhandling og dialog med urfolk adresserer i særlig grad påvirkninger på urfolk.

Rutiner for samhandling med berørte lokalsamfunn om påvirkninger

Statnett har aktivitet spredt over store deler av Norge. Derfor har vi rutiner og prosesser for å samhandle med og involvere berørte lokalsamfunn gjennom alle prosjektfaser, fra planlegging og konseptvalg, konsesjon- og anleggsfase, til drift av våre anlegg.

I henhold til energiloven skal Statnett utvikle og drifte nettet på en samfunnsmessig rasjonell måte, hvor det også skal legges vekt på ikke-kvantifiserbare hensyn.³³ Hvordan dette gjøres på en ansvarlig måte styres av nasjonale lover og regelverk, og operasjonalisering i Statnetts interne retningslinjer og prosedyrer.

Statnett utarbeider områdeplaner som beskriver behov i kraftsystemet og planer for nettutvikling. Videre utarbeider vi konseptvalgutredninger for nye nettanlegg. I forbindelse med slike utredninger gjennomfører vi dialogmøter, der vi inviterer bredt i lokalsamfunnet inkludert blant annet reinbeitedistriktene. Vi tilbyr også

egne møter med reinbeitedistriktene og deres organisasjoner.

Statnett er etter energiloven og Forskrift om konsekvensutredninger pålagt å redegjøre for konsekvenser for miljø og samfunn for alle planlagte tiltak. Planer skal så tidlig som mulig meldes av Statnett og sendes på høring av konsesjonsmyndighetene, samt legges ut til offentlig ettersyn før program fastsettes. Konsesjonsbehandlingen skal vurdere behov for, og stille krav om, avbøtende tiltak for å redusere negativ påvirkning. Vilkårene skal fremgå av vedtaket.³⁴

Vår samhandling evalueres regelmessig gjennom konsesjonsprosessene og gjennom intern prosjektutvikling sak for sak.

I tabell 59 "Eksempler på metoder for samhandling med berørte lokalsamfunn" vises eksempler på metoder for samhandling med berørte lokalsamfunn. Dette inkluderer rutiner og prosesser særskilt rettet mot reindriftsutøvere.

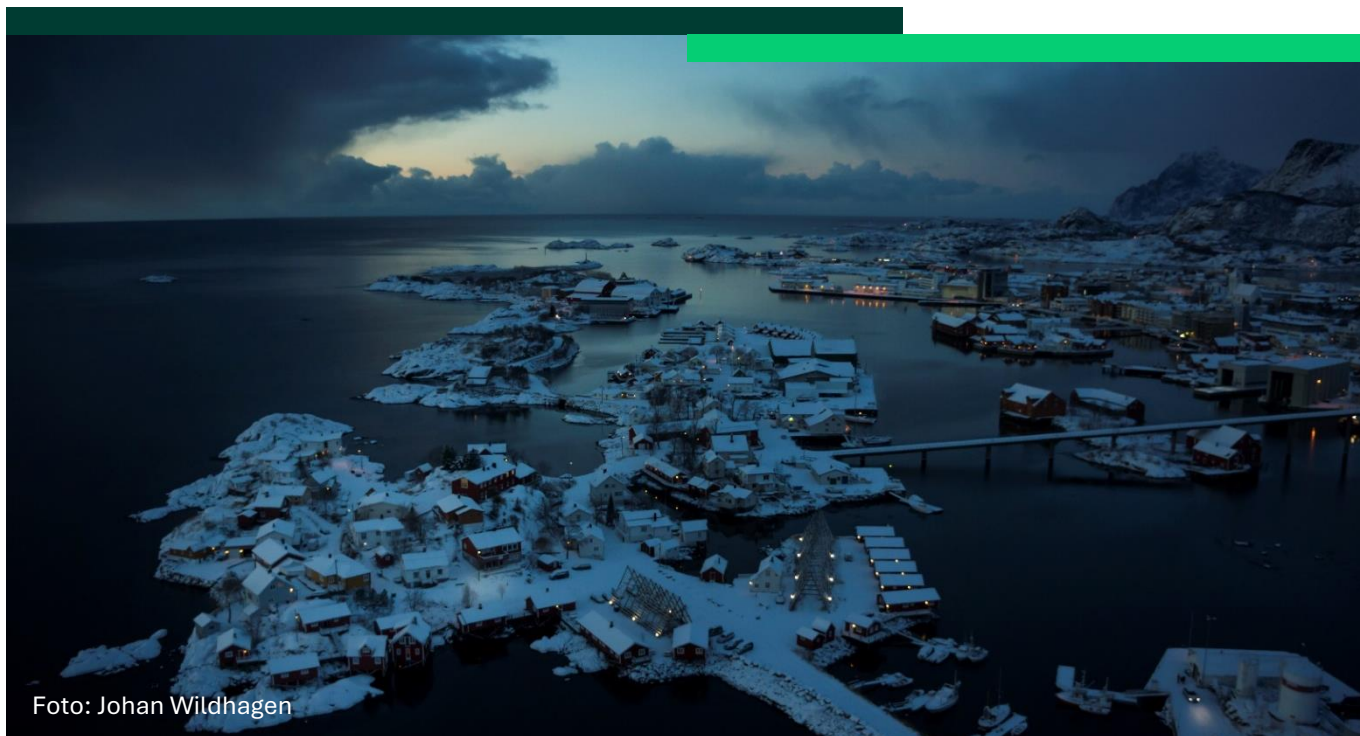

Foto: Johan Wildhagen

³³ Lov om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven)

³⁴ Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningstoven)

Tabell 59: Eksempler på metoder for samhandling med berørte lokalsamfunn

Samhandlings-form	Berørt gruppe	Hensikt /Hvorfor vi engasjerer oss	Eksempler	Fase eller frekvens for samhandling
Spørreundersøkelse	Kunder og interesseorganisasjoner	Få tilbakemelding og råd om hvordan Statnett bedre kan legge til rette for grønn omstilling	Statnetts kundeundersøkelse	Årlig
Høring i regi av NVE og ED	Alle	Innhente innspill fra interessenter	Høringsrunder som en del av NVEs konsesjonsbehandling; Høring i regi av Energidepartementet for konseptvalgutredninger	Regelmessig
Folkemøter i regi av NVE	Alle	Del av høringsprosessen for søknader som Statnett har søkt. Statnett deltar og informerer om gjeldende prosjekt	Tre folkemøter ble organisert i forbindelse med konsesjonssøknad for ny 420Kv kraftledning Lebesby-Seidafjellet	Regelmessig i konsesjonsfasen av prosjektene
Åpne kontordager	Berørte grunneiere, rettighets-havere, naboer og gjenboere	Presentere prosjektet og gi mulighet til spørsmål om Statnetts planer	Informasjonsmøte og åpne kontordager i Hammerfest	Under planlegging for oppstart av byggearbeid
Befaringer	Direkte berørte, inkludert reindriftsutøvere	Statnett gjennomfører befaring med representanter fra berørte grupper, inkludert reindriftsutøvere, for å søke løsninger i felleskap	Oppfølging fra kjennelsen i Hålogalands Lagmannsrett. Identifisering av ny løsning for å ivareta flyttleiens funksjon for rein	Planleggingsfase, konsesjonsfase eller på senere tidspunkt for å justere eller rette opp hvor negativ påvirkning er identifisert
Regionale dialogmøter ifm. områdeplaner	Kunder, nettselskaper, myndigheter og andre berørte grupper lokalt	For å informere om utviklingen i området, både i transmisjons- og regionalnettet. Målet med møtene er å få innspill til arbeidet med oppdatering av områdeplanen	Oversikt av dialogmøter om de ulike områdeplanene: Områdeplaner: helhetlig og forutsigbar nettutvikling Statnett	Regelmessig: Dialogmøter arrangeres for alle ti områdeplaner, som oppdateres annethvert år
Dialogmøter om konseptvalg-utredninger	Kunder, nettselskaper, myndigheter og	For å informere om konseptvalg-utredningen og få innspill	Dialogmøte om KVV Helgeland 8.3.24: Dialogmøte konseptvalgutredning Helgeland Statnett	Underveis i arbeidet med KVV

Samhandlingsform	Berørt gruppe	Hensikt /Hvorfor vi engasjerer oss	Eksempler	Fase eller frekvens for samhandling
	andre berørte grupper lokalt			
Andre møter	Direkte berørte, inkludert reindriftsutøvere	For å etablere kontakt og relasjon med berørte lokalsamfunn og grupper	Møte mellom konsernsjef og sametingspresidenten i Karasjok. Møter på operasjonelt nivå med statsforvalter (for reindriftsforvaltning) og reindriftsutøvere	På ledelsesnivå: 1-2 ganger i året På operasjonelt nivå: Periodevis
Konsekvensutredninger	Direkte berørte, inkludert reindriftsutøvere, fagpersoner og eksperter	Konsekvensutredning gjennomført av tredjepart, og samhandling med berørte grupper	Konsesjonssøknad 420Kv kraftledning Skaidi - Lebesby	Dialog med reindriften som del av forarbeid – og under utvikling av konsekvensutredningen (fagrapporter)
Konferanser og offentlige diskusjonsfora	Næringslivsinteressenter, interesseorganisasjoner, eksperter og myndigheter	Samle sentrale aktører fra energisektoren og næringslivet til foredrag og viktige diskusjoner	Statnetts årlige høstkonferanse. Fokus i 2024: Sikkerhet og sameksistens	Årlig
Kontaktpunkt	Lokalsamfunn, grunneiere, reindriftseiere	Statnett har flere direkte kontaktpunkter der berørte grupper kan ta kontakt ved behov – ivaretar særskilte behov for urfolk gjennom reindriftskoordinatorer	Kontaktinformasjon til prosjektleder og kommunikasjon tilgjengeliggjøres på nettsiden, hvor de kan håndtere direkte spørsmål, bekymringer og lignende. Reindriftskoordinator har jevnlig kontakt med reindriftsutøvere	Kontinuerlig

Konsernledelsen og styret har det overordnede ansvaret for at Statnett samhandler med berørte interessenter, inkludert berørte lokalsamfunn.

- Konserndirektør Mennesker og Bærekraft er eier av Policy for bærekraft og ansvarlig for at Statnett ivaretar hensynet til berørte interessenter gjennom dialog og samhandling
- Konserndirektør for Nett har ansvar for at dialog og samhandling skjer gjennom hele prosjektprosessen
- Forretningsområde Nett har blant annet ansvar for å følge opp konsesjonsprosessen, arealbrukstillatelser, eiendomsforvaltning og

grunn- og rettighetsverv samt porteføljestyling, prosjektutvikling og prosjekteierskap

Samhandlingen med berørte lokalsamfunn hensyntas spesielt når prosjekter konsekvensutredes og når avbøtende tiltak vurderes.

Rutiner for å avbøte negative påvirkninger, og varslingskanaler for berørte lokalsamfunn

Statnett har etablert rutiner knyttet til gjenoppretting av negative påvirkninger og varslingskanaler for berørte

lokalsamfunn. Varslingskanalen er nærmere omtalt i kapittel G1 – Forretningsetikk.

Statnett har flere rutiner og kanaler for varsling og gjenoppretting av negative påvirkninger. Statnetts reindriftskoordinatorer fungerer som direkte kontaktpunkt for reindriftsutøvere. De jobber ute i felt, og er i regelmessig kontakt med de reindriftsutøverne som potensielt eller faktisk berøres av Statnetts aktiviteter. Deres rolle innebærer også å ta imot informasjon i alle faser av Statnetts virksomhet (planlegging, anleggsfase og drift), samt videreføre informasjon inn i aktuelle prosjekter. For eksempel kan det dreie seg om hendelser som nødvendiggjør tilpasninger av anleggsarbeid. Dialogen med reindriftsutøvere dokumenteres, og denne dokumentasjonen er viktig i forbindelse med eventuelle konsesjonssøknader og detaljplaner, samt under pågående anleggsarbeid, for å eventuelt kunne innarbeide innspill og identifisere tilpasningsmuligheter. Dokumentering av rutiner og dialog brukes også til å kunne evaluere effektiviteten av rutinene våre. Rutinene legger også til rette for tilbakemelding fra dem som rutinene er tilrettelagt for.

Men som omtalt i kapittel G1 - Forretningsetikk har vi foreløpig ikke implementert en metodikk for å måle effektiviteten av varslingskanalene. Selskapet ønsker med utgangspunkt i UNGP å videreutvikle varslingskanalene for å sørge for at disse fungerer effektivt.

Et viktig prinsipp i informasjon om varslingskanaler er at personer som benytter seg av disse er beskyttet mot gjengjeldelse og represalier.

Berørte lokalsamfunn kan også fremme sine bekymringer og behov via Statsforvalteren og gjennom deltakelse i høringsrunder som blir organisert av NVE.

Statnett har alltid som mål å komme frem til minnelige avtaler med individer eller grupper i lokalsamfunn som blir negativt berørt av Statnett sin aktivitet. Dette arbeidet blir styrt av lover og interne retningslinjer og prosesser. Hvis vi ikke lykkes i å inngå en minnelig avtale vil erstatninger for inngrepet i ekspropriasjonssaker bli fastsatt i erstatningsskjønn for domstolene.

Tiltak knyttet til berørte lokalsamfunn

I tabell 60 "Oversikt over tiltak gjennomført eller igangsatt i 2024" følger en oversikt over sentrale tiltak vi har iverksatt, eller planlegger å iverksette, for å adressere vesentlige IROer knyttet til berørte lokalsamfunn.

Flere av disse tiltakene er spesielt rettet mot styrking av ivaretagelsen av urfolks rettigheter.

Ingen av de nevnte tiltakene innebærer betydelige drifts- og/eller investeringsutgifter. Det er allokert tilstrekkelige ressurser for å håndtere vesentlige påvirkninger gjennom iverksatte tiltak. Det vurderes regelmessig behov for ytterligere ressurser. Effektiviteten av tiltakene måles gjennom blant annet den regelmessige dialogen Statnett har med sine interessenter og antall klager mottatt. For nyere tiltak finnes det ikke tilstrekkelig data om hvorvidt de er effektive.

I 2023 etablerte Statnett en intern tverrfaglig arbeidsgruppe, med mål om å styrke arbeidet på sameksistens. Denne har jobbet med blant annet kartlegging av påvirkning og tiltak, og oppdatering av styrende dokumenter. I 2024 ble arbeidet spisset med fokus på reindriften.

Mål for arbeidsgruppen inkluderer å styrke etterlevelse av etiske retningslinjer og eksterne krav om aktsomhetsvurderinger, styrke kompetansegrunnlag og erfaringsdeling, og etablere en mer systematisk tilnærming til samhandling og dialog med reindriftnæringen, særlig i tidlig fase.

Tabell 60: Oversikt over tiltak gjennomført eller igangsatt i 2024

Tiltak	Beskrivelse og forventede resultater	Relatert til målsetting	Omfang	Fremdrift
Oppdatering av kommunikasjonsveileder	Oppdatering av veileder som et kompetansehevingstiltak og verktøy for prosjektledere	Styrke arbeidet på interessentdialog og samhandling med berørt lokalbefolkning	Prosjektledere / alle ansatte	Ferdigstilt Q4 2024
Nye rutiner for tidlig dialog med lokalbefolkningen, inkludert reindriften	Åpen dialog om konseptvalgutredning Helgeland samt egne møter med direkte berørte reindriftsutøvere og reinbeitedistrikter, og deres representanter, Norske Reindriftsamers Landsforbund (NRL), samt statsforvalterens reindriftsavdeling	Styrke arbeidet på interessentdialog og samhandling med berørt lokalbefolkning, inkludert urfolk	Reindriftsutøvere og representanter, inkludert NRL og statsforvalteren i Nordland	Arbeidet er i pilotfase. Det foreligger planer om å systematisere tidlig dialog i prosessene i 2025
Kurs om reindrift	Utviklet og lansert et internt kurs om reindrift. Fire kurs ble avholdt i Oslo, Trondheim og Alta med mål om å styrke intern kompetanse	Bevisstgjøring og kompetanseheving for å ivareta rettighetene til berørt urfolk	Tilgjengelig for alle ansatte i Statnett	Utvikling og levering av (fire) kurs fullført. Dette vil videreutvikles i 2025
Utvikling av intern håndbok om reindrift	Detaljert veiledning på håndtering av saker hvor reindrift er berørt på et operasjonelt nivå	Styrke arbeidet på interessentdialog og samhandling med berørt urfolk	For alle ansatte, leverandører og andre partnere	Versjon 1 og 2 levert i 2024. Jevnlige oppdateringsplaner om å innføre som et styrende dokument i 2025
Faglunsj med tema reindrift	Intern kompetanseheving og erfaringsdeling	Styrke arbeidet på interessentdialog og samhandling med berørt urfolk	Tilgjengelig for alle ansatte i Statnett	Levert i september 2024
Dialog på ledernivå	Konsernsjefens møte med sametinget i januar 2024 - for å etablere regelmessig dialog på ledelsesnivå for god samhandling	Styrke arbeidet på interessentdialog og samhandling med berørt lokalbefolkning	Konsernsjef	Møtet fullført – med hensikt å videreutvikle dialog
Utvikling av styrende dokument for samhandling og dialog med urfolk	Instruks for samhandling og dialog med urfolk som inneholder krav basert på lover og retningslinjer som	Styrke interessentdialog og samhandling med berørt urfolk	Gjelder for alle ansatte i Statnett	Utviklet og vedtatt i 2024

	anerkjenner de særskilte rettighetene til urfolk			
Kartlegging av prosjekter som kan berøre reindriften	Identifisering av relevante prosjekter for å kunne jobbe mer proaktivt med å støtte i samhandling med reindriftsnæringen	Kartlegging og identifisering av påvirkningsområder og risikoer	Prosjektledere/ andre som arbeider med prosjekter i relevante områder	Oppstart i 2024 – ferdigstilling planlagt for 2025
Formalisere prosesser som gjelder urfolk i alle prosjektfaser	Tydeliggjøring av særskilte hensyn og tiltak mht. urfolk i alle prosjektfasene	Systematisering av arbeid	Grunn og rettighets-erhververe	Oppstart i 2024 – ferdigstilles i 2025

Alvorlige hendelser

Det er ikke rapportert om alvorlige hendelser knyttet til menneskerettigheter i forbindelse med berørte lokalsamfunn.

Effektiviteten av tiltakene vurderes regelmessig gjennom prosjektprosessen der Statnett innhenter tilbakemeldinger fra interessenter gjennom dialog og høringsprosesser. Statnett innhenter også regelmessig informasjon gjennom medieanalyser og omdømmemålinger, for å innhente kunnskap om hvordan Statnett blir oppfattet eksternt, og som en del av kartleggingen av påvirkninger og risikoer relatert til våre interessenter.

Mål knyttet til berørte lokalsamfunn

Statnett jobber med å utvikle målbare, resultatorienterte og tidsbestemte mål for hvordan vesentlige negative

påvirkninger skal håndteres, positive påvirkninger styrkes og vesentlige risikoer og muligheter håndteres.

Statnett har som ambisjon å ytterligere styrke arbeidet på interessentdialog og samhandling med berørte lokalsamfunn, inkludert urfolk, og planlegger blant annet følgende tiltak i 2025:

- Oppdatering av Statnetts interne prosesser – for å tydeliggjøre hvordan man skal involvere reindriftsnæringen i de forskjellige fasene (utenom pålagt dialog med rettighetshavere og grunneiere)
- Innføre obligatoriske kurs om reindriften for Statnetts ansatte som er involvert i prosjekter som berører reindriften
- Dele erfaring og læring med andre interessentgrupper og delta i relevante eksterne fora på temaet

Styring

I seksjonen om styring rapporterer vi på én vesentlig rapporteringsstandard, G1 Forretningsetikk.

G1 Forretningsetikk

Skal vi lykkes med overgangen til et lavutslippssamfunn, er det helt grunnleggende at vi gjennomfører omstillingen på en ansvarlig måte. Vår virksomhet gir oss mulighet til å påvirke folk, klima og natur både positivt og negativt gjennom hvordan vi driver vår foretaksstyring.

Det er derfor viktig for oss å være åpne om hvordan vi jobber med forretningsetikk og gi innsikt i ulike aspekter relatert til vår foretaksstyring.

I dette kapitlet rapporterer vi om våre relevante styrende dokumenter, rutiner og kanaler for varling, hvordan vi forebygger korrupsjon, samt om Statnetts betalingspraksis.

Foto: Henrik Glette

Styringsdokumenter og retningslinjer for forretningsetikk og virksomhetskultur

Statnett har en rekke styrende dokumenter som i ulik grad dekker forretningsetikk. Disse er omtalt kort under. For ytterligere informasjon henvises det til kapittel ESRS 2 og tabell 13 "Oversikt over styringsdokumenter og retningslinjer relevante for bærekraft i Statnett":

- Etiske retningslinjer
- Etiske retningslinjer for leverandører
- Instruks for styret
- Instruks for konsernsjef
- Statnetts styringsprinsipper
- Statnetts vedtekter
- Policy for bærekraft
- Policy for forsyningskjede
- Prosedyre for varslings om kritikkverdige forhold i Statnett

Det er våre etiske retningslinjer som uttrykker våre forventninger og fastsetter våre krav til hvordan hver enkelt av oss skal opptre. Det reflekterer hvem vi er og danner fundamentet for Statnetts forretningskultur.

Retningslinjene beskriver blant annet at alle faste og midlertidige ansatte, innleide konsulenter og styremedlemmer skal etterleve gjeldende lover og regler i sitt arbeid. Dette gjelder både eksterne krav og internt regelverk, herunder lover, forskrifter og Statnetts styrende dokumenter. Ansatte skal gjøre seg godt kjent med Statnetts etiske retningslinjer og legge disse til grunn for sitt arbeid, i og på vegne av, Statnett. Statnett forventer også at ansatte tilegner seg nødvendig kunnskap for å kunne etterleve lover og regler som gjelder for deres arbeidsområde, og søker råd hos sin leder eller dedikerte fagpersoner ved behov. Ledere skal sørge for at ansatte er kjent med hvilke eksterne og interne føringer som gjelder for deres arbeidsområde.

Alle nyansatte i Statnett får informasjon om selskapets forventninger og krav til at hver enkelt av oss skal opptre i tråd med selskapets etiske retningslinjer. Disse er vedlagt arbeidsavtalen og blir presentert på nyansattsamling.

Alle ansatte, inkludert konsernledelse og styret, skal gjennomføre obligatorisk opplæring i etiske retningslinjer.

For å bidra til at Statnetts ansatte kan jobbe trygt og etter kravene vi er underlagt tildeles hver enkelt ansatt årlig en rekke obligatoriske kurs relevant for den enkeltes rolle og arbeidsoppgaver. Gjennomføring av disse kursene følges opp av nærmeste ledere og i Statnetts læringssystem, Kompetanseportalen.

Varsling

Som et ledd i å videreutvikle en god forretningskultur skal vi i Statnett ha lav terskel for å si ifra om bekymringer knyttet til mulige kritikkverdige forhold eller å søke råd om etiske problemstillinger. Statnett oppfordrer alle ansatte til å snakke åpent med både leder og kollegaer om etisk atferd og etiske dilemmaer.

Statnetts varslingsordning gjelder for alle ansatte inkludert innleide arbeidstakere i Statnett og eksterne varslere. Det er opprettet en egen kanal som tilrettelegger for anonyme henvendelser. Varslingsordningen i Statnett er også åpen for personer som ikke er ansatte eller innleide i Statnett. Dette kan for eksempel være ansatte hos våre leverandører. Statnett oppfordrer ansatte og innleide til å si ifra om forhold man mener kan være kritikkverdige eller betenkelige. I noen tilfeller har ansatte en plikt til å varsle, for eksempel ved fare for liv og helse.

Informasjon om muligheten til å varsle om kritikkverdige forhold finnes tilgjengelig både internt og eksternt, på intranett og virksomhetens hjemmeside. Varsling er også omtalt i selskapets personalhåndbok, i Etiske retningslinjer og i intern Prosedyre for varslings av kritikkverdige forhold. Et viktig prinsipp i informasjon om varslingskanaler er at personer som benytter seg av disse er beskyttet mot gjengjeldelse og represalier.

Etikk – og varslingsutvalget

Etikk- og varslingsutvalget gir råd om etiske problemstillinger og følger opp at varsel om kritikkverdige forhold håndteres i tråd med fastsatt prosedyre.

Etikk- og varslingsutvalget gir også veiledning til ansatte, ledere og andre berørte parter i forhold som kan vurderes

som kritikkverdige. Kritikkverdige forhold er forhold som er i strid med loven, våre etiske retningslinjer eller etiske normer som er bredt forankret i samfunnet. Eksempler kan være uforsvarlig arbeidsmiljø, korrupsjon eller annen økonomisk kriminalitet, klima- eller miljøkriminalitet eller forhold som kan medføre fare for liv og helse. Utvalget har i 2024 behandlet ti slike henvendelser.

Utvalget rapporterer om innkomne varslers om kritikkverdige forhold til ansvarlig konserndirektør for det berørte område og til konsernsjef og styret om varslers som omhandler særlig alvorlige forhold. Utvalgets årsrapport fremlegges konsernsjef og Statnetts styre.

Leder av Etikk- og varslingsutvalget loggfører innkomne varslers om kritikkverdige forhold. I tillegg til å undersøke varselet gjør utvalget en risikovurdering av hensyn til fare for gjengjeldelse overfor varslers og iverksetter nødvendige tiltak.

Brudd på Statnetts retningslinjer skal rapporteres i Statnetts kanaler for varsling av kritikkverdige forhold. Etikk- og varslingsutvalget vil i samråd med mottaker fortløpende vurdere om HR, bedriftshelsetjenesten eller andre kan bistå med å ivareta den som varsler, den det varsles om og andre berørte i saken. Vi har foreløpig ikke implementert en metodikk for å måle effektiviteten av varslingskanalene. Selskapet ønsker med utgangspunkt i UNGP å videreutvikle varslingskanalene for å sørge for at disse fungerer effektivt.

Leverandørrelasjoner

Leverandørkjedene for kraftsystemet er globale, og Statnett opererer i et globalt leverandørmarked. Vår leverandørportefølje er global og inkluderer både langsiktige rammeavtaler og mindre kjøp av produkter og tjenester. Økt geopolitisk ustabilitet, pandemiens ringvirkninger og klimaendringer gjør leverandørkjedene mer usikre.

Transmisjonsnett bygges ut i hele Europa. Det fører til høy etterspørsel med tilhørende lange leveringstider og høye priser for mange komponenter og råmaterialer. Statnett skal samtidig sikre hensynet til folk, klima og natur gjennom våre leverandør- og materialvalg, og gjennom hvor og hvordan vi bygger nettet. Å ivareta disse

hensynene forutsetter en strategisk og profesjonell tilnærming til leverandørhåndtering, samarbeid og innovasjon om bærekraftige teknologier.

Som oppdragsgiver har vi et ansvar for å håndtere risiko knyttet til bærekraft i anskaffelsesprosesser og kontraktsoppfølging. Vi har en rekke krav knyttet til sosiale og miljømessige forhold som våre leverandører skal etterleve. Dette inkluderer blant annet Etiske retningslinjer for leverandører, krav til lønns- og arbeidsforhold og sanksjoner.

Vi setter krav til klima, miljø og natur i kvalifiseringen av våre leverandører om at de skal ha miljøledelsessystem på plass. I kontraktsbestemmelser er det fokus på avfallshåndtering og gjenbruk av materialer, og klima og miljø vektlegges i tildelingskriterier i anbudskonkurranser. I tidlig fase av våre prosjekter er klima- og miljø et viktig hensyn da mulighetene for å redusere klima- og naturfotavtrykk er størst i planleggingsfasen.

Forebygge og avdekke korrupsjon og bestikkelser

Alle ansatte, inkludert konsernledelsen og styret, skal gjennomføre obligatorisk opplæring i etiske retningslinjer årlig. Kurset består av teori og dilemmatrening. Kurset dekker Straffelovens definisjon av korrupsjon og dilemmaene er spesialtilpasset Statnett.

I Statnett skal vi unngå situasjoner hvor tilbud eller mottak av fordeler kan utgjøre, eller se ut til å utgjøre, en utilbørlig påvirkning. Dette gjelder for eksempel gaver, gjestfrihet, høflighetsgester, utgiftsdekning eller andre goder.

Etikk- og varslingsutvalget utarbeider årlig en rapport til konsernledelsen og styret hvor det blant annet redegjøres for gruppens arbeid og hvor mange saker som er behandlet. Varslingsrutinen evalueres årlig og ved endringer i lovverk. Leder av Etikk- og varslingsutvalget koordinerer prosessen for evaluering og oppdatering. Utvalget, eller de enkeltpersoner som er satt til å ettergå saker vedrørende korrupsjon og bestikkelser, er adskilt fra de involverte i saken.

I Statnett skal vi si ifra ved mistanke om korrupsjon, og vi skal være åpne om tilbud om gaver eller andre fordeler. Dersom man er i tvil vedrørende gaver og fordeler, skal man rådføre seg med sin leder, juridisk avdeling, eller Etik- og varslingsutvalget. Dersom man observerer handlinger som kan utgjøre korrupsjon, eller på annen måte bryter eller kan oppfattes å bryte med Statnetts

etiske retningslinjer, skal man varsle via Statnetts etablerte varslingskanaler.

Tabell 61 "Tilfeller av korrupsjon eller bestikkelser" viser tilfeller av korrupsjon eller bestikkelser, samt eventuelle bøter og domfellelser relatert til dette i 2024.

Tabell 61: Tilfeller av korrupsjon og bestikkelser

	2024	Enhet
Antall domfellelser for brudd på antikorrupsjons og -bestikkelseslovgivning	0	Antall
Omfanget(totalsum) av bøter for brudd på antikorrupsjons og -bestikkelseslovgivning	0	Kr
Antall bekreftede hendelser av korrupsjon eller bestikkelser	0	Antall
Antall bekreftede hendelser hvor egne ansatte ble avskjediget, eller disiplinert for korrupsjons- eller bestikkelsesrelaterte hendelser	0	Antall
Antall bekreftede hendelser relatert til kontrakter med forretningspartnere som ble terminert, eller ikke forlenget, som følge av overtredelser relatert til korrupsjon og bestikkelser	0	Antall

Samfunnsdialog

Statnett er ikke en politisk aktør og vi knytter oss heller ikke til politiske bevegelser. Vi bidrar i samfunnsdebatten med analyser, utredninger og andre faktabaserte vurderinger knyttet til vår virksomhet og vårt samfunnsoppdrag.

Som del av vårt samfunnsoppdrag kommuniserer vi med media og offentligheten.

Dette skal skje i samsvar med Statnetts retningslinjer og i henhold til gitte fullmakter. Informasjon vi har kan være underlagt reguleringer som eksempelvis Offentlighetsloven, Forskrift om nettregulering og energimarkedet, Verdipapirhandelloven eller Anskaffelsesloven. Disse reguleringene legger premisset for hvor og hvordan denne informasjonen skal deles.

Styret og konsernsjefen har det øverste ansvaret for Statnetts samfunnsdialog.

Som del av dialogen Statnett har med andre europeiske TSOer (Transmission System Operators) er vi registrert i EUs Åpenhetsregister.

Styremedlemmers uavhengighet fra offentlig forvaltning

Statnett har i løpet av de to årene før rapporteringsperiode for 2024 fått to nye styremedlemmer som kommer fra en sammenlignbar stilling i offentlig forvaltning.

Nils Kristian Nakstad har siden 2022 vært styreleder i Statnett. Nakstad er administrerende direktør i Enova, og var leder i strømnnettutvalget som la frem Norges offentlige utredning 2022: 6 "Nett i tide - om utvikling av strømnettet".

Hilde Singsaas kom inn i styret til Statnett i 2022. Singsaas er direktør i Direktoratet for forvaltning og økonomistyring. I november 2024 ble hun åremålsbeskikket som direktør i Miljødirektoratet fra mars 2025.

Betalingspraksis

Statnett stiller betalingskrav til leverandører som fakturerer for tjenester og varer som kjøpes inn. Disse kravene stilles i våre kontrakter. Dersom det ikke foreligger en kontrakt formidles faktureringsvilkårene til leverandøren. Standard betalingsvilkår er 30 dager

uavhengig av leverandør. I noen særskilte tilfeller gjennomføres det dagsoppgjør, og unntaksvis avtales det kortere betalingsfrister. I 2024 var den gjennomsnittlige tiden Statnett brukte på å betale en faktura fra datoen da den kontraktmessige eller lovbestemte betalingsfristen begynner å beregnes 32 dager.

84 prosent av betalingene var i samsvar med standardvilkårene. Vi hadde ingen rettsaker som følge av forsinkede betalinger.

Vi har rutiner for å sørge for at betaling skjer i tide. Rutinene skiller ikke på ulike leverandører med utgangspunkt i for eksempel størrelse. Rutinene inneholder oppfølging av fakturaer både før og etter forfall, i form av systemvarsler, manuell oppfølging og rapportering. I tillegg er det etablert og gjennomført opplæring i fakturahåndtering for alle ansatte uavhengig for å øke forståelsen, og ivareta våre forpliktelser. Det er også etablert en egen KPI for å følge opp at vi ivaretar betaling i tide til samtlige av våre leverandører.

ESRS indeks

Rapporteringskrav som svares ut

For en oversikt over hvilke rapporteringskrav som svares ut, og hvor i rapporten disse befinner seg, henvises det til tabell 62: «Tabell over rapporteringskrav som svares ut».

Tabell 62: Tabell over rapporteringskrav som svares ut

ESRS- standard	DR	Navn på DR	Henvisning til avsnitt
ESRS 2	BP-1	Grunnlag for utarbeidelse	Grunnlag for utarbeidelse av bærekraftsrapport
	BP-2	Opplysninger i forbindelse med særlige omstendigheter	Estimering og utfallssikkerhet/Endringer i forberedelse og presentasjon av bærekraftsinformasjon
	GOV-1	Administrasjons-, ledelses- og kontrollorganenes rolle	Styring av bærekraft/Ansvar og mandater/Organisering av bærekraftsarbeidet/Relevant erfaring for medlemmer av styret og konsernledelsen/Behandling av bærekraftsforhold i styrende organer
	GOV-2	Opplysninger som gis til foretakets administrasjons-, ledelses- og kontrollorganer, og bærekraftforhold som behandles av disse organene	Behandling av bærekraftsforhold i styrende organer
	GOV-3	Integrering av bærekraftsrelaterte resultater i insentivordninger	Ansvar og mandater
	GOV-4	Erklæring om aktsomhetsvurdering	Erklæring om aktsomhetsvurderinger
	GOV-5	Risikostyring og internkontroll med bærekraftsrapportering	Risikostyring og internkontroll for bærekraftsrapportering
	SBM-1	Strategi, forretningsmodell og verdikjede	Geografisk plassering/Forretningsmodell, verdikjede og strategi
	SBM-2	Interessenters interesser og synspunkter	Interessentdialog i strategi og DVA
	SBM-3	Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter og deres samspill med strategi og forretningsmodell	Vår doble vesentlighetsanalyse/Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter/Finansielle effekter/Markedet og leverandører/Hvordan vi hensyntar bærekraft i våre beslutninger/Prosess for DVA
	IRO-1	Beskrivelse av prosessen for å fastsette og vurdere vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter	Prosess for DVA/Kildegrunnlag/Tidshorisonter/Terskelverdier/Scenarioer/Sammenstilling/Beslutningsprosesser, risikostyring, internkontroll og virksomhetsstyring knyttet til DVA/Nærmere om temaspesifikke IROer

ESRS- standard	DR	Navn på DR	Henvvisning til avsnitt
	IRO-2	Opplysningskrav i ESRS-standarder som er omfattet av foretakets bærekraftsrapport	ESRS indeks/Indekser med referanser til andre lovkrav og standarder
E1	E1 GOV-3	Integrering av bærekraftsrelaterte resultater i insentivordninger	Ansvar og mandater
	E1-1	Omstillingsplan for begrensning av klimaendringer	Omstillingsplan for klima
	E1 SMB-3	Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter og deres samspill med strategi og forretningsmodell	Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter relatert til klimaendringer
	E1 IRO-1	Beskrivelse av prosessene for å identifisere og vurdere vesentlige klimarelaterte påvirkninger, risikoer og muligheter	ESRS 2: Nærmere om temaspesifikke IROer Prosess for DVA
	E1-2	Policyer for begrensning av og tilpasning til klimaendringer	Styringsdokumenter og retningslinjer for klimaendringer
	E1-3	Tiltak og ressurser i forbindelse med policyer for klimaendringer	Tiltak knyttet til klimaendringer
	E1-4	Mål knyttet til begrensning av og tilpasning til klimaendringer	Mål knyttet til begrensning av og tilpasning til klimaendringer
	E1-5	Energiforbruk og energimiks	Energiforbruk og energimiks
	E1-6	Brutto klimagassutslipp innenfor scope 1, 2, 3 og samlede klimagassutslipp	Klimagassutslipp
	E1-8	Intern karbonprising	Karbonprising
	E1-9	Forventede finansielle effekter av påvirkninger, risikoer og muligheter knyttet til klimaendringer	<i>Innfasingskrav</i>
E2	E2 IRO-1	Beskrivelse av prosessene for å identifisere og vurdere vesentlige forurensningsrelaterte påvirkninger, risikoer og muligheter	ESRS 2: Nærmere om temaspesifikke IROer Prosess for DVA
	E2-1	Policyer i forbindelse med forurensning	Styringsdokumenter og retningslinjer for forurensning
	E2-2	Tiltak og ressurser i forbindelse med forurensning	Tiltak knyttet til forurensning
	E2-3	Mål knyttet til forurensning	Mål knyttet til forurensning
	E2-4	Forurensning av luft, vann og jord	Svares ikke ut
E3	E3 IRO-1	Beskrivelse av prosessene for å identifisere og vurdere vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter i forbindelse med vann og marine ressurser	ESRS 2: Nærmere om temaspesifikke IROer
E4	E4-1	Omstillingsplan og ivaretagelse av biologisk mangfold og økosystemer i strategi og forretningsmodell	Ivaretagelse av biologisk mangfold og økosystemer i Statnetts strategi
	E4 SMB-3	Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter og deres samspill med strategi og forretningsmodell	Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter relatert til biologisk mangfold og økosystemer
	E4 IRO-1	Beskrivelse av prosesser for å identifisere og vurdere vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter knyttet til biologisk mangfold og økosystemer	ESRS 2: Nærmere om temaspesifikke IROer Prosess for DVA

ESRS- standard	DR	Navn på DR	Henvisning til avsnitt
	E4-2	Policyer for biologisk mangfold og økosystemer	Styringsdokumenter og retningslinjer for biologisk mangfold og økosystemer
	E4-3	Tiltak og ressurser i forbindelse med biologisk mangfold og økosystemer	Tiltak knyttet til biologisk mangfold og økosystemer
	E4-4	Mål knyttet til biologisk mangfold og økosystemer	Mål knyttet til biologisk mangfold og økosystemer
	E4-5	Måleindikatorer for påvirkning knyttet til endringer i biologisk mangfold og økosystemer	Indikatorer for biologisk mangfold og økosystemer
	E4-6	Forventede finansielle effekter av påvirkninger, risikoer og muligheter knyttet til biologisk mangfold og økosystemer	<i>Innfasingskrav</i>
E5	E5 IRO- 1	Beskrivelse av prosessene for å identifisere og vurdere vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter knyttet til ressursbruk og sirkulær økonomi	ESRS 2: Nærmere om temaspesifikke IROer Prosess for DVA
	E5-1	Policyer for ressursbruk og sirkulær økonomi	Styringsdokumenter og retningslinjer for ressursbruk og sirkulærøkonomi
	E5-2	Tiltak og ressurser i forbindelse med ressursbruk og sirkulær økonomi	Tiltak knyttet til ressursbruk og sirkulærøkonomi
	E5-3	Mål knyttet til ressursbruk og sirkulær økonomi	Mål knyttet til ressursbruk og sirkulærøkonomi
	E5-4	Inngående ressurser	Inngående ressurser
	E5-5	Utgående ressurser	Avfallsproduksjon i 2024
	E5-6	Forventede finansielle effekter av påvirkninger, risikoer og muligheter knyttet til ressursbruk og sirkulærøkonomi	<i>Innfasingskrav</i>

ESRS- standard	DR	Navn på DR	Henvisning til avsnitt
S1	S1 SMB-2	Interessenters interesser og synspunkter	ESRS 2: Interessentdialog i strategi og DVA
	S1 SMB-3	Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter og deres samspill med strategi og forretningsmodell	Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter relatert til egne ansatte
	S1-1	Policyer i forbindelse med egen arbeidsstyrke	Styringsdokumenter og retningslinjer for egne ansatte
	S1-2	Rutiner for kontakt med egen arbeidsstyrke og arbeidstakerrepresentanter om påvirkninger	Rutiner for samhandling med egne ansatte og deres representanter om påvirkninger
	S1-3	Rutiner for å avhjelpe negative påvirkninger og kanaler der egen arbeidsstyrke kan gi uttrykk for bekymringer	Rutiner for å avbøte negative påvirkninger, og varslingskanaler for egne ansatte
	S1-4	Tiltak knyttet til vesentlige påvirkninger på egen arbeidsstyrke og strategier for å håndtere vesentlige risikoer og utnytte vesentlige muligheter i forbindelse med egen arbeidsstyrke, og effektiviteten av disse tiltakene	Tiltak knyttet til egne ansatte/Oppfølging

ESRS- standard	DR	Navn på DR	Henvisning til avsnitt
	S1-5	Mål for hvordan vesentlige negative påvirkninger skal håndteres, positive påvirkninger styrkes og vesentlige risikoer og muligheter håndteres	Mål knyttet til egne ansatte
	S1-6	Opplysninger om foretakets ansatte	Opplysninger om egne ansatte
	S1-7	Opplysninger om ikke ansatte arbeidere i foretakets egen arbeidsstyrke	Opplysninger om arbeidstakere i egen arbeidsstyrke som ikke er ansatt
	S1-9	Mangfoldsindikatorer	Mangfoldsindikatorer
	S1-12	Personer med funksjonsnedsettelse	Personer med funksjonsnedsettelse
	S1-13	Måleindikatorer for opplæring og kompetanseutvikling	Indikatorer for opplæring og kompetanseutvikling
	S1-14	Måleindikatorer for arbeidsmiljø	Indikatorer for helse og sikkerhet
	S1-15	Måleindikatorer for balanse mellom arbeid og fritid	Indikatorer for balanse mellom arbeid og fritid
	S1-16	Måleindikatorer for godtgjøring (lønnforskjell og samlet godtgjøring)	Indikatorer for godtgjørelse
	S1-17	Hendelser, klager og alvorlige menneskerettighetsbrudd	Hendelser, klager og alvorlige menneskerettighetsbrudd
S2	S2 SMB-2	Interessenters interesser og synspunkter	ESRS 2: Interessentdialog i strategi og DVA
	S2 SMB-3	Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter og deres samspill med strategi og forretningsmodell	Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter relatert til ansatte i verdikjeden
	S2-1	Policyer for arbeidere i verdikjeden	Styringsdokumenter og retningslinjer for ansatte i verdikjeden
	S2-2	Rutiner for kontakt med arbeidere i verdikjeden om påvirkninger	Rutiner for samhandling med ansatte i verdikjeden om påvirkninger
	S2-3	Rutiner for å avhjelpe negative påvirkninger og kanaler der arbeidere i verdikjeden kan gi uttrykk for bekymringer	Rutiner for å avbøte negative påvirkninger, og varslingskanaler for arbeidere i verdikjeden
	S2-4	Tiltak knyttet til vesentlige påvirkninger på arbeidere i verdikjeden og strategier for å håndtere vesentlige risikoer og utnytte vesentlige muligheter i forbindelse med arbeidere i verdikjeden, og effektiviteten av disse tiltakene	Tiltak knyttet til ansatte i verdikjeden
	S2-5	Mål for hvordan vesentlige negative påvirkninger skal håndteres, positive påvirkninger styrkes og vesentlige risikoer og muligheter håndteres	Mål knyttet til ansatte i verdikjeden
S3	S3 SMB-2	Interessenters interesser og synspunkter	ESRS 2: Interessentdialog i strategi og DVA og S3: Urfolk
	S3 SMB-3	Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter og deres samspill med strategi og forretningsmodell	Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter relatert til berørte lokalsamfunn
	S3-1	Policyer for berørte lokalsamfunn	Styringsdokumenter og retningslinjer for berørte lokalsamfunn
	S3-2	Rutiner for kontakt med berørte lokalsamfunn om påvirkninger	Rutiner for samhandling med berørte lokalsamfunn om påvirkninger

ESRS- standard	DR	Navn på DR	Henvising til avsnitt
	S3-3	Rutiner for å avhjelpe negative påvirkninger og kanaler der berørte lokalsamfunn kan gi uttrykk for bekymringer	Rutiner for å avbøte negative påvirkninger, og varslingskanaler for berørte lokalsamfunn
	S3-4	Tiltak knyttet til vesentlige påvirkninger på berørte lokalsamfunn og strategier for å håndtere vesentlige risikoer og utnytte vesentlige muligheter i forbindelse med berørte lokalsamfunn, og effektiviteten av disse tiltakene	Tiltak knyttet til berørte lokalsamfunn
	S3-5	Mål for hvordan vesentlige negative påvirkninger skal håndteres, positive påvirkninger styrkes og vesentlige risikoer og muligheter håndteres	Mål knyttet til berørte lokalsamfunn

ESRS- standard	DR	Navn på DR	Henvising til avsnitt
G1	G1 GOV-1	Rollen til administrasjons-, ledelses- og kontrollorganene	ESRS 2: Relevant erfaring for medlemmer av styret og konsernledelsen/ ESRS 2: Våre styrende dokumenter
	G1 IRO-1	Beskrivelse av prosessene for å identifisere og vurdere vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter	ESRS 2: Nærmere om temaspesifikke IROer
	G1-1	Policyer for god forretningsskikk og bedriftskultur	Styringsdokumenter og retningslinjer for forretningsetikk og virksomhetskultur/Varsling/ Etikk- og varslingsutvalget
	G1-2	Håndtering av forbindelser med leverandører	Leverandørrelasjoner
	G1-3	Forebygging og avdekking av korrupsjon og bestikkelser	Forebygge og avdekke korrupsjon og bestikkelser
	G1-4	Tilfeller av korrupsjon eller bestikkelser	Forebygge og avdekke korrupsjon og bestikkelser
	G1-5	Politisk innflytelse og lobbyvirksomhet	Samfunnsdialog
	G1-6	Betalingspraksis	Betalingspraksis

Indekser med referanser til andre lovkrav og standarder

Tabell 63: TNFD-rapportering

Statnett er en 'Early Adopter' av rammeverket for naturrisikorapportering fra TNFD. Rapporteringsstandardene er ivaretatt av den øvrige rapporteringen. Se henvisninger i tabell 63: "Taskforce on Nature-related Financial Disclosures (TNFD).

Tema	Anbefalte rapporteringskrav	Avsnitt
Styring	Beskriv styrets tilsyn med naturrelaterte avhengigheter, påvirkninger, risikoer og muligheter.	Kapittel ESRS 2, avsnittene 'Styring av bærekraft' og 'Behandling av bærekraftsforhold i styrende organer'
	Beskriv ledelsens tilsyn med naturrelaterte avhengigheter, påvirkninger, risikoer og muligheter.	Kapittel ESRS 2, avsnittene 'Styring av bærekraft' og 'Behandling av bærekraftsforhold i styrende organer'
	Beskriv organisasjonens menneskerettighetsrelatert styrende dokumenter, aktiviteter og tilsyn fra styret og ledelsen med hensyn til urfolk, lokalsamfunn, berørte og andre interessenter, i organisasjonens vurdering av og respons på naturrelaterte avhengigheter, påvirkninger, risikoer og muligheter.	Kapittel ESRS 2, avsnittene 'Våre styrende dokumenter' og kapittel S3, avsnitt 'Rutiner for samhandling med berørte lokalsamfunn om påvirkninger'
Strategi	Beskriv de naturrelaterte avhengighetene, påvirkningene, risikoene og mulighetene organisasjonen har identifisert på kort, mellomlang og lang sikt.	Kapittel ESRS 2, avsnitt 'Nærmere om temaspesifikke IROer'
	Beskriv effekten naturrelaterte avhengigheter, påvirkninger, risikoer og muligheter har hatt på organisasjonens forretningsmodell, verdikjede, strategi og finansiell planlegging, samt eventuelle overgangsplaner eller analyser som er på plass.	Kapittel ESRS 2, avsnitt 'Forretningsmodell, verdikjede og strategi', og kapittel E4, avsnitt 'Ivaretagelse av biologisk mangfold og økosystemer i Statnetts strategi'
	Beskriv organisasjonens strategiske motstandsdyktighet mot naturrelaterte risikoer og muligheter, med hensyn til ulike scenarier.	Kapittel ESRS 2, avsnitt 'Nærmere om temaspesifikke IROer', og Kapittel E4, avsnitt 'Ivaretagelse av biologisk mangfold og økosystemer i Statnetts strategi'
	Plasseringen av eiendeler og/eller aktiviteter i organisasjonens direkte drift og, der det er mulig, oppstrøms og nedstrøms verdikjede(r) som oppfyller kriteriene for prioriterte lokasjoner.	Kapittel E4, tabell 29, 'Vesentlige lokasjoner'
Risiko og konsekvensstyring	i. Beskriv organisasjonens prosesser for å identifisere, vurdere og prioritere naturrelaterte avhengigheter, påvirkninger, risikoer og muligheter i sin direkte drift. ii. Beskriv organisasjonens prosesser for å identifisere, vurdere og prioritere naturrelaterte avhengigheter, påvirkninger, risikoer og muligheter i sin verdikjede(r).	Kapittel ESRS 2, avsnitt 'Prosess for DVA', og avsnitt 'Nærmere om temaspesifikke IROer'
	Beskriv organisasjonens prosesser for å overvåke naturrelaterte avhengigheter, påvirkninger, risikoer og muligheter.	Kapittel ESRS 2, avsnittene 'Styring av bærekraft'
	Beskriv hvordan prosesser for identifisering, vurdering, prioritering og overvåking av naturrelaterte risikoer er integrert i og informerer organisasjonens overordnede risikostyringsprosesser.	Kapittel ESRS 2, avsnittene 'Styring av bærekraft', og kapittel E4, avsnitt 'Ivaretagelse av biologisk mangfold og økosystemer i Statnetts strategi'

Tema	Anbefalte rapporteringskrav	Avsnitt
Nøkkeltall og mål	Indikatorer som organisasjonen bruker til å vurdere og håndtere vesentlige naturrelaterte risikoer og muligheter i samsvar med sin strategi og risikostyringsprosess.	Kapittel E4, avsnitt 'Mål relatert til biologisk mangfold og økosystemer'
	Indikatorer som organisasjonen bruker til å vurdere og håndtere vesentlige naturrelaterte risikoer og muligheter i samsvar med sin strategi og risikostyringsprosess.	Kapittel E4, avsnitt 'Mål relatert til biologisk mangfold og økosystemer'
	Målene som organisasjonen bruker for å håndtere naturrelaterte risikoer og muligheter, samt status for måloppnåelse.	Kapittel E4, avsnitt 'Mål relatert til biologisk mangfold og økosystemer'

Tabell 64: Tabell med datapunkter fra annen EU-lovgivning

Krav	Paragraf	Kravtekst	SFDR	Pillar 3	Benchmark regulation	EU Climate Law	Plussing i rapporten
ESRS 2 GOV-1	21 d	Kjønnsfordeling i styret	X		X		Relevant erfaring for medlemmer av styret og konsernledelsen
ESRS 2 GOV-1	21 e	Prosentandel av uavhengige styremedlemmer			X		Relevant erfaring for medlemmer av styret og konsernledelsen
ESRS 2 GOV-4	30	Erklæring om aktsomhetsvurdering	X				Erklæring om aktsomhetsvurdering
ESRS 2 SMB-1	40 d i	Deltagelse i aktiviteter knyttet til fossilt brensel	X	X	X		Uvesentlig opplysningskrav
	40 d ii	Deltagelse i aktiviteter knyttet til kjemisk produksjon	X		X		Uvesentlig opplysningskrav
	40 d iii	Deltagelse i aktiviteter knyttet til kontroversielle våpen	X		X		Uvesentlig opplysningskrav
	40 d iv	Deltagelse i aktiviteter knyttet til dyrking og produksjon av tobakk			X		Uvesentlig opplysningskrav
E1-1	14	Omstillingsplan for å oppnå klimanøytralitet innen 2050				X	Svares ikke ut

Krav	Paragraf	Kravtekst	Pillar 3			Benchmark	EU Climate	Plassering i rapporten
			SFDR			regulation	Law	
	16 g	Foretak utelukket fra Paris-aligned Benchmarks		X	X			Svares ikke ut
E1-4	34	Mål for reduksjon av klimagassutslipp	X	X	X			Mål knyttet til begrensning av og tilpasning til klimaendringer
E1-5	37	Energiforbruk og energimiks	X					Energiforbruk og energimiks
	38	Energiforbruk fra fossile kilder oppdelt etter kilder	X					Tabell 22
	40-43	Energiintensitet i forbindelse med aktiviteter i sektorer med høy klimapåvirkning	X					Tabell 21
E1-6	44	Brutto Scope 1, 2 og 3 og totale klimagassutslipp	X	X	X			Tabell 23
E1-6	53-55	Brutto utslippsintensitet for klimagassutslipp	X	X	X			Tabell 25
E1-7	56	Fjerning av klimagasser og klimakvoter				X		Uvesentlig opplysningskrav
E1-9	66	Referanseporteføljens eksponering mot klimarelaterte fysiske risikoer			X			<i>Innfasingskrav</i>
	66 a	Oppdeling av pengebeløp etter akutt og kronisk fysisk risiko		X				<i>Innfasingskrav</i>
	66 c	Plassering av vesentlige eiendeler som er utsatt for vesentlig fysisk risiko		X				<i>Innfasingskrav</i>
	67 c	Oppdeling av den balanseførte verdien på dets faste eiendom etter energieffektivitetsklasser		X				<i>Innfasingskrav</i>

Krav	Paragraf	Kravtekst	Pillar 3			EU Climate Law	Plassering i rapporten
			SFDR	Benchmark regulation	EU Climate Law		
	69	Porteføljens grad av eksponering mot klimarelaterte muligheter			X		Innfasingskrav
E2-4	28	Mengde forurensende stoff	X				Svares ikke ut
E3-1	9	Vann og marine ressurser	X				Uvesentlig opplysningskrav
	13	Særskilt policy	X				Uvesentlig opplysningskrav
	14	Bærekraftige havområder	X				Uvesentlig opplysningskrav
E3-4	28 c	Samlet mengde vann som gjenvinnes og brukes om igjen	X				Uvesentlig opplysningskrav
	29	Samlet vannforbruk i M3 per nettoinntekt	X				Uvesentlig opplysningskrav
E4 SMB-3	16 a i	ESRS 2 SBM-3 i E4	X				Vesentlige lokasjoner og påvirkninger på arter
	16 b	ESRS 2 SBM-3 i E4	X				Vesentlige lokasjoner og påvirkninger på arter
	16 c	ESRS 2 SBM-3 i E4	X				Vesentlige lokasjoner og påvirkninger på arter
E4-2	24 b	Bærekraftig areal-/landbrukspraksis eller -policy	X				Styringsdokumenter og retningslinjer for biologisk mangfold og økosystemer
	24 c	Bærekraftige metoder eller policyer for havområder	X				Styringsdokumenter og retningslinjer for biologisk mangfold og økosystemer
	24 d	Policyer for å håndtere avskoging	X				Styringsdokumenter og retningslinjer for biologisk mangfold og økosystemer
E5-5	37 d	Ikke-gjenvunnet avfall	X				Tabell 36
	39	Farlig avfall og radioaktivt avfall	X				Tabell 36
S1 SBM-3	14 f	Risiko for tilfeller av tvangsarbeid	X				Vesentlige påvirkninger, risikoer

Krav	Paragraf	Kravtekst	Pillar 3			EU Climate	Plassering i rapporten
			SFDR	Benchmark regulation	Law		
							og muligheter relatert til egne ansatte
	14 g	Risiko for tilfeller av barnearbeid	X				Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter relatert til egne ansatte
S1-1	20	Forpliktelse til menneskerettighets policy	X				Styringsdokumenter og retningslinjer for egne ansatte
	21	Policy for aktsomhetsvurderinger i spørsmål som behandles i ILOs grunnleggende konvensjoner			X		Styringsdokumenter og retningslinjer for egne ansatte
	22	Prosesser og tiltak for å forebygge menneskehandel	X				Styringsdokumenter og retningslinjer for egne ansatte
	23	Policy for forebygging av arbeidsulykker eller et system for å håndtere slike	X				Styringsdokumenter og retningslinjer for egne ansatte
S1-3	32 c	Klagebehandlingsordninger	X				Rutiner for å avbøte negative påvirkninger og varslingskanaler for egne ansatte
S1-14	88 b og c	Antall dødsfall og arbeidsrelaterte ulykker, samt ulykkesfrekvens	X		X		Tabell 49
	88 e	Antall dager tapt grunnet skader, ulykker, dødsfall eller sykdom	X				Tabell 49
S1-16	97 a	Ujustert lønnsforskjell mellom kjønnene	X		X		Tabell 51
	97 b	Lønnsandel til høyest betalte person i forhold til medianverdi	X				Tabell 51

Krav	Paragraf	Kravtekst	Pillar 3 Benchmark			EU Climate	Plassering i rapporten
			SFDR	regulation	Law		
S1-17	103 a	Tilfeller av diskriminering	X				Tabell 52
	104 a	Manglende overholdelse av FNs veiledende prinsipper, ILOs prinsipper eller OECDs retningslinjer	X		X		Tabell 53
S2 SMB-3	11 b	Vesentlig risiko for barnarbeid eller tvangsarbeid i verdikjeden	X				Tabell 55
S2-1	17	Forpliktelse til menneskerettighets policy	X				Styringsdokumenter og retningslinjer for ansatte i verdikjeden
	18	Policy for arbeidere i verdikjeden	X				Styringsdokumenter og retningslinjer for ansatte i verdikjeden
	19	Manglende overholdelse av FNs veiledende prinsipper, ILOs prinsipper eller OECDs retningslinjer	X		X		Styringsdokumenter og retningslinjer for ansatte i verdikjeden
	19	Policy for aktsomhetsvurderinger i spørsmål som behandles i ILOs grunnleggende konvensjoner			X		Styringsdokumenter og retningslinjer for ansatte i verdikjeden
S2-4	36	Menneskerettighets spørsmål- og hendelser i oppstrøms og nedstrøms verdikjede	X				Alvorlige hendelser
S3-1	16	Forpliktelse til menneskerettighets policy	X				Styringsdokumenter og retningslinjer for berørte lokalsamfunn
	17	Manglende overholdelse av FNs veiledende	X		X		Styringsdokumenter og retningslinjer for

Krav	Paragraf	Kravtekst	Pillar 3			EU Climate	Plassering i rapporten
			SFDR	Benchmark regulation	Law		
		prinsipper, ILOs prinsipper eller OECDs retningslinjer					berørte lokalsamfunn
S4-4	35	Menneskerettighets spørsmål og -hendelser	X				Uvesentlig opplysningskrav
G1-1	10 b	Mangel på policy relatert til FNs konvensjon mot korrupsjon	X				Ikke relevant
	10 d	Mangel på policy for vern av varslere	X				Ikke relevant
G1-4	24 a	Bøter for brudd på lover om bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser	X		X		Tabell 61
G1-4	24 b	Standarder om bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser	X				Tabell 61

Erklæring fra styret og konsernsjef

I samsvar med Lov om verdipapirhandel § 5-5, 2 ledd erklærer vi at:

- årsregnskapet for 2024 er utarbeidet i samsvar med IFRS, med tilleggsopplysninger som følger av regnskapsloven. Samt at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av foretakets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.
- opplysningene i årsberetning og foretaksstyring gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet, og stillingen til foretaket og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer konsernet står overfor.
- årsberetningen er i tillegg utarbeidet i samsvar med standarder for bærekraftsrapportering iht regnskapsloven § 2-6, og i samsvar med taksonomiforordningen artikkel 8 nr 4.

Oslo 20. mars 2025

Styret i Statnett SF

Nils Kristian Nakstad
Styrets leder

Hilde Singsaas
Styremedlem

Maria Sandsmark
Styremedlem

Egil Gjesteland
Styremedlem

Wenche Teigland
Styremedlem

Christian Reusch
Styremedlem

Ingeborg Ligaarden
Styremedlem

Børre Langgård
Styremedlem

Steinar Jøråndstad
Styremedlem

Elisabeth Vike Vardheim
Konsernsjef

Virksomhedsstyring

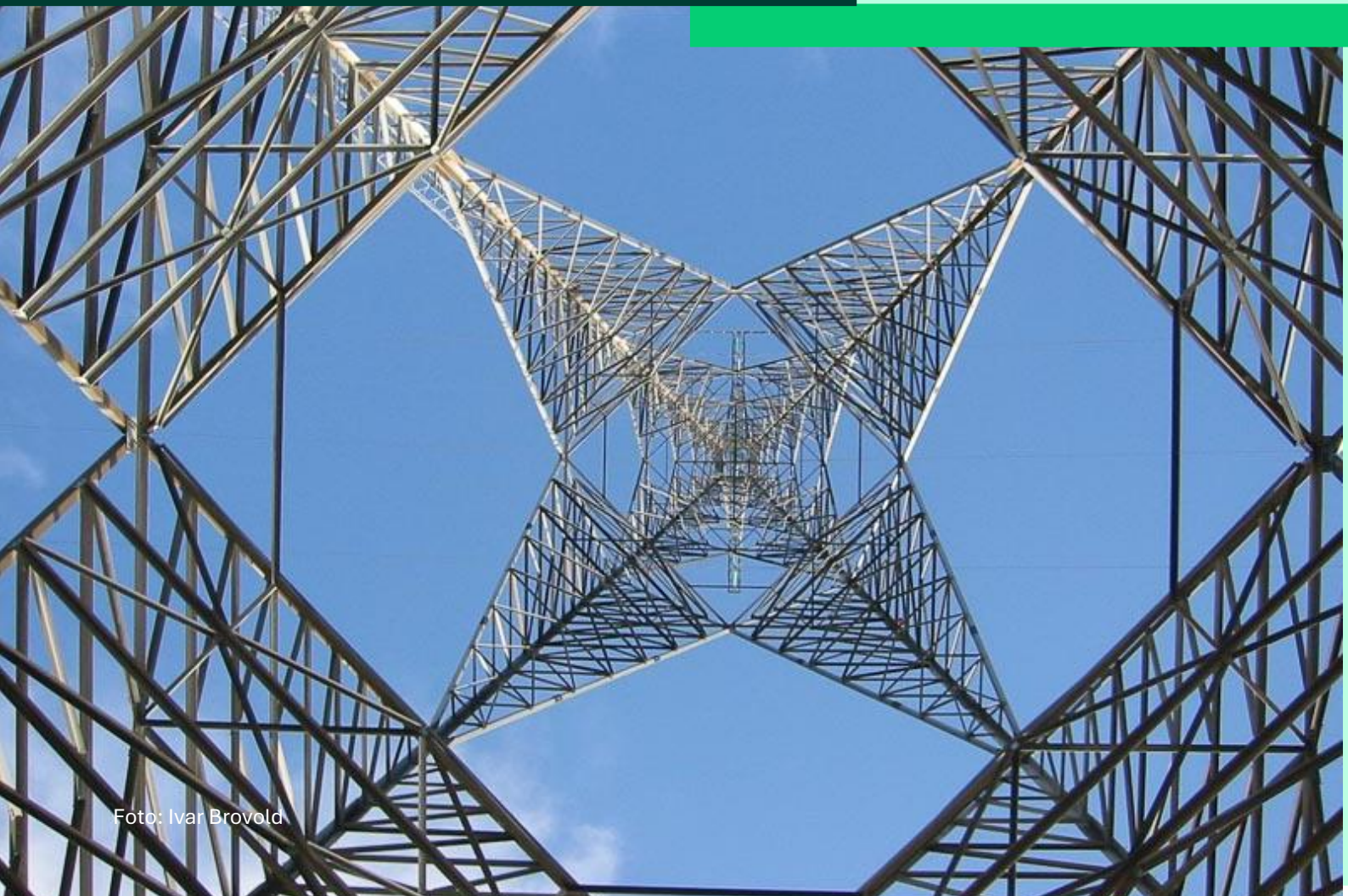

Foto: Ivan Brovold

Foretaksstyring

Foretaksstyring i Statnett legger til rette for eiers utøvelse av statens prinsipper for eierstyring. Selskapet redegjør for etterlevelse i henhold til Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse (www.nues.no).

1. Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse

Statnett SF er et statsforetak eid av staten ved Energidepartementet (ED). Foretaket er organisert som et konsern.

God virksomhetsstyring er en forutsetning for stabil verdiskaping over tid. God virksomhetsstyring bidrar til at Statnett kan levere produkter og tjenester i henhold til krav og forventninger fra kunder, myndigheter og andre interessentgrupper.

Styret påser at Statnett har god selskapsledelse og internkontroll. Sammen med Statnetts styringsprinsipper, policyer, instruksjoner, prosesser, prosedyrer og øvrige interne styrende dokumenter, utgjør disse retningslinjene styringssystemets rammer. Disse rammene bidrar til god risikohåndtering, og muliggjør kontinuerlig forbedring og effektivisering.

2. Virksomhet

Statnett er operatør av transmisjonsnettet og systemansvarlig i det norske kraftsystemet. Statnett har et sektorpolitisk mål som er gjengitt i vedtektene. Foretaket har ansvar for en samfunnsøkonomisk rasjonell drift og utvikling av transmisjonsnettet. Statnett skal, alene eller sammen med andre, planlegge, prosjektere, bygge, eie og drive overføringsanlegg. Statnetts vedtekter ligger tilgjengelig på konsernets hjemmeside. Eierskapsmeldingen (Meld. St. 6 (2022–2023: Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap)) tydeliggjør eiers mål om bærekraftig og mest mulig effektiv oppnåelse av de sektorpolitiske målene.

3. Selskapskapital og utbytte

Eiers utbyttepolitikk fastsettes i statsbudsjettet. Utbyttet vedtas i foretaksmøtet etter hvert regnskapsår. Eiers utbyttepolicy for regnskapsåret 2024 er utbytte tilsvarende 50 prosent av konsernets underliggende resultat. Underliggende resultat er konsernets årsresultat etter skatt justert for årets endring i saldo for mer-/mindreinntekt etter skatt. For øvrig styres kapitalstrukturen gjennom opptak og nedbetaling av kort- og langsiktig gjeld, samt endringer i likviditetsbeholdningen.

4. Likebehandling av eiere

Statnett er et statsforetak uten omsettelige eierandeler. Foretaket har derfor ikke egne retningslinjer rundt likebehandling av ulike eiere.

5. Omsettelige eierandeler

Statnett er et statsforetak uten omsettelige eierandeler. Salg av eierandeler i foretaket vil innebære omdanning av selskapsform, noe som krever lovendring gjennom samtykke fra Stortinget.

6. Foretaksmøtet

Energidepartementet utøver, som eneste eier, den øverste myndighet i foretaket gjennom foretaksmøtet. På det ordinære foretaksmøtet behandles fastsetting av Statnett SFs resultatregnskap og balanse, herunder anvendelse av årsoverskudd eller dekning av årsunderskudd, fastsetting av konsernresultatregnskap og konsernbalanse. I tillegg behandles andre saker som etter lov eller vedtekter hører under foretaksmøtet, herunder valg av styre og fastsettelse av godtgjørelse for medlemmer av styre og styreutvalg. Styret og revisor deltar i foretaksmøtet. Foretaksmøtet vedtar Statnetts vedtekter som setter rammer for virksomheten. Ordinært foretaksmøte holdes hvert år, innen utgangen av juni. Etter statsforetaksloven ledes møtet av styrets leder.

7. Valg av styre

De eiervalgte styremedlemmene velges av Energidepartementet i foretaksmøtet. Ansattvalgte styremedlemmer og eventuelle varamedlemmer for disse velges av og blant de ansatte i foretaket etter regler som gjelder for dette etter foretaksloven. Styrets leder velges i foretaksmøtet.

8. Styrets sammensetning og uavhengighet

Statnett har ikke bedriftsforsamling. Foretakets styre skal i henhold til vedtektene bestå av syv til ni medlemmer samt eventuelle varamedlemmer. Statnetts styre har i 2024 bestått av ni medlemmer, hvorav tre er valgt av og blant de ansatte i foretaket. I henhold til statsforetaksloven § 21 blir styremedlemmer valgt for perioder på inntil to år. Medlemmene kan bli stående til et nytt styremedlem er valgt, selv om tjenestetiden er utløpt. Med unntak av ansattvalgte representanter er styremedlemmene uavhengige av virksomheten og eier.

9. Styrets arbeid

Styret har det overordnede ansvaret for at Statnett leverer på samfunnsoppdraget på en bærekraftig og effektiv måte. Styret fastsetter og evaluerer Statnetts strategi. Styret har ansvaret for forvaltningen av Statnett og påser at virksomheten drives i samsvar med Statnetts formål og vedtekter, samt at Statnett overholder lover, forskrifter og andre formelle krav. Styret har ansvaret for forsvarlig ledelse, styring og kontroll av Statnett. Styrearbeidet følger en årlig plan, og utøves i samsvar med vedtatt styreinstruks. Styreinstruksen avklarer styrets rolle og oppgaver, og bidrar til å ivareta styrets uavhengighet i sitt virke. Styret beslutter instruks for konsernsjef, fører tilsyn med konsernsjefen og påser at Statnett er hensiktsmessig organisert. Ansvaret for den daglige driften av Statnett ligger hos konsernsjefen.

Styret skal sikre at styret har rett sammensetning, og styrearbeidet skal være basert på åpenhet, tillit, kompetanse og habilitet. Styremedlemmenes samlede kompetanse skal på en effektiv måte bidra til langsiktig, god verdiskaping og utvikling i Statnett. Statnett oppfyller

lovens krav om representasjon av begge kjønn i styret. Det er avholdt 15 styremøter i 2024.

Interessekonflikter og inhabilitet

Statnett benytter verdivurderinger utarbeidet av uavhengige tredjeparter når vesentlige transaksjoner skjer mellom foretaket og nærstående parter.

Statnetts etiske retningslinjer krever at ansatte, konsulenter og styret melder ifra om forhold som kan svekke tilliten til jobben de utfører for Statnett.

Revisjonsutvalg

Som utsteder av børsnoterte obligasjoner er Statnett pålagt å ha et revisjonsutvalg, som et saksforberedende organ for styret. Styret har vedtatt mandat for revisjonsutvalget. Mandatet for revisjonsutvalget inneholder de lovpålagte oppgavene utvalget har knyttet til forberedelse av styrets behandling av regnskaps- og bærekraftsrapportering, revisjonsberetning og -attestasjon til disse, vurdering og overvåking av revisors uavhengighet, samt forberedelse av selskapets valg av revisor. I tillegg skal utvalget etter mandatet følge opp internrevisjonen. Styrets nestleder er leder for revisjonsutvalget. Det er avholdt åtte møter i 2024.

Kompensasjonsutvalg

Styret har etablert et kompensasjonsutvalg som skal være saksforberedende organ for styrets fastsettelse av konsernsjefens ansettelsesvilkår og hovedprinsipper for avlønning av konsernledelsen. Styret har vedtatt et mandat for kompensasjonsutvalget. Kompensasjonsutvalget er ledet av styrets leder, og det er avholdt tre møter i 2024.

Prosjektutvalg

Styret har etablert et prosjektutvalg, og vedtatt et mandat for prosjektutvalget. Prosjektutvalget skal behandle saksunderlag for prosjekter som legges frem for beslutning i styret, påse at virksomheten har etablert god styring og kontroll av prosjektene, samt følge opp administrasjonenes rapportering vedrørende prosjektene. Prosjektutvalget ledes av styremedlem Egil Gjesteland, og det er avholdt syv møter i 2024.

Eiermøte

I tillegg til foretaksmøter avholder Energidepartementet eiermøter med styret. Formålet er å skape et uformelt forum hvor styret og eier kan utveksle meninger og diskutere saker av stor økonomisk eller strategisk

betydning for Statnett. De synspunkter som eier gir uttrykk for i eiermøter, er innspill til Statnetts styre og administrasjon. Saker som krever beslutning fra eier, skal tas opp på foretaksmøtet.

Styremedlem	Rolle	Deltakelse
Nils Kristian Nakstad	Styreleder	15
Wenche Teigland	Styrets nestleder	15
Maria Sandsmark	Styremedlem	15
Christian Reusch	Styremedlem	14
Egil Gjesteland	Styremedlem	15
Hilde Singasaas	Styremedlem	15
Steinar Jøråndstad	Ansattvalgt styremedlem	15
Ingeborg Ligaarden	Ansattvalgt styremedlem	14
Rolf Amund Korneliussen	Ansattvalgt styremedlem t.o.m. 20 juni	7
Børre Langgård	Ansattvalgt styremedlem f.o.m. 30 august	8
Erika Stadler	Ansattvalgt varamedlem f.o.m 30 august	1

10. Retningslinjer og etterlevelse

Etterlevelse av gjeldende lover og myndighetspålagte krav er en forutsetning for Statnetts virke. I tillegg kommer foretakets egne retningslinjer fastsatt i styrende dokumenter. Statnetts styrende dokumenter og sentrale prosesser danner sammen med foretakets organisering og interne ansvarsdeling grunnlaget for internkontroll i selskapet.

Statnett er sertifisert i henhold til ISO 55001, Forvaltning av anlegg og verdier.

Etiske retningslinjer

Statnetts etiske retningslinjer er foretakets rammeverk for forretningsetikk. Disse beskriver forventninger og krav til hvordan hver enkelt skal opptre. Etiske retningslinjer gjelder for alle faste og midlertidig ansatte i Statnett, inkludert konsulenter, samt for styremedlemmer. Alle Statnetts policyer, instruksjoner og prosedyrer bygger på prinsippene i de etiske retningslinjene.

Statnett har oppnevnt et etikk- og varslingsutvalg, som ivaretar arbeidsmiljølovens krav om tilrettelegging for varsling av kritikkverdige forhold. Utvalget er også en varslingskanal, både for ansatte og personer som ikke er ansatt i Statnett.

Etiske retningslinjer for leverandører

Etiske retningslinjer for leverandører bygger på de samme prinsippene som Statnetts egen etiske retningslinjer og uttrykker Statnetts krav til sine leverandører andre forretningspartnere, og deres representanter.

Retningslinjene er utarbeidet for tydelig å kommunisere våre standarder på området, og vil inngå som en del av forpliktelsene for leverandører som inngår kontrakt med Statnett. Statnetts krav og standarder skal følges også hos en leverandørs eventuelle underleverandører i hele kontraktskjeden. Brudd på retningslinjene anses som et alvorlig forhold, og kan medføre sanksjoner. Etterlevelse av retningslinjene følges opp med kontroller og revisjoner av leverandørene.

Bærekraft

Statnetts bærekraftsrapport er fra 2024 inkludert i styrets årsberetning. Statnett rapporterer nå i henhold til de nye kravene i regnskapsloven som inkluderer EU-direktivet om bærekraftsrapportering - Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), og de tilhørende standardene European Sustainability Reporting Standards (ESRS). Bærekraftsrapporten inkluderer mål, arbeid og tiltak innen bærekraftsområdet. Statnetts arbeid med aktivitets- og redegjørelsesplikten er beskrevet på statnett.no.

11. Godtgjørelse til styret

Styremedlemmenes godtgjørelse er fastsatt av eier (ED). Detaljert oversikt over godtgjørelse til styret fremgår av årsregnskapet.

12. Godtgjørelse til ledende ansatte

Statnett følger prinsippene som gjelder for lederlønninger i statlig eide virksomheter. I samsvar med vedtektenes § 8, allmennaksjeloven, regnskapsloven og retningslinjer for statlig eierskap, skal styret sørge for at det utarbeides en rapport om lederlønninger. Godtgjørelsesrapporten skal presenteres i foretaksmøtet. Detaljert oversikt over godtgjørelse til ledende ansatte fremgår av noter til årsregnskapet og av godtgjørelsesrapporten, som publiseres på foretakets hjemmeside.

Foretaksmøtet har fastsatt retningslinjer for godtgjørelse til ledende personer i Statnett og rapportering av dette. Retningslinjene legges til grunn for rapporteringen for 2024.

13. Informasjon og kommunikasjon

Statnett er underlagt "offentleglova" og følger regler om informasjon til kraftmarkedet samt sikkerhets- og beredskapslovgivningen. Statnett distribuerer finansiell og operasjonell informasjon i samsvar med lovgivningen, og praktiserer både meroffentlighet og åpenhet om hvordan vi håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold som kan følge av virksomheten. Finansiell

og operasjonell informasjon, samt foretakets finansielle kalender, gjøres tilgjengelig på Statnetts hjemmeside.

14. Selskapsovertakelse

Statnett er et statsforetak uten omsettelige eierandeler. Foretaket har derfor ikke egne hovedprinsipper for hvordan det vil opptre ved eventuelle overtakelsestilbud.

15. Revisor

Ekstern revisor er valgt av foretaksmøtet og er uavhengig overfor Statnett. Revisor legger frem sin årlige arbeidsplan for revisjonsutvalget. Revisor møter i revisjonsutvalget når relevante saker er til behandling, og deltar i styremøtet som behandler årsberetning inkludert bærekraftsrapporten, samt regnskapet. Revisor har et årlig møte med styret uten at ledelsen er til stede. Som en viktig del av arbeidet med å sikre revisors uavhengighet, har styret fastsatt retningslinjer for konsernets adgang til å benytte ekstern revisor til andre tjenester enn revisjon. Revisor går hvert år gjennom selskapets internkontroll sammen med revisjonsutvalget. Opplysninger om revisors honorar, fordelt på revisjon og andre tjenester fremgår i årsregnskapet.

16. Retningslinjer for likestilling og mangfold

Statnetts retningslinjer for mangfold, likestilling og inkludering er beskrevet i bærekraftsrapporten.

Risikostyring og internkontroll

Statnetts evne til å identifisere og håndtere risiko er en forutsetning for å skape verdier over tid. Målet med Statnetts helhetlige risikostyring er å sikre riktig risikoeksponering i tråd med styrets fastsatte risikotoleranse og selskapets fastsatte strategi. Risikostyringen skal være et strategisk virkemiddel som bidrar i arbeidet med å prioritere og ta gode beslutninger, slik at Statnett kan nå sine mål. Systemene for risikostyring og internkontroll gjør at Statnett kan identifisere, evaluere og rapportere risiko. Slik kan selskapet respondere strategisk, operasjonelt og finansielt.

Roller og ansvar

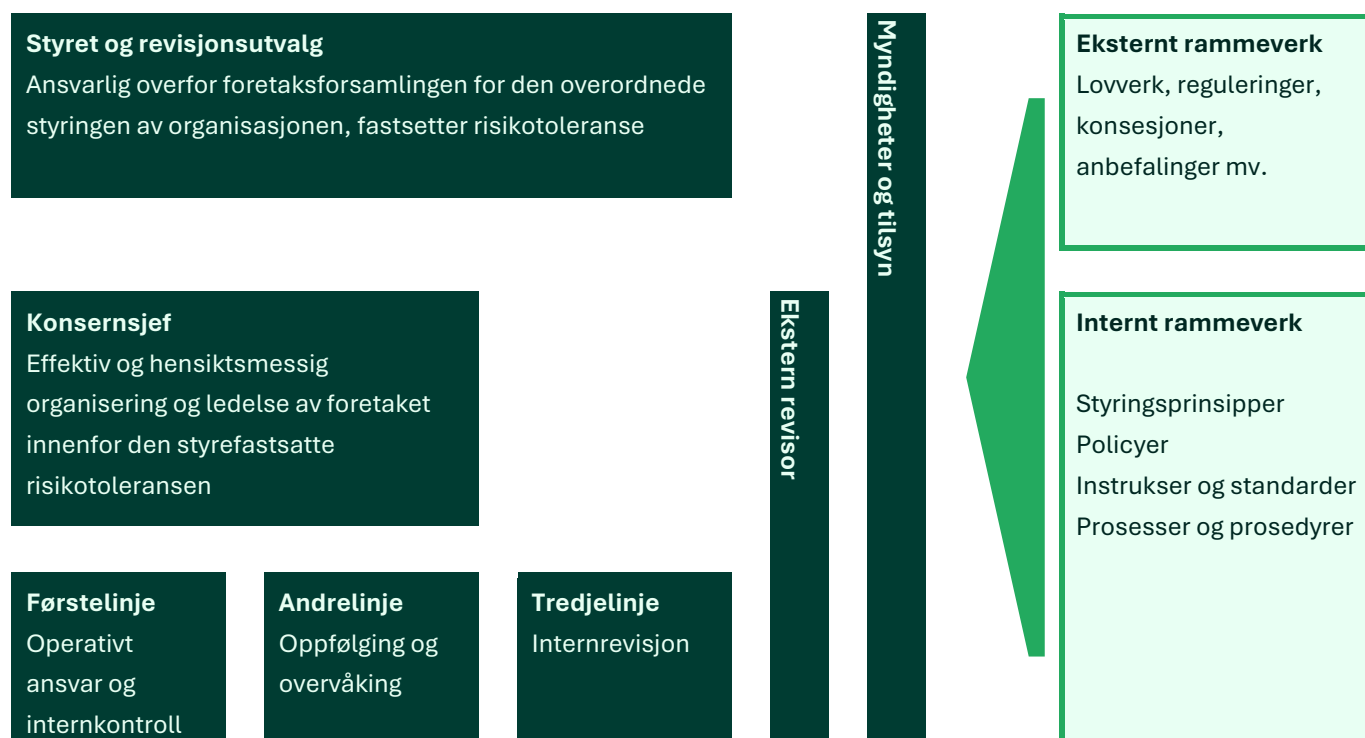
Statnetts styre har det overordnede ansvaret for at selskapet har hensiktsmessige systemer for risikostyring og god internkontroll. Styret fører tilsyn med viktige prosesser og overvåker vesentlige risikoområder.

Statnetts revisjonsutvalg forbereder styrets bærekraft- og regnskapsrapporteringsprosess, følger opp selskapets ekstern- og internrevisjon.

Konsernledelsen er ansvarlig for operasjonalisering av selskapets risikostyring og internkontroll, og skal sørge for riktig håndtering av vesentlige risikoer, i tråd med Statnetts mål og samfunnsansvar. Den daglige gjennomføringen er et ansvar for ledere på alle nivåer i foretaket, med et førende prinsipp om at risikoer eies og håndteres på lavest mulig organisasjonsnivå.

Risikostyring- og internkontrollsystemet i Statnett er organisert etter trelinjemodellen. Denne modellen synliggjør roller og ansvar knyttet til styring og kontroll av foretaket: Modellen skiller mellom tre grupper (eller linjer), der førstelinjen er risikoeiere og ansvarlig for risikostyring og gjennomføring av internkontrolltiltak innenfor egen organisasjon.

Trelinjemodell for styring og kontroll

Det er i 2024 arbeidet med å videreutvikle det overordnede rammeverket for risikostyring og internkontroll. Statnetts andrelinje innenfor helhetlig risikostyring har bistått metodisk i dette arbeidet. Tredjelinjen (internrevisjonen) gir uavhengige vurderinger til styret, basert på sine observasjoner om hvorvidt risikostyrings- og internkontrollsystemet fungerer effektivt.

Rammeverk og implementering

Rammeverket for risikostyring og internkontroll bygger på anerkjente rammeverk som COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) og på retningslinjer for risikostyring gitt i ISO 31000.

Status for de viktigste risikoene og hvordan disse er planlagt håndtert gjennomgås jevnlig i styret. Risiko knyttet til personsikkerhet, sikkerhet og beredskap, samt bærekraft er definert som faste risikoområder som følges opp regelmessig.

Prinsipper for finansiell risikostyring er gitt av styret gjennom vedtatt finanspolicy. Basert på selskapets finanspolicy er det fastsatt spesifikke rammer for finansforvaltningen, herunder rammer for valuta- og råvareeksponering, likviditetsstyring og kredittrisiko.

Strategisk risiko

Strategisk risiko er knyttet til Statnetts strategiske satsingsområder og at Statnett ikke oppnår overordnede strategiske mål.

Endringer i kraftsystemet

Det integrerte kraftsystemet opplever store endringer knyttet til elektrifisering, økt kraftbehov og innfasing av mer fornybar kraft. Dette gir større variasjoner i kraftproduksjon og behov for mer fleksibelt forbruk. Kraftflyten blir mer volatil og vil påvirke systemdriften. Samtidig har integreringen av kraftsystemer på tvers av landegrenser økt kompleksiteten og sårbarhetene i systemet. Dette fører til at konsekvensene kan bli større når feil oppstår.

For å redusere risiko på sikt, jobber Statnett kontinuerlig med å forbedre løsninger for effektiv systemdrift,

herunder nye og automatiserte løsninger for håndtering av flaskehals og ubalanser. Utviklingen mot en større grad av automatisering skjer i tett samarbeid mellom TSOer, regulatorer og markedsaktører.

Geopolitiske endringer

Det er store geopolitiske endringer rundt oss. Vi ser trusler mot europeisk sikkerhet, økende rivalisering mellom stormakter og flere regionale konflikter. Dette gir økt risiko for både fysiske og digitale hendelser som kan forstyrre kraftforsyningen. Det er også endring i rammebetingelsene for global handel og økt bruk av proteksjonistiske tiltak. Dette innebærer risiko for forsyningskjeden, og påvirker både pris og tilgang til varer og kritiske komponenter.

Rammevilkår i Norge og Europa

RMEs økonomiske regulering av Statnett er et viktig rammevilkår for selskapets samfunnsoppdrag og strategi. RME fastsetter Statnetts tillatte inntekt fra regulert virksomhet, med risiko for at dette ikke fullt ut reflekterer endringer i kostnader og aktivitet i en tid med store endringer i kraftmarkedet. Det er også risiko knyttet til endringer i reguleringen, selv om hovedprinsippene har vært stabile over tid og regnes som blant de mest stabile i Europa av Moody's Investors Service.

På europeisk nivå arbeider Europa-kommisjonen med å utvikle prinsipper for inntekts- og kostnadsfordeling ved utbygging av kraftsystemet. Dette arbeidet er en del av EUs bredere innsats for å fremskynde utrulling av fornybar energi og styrke det europeiske energisystemets motstandsdyktighet. Vi jobber for å sikre at disse prinsippene reflekterer en hensiktsmessig kostnadsfordeling for Statnett og våre nettkunder.

Statnett samarbeider tett med andre nordiske og nord-europeiske systemoperatører for å tilrettelegge for fornybarsatsning og elektrifisering, samtidig som de opprettholder god forsyningsikkerhet og bidrar til verdiskaping av norske naturressurser. Dette samarbeidet er viktig for å håndtere de økende utfordringene knyttet til omstillingen av energisystemet, som krever mer omfattende styring og utveksling av kraft og systemtjenester mellom land.

Prosjektporteføljrisiko

Statnett skal øke nettkapasiteten betraktelig fremover og har en raskt voksende prosjektportefølje av nettprosjekter. I tillegg til nettprosjektporteføljen er den digitale prosjektporteføljen i systemdriften stor, herunder prosjekter knyttet til løsninger for flytbasert markedskobling og automatisert balansering. Det er knyttet risiko til å ha en stor prosjektportefølje. Statnett må sikre tilstrekkelig kapasitet både internt og eksternt. Mange land fokuserer dessuten på utbygging av nettkapasitet, noe som kan føre til at Statnett opplever lange leveringstider og økte kostnader for kritiske komponenter.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko knyttes til fysiske eiendeler, mennesker, prosesser og bruk av teknologi i Statnetts utøvelse av daglige aktiviteter. Styring av operasjonell risiko inkluderer håndtering av usikkerheter, muligheter og risikoer i den løpende driften samt konsekvenser av uønskede hendelser.

Statnett jobber kontinuerlig med å minimere uønsket risiko i den operative virksomheten, blant annet gjennom videreutvikling av styringssystem og internkontroll, herunder styrking av planlegging og risikovurdering av operasjoner.

Personssikkerhet

Statnetts prosjektaktiviteter og driftsoppgaver er forbundet med høy iboende risiko for personskader. Statnett jobber aktivt for å sikre at alle medarbeidere har en trygg arbeidshverdag og for å minimere risikoen for personskade i våre bygg- og anleggsprosjekter. Statnetts policy for sikkerhet har som mål å forebygge enhver alvorlig personskade gjennom målrettet arbeid med sikkerhetskultur, forebygging, risikostyring og internkontroll.

Anleggsdrift

Anleggsdriften har risiko knyttet til vedlikehold og fornyelse av infrastruktur. Vurderingen av nødvendig vedlikehold og fornyelse er kritisk for å opprettholde en sikker og effektiv drift av kraftsystemet. Samtidig medfører planlagte og ikke-planlagte driftsstanser en økt

sårbarhet i systemet, noe som krever nøye koordinering for å minimere risikoen.

Systemdrift

Kraftsystemets sårbarhet er dynamisk og varierer kontinuerlig basert på faktorer som produksjon, forbruk og tilgjengelige anlegg. Dette nødvendiggjør en konstant overvåking og tilpasning i risikohåndteringen. En kritisk oppgave i systemdriften er den kontinuerlige balanseringen av lastflyt, spenning og frekvens for å opprettholde stabiliteten i kraftsystemet. God beredskap reduserer utetid og konsekvensene av feil.

I systemdriften spiller N-1 prinsippet en sentral rolle i planlegging og drift. Det vil si at utfall av én komponent ikke vil føre til strømbrydd. Men samtidige feil kan fortsatt oppstå, spesielt under ekstremvær. Dette kan potensielt gi store konsekvenser. Mer ekstremvær øker risiko og usikkerhet i det operasjonelle arbeidet. Nye anlegg utformes for å håndtere scenarier med ekstreme vær-situasjoner.

For at Statnett skal sikre balanse i kraftsystemet, må det skaffes tilstrekkelige reserver fra markedet. Slike reserver er viktige i den daglige driften og i forkant av idriftsettelse av systemer for automatisk balansering. Statnett jobber for å sikre god tilgang til reserver sammen med aktører i markedet.

Fysisk og digital sikkerhet

Vi står overfor et mer komplekst og skjerpet trusselbilde, både fysisk og digitalt. Flere alvorlige hendelser rettet mot kritisk infrastruktur i andre land har understreket sårbarheten i moderne samfunn og nødvendigheten av robust sikkerhet. Statnett følger trusselbildet, og gjør tiltak for å beskytte kritisk infrastruktur på best mulig måte. Dette innebærer også forberedelser for å kunne håndtere målrettede angrep og stå i krevende situasjoner over tid.

Utviklingen av en robust digital sikkerhet har høy prioritet. Motstandsdyktig infrastruktur er viktig for Statnetts operasjoner. Bruk av ny teknologi, som kunstig intelligens (KI) er med på å komplisere trusselbildet, selv om teknologien også kan brukes til å beskytte våre egne løsninger.

Beskyttelse av kritisk infrastruktur krever tett samarbeid, både internt og på tvers av sektorer. Statnett er opptatt av å øke både det norske, nordiske og europeiske samarbeidet for å styrke beredskapen i kraftsystemet.

Bærekraft

Verden står overfor en naturkrise på grunn av menneskelig aktivitet og nedbygging av naturen. Målet om en sosial og rettferdig omstilling må tas hensyn til i Statnetts utvikling av transmisjonsnett. Behovet for ny overføringskapasitet må løses med begrenset bruk av naturområder, samt minst mulig påvirkning på naturmangfold og landskapsverdier, enkeltmennesker og lokalsamfunn. Klimagassutslipp fra egen virksomhet må reduseres til et minimum.

Statnett baserer seg på føre-var-prinsippet, og vi tar et helhetlig natur- og klimaansvar i forbindelse med planlegging, bygging og drift av anlegg. Det er mulige interessekonflikter i mange områder hvor det er aktuelt å bygge ut nett, og Statnett har lang erfaring med tidlig og grundig dialog med ulike interessenter.

Statnett har etablert systemer for internkontroll etter energilovforskriften, og disse følges opp gjennom interne rutiner og systemer.

Statnetts arbeid med klima- og naturrisiko, samt reduisering av risiko for negativ påvirkning på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, er nærmere omtalt i bærekraftsrapporten.

Finansiell risiko

Statnett har finansiell risiko knyttet til handlingsrom og muligheten til å hente inn kapital eller påvirke inntektsrammene for å kunne gjennomføre nødvendige omstillinger og investeringer.

Markedsrisiko

Deler av Statnetts kostnader påvirkes av kraftpriser, men risikoen reduseres ved at disse kostnadene er dekket gjennom inntektsreguleringen. Kostnader fra volumendringer i overføringstap og systemdrift er inkludert i inntektsrammen med to års forsinkelse. Kraftpriser påvirker også flaskehalsinntekter, som oppstår når det er prisforskjeller mellom ulike områder i

kraftnettet. Disse inntektene kan variere betydelig avhengig av kraftprisene. Inntektsreguleringen fungerer imidlertid som en utjevningsmekanisme, hvor eventuelle mer- eller mindreinntekter balanseres over tid, noe som bidrar til å redusere Statnetts økonomiske risiko på lang sikt.

Det er risiko knyttet til leverandørmarkedet. Selskapets sentrale leverandørmarkeder opplever en markant økning i etterspørsel fra mange land, noe som fører til lengere leveringstid på nøkkelkomponenter, økt tidsbruk og høyere kostnader for prosjekter. Dette skyldes blant annet at flere europeiske land har ambisjoner om nettutbygging, noe som skaper konkurranse om ressurser og kapasitet.

Renterisiko

Konsernet har en renterisiko gjennom lån, likviditet og finansielle sikringer. Statnett SF er eksponert for renteelementet i inntektsrammen (RMEs referanserente). Rentekostnader på gjeld korrelerer imidlertid med inntekter via RMEs referanserente, noe som reduserer renterisikoen. Gjenværende risiko og resultatvariasjoner reduseres med rentebytteavtaler. Det er rammer for hvor mye av lånene som skal ha flytende rente.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er knyttet til forfall på betalingsforpliktelser. Statnett har som mål å sikre at det er likviditet for drift og investeringer på rullerende 12-måneders basis, uten opptak av nye lån. Dette reduserer risikoen for manglende refinansiering i perioder med lite kapitaltilgang. Statnett har tilgang til flere lånemarkeder og en spredt forfallsstruktur, og har en kredittrating på A+(Standard & Poor`s) og A2 (Moody`s Investors Service).

Valutarisiko

Valutarisiko oppstår ved inntekter eller utgifter, lån, bankinnskudd eller verdipapirer i utenlandsk valuta. Ved anskaffelser i investeringsprosjekter kan Statnett bli eksponert for valutarisiko, men større kontrakter inngås i norske kroner. Alle lån i utenlandsk valuta konverteres til norske kroner via valutabytteavtaler.

Kredittrisiko

Statnett tar kredittrisiko ved plassering av overskuddslikviditet i bank og rentefond. Det er etablert krav til kredittverdighet for motparter og maksimal eksponering per plassering. Statnett har også kredittrisiko som avregningsansvarlig i regulerkraftmarkedet, minimert gjennom rutiner for oppfølging og sikkerhetsstillelse. Motpartsrisiko mot derivatmotparter reduseres med sikkerhetsstillelsesavtaler (CSA-avtaler).

Statnett gjennomførte i desember den første auksjonen for Electricity Price Area Differentials-kontrakter (EPAD). Dette er en pilotordning som er planlagt å vare minimum ett år, og gir markedsaktørene mulighet til bedre risikosikring i kraftmarkedet. Oppgjøret i markedet skjer gjennom Nasdaq Clearing hvor Statnett må stille sikkerhet for kontraktene. Statnett bærer risiko knyttet til størrelse på sikkerhet, og dette vil øke ift volum og prisdifferanser mellom prisområder.

Økonomisk regulering av Statnett

Statnetts driftsinntekter kommer hovedsakelig fra regulert virksomhet. Reguleringsmyndigheten for energi (RME) fastsetter årlig rammer for Statnetts tillatte inntekter fra regulert virksomhet, og underliggende resultat baseres på tillatt inntekt. Inntektene kommer imidlertid fra nettleie og flaskehalsinntekter, som varierer. Derfor avviker regnskapsmessig resultat i enkeltår fra underliggende resultat.

Driftsinntekter fra regulert virksomhet

Statnetts inntekter fra regulert virksomhet består av nettleie fra kunder i transmisjonsnett, gebyrinntekter for avregningsansvaret og flaskehalsinntekter. Nettleien (tariffen) fastsettes i forkant av kalenderåret. Se mer om hvordan vi beregner tariffen på våre hjemmesider. Avregningsansvarlig mottar gebyrinntekter for balanseavregning for det norske kraftsystemet og drift av Elhub, den sentrale datahuben for måleverdier og markedsprosesser i det norske kraftmarkedet. Flaskehalsinntekter oppstår når det overføres kraft fra områder med lav kraftpris til områder med høy kraftpris i Norge og på mellomlandsforbindelser til andre land.

Tillatt inntekt for regulert virksomhet

Tillatt inntekt for Statnett skal dekke kostnadene med systemansvaret og nettvirksomheten, samt gi en rimelig avkastning på investeringer. Forutsetningen er at nettet bygges, driftes og utnyttes effektivt. For å gi Statnett insentiver til å drive kostnadseffektivt, justeres inntektsrammen med en effektivitetsfaktor. Faktoren bestemmes ved at Statnetts kostnader sammenlignes med et historisk kostnadsnivå, hensyntatt utvikling i størrelsen på anleggsmassen. I tillegg justeres inntektsrammen for et generelt produktivitetskrav på 0,23 prosent i året. Gebyrer som fastsettes for avregningsansvarlig skal dekke årlige driftskostnader og

gi rimelig avkastning på investert kapital, forutsatt effektivitet.

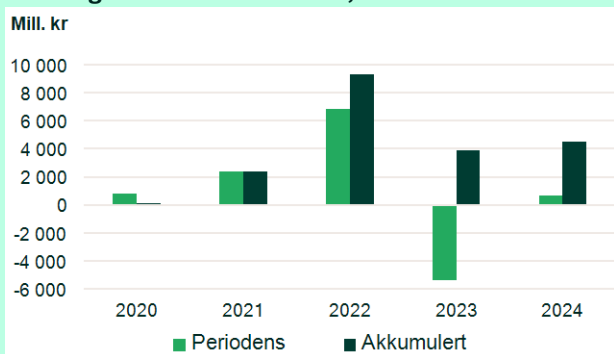
Mer- /mindreinntekt

I et enkeltår vil det normalt være avvik mellom inntekt fra regulert virksomhet og tillatt inntekt, som RME vedtar etter årets utløp. Avviket kalles mer- eller mindreinntekt, og skal i henhold til tariffregelverket utjevnes over tid ved justering av fremtidig nettleie. Mer-/mindreinntekt er midlertidige størrelser, som i henhold til regnskapsreglene ikke balanseføres. Dette gir forskjell mellom regnskapsmessig resultat og underliggende resultat.

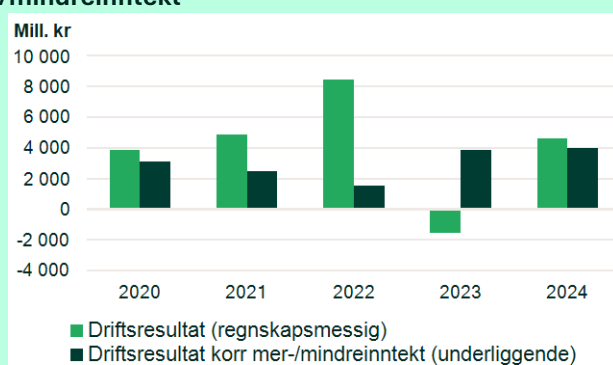
Stor variasjon i flaskehalsinntekter har de siste årene gitt betydelige mer-/mindreinntekter og svingninger i Statnetts regnskapsførte driftsinntekter og resultat. Underliggende inntekter og resultat, justert for mer-/mindreinntekt, er mer stabilt enn det som fremgår av regnskapet, selv om også underliggende størrelser kan variere ved store endringer i grunnlaget for tillatt inntekt.

Etter en periode med uvanlig høye flaskehalsinntekter i 2021-2023 er en stor del av disse tilbakeført til kundene, gjennom lave tariffer og midlertidige kompensasjonsordninger for høye tapskostnader i underliggende nett og tak på energileddet. Ved utgangen av 2024, har Statnett en merinntektssaldo på 4,3 mrd. kroner. Statnett forventer at merinntektssaldoen vil reduseres i løpet av 2025.

Utvikling mer-/mindreinntekt, konsern

Driftsresultat (EBIT) konsern, justert for mer-/mindreinntekt

Finansiell rapportering

2024

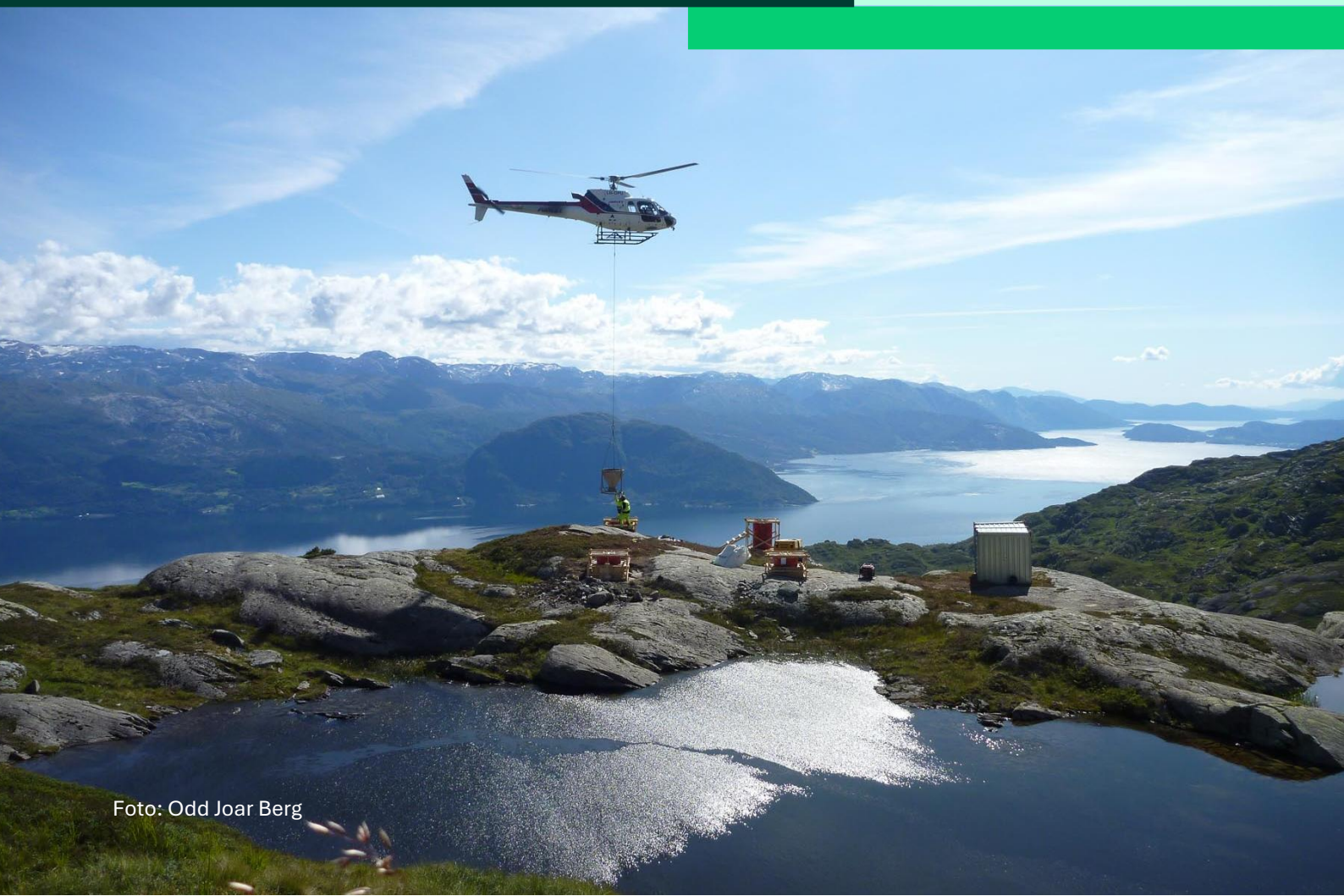

Foto: Odd Joar Berg

Totalresultat

Morselskap		(Beløp i mill. kr)	Note	Konsern	
2023	2024			2024	2023
		Driftsinntekter			
9 771	17 144	Driftsinntekter regulert virksomhet	4	18 305	10 994
604	518	Andre driftsinntekter	4	656	606
10 376	17 661	Sum driftsinntekter		18 961	11 600
		Driftskostnader			
3 390	4 482	Systemtjenester	5	4 482	3 390
2 203	1 474	Overføringstap	5	1 474	2 203
1 490	1 746	Lønns- og personalkostnader	6, 7, 23	1 806	1 547
2 995	3 184	Avskrivning, amortisering og nedskrivning	8, 9	3 503	3 291
2 581	2 894	Andre driftskostnader	27	3 076	2 716
12 659	13 780	Sum driftskostnader		14 341	13 147
-2 283	3 881	Driftsresultat		4 621	-1 547
668	935	Finansinntekter	10	482	217
2 139	2 926	Finanskostnader	10	2 915	2 032
-1 471	-1 991	Netto finansinntekter/-kostnader		-2 432	-1 815
-3 754	1 890	Resultat før skattekostnad		2 189	-3 362
-828	411	Skattekostnad	19	469	-745
-2 926	1 479	Årsresultat		1 720	-2 617
		Øvrige resultatelementer			
115	396	Endringer i kontantstrømsikringsreserve	15, 28	396	115
-25	-87	Skatteeffekt	19, 28	-87	-25
90	309	Øvrige resultatelementer som resirkuleres gjennom resultatet i senere perioder		309	90
-46	165	Endringer i estimatavvik på pensjoner	7, 28	165	-46
10	-36	Skatteeffekt	7, 19, 28	-36	10
-36	129	Øvrige resultatelementer som ikke resirkuleres gjennom resultatet i senere perioder		129	-36
54	438	Sum øvrige resultatelementer		438	54
-2 872	1 917	Totalresultat		2 158	-2 562

Balanse

Morselskap		(Beløp i mill. kr)	Note	Konsern	
31.12.2023	31.12.2024			31.12.2024	31.12.2023
		Eiendeler			
		Anleggsmidler			
1 363	2 121	Immaterielle eiendeler	8	2 618	1 937
63 949	65 304	Varige driftsmidler	8	72 279	71 119
6 286	8 423	Anlegg under utførelse	9	8 422	6 320
2 339	2 339	Investering i datterselskaper	20	-	-
189	189	Investeringer i felleskontrollert og tilknyttet selskap	20	196	173
117	432	Pensjonsmidler	7	433	118
4 360	5 667	Derivater	15	5 667	4 360
4 044	3 810	Finansielle anleggsmidler	14	188	138
82 648	88 286	Sum anleggsmidler		89 804	84 164
		Omløpsmidler			
22	49	Lager		49	22
1 776	2 379	Kunde- og andre kortsiktige fordringer	11	1 866	1 221
1 352	4 906	Markedsbaserte verdipapirer	12, 18	5 522	1 855
397	1 083	Derivater	15	1 083	397
2 550	7 143	Betalingsmidler	13, 18	7 210	2 644
6 096	15 560	Sum omløpsmidler		15 729	6 139
88 744	103 846	Sum eiendeler		105 533	90 303
		Egenkapital og gjeld			
		Egenkapital			
5 950	5 950	Innskuddskapital		5 950	5 950
572	881	Sikringsreserve	15	881	572
16 343	17 158	Opptjent annen egenkapital		18 651	17 596
22 865	23 989	Sum egenkapital		25 482	24 118
		Langsiktig gjeld			
4 844	5 379	Utsatt skatteforpliktelse	19	5 602	5 039
270	281	Pensjonsforpliktelser	7	282	270
875	947	Andre forpliktelser	24	966	895
863	784	Derivater	15	784	863
44 856	53 482	Langsiktig rentebærende gjeld	16, 18	53 471	44 843
51 708	60 874	Sum langsiktig gjeld		61 105	51 909
		Kortsiktig gjeld			
10 106	13 491	Kortsiktig rentebærende gjeld	16, 18	13 290	9 993
4 066	5 475	Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	17	5 549	4 211
-	18	Derivater	15	18	-
-	-0	Betalbar skatt	19	88	71
14 172	18 984	Sum kortsiktig gjeld		18 945	14 275
88 744	103 846	Sum egenkapital og gjeld		105 533	90 303

Oslo, 20. mars 2025, styret i Statnett SF

Nils Kristian Nakstad
Styrets leder

Hilde Singsaas
Styremedlem

Maria Sandsmark
Styremedlem

Egil Gjesteland
Styremedlem

Wenche Teigland
Styremedlem

Christian Reusch
Styremedlem

Ingeborg Ligaarden
Styremedlem

Børre Langgård
Styremedlem

Steinar Jøråndstad
Styremedlem

Elisabeth Vike Vardheim
Konsernsjef

Endringer i egenkapital

Morselskap

(Beløp i mill. kr)	Innskudds- kapital	Sikrings- reserve	Opptjent annen egenkapital	Sum egenkapital
01.01.2023	5 950	482	19 601	26 033
Årsresultat	-	-	-2 926	-2 926
Øvrige resultatelementer, note 28	-	90	-36	54
Vedtatt utbytte	-	-	-296	-296
31.12.2023	5 950	572	16 343	22 865
01.01.2024	5 950	572	16 343	22 865
Årsresultat	-	-	1 479	1 479
Øvrige resultatelementer, note 28	-	309	129	438
Vedtatt utbytte	-	-	-793	-793
31.12.2024	5 950	881	17 158	23 989

Konsern

(Beløp i mill. kr)	Innskudds- kapital	Sikrings- reserve	Opptjent annen egenkapital	Sum egenkapital
01.01.2023	5 950	482	20 546	26 978
Årsresultat	-	-	-2 617	-2 617
Øvrige resultatelementer, note 28	-	90	-36	54
Vedtatt utbytte	-	-	-296	-296
31.12.2023	5 950	572	17 596	24 118
01.01.2024	5 950	572	17 596	24 118
Årsresultat	-	-	1 720	1 720
Øvrige resultatelementer, note 28	-	309	129	438
Vedtatt utbytte	-	-	-793	-793
31.12.2024	5 950	881	18 651	25 482

Kontantstrøm

Morselskap			Konsern		
2023	2024	(Beløp i mill. kr)	Note	2024	2023
		Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter			
-3 754	1 890	Resultat før skattekostnad		2 189	-3 362
-18	-25	Tap/gevinst (-) ved salg av anleggsmidler	8	-25	-18
2 995	3 184	Avskrivning, amortisering og nedskrivning	8	3 503	3 291
-	-0	Netto betalte skatter	19	-12	-10
1 483	2 106	Resultatførte netto renteutgifter	10	2 317	1 696
409	487	Mottatte renter ¹	10	252	208
-1 730	-2 465	Betalte renter, eksklusiv byggelånsrenter ¹	10	-2 466	-1 743
142	-40	Endring i kundefordringer	11	-9	129
415	-105	Endring i leverandørgjeld	11, 17	-132	438
-1 541	731	Inn/utbetalinger andre tidsavgrensingsposter ¹	11, 17	762	-1 162
-1 600	5 765	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		6 379	-533
		Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter			
46	455	Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	8	455	46
-5 461	-7 494	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler, andre immaterielle eiendeler og anlegg under utførelse	8, 9	-7 506	-5 527
-249	-353	Utbetalte byggelånsrenter	9	-353	-249
11	-	Inn og utbetalinger ved kapitalendringer i datterselskap	20	-	-
826	285	Innbetalinger knyttet til kortsiktige lånefordringer	11	-	-
1 000	1 177	Innbetalinger ved salg av markedsbaserte verdipapirer	12	1 202	1 578
-69	-4 722	Utbetalinger ved kjøp av markedsbaserte verdipapirer	12	-4 822	-637
171	293	Mottatt utbytte og konsernbidrag	10, 20	22	14
-3 724	-10 360	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-11 003	-4 775
		Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
11 962	13 367	Innbetalinger ved opptak av ny rentebærende gjeld	16	13 367	11 962
-8 015	-5 556	Utbetalinger ved nedbetaling av rentebærende gjeld	16	-5 554	-8 013
1 973	2 099	Inn/utbetalinger sikkerhetsstillelser under CSA (Credit Support Annex)	16, 18	2 099	1 973
-296	-793	Utbetalinger av utbytte		-793	-296
5 623	9 117	Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		9 119	5 626
299	4 522	Netto kontantstrøm for året		4 495	318
2 432	2 550	Kontanter og kontantekvivalenter ved årets begynnelse	13	2 644	2 507
-182	71	Valutaeffekter på bankinnskudd o.l.		71	-181
2 550	7 143	Kontanter og kontantekvivalenter ved årets slutt	13	7 210	2 644

¹ Sammenligningstall er omarbeidet ift. tidligere rapportering. For ytterligere informasjon henvises det til note 2 Endringer i regnskapsprinsipper og nye regnskapsstandarder.

Note 1 Overordnet informasjon og grunnlag for utarbeidelse av regnskapet

Statnett SF (morselskapet) er et norsk statsforetak som ble stiftet 20. desember 1991. Staten ved Energidepartementet er eeneier. Foretaket har utstedt obligasjonslån som er notert på Oslo Børs, London Stock Exchange og Euronext Dublin per 31.12.2024. Hovedkontorets adresse er Nydalen allé 33, 0484 Oslo, Norge.

Regnskapet er godkjent av styret 20. mars 2025.

Konsernregnskapet presenteres i norske kroner, som også er morselskapets funksjonelle valuta. Alle beløp er avrundet til nærmeste hele million kr.

Rammeverk for utarbeidelse av regnskapet

Konsernregnskapet og selskapsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med gjeldende IFRS® Accounting Standards, som er godkjent av EU og inngår i norsk regnskapslov.

Regnskapene er utarbeidet basert på historisk kost-prinsippet, med unntak av:

- Derivater, finansielle eiendeler og forpliktelser som vurderes til virkelig verdi over resultatet, amortisert kost eller virkelig verdi over øvrige resultatelementer.
- Balanseført verdi på eiendeler og gjeld som er sikret, justeres for å registrere endringer i virkelig verdi som følge av sikringen.

Regnskapsprinsippene er omtalt i de enkelte notene i konsernregnskapet.

Det er vurdert at følgende noter inneholder vesentlige opplysninger om regnskapsprinsipper:

- Note 3 Estimer, skjønnsmessige vurderinger og klimarisiko
- Note 4 Driftsinntekter
- Note 5 Systemtjenester og overføringstap
- Note 7 Pensjoner
- Note 8 Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler
- Note 9 Anlegg under utførelse
- Note 12 Markedsbaserte verdipapirer
- Note 15 Derivater og sikringsbokføring
- Note 16 Rentebærende gjeld
- Note 19 Skatter
- Note 21 Felleskontrollert driftsordning
- Note 24 Andre forpliktelser
- Note 26 Betingede eiendeler og forpliktelser

Måling av virkelig verdi

Konsernet bruker følgende målehierarki for å måle og presentere virkelig verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser:

- Nivå 1: Virkelig verdi måles ved bruk av noterte priser fra aktive markeder for identiske finansielle eiendeler og forpliktelser. Det foretas ingen justering av disse prisene.
- Nivå 2: Virkelig verdi måles ved bruk av annen observerbar input enn den som benyttes på nivå 1, enten direkte (priser) eller indirekte (utledet fra priser).
- Nivå 3: Virkelig verdi måles ved bruk av input som ikke baseres på observerbare markedsdata.

Informasjon om målehierarki for finansielle eiendeler og forpliktelser er gitt i de aktuelle notene. (Note 12, 14 og 15).

Segmentrapportering

Statnett har vurdert rapporteringssegmenter basert på hvilken risiko og avkastning som påvirker virksomheten. Det er konsernets vurdering at man har kun ett driftssegment. Dette samsvarer med internrapportering til konsernets øverste beslutningstager, som er vurdert å være konsernsjef. I hovedsak får Statnett sine inntekter fra regulert virksomhet som består av nettleie fra kunder i transmisjonsnett, gebyrinntekter for avregningsansvaret og flaskehalsinntekter.

Segmentrapporteringen er basert på konsernets underliggende resultat før skatt, ved at ordinært resultat er justert for endring i mer- /mindre inntekt slik som det fremkommer av note 4. Virksomheten følges opp som ett geografisk segment. Datterselskaper kvalifiserer heller ikke som særskilte rapporteringspliktige driftssegmenter etter kriterier i IFRS. Selskapet og konsernet rapporteres derfor som ett driftssegment.

Note 2 Endringer i regnskapsprinsipper og nye regnskapsstandarder

Regnskapsprinsipper, nye og endrede relevante standarder

Det er ikke foretatt endringer i regnskapsprinsipper og det foreligger ingen nye eller endrede regnskapsstandarder som har hatt innvirkning på konsernregnskapet for 2024.

Andre endringer

IASB har også vedtatt enkelte mindre endringer og presiseringer i andre standarder med virkning fra 01.01.2024 og fremover. Det er ikke identifisert noen effekter av betydning for konsernet knyttet til disse.

Følgende omtale omhandler nye standarder eller endringer som er, eller kan bli, relevante for Statnett.

IFRS 18 Presentation and Disclosure in Financial Statements

IASB har i 2024 publisert en ny standard som vil erstatte dagens IAS 1 Presentasjon av finansregnskap.

Den nye standarden vil ha ikrafttredelse for regnskapsåret 2027, men vil også omfatte sammenligningstall. Formålet med standarden er å skape en mer standardisert rapportering. Statnett forventer at den nye standarden vil ha vesentlig innvirkning på klassifisering og presentasjon i resultatoppstillingen samt tilhørende noteinformasjon.

Standarden er ikke vedtatt for bruk i EU, men forventes å vedtas i 2025.

IFRS 19 Subsidiaries without Public Accountability: Disclosures

Ny standard publisert i 2024 som omhandler notekrav for selskap som ikke er av allmenn interesse, og som er datterselskap i et IFRS-rapporterende konsern. Slike selskap kan velge å benytte IFRS 19 for notekrav i rapporteringen etter IFRS istedenfor notekrav som følger av øvrige IFRS-standarder. Hensikten med standarden er å gjøre forenklinger for foretak som rapporterer etter annen standard enn IFRS og som da må vedlikeholde noteinformasjon både for egen rapportering og for konsolideringsformål i IFRS.

Standarden er publisert med ikrafttredelse 1.1.2027, men er enda ikke vedtatt for bruk i EU.

Det er ikke forventet at datterselskap av Statnett vil ta i bruk den nye standarden.

IAS 12 – Inntektsskatt

Det er inntatt midlertidig unntak fra å innregne utsatt skatt knyttet til regelverket om global minimumsbeskatning (Pilar 2) med virkning fra 1.1.2023, som følge av klarhet i implikasjonene på regnskapsrapporteringen av det nye regelverket.

Statnett er vurdert å falle inn under unntaket for offentlig enhet, i henhold til regelverket om global minimumsbeskatning (Pilar 2) og vil derfor ikke vil være omfattet av Lov om suppleringskatt.

Regulatoriske eiendeler og forpliktelser

IASB har siden 2021 jobbet med å utarbeide en ny IFRS-standard om regulatoriske eiendeler og regulatoriske forpliktelser. Standarden forventes ferdigstilt og publisert i løpet av 2025 med ikrafttredelse tidligst fra regnskapsperioder som starter i 2028. Den nye standarden vil påvirke selskap underlagt finansiell regulering. Det forventes at standarden vil ha betydelig effekt på Statnetts finansielle rapportering, herunder ved måling og innregning av regulatoriske eiendeler og forpliktelser. Dette er fremtidige rettigheter til vederlag eller fremtidige forpliktelser til tilbakebetalinger som følger av inntektsreguleringen, og som er basert på regnskapsmessige transaksjoner i rapporteringsåret. I dag rapporterer Statnett et «underliggende resultat» som er resultat etter IFRS justert for endring i mer/mindre-inntekter for perioden. Det forventes at den nye standarden i stor grad eliminerer forskjellene mellom regnskapsmessig og underliggende resultat da det er vurdert at mer- og mindreinntekter vil innregnes som regulatoriske forpliktelser og eiendeler i den perioden de oppstår. Det er antatt at dette vil føre til en bedre sammenstilling av regulerte inntekter og kostnader knyttet til regulerte aktiviteter i rapporteringen.

Andre forhold

EPAD-pilot (Electricity Price Area Differentials)

På oppdrag fra Energidepartementet har Statnett startet en pilotordning hvor vi er motpart for et begrenset volum av EPAD-kontrakter. Hensikten er å styrke likviditeten i terminmarkedet. En EPAD innebærer en kontraktuell rettighet eller plikt til å motta eller betale en avtalt prisdifferanse mellom områdepris og systempris i en gitt periode. En markedsaktør kan derfor benytte kontrakten til å sikre en fast prisdifferanse mellom områdepris og systempris. Statnett har i desember 2024 avholdt første auksjon for EPAD-kontrakter for enkelte budområder i Norge. Piloten innebærer at Statnett tar motpartsposisjoner i slike kontrakter gitt visse prisvilkår og opp til et begrenset volum (MW) per budområde. Kontraktene har finansielt oppgjør, og presenteres i balanseoppstillingen som derivater.

Resultateffekter som følger av kontraktene vil klassifiseres som flaskehalsinntekter i resultatregnskapet.

Endret klassifisering i kontantstrømoppstillingen

Statnett har gjennomført en oppdatert vurdering av presentasjon av aktiviteter knyttet til forvaltning av rentefondsporteføljen i Statnett i kontantstrømoppstillingen. Vurderingen har ført til endret klassifisering av slike aktiviteter, fra operasjonelle aktiviteter til investeringsaktiviteter. Bakgrunnen for konklusjonen er en ny vurdering av hvorvidt disse aktivitetene anses som tett knyttet til Statnetts operasjonelle aktiviteter. Sammenligningstall er også omklassifisert i kontantstrømoppstillingen.

Note 3 Estimater, skjønnsmessige vurderinger og klimarisiko

Utarbeidelse av finansregnskap i overensstemmelse med IFRS krever at ledelsen utarbeider vurderinger og estimater og tar forutsetninger som påvirker anvendelsen av regnskapsprinsipper. Dette påvirker regnskapsførte beløp for eiendeler og gjeld på balansedagen, og rapporterte inntekter og kostnader i perioden.

I denne noten gis en oversikt over områdene der det foreligger en høyere grad av estimatusikkerhet og skjønn knyttet til bokførte verdier. Det er ikke identifisert noen estimater som er vurdert til å gi risiko for vesentlige endringer i balanseførte verdier av eiendeler og gjeld i neste regnskapsår. Se nærmere beskrivelse nedenfor.

Vesentlig prinsipp

Enkelte beløp som påvirker konsernets regnskap må estimeres. Det krever at ledelsen må ta forutsetninger med hensyn til verdier eller usikre forhold på tidspunktet for utarbeidelse av regnskapet. Sentrale regnskapsestimater er estimater som er viktig for presentasjonen av konsernets økonomiske stilling og resultater, og som krever ledelsens subjektive vurderinger, ofte relatert til forhold beheftet med måleusikkerhet. Ledelsen vurderer slike estimater løpende ut fra historiske resultater og erfaringer, konsultasjoner med eksperter, trender, prognoser og andre metoder som ledelsen anser som rimelige i de enkelte tilfeller. Endringer i regnskapsmessige estimat skal behandles fremadrettet med effekt for fremtidige perioder.

Hovedkilder til estimatusikkerhet

Utnyttbar levetid for varige driftsmidler

Statnett eier og har ansvar for å utvikle og drifte transmisjonsnett på en samfunnsøkonomisk rasjonell måte. Dette omfatter transformatorstasjoner, høyspentlinjer, sjø- og landkabler. Den utnyttbare levetiden på komponentene som sammen utgjør transmisjonsnett, avhenger av flere forhold som teknologisk utvikling, regulatoriske krav og miljø- og klimarisiko. Som følge av dette foreligger det en betydelig risiko for at den utnyttbare levetiden for de ulike anleggene kan endres, med vesentlige effekter på fremtidige avskrivninger. Utnyttbar økonomiske levetider er basert på den tekniske levetiden av eiendelsgrupper som legges til grunn i kalkyler ved investeringsbeslutning. Disse fastsettes i samråd med teknisk personell og vurderes løpende opp mot utrangeringer av anlegg og ved analyse av ferdig avskrevne driftsmidler som fortsatt er i drift. Statnett gjennomfører årlig vurdering av den utnyttbare økonomiske levetiden som er lagt til grunn for de ulike klassene av driftsmidler. Fjorårets årlige vurdering av levetider medførte endret estimat for utnyttbar levetid, hvor den største endringen var ny levetid for luftlinjer fra 55 til 65 år. Endringene er gjennomført med virkning fra 1. januar 2024 og har medført reduserte avskrivninger på ca 132 mill. kroner totalt for året. Av dette utgjorde endret levetid luftlinjer 100 mill. kroner. Årets årlige vurdering av levetider har kun medført mindre endringer i utnyttbar levetid. Det er derfor ikke vurdert å foreligge risiko for vesentlige endringer i avskrivninger i kommende regnskapsår.

Klimarisiko

Kraftnettet skal bidra til Europas og Norges mål om å bli utslippsfrie innen 2050. Overgangen til et lavutslippssamfunn gir Statnett mulighet til å bidra til en bærekraftig fremtid gjennom å utvikle og oppgradere strømmettet for transport av fornybar energi, men med reduserte klimautslipp og begrenset bruk av naturområder. Økende grad av ekstremvær og overgang til lavutslippssamfunn skaper samtidig økt risiko og usikkerhet i den operasjonelle virksomheten og for de

finansielle resultatene. Statnett har kritisk infrastruktur over hele landet med lang økonomisk levetid. Dette gjør at klima- og naturrisiko er svært sentrale temaer. Klimarisiko består av både fysisk risiko og overgangsrisiko.

Fysisk risiko innebærer risiko for at klimaendringene fører til at Statnetts overføringskapasitet begrenses eller settes ut av spill gjennom ekstremvær eller klimaendringer, samt at det er risiko for reduserte utnyttbare levetider eller nedskrivningsbehov. Planlegging og scenarioanalyser er viktige verktøy for å forebygge skader fra mer ekstremvær. Det tas høyde for scenarier med ekstreme værsituasjoner ved utforming av nye anlegg. Teknisk miljø bidrar i vurderingen av hvilke konsekvenser økt grad av ekstremvær og klimaendringer vil ha for teknisk levetid for ulike anleggsdeler, som inngår i den årlige vurderingen av økonomisk utnyttbar levetid som det er referert til i forrige avsnitt. Klimaendringer og økt ekstremvær har vært sentral ved årlig vurdering av utnyttbar økonomisk levetid. Det er ikke vurdert at klimaendringer medfører risiko for vesentlige endringer i avskrivningstider eller nedskrivningsbehov i kommende regnskapsperiode.

Overgangsrisiko innebærer en risiko for at Statnetts anlegg underlegges begrensninger, økte kostnader eller redusert utnyttbar levetid som følge av endringer i teknologi, markedsforhold, nye lovmessige krav, kutt av egne utslipp eller andre faktorer. Vi har satt et internt mål om at Statnetts anlegg skal være SF₆-frie innen 2050 og det jobbes med å ta i bruk alternativ gass og installere sensorteknologi for å motvirke lekkasje. Statnetts mål tar høyde for EUs nye forordning for fluorholdige klimagasser (inkludert SF₆), som ble publisert i 2024 med trinnvis utfasing av SF₆. Regnskapsmessig har en sentral vurdering vært hvilke konsekvenser dette kan ha for de eksisterende anlegg. Vår vurdering av de ulike anleggsdeler hvor SF₆-gass benyttes tilsier at det ikke er risiko for vesentlige effekter knyttet til reduserte avskrivningstider, nedskrivningsbehov eller avsetninger i kommende regnskapsperiode.

Skattemessig behandling av vedlikeholdskostnader

Statnett mottok 21. januar 2025 utkast til kontorvedtak om endring av skattefastsettelsen for 2018 vedrørende fradrag for vedlikeholdskostnader knyttet til utskifting av anleggsdeler i transmisjonsnettet. Saken er ikke endelig konkludert. En endring vil ikke ha innvirkning på konsernets skattekostnad, men vil kunne medføre en forskyvning i grunnlaget for utsatt skattefordel fra fremførbart underskudd til skattereduserende midlertidige forskjeller. Se nærmere beskrivelse i note 19 Skatter.

Note 4 Driftsinntekter

Statnett har konsesjon som netteier i Norge og henter sine inntekter i hovedsak fra virksomhet som er regulert av Reguleringsmyndigheten for energi (RME). Driftsinntekter knyttet til konsesjon som netteier presenteres som "Driftsinntekter regulert virksomhet".

Statnett har også konsesjon for balanseavregningen i Norge, gitt av RME. Som avregningsansvarlig er Statnett gitt et nasjonalt ansvar for å koordinere måling og avregning av all kraftomsetning og sørge for at all innmating og alt uttak av elektrisk energi blir korrekt avregnet, slik at det oppnås økonomisk balanse i kraftmarkedet. Driftsinntekter knyttet til konsesjon som avregningsansvarlig presenteres som "Driftsinntekter regulert virksomhet".

Driftsinntekter fra regulert nettvirksomhet knytter seg til Statnett og NordLink Norge AS. Driftsinntekter fra avregningsvirksomheten er knyttet til gebyrinntekter i Elhub AS og Statnett.

Andre driftsinntekter er inntekter utenfor den regulerte nettvirksomheten. Andre driftsinntekter er inntekter fra blant annet konsulentoppdrag for eksterne, bygging for distribusjonsnettseiere (kundeprosjekter) og leieinntekter.

Flaskehalsinntekter omfordes gjennom midlertidig forskrift om bruk av flaskehalsinntekter. I tråd med denne forskriften utbetaler Statnett flaskehalsinntekter som kompensasjon for økte overføringskostnader direkte til netteiere i regionalnettet. I 2024 har Statnett utbetalt 781 mill. kroner i slike overføringer.

Vesentlige prinsipper

Driftsinntekter regulert nettvirksomhet

Statnetts driftsinntekter kommer hovedsakelig fra regulert virksomhet.

- a) Tariffinntekter faste ledd regnskapsføres jevnt gjennom året basert på fastsatt tariff for det aktuelle år.
- b) Tariffinntekter energiledd regnskapsføres i takt med kundens målte innmating og uttak fra nettet.
- c) Andre nettinntekter regnskapsføres i hovedsak i takt med kundens målte bruk av nettet.
- d) Flaskehalsinntekter regnskapsføres i takt med målt innmating og uttak fra nettet mellom prisområder og på hver side av mellomlandsforbindelser.
- e) Inntekter til øvrige eiere i fellesnettene regnskapsføres jevnt gjennom året basert på estimer på de øvrige eiernes tillatte inntekt.
- f) Ekstraordinær tilbakebetaling til netteiere regnskapsføres i samme periode som vedtaket fra RME gjelder for.

Tillatt inntekt

Tillatt inntekt beregnes basert på forskrift fastsatt av RME og tilhørende retningslinjer. Statnetts faktiske driftsinntekter fra den regulerte virksomheten kommer fra tariffinntekter i transmisjons- og distribusjonsnettet, samt flaskehalsinntekter.

På grunn av differansen mellom årets faktiske inntekter og endelig tillatt inntekt, som RME fastsetter etter årets utløp, vil det årlig oppstå avvik mellom Statnetts faktiske driftsinntekter fra den regulerte virksomheten og Statnetts tillatte inntekt. Avviket kalles mer- eller mindreinntekt.

Mer-/mindreinntekt nettvirksomhet

Merinntekt oppstår når faktiske driftsinntekter er høyere enn tillatt inntekt i det enkelte år. Mindreinntekt innebærer at foretakets faktiske driftsinntekter er lavere enn tillatt inntekt. Merinntekt, tillagt renter, tilbakeføres kundene i form av reduksjon i fremtidige tariffer, mens mindreinntekt, tillagt renter, kan hentes inn fra kundene i form av økning i fremtidige tariffer. Dette reguleres i forskrift 1999-03-11-302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften). Forpliktelsen til å redusere fremtidige tariffer samt muligheten til å kreve inn økte tariffer oppfyller ikke kravene i IFRS til balanseføring, og representerer derfor en betinget forpliktelse eller fordring. Årlig endring i disse postene vil derfor heller ikke inngå i resultatregnskapet etter IFRS, men rapporteres som en del av underliggende resultat.

I de tilfeller hvor Statnett primært opptrer som avregningsfunksjon knyttet til fellesnett og krafthandel, rapporteres inntekter netto.

Driftsinntekter regulert virksomhet avregningsansvarlig

Avregningsansvarlig har ansvar for balanseavregning i det norske kraftsystemet, drift og utvikling av datahuben Elhub, og utstedelse av elsertifikater og opprinnelsesgarantier. Elhub AS, et 100 prosent eid datterselskap, drifter datahuben og har systemstøtte for Ediel (tjeneste som skal sikre innføring, drift og videreutvikling av elektronisk datautveksling for eksterne kommunikasjoner mellom netteiere, leverandører og avregningsansvarlig). Driftsinntekter knyttet til avregningsansvar regnskapsføres i det vesentlige i takt med faktisk målt innmating og uttak fra nettet.

Mer-/mindreinntekt avregningsansvarlig

I enkelte år kan det oppstå avvik mellom faktiske gebyrinntekter i disse virksomhetsområdene, og det som regulator tillater at gebyrene skal dekke. Dette påvirker nivået på fremtidige gebyrer, og omtales som mer-/mindreinntekt avregningsansvarlig. Mer-/mindreinntekt avregningsansvarlig inngår ikke i regnskapsresultatet, men inngår i beregning av underliggende resultat, på lik linje med mer-/mindreinntekter i nettvirksomhet.

RME har vedtatt en ny reguleringsmodell for Elhub i perioden 2023–2025. Gebyrmodellen er i hovedsak videreført som tidligere, noe som innebærer en "cap&floor" modell for regulering av inntektene. Dette gir insentiver til en kostnadseffektiv drift og videreutvikling av Elhub, hvor Elhub kan øke avkastningen ved å redusere kostnadene i løpet av en gebyrperiode. Gebyrsatser for inneværende periode er regulert for å legge til rette for innhenting av utgående mindreinntektssaldo etter forrige gebyrperiode.

Tillatt inntekt – monopolvirksomhet

Statnett eier overføringsanlegg og er det systemansvarlige nettselskapet. Denne virksomheten er monopolregulert. Det innebærer at RME årlig setter en øvre grense for Statnetts inntekt, såkalt tillatt inntekt. Grunnlaget for Statnetts tillatte inntekter er inntektsrammen. Inntektsramme baseres på kostnader tilhørende virksomheten, inkludert kapitalkostnader, fra to år tilbake i tid. Videre er overføringstap og årets systemdriftskostnader inkludert. Overføringstap i inntektsrammen fastsettes ved at faktisk målt tap i MWh fra to år tilbake i tid verdsettes til en regulert referansepris basert på elspotpris i inntektsrammeåret. For å insentivere kostnadseffektiv drift, vil inntektsrammen til Statnett justeres med en effektivitetsfaktor knyttet til drift og utvikling av nettvirksomhet. Denne faktoren bestemmes ved at Statnetts kostnader sammenlignes med et historisk kostnadsnivå, hensyntatt utvikling i størrelsen på anleggsmassen. I tillegg justeres inntektsrammen for et generelt produktivitetskrav på 0,23 prosent i året. Utover inntektsrammen består Statnetts tillatte inntekt av følgende tillegg: Årets eiendomsskatt, transittkostnad og tillegg for investeringer. Tillegg for investeringer sørger for at kapitalkostnader reflekteres i tillatt inntekt fra det året investeringer er klar til bruk. Statnetts tillatte inntekt justeres også for samfunnets avbruddskostnader gjennom KILE (kvalitetsjusterte inntektsrammer ved ikke-levert energi).

Tariffinntekter

Statnett er operatør av transmisjonsnettet og regionale fellesnett. Som operatør er Statnett ansvarlig for å fastsette årlige tariffer i det enkelte fellesnett.

Statnett har som operatør for transmisjonsnettet og enkeltkomponenter ansvar for å fakturere brukerne for de tjenestene de mottar. Faktureringen skjer på grunnlag av en tariffmodell som er utarbeidet i henhold til retningslinjer gitt av RME. Prissystemet består av faste ledd og variable ledd, eller såkalte energiledd. Faste ledd faktureres jevnt over året, mens energileddet faktureres i takt med kundens målte innmating og uttak fra nettet.

Flaskehalsinntekter

Flaskehalsinntekter oppstår som følge av prisforskjeller mellom prisområdene Norge og mellom Norge og utenlandske handelspartnere, både når det importeres og eksporteres kraft. Prisforskjeller oppstår når markedet ønsker å overføre mer kraft mellom landene enn det er kapasitet til. Flaskehalsinntektene fremkommer ved å multiplisere prisforskjellen med overført kraftvolum time for time. Eierne av en mellomlandsforbindelse deler flaskehalsinntektene, vanligvis 50/50. I Norge er det Statnett SF som eier alle mellomforbindelser, og som derfor mottar disse inntektene.

Flaskehalsinntekter innad i Norge oppstår når markedet ønsker å overføre mer kraft mellom innenlandske prisområder enn det er kapasitet til og tilfaller Statnett i sin helhet. Statnett har ved utgangen av året beholdninger av finansielle derivatkontrakter som er tett knyttet til prisforskjeller mellom enkelte innenlandske prisområder (EPAD-kontrakter). Realiserte og urealiserte effekter knyttet til disse derivatkontraktene klassifiseres som flaskehalsinntekter. Se også note 15 Derivater for ytterligere omtale av Statnetts finansielle derivatkontrakter.

Utbetaling av flaskehalsinntekter til netteiere

I tråd med midlertidig forskrift om bruk av flaskehalsinntekter kompenserer Statnett underliggende netteiere for økte overføringstap utover et fastsatt normalnivå gjennom direkte overføringer. Overføringene beregnes og vedtas av RME. Statnett periodiserer kompensasjonsutbetalingen til den aktuelle opptjeningsperioden, og presenterer driftsinntekter fra regulert virksomhet netto etter overføringer.

Generelle prinsipper

Andre driftsinntekter

Inntekter knyttet til kundeprosjekter innregnes etter hvert som kunden overtar kontroll over det Statnett leverer.

Ved konsulentoppdrag for eksterne anses kunden å overta kontroll løpende etter hvert som tjenesten ytes. Når Statnett bygger anlegg for distribusjonsnetteiere, kan overføring av kontroll enten skje løpende under byggingen, eller når anlegget er ferdigstilt, avhengig av de konkrete kontraktsvilkårene. Fakturerte og opptjente kundeprosjektinntekter inngår i Kunde- og andre kortsiktige fordringer. For kundeprosjekter som forventes å gi tap, er hele det forventede tapet kostnadsført.

Driftsinntekter

(Beløp i mill. kr)

Morselskap			Konsern	
2023	2024	Driftsinntekter regulert nettvirksomhet	2024	2023
2 105	6 396	Tariffinntekt faste ledd	6 396	2 105
517	692	Andre nettinntekter	692	517
488	304	Tariffinntekt energiledd	304	488
9 943	11 062	Flaskehalsinntekter	11 062	9 943
-2 568	-781	Utbetalte flaskehalsinntekter til netteiere	-781	-2 568
-892	-796	Inntekter til øvrige eiere i fellesnettene	12	-21
9 594	16 877	Sum driftsinntekter regulert nettvirksomhet	17 685	10 465
595	886	Gebyrinntekter avregningsansvarlig	1 239	946
-417	-620	Gebyrinntekter dekket av balanseavregningen	-620	-417
177	266	Sum gebyrinntekter	620	529
9 771	17 144	Sum driftsinntekter regulert virksomhet	18 305	10 994
604	518	Andre driftsinntekter	656	606
10 376	17 661	Totale driftsinntekter	18 961	11 600

Tillatt inntekt regulert virksomhet

(Beløp i mill. kr)

Morselskap			Konsern	
2023	2024	Tillatt inntekt regulert nettvirksomhet	2024	2023
13 711	15 186	Inntektsramme	15 958	14 609
1 693	1 527	Tillegg til inntektsramme	1 575	1 670
15 404	16 713	Sum tillatt inntekt regulert nettvirksomhet	17 533	16 279
		Tillatt inntekt avregningsansvarlig		
86	96	Tillatt gebyrinntekter avregningsansvarlig	405	396
15 490	16 809	Total tillatt inntekt nettvirksomhet og avregningsansvarlig	17 938	16 675

Mer-/mindreinntekt – årets endringer og samlet saldo

(Beløp i mill. kr)

Morselskap			Konsern	
2023	2024	Regulert nettvirksomhet	2024	2023
5 810	-164	Årets ikke regnskapsførte mer-/mindreinntekt (-/+)	-152	5 814
-306	-212	Årets ikke regnskapsførte avsetning renter mer-/mindre inntekt (-/+)	-212	-306
-	-49	Årets ikke regnskapsførte justeringer tidligere perioders mer/mindreinntekt (-/+)	-49	-
5 504	-425	Årets endring i saldo for mer-/mindreinntekt (-/+)	-413	5 508
-9 624	-4 120	Saldo mer-/mindreinntekt (-/+), inkl. renter 01.01.	-4 121	-9 629
5 504	-425	Endret saldo for mer-/mindreinntekt (-/+), inkl. renter	-413	5 508
-4 120	-4 545	Saldo mer-/mindreinntekt (-/+) inklusiv renter 31.12.	-4 534	-4 121

Morselskap			Konsern	
2023	2024	Avregningsansvarlig	2024	2023
-92	-171	Årets ikke regnskapsførte mer-/mindreinntekt (-/+)	-214	-133
1	-5	Årets ikke regnskapsførte avsetning renter mer-/mindre inntekt (-/+)	6	12
-	-	Årets ikke regnskapsførte justeringer tidligere mer/mindreinntekt	-23	-
-91	-176	Årets endring i saldo for mer-/mindreinntekt (-/+)	-231	-121
70	-20	Saldo mer-/mindreinntekt (-/+), inkl. renter 01.01.	230	351
-91	-176	Endret saldo for mer-/mindreinntekt (-/+), inkl. renter	-231	-121
-20	-197	Saldo mer-/mindreinntekt (-/+) inklusiv renter 31.12.	-1	230

Morselskap			Konsern	
2023	2024	Saldo nett -og avregningsansvarlig	2024	2023
-9 554	-4 140	Saldo mer-/mindreinntekt nett og avregningsansvarlig (-/+) 01.01.	-3 891	-9 278
5 810	-164	Bevegelse mer-/mindre inntekt nett, ekskl. renter	-152	5 814
-92	-171	Bevegelse mer-/mindre inntekt avregningsansvarlig (-/+), ekskl. renter	-214	-133
-305	-217	Bevegelse mer-/mindre inntekt nett og avregningsansvarlig (-/+), renter	-207	-294
-	-49	Bevegelse mer-/mindre inntekt nett og avregningsansvarlig (-/+), tidligere perioders justeringer	-72	-
-4 140	-4 741	Saldo mer-/mindreinntekt nett og avregningsansvarlig (-/+) 31.12	-4 535	-3 891

Underliggende resultat og avkastning på investert nettkapital

(Beløp i mill. kr)

Underliggende resultat

Morselskap			Konsern	
2023	2024		2024	2023
-2 417	3 802	Driftsresultat innenfor nettvirksomheten	4 392	-1 761
133	79	Driftsresultat utenfor nettvirksomheten	229	214
-2 283	3 881	Sum driftsresultat	4 621	-1 547
5 504	-425	Årets ikke regnskapsførte mer-/mindreinntekt inkl. renter, nettvirksomheten (-/+)	-413	5 508
3 221	3 456	Underliggende driftsresultat nettvirksomheten	4 208	3 961
-91	-176	Årets ikke regnskapsførte mer-/mindreinntekt inkl. renter, avregningsvirksomheten (-/+)	-231	-121
3 130	3 280	Underliggende driftsresultat	3 977	3 840
-1 471	-1 991	Netto finansinntekter/-kostnader	-2 432	-1 815
1 659	1 289	Underliggende resultat før skatt	1 545	2 025
-363	-279	Skattekostnad, inkl. skatteeffekt av mer-/mindreinntekt inkl. renter	-327	-440
1 296	1 010	Underliggende resultat	1 218	1 585

Underliggende driftsresultat av nettvirksomhet er driftsresultatet korrigert for årets ikke regnskapsførte mer/mindreinntekt for nettvirksomheten.

Grunnlag for avkastning på investert nettkapital

Avkastningsgrunnlag er definert som gjennomsnittet av inngående og utgående saldo for investert nettkapital, tillagt en prosent for netto arbeidskapital. Investert nettkapital er gitt ved førstegangs historisk anskaffelseskostnad. Andel av felles driftsmidler er inkludert.

Morselskap			Konsern	
2023	2024		2024	2023
63 183	66 313		73 466	70 451

Avkastning på investert nettkapital

Avkastning er definert som driftsresultat av nettvirksomheten sett i forhold til avkastningsgrunnlaget. Underliggende driftsresultat er driftsresultat korrigert for årets ikke regnskapsført mer-/mindreinntekt for nettvirksomheten.

Morselskap			Konsern	
2023	2024	(Avkastning i prosent)	2024	2023
4,9 %	5,1 %		5,4 %	5,6 %

Note 5 Systemtjenester og overføringstap

Systemtjenester er kostnader knyttet til Statnetts ansvar for å opprettholde momentan balanse i kraftnettet og for å sikre tilfredsstillende leveringskvalitet, definert i forskrift om systemansvar (fos). Frekvensen i strømmettet skal være 50 Hz, og det er Statnett som systemansvarlig operatør sin oppgave å sørge for at frekvensen holdes stabil. Kravet om reservekapasitet for reguleringsformål skilles i primær-, sekundær- og tertiærreserver. Statnett kjøper reserver i avtalte kapasitetsmarkeder for elspot og regulerkraftmarkeder. Prisene påvirkes av tilgjengelig kraft, reguleringsmuligheter samt priser i reguleringsmarkedene.

Endringen i kostnader for systemtjenester i 2024 skyldes hovedsakelig økte kostnader til tertiærreserver. I 2024 gikk vi over til daglig handel med økt volumkrav i markedet for tertiærreserver. Høye volum og svært høye priser i enkelttimer har bidratt til å øke reservekostnadene i 2024.

Statnett kjøper overføringstap (volum) til spotpris (markedspris) via kraftbørsene, for den timen overføringstapet gjelder. Ved all omformering eller overføring av energi vil en del av energien gå tapt i prosessen. Tapets størrelse vil blant annet variere avhengig av temperatur, belastning i nettet og strømpris.

Overføringstapet er redusert sammenlignet med fjoråret som følge av lavere gjennomsnittlige kraftpriser.

Vesentlige regnskapsprinsipper

Kostnader til systemtjenester og overføringstap regnskapsføres løpende ved anskaffelse.

Systemtjenester kan deles inn i følgende kategorier:

Primærreserver

Primærreguleringen er automatisk og trer i kraft momentant ved frekvensendringer i strømmettet. Dette skjer ved hjelp av en på forhånd avtalt reservekapasitet. Kravet om reservekapasitet for reguleringsformål legger begrensninger på produsentene ved at de ikke kan produsere og selge full kapasitet på alle sine generatorer. Primærreserve er kostnader Statnett har ved at foretaket kjøper reservekapasitet hos produsentene. Omfang av primærreserve er bestemt av avtaler på nordisk nivå, og reservene blir anskaffet gjennom markedsløsninger.

Sekundærreserver

Automatiske sekundærreserver aktiveres for å frigi den aktiverte primærreserven slik at den igjen blir i stand til hurtig å håndtere eventuelle nye feil og ubalanser. Automatiske sekundærreserver fungerer ved at et signal sendes fra TSO til en aktør/kraftverk, som da endrer produksjonen i anlegget. Sekundærreserven omtales også som Automatic Frequency Restoration Reserve (aFRR), og i Norden anvendes den hovedsakelig for å håndtere frekvensavvik. Omfang av sekundærreserver er bestemt av avtaler på nordisk nivå, og reservene blir anskaffet gjennom en markedsløsning.

Tertiærreserver

Frø til 12. februar 2024 kjøpte Statnett inn reserver for å sikre nok reguleringsressurser i et ukemarked. Etter dette gikk Statnett over til daglig innkjøp av tertiærreguleringsreserver. I tillegg til å sikre bud gjennom daglig innkjøp, handles det også i et sesongmarked for vinterhalvåret. I 2025 skal kjøp i sesongmarked byttes ut med et nytt marked med månedlige innkjøp gjennom hele året.

Transittkostnader

Kraftsystemet i Europa er knyttet sammen via overføringslinjer/-kabler som går over landegrenser. Transittkostnader er kompensasjon til netteiere i andre land der kraften flyter gjennom (gjennomstrømsland) ettersom dette beslaglegger overføringskapasitet i deres nett.

Spesialregulering

I enkelte tilfeller kan begrensninger i overføringskapasiteten (flaskehalser) medføre at budene i regulerkraftmarkedet ikke kan anvendes i "prisriktig" rekkefølge. Aktiverte reguleringer utenom prisrekkefølge kategoriseres som spesialreguleringer og kompenseres med tilhørende budpris, uten at de påvirker fastsettelsen av regulerkraftprisen. Statnett påføres da en kostnad lik differansen mellom pris på aktiverte bud som er benyttet til spesialreguleringer og aktuell timepris i hovedretning i regulerkraftmarkedet, multiplisert med spesialregulert volum.

Spesifikasjon av systemtjenester

Morselskap			Konsern	
2023	2024	(Beløp i mill. kr)	2024	2023
74	61	Netto balanse- og effektkraft	61	74
647	549	Primærreserver	549	647
638	525	Sekundærreserve	525	638
1 037	2 573	Tertiærreserver	2 573	1 037
760	521	Transittkostnader	521	760
283	183	Spesialregulering	183	283
-49	71	Øvrige systemtjenester	71	-49
3 390	4 482	Sum systemtjenester	4 482	3 390

Spesifikasjon av overføringstap

Morselskap			Konsern	
2023	2024		2024	2023
2 949	2 888	Volum (GWh)	2 888	2 949
747	510	Pris (kr/MWh)	510	747
2 204	1 474	Overføringstap	1 474	2 204
-1	-	Overføringstap andre netteiere	-	-1
2 203	1 474	Sum overføringstap	1 474	2 203

Note 6 Lønns- og personalkostnader

Lønns- og personalkostnader er kostnader forbundet med avlønning av personell i konsernet, inkludert godtgjørelser til konsernets styre. Lønnskostnadene gjelder bare konsernets egne ansatte, ikke innleid arbeidskraft. Ordinær lønn kan være både fastlønn og timebasert lønn og utbetales løpende. Ferielønn utbetales normalt i feriemånedene i etterfølgende år. Arbeidsgiveravgift betales normalt etterskuddsvis annenhver måned.

Generelle prinsipper

Lønnskostnader kostnadsføres når de opptjenes. Ordinær lønn opptjenes løpende. Ferielønn opptjenes på basis av ordinær lønn. Arbeidsgiveravgift beregnes og kostnadsføres for alle lønnsrelaterte kostnader. Pensjoner opptjenes i henhold til egne regler (se note 7). Godtgjørelse til styret opptjenes løpende ut fra egne avtaler godkjent i foretaksmøtet. Lønnskostnadene er redusert med verdien av egne aktiverte investeringsarbeider som består av direkte lønnskostnader og en andel av direkte henførbare fellesutgifter.

Spesifikasjon av lønns- og personalkostnader

Morselskap			Konsern	
2023	2024	(Beløp i mill. kr)	2024	2023
1 644	1 941	Lønninger	2 011	1 705
286	324	Arbeidsgiveravgift	337	296
264	286	Pensjonskostnader (note 7)	296	272
160	189	Andre ytelser	193	165
2 354	2 740	Brutto lønns- og personalkostnader	2 837	2 438
-864	-994	Herav aktiverte egne investeringsarbeider	-1 031	-890
1 490	1 746	Lønns- og personalkostnader	1 806	1 547
1 649	1 833	Antall sysselsatte årsverk	1 957	1 718

Lån til ansatte

Ansatte i konsernet har lån på til sammen 2 million kroner per 31. desember 2024. Lånene nedbetales ved trekk i lønn over en periode på inntil 2 år. Lånene er rentefrie for den ansatte. Rentefordelen av lån som overstiger 3/5 av grunnbeløpet i folketrygden, beskattes etter den til enhver tid gjeldende normalrentesats som er gitt av myndighetene.

Note 7 Pensjoner

Morselskapet og datterselskapene har pensjonsordninger som gir de ansatte rett til fremtidige pensjonsytelser i form av ytelsesplaner og innskuddsplaner. Alle ytelsesplanene er lukket, og innskuddsplaner er konsernets generelle pensjonsordning for alle nyansatte.

Konsernets pensjonsordninger tilfredsstiller krav i lov om obligatorisk tjenestepensjon. For de innskuddsbaserte planene betaler konsernet et årlig bidrag til de ansattes pensjonsordning, og risikoen for fremtidig avkastning ligger hos den enkelte ansatte. Pensjonen vil avhenge av de løpende innskuddenes størrelse og oppnådd avkastning over tid. For de ytelsesbaserte planene har bedriften ansvaret for å yte en avtalt pensjon til den ansatte i forhold til sluttlønn. Periodens kostnad viser de ansattes pensjonsopptjening av fremtidig avtalt pensjon i regnskapsåret.

Vesentlige prinsipper

Innskuddsbasert pensjonsplan

I den innskuddsbaserte pensjonsplanen har foretaket ansvar for å yte et avtalt tilskudd til den ansattes pensjonsbeholdning. Den fremtidige pensjonen er avhengig av bidragenes størrelse og avkastning på pensjonssparingen. Når innskuddene er betalt, gjenstår ingen ytterligere betalingsforpliktelse knyttet til tilskuddsordningen, og det foreligger ingen pensjonsforpliktelse å balanseføre. Pensjonskostnaden for innskuddsplaner vil være lik periodens innskudd til de ansattes pensjonssparing.

AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetaksordning som blir regnskapsført som en innskuddsordning da den ikke er allokert mellom de deltakende foretakene.

Ytelsesbasert pensjonsplan

I de ytelsesbaserte pensjonsplanene har foretaket gitt de ansatte rett til et fremtidig pensjonsnivå, normalt gitt i prosent av sluttlønn ved pensjonstidspunktet. Foretaket har ansvaret for størrelsen på den fremtidige pensjonsytelsen, og den økonomiske verdien av denne forpliktelsen må resultat- og balanseføres.

Den påløpte forpliktelsen beregnes etter en lineær opptjeningsmodell, og måles som nåverdien av den estimerte fremtidige pensjonsutbetalingen som er opptjent på balansedagen. Den balanseførte nettoforpliktelsen utgjør summen av påløpt pensjonsforpliktelse minus virkelig verdi av eventuelle tilknyttede pensjonsmidler.

Endringer i forpliktelsen for ytelsesplaner som skyldes endringer i pensjonsplaner, resultatføres i sin helhet for de endringene som gir en umiddelbar fripoliserett. Endringer i forpliktelsene og pensjonsmidlene som skyldes endringer i og avvik mot beregningsforutsetninger er estimatavvik. Estimatavvik føres mot egenkapitalen gjennom "øvrige resultatелеmenter" i perioden de oppstår. Diskonteringseffekten av pensjonsforpliktelsen og forventet avkastning på pensjonsmidler presenteres netto under "Lønns- og personalkostnader" da dette gir best informasjon knyttet til konsernets pensjonskostnader.

Nærmere informasjon om de enkelte pensjonsplanene

Innskuddsplaner

Ansatte i konsernet er i stor grad tilknyttet pensjonsordninger som er definert som innskuddsplaner. Vedtatt innskuddsordning har et ytelsesnivå som er basert på maksimale innskuddssatser etter "Lov om innskuddspensjon".

Innskuddsplaner omfatter også pensjonsordninger som er felles for flere selskaper, hvor pensjonspremien fastsettes uavhengig av demografisk profil i det enkelte selskap (flerforetaksplan).

Konsernet deltar i den private avtalefestede ordningen for førtidspensjonering (AFP-ordningen). Ordningen innebærer at de ansatte får et tillegg på sin pensjon som en livsvarig ytelse. Ytelsen kan tas ut fra og med fylte 62 år, også samtidig ved å fortsette å stå i jobb. AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning som organiseres gjennom et felleskontor, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosentsats av lønn. Premienivået i ordningen har økt årlig siden ordningen trådte i kraft og forventes å øke i årene som kommer.

Ytelsesplaner

Konsernet har en lukket pensjonsordning som er klassifisert som fondsbaserte ytelsesplaner, i tillegg til lukkede ytelsesplaner som dekkes over selskapenes drift. For ansatte i en viss aldersgruppe ble det ved overgang til innskuddsplan etablert en kompensasjonsplan. Denne ordningen er en usikret ytelsesplan med årlig opptjening frem til 67 år. Utbetalingen under kompensasjonsordningen skjer ved 67 år eller eventuelt ved tidligere fratreden.

Enkelte av medlemmene i konsernledelsen har egne tilleggsavtaler, se note 23 Ytelser til ledelsen.

Netto pensjonsforpliktelse i balansen fremkommer etter korrigerende resultatføring av virkning av endringer i estimater i øvrige resultatelementer. Netto pensjonsforpliktelser vises som Pensjonsforpliktelser. Når en ordning har midler som er større en beregnet forpliktelse, vises netto pensjonsmidler som Pensjonsmidler.

Opptjente pensjonsrettigheter er i hovedsak sikret gjennom pensjonsordninger i Statnett SFs Pensjonskasse. I tillegg har morselskapet førtidspensjonsforpliktelser som dekkes over driften.

Ansatte som forlater konsernet før pensjonsalder, mottar fripolise. Disse forvaltes av Statnett SFs Pensjonskasse og Storebrand Livsforsikring AS. Fra tidspunkt for utstedelse av fripolisene er Statnett SF fritatt for ytterligere forpliktelser overfor de ansatte som fripolisene gjelder. Midler og forpliktelser verdsettes på tidspunkt for utstedelse av fripolisen, og skilles ut fra pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler.

Pensjonsforpliktelsen er beregnet av ekstern aktuar. Ved beregning av pensjonsforpliktelse er det tatt hensyn til den arbeidsgiveravgift som foretaket må betale ved utbetaling av direkte pensjoner og ved innbetaling av premier til fondsbaserte ordninger.

Forutsetninger ytelsesplaner

Konsernet tar utgangspunkt i Norsk Regnskapsstiftelses forutsetning for pensjonsberegninger og gjør egne vurderinger på hvorvidt disse er aktuelle for konsernet.

Diskonteringsrenten blir fastsatt med utgangspunkt i obligasjonsrenter med fortrinnsrett (OMF). Statnett legger til grunn at OMF-markedet representerer et tilstrekkelig dypt marked til å kunne brukes for beregning av diskonteringsrenten.

Pensjonskostnad

Morselskap			Konsern	
2023	2024	(Beløp i mill. kr)	2024	2023
111	97	Ytelsesordninger	100	112
128	157	Innskuddsordninger	164	134
25	31	Flerforetaksordninger	32	27
264	286	Pensjonskostnad	296	272
32	32	Arbeidsgiveravgift	33	33
296	318	Total pensjonskostnad inklusiv arbeidsgiveravgift	329	305
46	-165	Endring i estimatavvik i øvrige resultatelementer	-165	46

Nettoberegnet pensjonsforpliktelse

Morselskap			Konsern	
2023	2024	(Beløp i mill. kr)	2024	2023
2 809	2 695	Brutto pensjonsforpliktelse	2 702	2 810
-2 656	-2 849	Brutto pensjonsmidler	-2 857	-2 657
153	-154	Netto pensjonsforpliktelse/-midler (+/-)	-155	153
-117	-434	Netto pensjonsmidler sikrede ordninger	-435	-118
270	280	Usikret pensjonsforpliktelse	281	270
153	-154	Netto pensjonsforpliktelse/-midler (+/-)	-155	153

Sikrede og usikrede pensjonsforpliktelser

Morselskap			Konsern	
2023	2024	(Beløp i mill. kr)	2024	2023
		Endring i brutto pensjonsforpliktelse		
2 731	2 807	Brutto pensjonsforpliktelse 01.01.	2 811	2 732
99	79	Nåverdien av årets pensjonsopptjening	84	100
86	85	Rentekostnader av pensjonsforpliktelsen	85	86
-4	-177	Estimatavvik	-178	-4
-24	-26	Arbeidsgiveravgift av innbetalt premie	-26	-24
-81	-74	Utbetaling av pensjon / fripoliser	-74	-81
2 807	2 695	Brutto pensjonsforpliktelse 31.12.	2 702	2 810

Morselskap			Konsern	
2023	2024	(Beløp i mill. kr)	2024	2023
		Endring i brutto pensjonsmidler		
2 607	2 656	Virkelig verdi på pensjonsmidler 01.01.	2 671	2 622
85	84	Faktisk renteinntekter på pensjonsmidler	85	85
-139	-13	Estimatavvik	-14	-139
171	184	Premieinnbetalinger	185	171
-69	-62	Utbetaling av pensjon / fripoliser	-70	-69
2 656	2 849	Virkelig verdi på pensjonsmidler 31.12.	2 857	2 671
153	-154	Netto pensjonsforpliktelse/-midler 31.12.	-155	153

Endring i estimatavvik

Morselskap			Konsern	
2023	2024	(Beløp i mill. kr)	2024	2023
-282	-321	Diskonteringsrente	-321	-282
378	13	Renteinntekter på midler	13	378
-50	143	Andre endringer	143	-50
46	-165	Årets estimatavvik	-165	46

Økonomiske/aktuarmessige forutsetninger morselskap og konsern	2024	2023
Diskonteringsrente foretaksobligasjoner (OMF)	3,90 %	3,10 %
Renteinntekter på pensjonsmidler	3,90 %	3,10 %
Forventet lønnsregulering	4,00 %	3,50 %
Forventet pensjonsregulering	3,75 %	3,25 %
Forventet regulering av grunnbeløp (G)	3,00 %	2,80 %
Dødelighetsgrunnlag*	K2013FT	K2013FT

* Estimert for dødelighet blir fastsatt med utgangspunkt i dødelighetstabell K2013FT.

Sensitivitetsanalyse

Tallene nedenfor viser et estimat for en potensiell effekt ved en endring i visse forutsetninger for ytelsesbaserte pensjonsplaner. De følgende estimater og estimerte pensjonskostnader for 2024 er basert på fakta og omstendigheter per 31. desember 2024. Faktiske resultater kan i vesentlig grad avvike fra disse estimatene.

Sensitivitetsanalyse reduksjon (økning) av brutto pensjonsforpliktelse ved årets utgang

Morselskap			Konsern	
(Beløp i mill. kr, unntatt prosent)				
161	6,6 %	Diskonteringsrente økning 0,5 prosent	161	6,6 %
-28	-1,1 %	Lønnsregulering økning 0,5 prosent	-28	-1,1 %
-27	-1,1 %	Pensjonsregulering økning 0,5 prosent	-27	-1,1 %

Prosentvis fordeling av pensjonsmidlene på investeringskategorier morselskap og konsern pr 31.12.

	2024	2023
Norske aksjer	11 %	10 %
Globale aksjer	23 %	23 %
Anleggsobligasjoner	8 %	7 %
Nordiske obligasjoner	10 %	13 %
Globale obligasjoner	26 %	26 %
Eiendom	10 %	9 %
Private equity	5 %	6 %
Pengemarked	4 %	4 %
Betalingsmidler	2 %	2 %
Sum	100 %	100 %

Aktive personer i ytelsesordningen

Morselskap			Konsern	
2023	2024		2024	2023
786	789	Medlemmer i pensjonskassen	792	789
538	576	Herav pensjonister	577	539
248	213	Antall aktive personer i ytelsesordningen	215	250

Utbetalingsstrøm Statnett SF

Gjennomsnittlig vektet løpetid for pensjonsforpliktelsen, knyttet til hovedordningen i Statnett SF, er beregnet til 11 år basert på pensjonsforutsetningene per 31. desember 2024. Statnett SFs Pensjonskasse sammenstiller ikke pensjonsmidler mot forfallsstruktur på pensjonsforpliktelsen i ordningene slik de foreligger per 31. desember 2024.

Note 8 Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

Varige driftsmidler omfatter ledningsanlegg, stasjonsanlegg, bygninger, grunn og IKT-utstyr med mer som er nødvendige for konsernets virksomhet. Immaterielle eiendeler er i hovedsak egenutviklet programvare og er lagt i kategorien "IKT" i tabellene under. Goodwill utgjør kun et lite beløp og er lagt i kategorien "øvrig".

Vesentlige prinsipper

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres til kostpris med fratrukket for akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Kostpris omfatter innkjøpspris, inklusive ikke-refunderbare skatter og avgifter ved kjøp, direkte henførbare kostnader til å bringe driftsmiddel til sted og tilstand for tiltenkt bruk med fradrag for eventuelle rabatter. Direkte henførbare kostnader omfatter for eksempel lønn, montering og installasjon, leveringskostnader, byggelånsrenter, dokumentavgift og transaksjonskostnader. Engangserstatninger i forbindelse med grunnnerv og lignende inkluderes i kostpris på driftsmiddelet. Løpende erstatninger utgjør mindre beløp og resultatføres i det året hvor erstatningen utbetales.

Avskrivningene reduserer balanseført verdi av varige driftsmidler, eksklusive tomter, til estimert restverdi ved utløpet av estimert utnyttbar levetid. Driftsmidlene avskrives lineært fra det tidspunkt driftsmidlene var klare til bruk. Tilsvarende gjelder også driftsmidler anskaffet fra andre netteiere. Vesentlige komponenter av et driftsmiddel avskrives hver for seg. Vesentligheten vurderes ut fra komponentenes kostpris i forhold til hele driftsmiddelets kostpris.

Verdi av utført arbeid og anlegg overføres fra anlegg under utførelse til varige driftsmidler når anlegget er klart for bruk. I prosjekter hvor det er vesentlige komponenter som er klare til bruk på ulike tidspunkt, overføres de ferdigstilte komponentene til varige driftsmidler ettersom de er klare. Kriteriene for når en komponent anses som klart til bruk, er beskrevet i note 9: Anlegg under utførelse.

Estimater på kostnader til fjerning av varige driftsmidler innregnes som en del av anskaffelseskostnaden på det tidspunktet konsernet anser å ha en juridisk eller faktisk forpliktelse til fjerning. Estimater vurderes til nåverdien av de utgiftene som forventes å påløpe på det fremtidige tidspunktet. Den årlige rentekostnaden som følger av at forpliktelsen er ett år nærmere oppgjør, kostnadsføres. Estimater kan senere bli endret som følge av endring i estimat for utgiftens størrelse, endring i forventet tidsplan og/eller endring i diskonteringsrente. Endringene regnskapsføres som økning eller reduksjon av balanseført verdi på driftsmiddelet. Dersom eventuell reduksjon er større enn balanseført verdi av driftsmiddelet, resultatføres det overskytende.

Vedlikeholdskostnader resultatføres når de påløper.

Avskrivninger

Avskrivninger er basert på ledelsens vurdering av utnyttbar levetid for varige driftsmidler. Vurderingene kan endres, blant annet på grunn av teknologisk utvikling og historisk erfaring. Dette kan medføre endringer i estimert utnyttbar levetid og dermed avskrivninger. Teknologisk utvikling er vanskelig å forutse, og ledelsens syn på hvor hurtig endringene vil komme, kan endres over tid. Hvis forventningene endres vesentlig, vil avskrivningene justeres med effekt på fremtidige perioder. Estimert utnyttbar levetid, avskrivningsmetode og restverdi vurderes minst en gang per år. Restverdien anslås til null ved utløp av utnyttbar levetid for de fleste eiendeler.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler måles ved førstegangsinnregning til anskaffelseskost. I senere perioder regnskapsføres immaterielle eiendeler til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte amortiseringer og nedskrivninger. Immaterielle eiendeler med bestemt levetid amortiseres over utnyttbar levetid som vurderes minst en gang i året. Immaterielle eiendeler amortiseres lineært siden dette best reflekterer forbruket av eiendelene.

Generelle prinsipper

Bruksrettseiendeler

Bruksretteiendeler presenteres som en del av varige driftsmidler, det vil si innenfor samme regnskapspost som tilsvarende underliggende eiendeler ville blitt presentert dersom de var eid.

Ved førstegangs balanseføring av leieavtaler innregnes bruksrettseiendeler til en verdi av beregnet leieforpliktelse med påslag av tilbakeføringsforpliktelser ved utløp av leieperiode, samt vesentlige utgifter tilknyttet etableringen av leieavtalen.

Etter førstegangsinnregning av bruksrettseiendeler måles disse til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Avskrivninger skjer etter lineær metode i løpet av leieperioden. Bruksrettseiendeler justeres med eventuelle nye målinger av leieforpliktelser. Statnett har valgt å benytte unntaksregelen ved at kortsiktige leieavtaler med varighet under 12 måneder og leieavtaler med underliggende lav underliggende verdi kostnadsføres løpende. Der det i leieavtaler inngår tjenesteelementer, velger Statnett å separere verdien av tjenesteelementene slik at disse ikke inngår i verdier innregnet til balansen.

Forskning og utvikling

Utgifter til forskning kostnadsføres løpende.

Utgifter knyttet til utviklingsaktiviteter blir balanseført i den grad produktet eller prosessen er teknisk og kommersielt gjennomførbart og konsernet har tilstrekkelige ressurser til å ferdigstille utviklingen. Utgifter som balanseføres inkluderer materialkostnader, direkte lønnskostnader og en andel av direkte henførbare fellesutgifter. Balanseførte utviklingskostnader føres i balansen til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Balanseførte utviklingskostnader avskrives lineært over eiendelens estimerte utnyttbare levetid.

Vurdering av utnyttbar levetid og klimarisiko

Det har vært endringer i estimat for utnyttbar levetid i 2024, for nærmere beskrivelse av vurdering av utnyttbar levetid, effekter av årets endringer samt konsekvenser av klimarisiko knyttet til anleggene vises det til note 3 Regnskapsestimater og klimarisiko.

Morselskapet

(Beløp i mill. kr)	Kontroll-							Sum
	Luftlinjer	Jord- og sjøkabler	Apparat -anlegg	og hjelpe-anlegg	IKT	Bygninger og grunn	Øvrig	
Anskaffelseskost 01.01.23	25 473	12 636	18 358	5 547	6 438	17 381	1 814	87 648
Tilgang anskaffelseskost	1 531	224	1 292	420	896	1 573	156	6 092
Avgang anskaffelseskost	-10	-25	-41	-4	-90	-17	-36	-223
Anskaffelseskost 01.01.24	26 993	12 836	19 610	5 963	7 244	18 937	1 934	93 517
Tilgang anskaffelseskost	418	368	1 059	326	1 572	1 756	256	5 756
Avgang anskaffelseskost	-273	-69	-331	-95	-139	-193	-58	-1 158
Anskaffelseskost 31.12.24	27 139	13 135	20 338	6 195	8 678	20 500	2 131	98 115
Akkumulerte avskrivninger og amortiseringer 01.01.23	7 036	2 244	5 046	2 386	4 050	3 471	1 207	25 440
Avskrivninger og amortiseringer	501	330	500	293	690	518	104	2 937
Avgang avskrivninger og amortiseringer	-4	-3	-25	-3	-90	-15	-34	-173
Akkumulerte avskrivninger og amortiseringer 01.01.24	7 534	2 571	5 521	2 676	4 650	3 974	1 278	28 204
Avskrivninger og amortiseringer	413	337	594	283	758	595	119	3 099
Avgang avskrivninger og amortiseringer	-111	-26	-186	-66	-139	-38	-48	-614
Akkumulerte avskrivninger og amortiseringer 31.12.24	7 835	2 882	5 929	2 894	5 269	4 531	1 349	30 689
Balanseført verdi 31.12.23	19 460	10 265	14 088	3 287	2 594	14 963	655	65 313
Balanseført verdi 31.12.24	19 304	10 253	14 409	3 301	3 409	15 969	782	67 426
Herav immaterielle eiendeler								
Balanseført verdi 31.12.23	-	-	-	-	1 341	-	23	1 363
Balanseført verdi 31.12.24	-	-	-	-	2 036	-	85	2 121
Herav bruksrettseiendeler								
Balanseført verdi 31.12.23	-	-	-	-	174	221	-	395
Balanseført verdi 31.12.24	-	-	-	-	162	243	65	470
Herav fremtidig fjerning av anlegg								
Balanseført verdi 31.12.23	101	48	184	-	-	-	2	335
Balanseført verdi 31.12.24	90	174	81	-	-	16	0	361
Anskaffelseskostnad for varige driftsmidler som er fullt ut avskrevet, men som fortsatt er i bruk	351	209	1 008	1 049	3 249	564	894	7 325
Avskrivningssatser (lineære)	2 %	2-7%	2-5%	3-13%	5-33%	0-7%	0-33%	

Kjøp av nettanlegg

Ingen tilganger i 2024 inkluderer kjøp av nettanlegg etter føringene i tredje energimarkedspakke.

Konsern

<i>(Beløp i mill. kr)</i>	Kontroll-							Sum
	Jord- og Luftlinjer	Apparat sjøkabler	og hjelpe- anlegg	Bygninger og grunn	IKT	Øvrig		
Anskaffelseskost 01.01.23	25 744	17 858	19 828	5 759	7 185	18 224	1 892	96 490
Tilgang anskaffelseskost	1 531	223	1 292	420	1 090	1 573	156	6 284
Avgang anskaffelseskost	-10	-25	-41	-4	-90	-17	-36	-222
Anskaffelseskost 01.01.24	27 265	18 057	21 079	6 176	8 188	19 780	2 012	102 557
Tilgang anskaffelseskost	418	368	1 059	326	1 619	1 756	256	5 803
Avgang anskaffelseskost	-274	-70	-331	-96	-132	-193	-58	-1 154
Anskaffelseskost 31.12.24	27 410	18 355	21 807	6 406	9 675	21 343	2 209	107 205
Akkumulerte avskrivninger og amortiseringer 01.01.23	7 056	2 665	5 148	2 446	4 345	3 527	1 248	26 437
Avskrivninger og amortiseringer	506	461	531	306	796	532	105	3 237
Avgang avskrivninger og amortiseringer	-4	-3	-25	-3	-90	-15	-34	-173
Akkumulerte avskrivninger og amortiseringer 01.01.24	7 558	3 123	5 654	2 750	5 060	4 049	1 308	29 501
Avskrivninger og amortiseringer	418	468	624	296	887	606	119	3 417
Avgang avskrivninger og amortiseringer	-111	-26	-186	-66	-133	-38	-51	-611
Akkumulerte avskrivninger og amortiseringer 31.12.24	7 864	3 565	6 092	2 980	5 814	4 616	1 376	32 307
Balanseført verdi 31.12.23	19 707	14 933	15 426	3 426	3 129	15 732	704	73 057
Balanseført verdi 31.12.24	19 545	14 791	15 715	3 426	3 861	16 727	833	74 898
Herav immaterielle eiendeler								
Balanseført verdi 31.12.23	-	-	-	-	1 862	-	75	1 937
Balanseført verdi 31.12.24	-	-	-	-	2 480	-	138	2 618
Herav bruksrettseiendeler								
Balanseført verdi 31.12.23	-	-	-	-	174	221	-	395
Balanseført verdi 31.12.24	-	-	-	-	162	243	65	470
Herav fremtidig fjerning av anlegg								
Balanseført verdi 31.12.23	101	48	184	-	-	-	2	335
Balanseført verdi 31.12.24	90	174	81	-	-	16	0	361
Anskaffelseskostnad for varige driftsmidler som er fullt ut avskrevet, men som fortsatt er i bruk	351	209	1 008	1 049	3 267	564	773	7 222
Avskrivningssatser (lineære)	2 %	2-7%	2-5%	3-13%	5-33%	0-7%	0-33%	

Utgifter til forskning og utvikling

Forsknings- og utviklingsaktiviteter som er gjennomført og ikke tilfredsstillende kravene for balanseføring i 2024 og 2023, er kostnadsført med henholdsvis 36 mill. kroner og 35 mill. kroner.

Note 9 Anlegg under utførelse

Statnett er i gang med betydelige investeringer. I stor grad skjer det via egenregiprosjekter som balanseføres som anlegg under utførelse inntil driftsmidlet er klart til bruk.

Vesentlige prinsipper

Anlegg under utførelse balanseføres til anskaffelseskost med fradrag for eventuelle nedskrivninger. Anlegg under utførelse blir ikke avskrevet.

Utbyggingsprosjekter starter med en mulighets- og alternativstudie. Resultatføring opphører og balanseføring starter når konklusjonen fra studien foreligger og løsningsvalg for utbyggingen er gjort. På dette tidspunktet er konsesjon ikke oppnådd, og endelig investeringsbeslutning er ikke fattet. Erfaringer i Statnett viser at det er overveiende sannsynlig at prosjektet blir gjennomført hvis det først er gjort et løsningsvalg for utbyggingen. Hvis det ikke lenger vurderes som sannsynlig at prosjektet vil bli gjennomført, nedskrives den balanseførte prosjektverdien.

Påløpte kostnader i utbyggingsprosjekter innregnes basert på fremdriften i prosjektet. Vurdering av fremdrift vil blant annet være basert på utøvelse av skjønn, herunder vurderinger av om prosjektaktivitetene kvalifiserer til balanseføring eller om Statnett har overtatt risiko og kontroll av prosjektleveranser. Det vurderes løpende om konsesjonsforhold eller andre årsaker betinger hel eller delvis nedskrivning av påløpte prosjektkostnader. Vurderingen gjøres per prosjekt.

Låneutgifter knyttet til egne anlegg under utførelse balanseføres som kapitaliserte byggelånsrenter. Rentene beregnes ut fra en gjennomsnittlig innlånsrente og investeringens omfang, da finansieringen ikke er identifisert spesifikt til det enkelte prosjekt.

Når anlegg under utførelse er klar til bruk, omklassifiseres anlegg under utførelse til varige driftsmidler eller immaterielle eiendeler. Klar for bruk innebærer at eiendelen er på det stedet og i den standen som er nødvendig for at den skal kunne virke slik den var tiltenkt av ledelsen. For nettanlegg betyr klar for bruk at nettanlegget er klart til å tas i bruk i strømmettet.

Spesifikasjon av årets endringer i anlegg under utførelse

Morselskap			Konsern	
2023	2024	(Beløp i mill.kr)	2024	2023
6 131	6 286	Anskaffelseskost 1. januar	6 320	6 291
5 779	7 252	Tilgang	7 266	5 829
249	353	Kapitaliserte byggelånsrenter	353	249
-5 816	-5 378	Overført til varige driftsmidler og andre immaterielle eiendeler	-5 426	-5 991
-58	-86	Nedskrivning	-86	-58
6 286	8 428	Anskaffelseskostnad 31. desember	8 427	6 320
-	-5	Effekt sikringsbokføring	-5	-
6 286	8 423	Anlegg under utførelse 31. desember	8 422	6 320

Gjennomsnittlig kapitaliseringsssats som er benyttet for å fastsette beløpet for låneutgifter som kan kapitaliseres:

	2024	2023
	5,20 %	4,28 %

Kontraktsmessige bindinger

Kontraktsmessige bindinger består av gjenværende kontraktsmessige forpliktelser i utbyggingsprosjekter og per 31. desember 2024 utgjør dette 11,3 mrd. kroner.

Note 10 Finansinntekter og finanskostnader

Finansinntekter og finanskostnader består i hovedsak av renteinntekter og rentekostnader knyttet til konsernets finansiering. Videre inngår andre finansposter som ikke kan knyttes til operasjonelle forhold.

Generelle prinsipper

Renteinntekter og rentekostnader på lån og fordringer er beregnet etter effektiv rentemetode og regnskapsføres når de er opptjent/påløpt.

Renteinntekter, urealiserte og realisert verdiendringer på markedsbaserte verdipapirer presenteres netto som Netto gevinst/tap markedsbaserte verdipapirer.

Rentekostnader knyttet til estimerte fremtidige fjerningsforpliktelser presenteres som en del av Øvrige rentekostnader. Renteelementet i fjerningsforpliktelser er nærmere forklart i note 24 Andre forpliktelser.

Rentekostnader knyttet til anlegg under utførelse balanseføres sammen med anlegget, se note 9 Anlegg under utførelse.

Valutagevinster eller tap som oppstår fra operasjonelle eiendeler og gjeld, samt sikring av slike, klassifiseres som andre driftskostnader, se note 27 Andre driftskostnader. Urealisert valutagevinst eller -tap knyttet til sikring av lån presenteres netto som verdiendring derivater. Andre valutaeffekter presenteres netto som valutainntekt/valutakostnad.

Renteelementet i pensjonskostnadene inngår i lønnskostnaden, se note 7 Pensjoner.

Spesielt for konsernet

Investeringer i tilknyttede selskaper regnskapsføres etter egenkapitalmetoden for konsernet. Resultatandeler i tilknyttede selskaper presenteres netto som Netto finansinntekt tilknyttede selskap eller Netto finanskostnad tilknyttede selskap. Se for øvrig note 20 Investeringer i datterselskaper, felleskontrollerte og tilknyttede selskaper.

Spesielt for morselskapet

Investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper regnskapsføres etter kostmetoden i morselskapet. Konsernbidrag og utbytte fra tilknyttede selskaper og datterselskaper resultatføres som finansinntekt i den grad utbytte og konsernbidrag ligger innenfor opptjente resultater i eierperioden. Konsernbidrag og utbytte regnskapsføres i det året det er vedtatt. Nedskrivning og tilbakeført nedskrivning av aksjer i datterselskap og gevinst/tap ved salg av aksjer i datterselskap presenteres som netto finansinntekter konsernselskap eller som netto finanskostnad konsern.

Spesifikasjon av finansinntekter og finanskostnader

Morselskap		<i>(Beløp i mill.kr)</i>	Konsern	
2023	2024		2024	2023
		Finansinntekter		
157	270	Mottatt konsernbidrag og utbytte fra datterselskap	-	-
14	22	Netto finansinntekt tilknyttede selskap	46	17
245	248	Renteinntekter fra konsernselskap	-	-
162	239	Øvrige renteinntekter	244	169
90	156	Netto gevinst/tap markedsbaserte verdipapirer	177	107
-	-	Annen finansinntekt	16	-76
668	935	Sum finansinntekter	482	217

		Finanskostnader		
15	12	Rentekostnader konsernselskap	-	-
2 190	2 936	Øvrige rentekostnader	2 936	2 191
-249	-353	Kapitaliserte byggelånsrenter	-353	-249
42	3	Netto valutakostnad	3	41
140	329	Annen finanskostnad	329	50
2 139	2 926	Sum finanskostnader	2 915	2 032

Note 11 Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer

Noten viser kundefordringer og andre kortsiktige fordringer knyttet til konsernets operasjonelle virksomhet. Andre kortsiktige fordringer kan være både rentebærende og ikke rentebærende.

Generelle prinsipper

Kundefordringer er innregnet og presentert til opprinnelig fakturabeløp (transaksjonsprisen) på faktureringsstidspunktet. Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer måles deretter til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode. Det er sett bort fra renteelementet, siden dette anses å være uvesentlig for konsernets kundefordringer og andre kortsiktige fordringer.

Nedskrivning for verdifall

Verdifall på kundefordringer og andre kortsiktige fordringer vurderes løpende. Nedskrivning for tap på kundefordringer følger forenklet metode og måles til et beløp som tilsvarer forventet kredittap i levetiden. Tapsavsetning foretas dersom tapspotensialet er vesentlig, og det anses som svært sannsynlig at fordringen ikke vil innfris. Fordringen nedskrives direkte dersom forsøk på inndriving av fordringen ikke har ført frem og det foreligger objektive kriterier på at det har inntruffet tapsutløsende hendelser som kan måles pålitelig og vil påvirke betalingen av fordringen.

Andre kortsiktige fordringer består i hovedsak av opptjente flaskehalsinntekter samt forskuddsbetalinger. Ved førstegangsinregning innregnes forventet kredittap fra potensielle misligholdshendelser innenfor 12 måneder. Det foretas en løpende vurdering av de enkelte eiendelenes kredittrisiko. Dersom det vurderes å være vesentlig økning i forventet kredittap, vil det foretas tapsavsetning basert på alle forventede tap for alle misligholdshendelser innenfor fordringens levetid.

Spesifikasjon av kundefordringer og andre kortsiktige fordringer

Morselskap			Konsern	
2023	2024	(Beløp i mill. kr)	2024	2023
378	408	Kundefordringer	397	391
300	294	Kortsiktige lån til konsernselskaper	-	-
1 098	1 677	Andre kortsiktige fordringer	1 468	830
1 776	2 379	Sum kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	1 866	1 221

Spesifikasjon av aldersfordelte kundefordringer 31.12.2024

(Beløp i mill. kr)	Ikke forfalt	1-30 dager	31-60 dager	61-90 dager	Over 90 dager	Sum kundefordringer
Morselskap	379	29	-	-	-	408
Konsern	363	34	-	-	-	397

Vurdering av verdifall

Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer utgjør en forholdsvis liten del av konsernets balanse, og feil i vurdering av kundenes/gjeldshavernes betalingsevne vil normalt ikke innebære vesentlige feil i regnskapet. En vesentlig del av konsernets inntekter er knyttet til egne nettavtaler med nettkundene om tilknytning og bruk av transmisjonsnett. Strengt sanksjonsmuligheter og muligheter for å kreve sikkerhetsstillelse innebærer at risikoen for tap på disse kundefordringene anses å være svært lav. For øvrige kundefordringer foretas særskilt vurdering av vesentlige poster som har forfalt.

Per 31. desember 2024 er det i konsernregnskapet ikke avsatt for tap på kundefordringer og andre kortsiktige fordringer. I morselskapet er det heller ingen avsetning for tap per 31. desember 2024.

Note 12 Markedsbaserte verdipapirer

Noten viser hvor stor del av konsernets overskuddslikviditet som er plassert i markedsbaserte verdipapirer.

Vesentlig prinsipp

Markedsbaserte verdipapirer som er del av en handelsportefølje og gjeldsinstrumenter som holdes for å motta kontantstrømmer utover hovedstol og renter klassifiseres til virkelig verdi med verdiendringer over resultat.

Markedsbaserte verdipapirer er regnskapsført til virkelig verdi etter verdsettelsesnivå 1 fordi verdipapirene er notert på børs og fritt omsettelige. Se beskrivelse av målehierarkiet i note 1 Overordnet informasjon og grunnlag for utarbeidelse av regnskapet.

Markedsbaserte verdipapirer

Morselskap		<i>(Beløp i mill. kr)</i>	Konsern	
Anskaffelseskost	Balanseført verdi		Anskaffelseskost	Balanseført verdi
		Obligasjoner og rentefond		
4 907	4 906	Norske rente - og pengemarkedsfond	5 429	5 446
4 907	4 906	Sum obligasjoner og rentefond	5 429	5 446
		Aksjefond		
-	-	Norske aksjefond	25	45
-	-	Utenlandske aksjefond	14	30
-	-	Sum aksjefond	39	76
4 907	4 906	Sum markedsbaserte verdipapirer	5 468	5 522

Note 13 Betalingsmidler

Noten viser konsernets beholdninger av kontanter og bankinnskudd.

Generelle prinsipper

Betalingsmidler består av kontanter og bankinnskudd. Bankinnskudd vil inkludere eventuelle innskudd under CSA-avtaler (Credit Support Annex) som kan disponeres fritt av konsernet. Bundne midler er midler som i begrenset grad er disponible for konsernet. Bundne midler knytter seg til skattetrekk, depot ved krafthandel og ansvarlig kapital ved balanseavregningen.

Spesifikasjon av betalingsmidler

Morselskap			Konsern	
2023	2024	(Beløp i mill.kr)	2024	2023
1 301	5 677	Bankinnskudd	5 741	1 392
1 249	1 466	Bundne midler	1 470	1 252
2 550	7 143	Sum betalingsmidler	7 210	2 644

Ubenyttede trekkrettigheter på 8 000 mill. kroner er ikke inkludert i betalingsmidler.

Note 14 Finansielle anleggsmidler

Noten viser finansielle poster av langsiktig karakter og omfatter både rentebærende og ikke rentebærende poster.

Generelle prinsipper

Finansielle anleggsmidler forventes ikke å bli realisert innen ett år fra balansedagen. Langsiktige fordringer og langsiktige lånefordringer mot konsernselskap innregnes til virkelig verdi på avtaletidspunktet med tillegg av eventuelle transaksjonskostnader. Disse måles senere til amortisert kost ved bruk av forenklet effektiv rentemetode. Aksjer som ikke er en del av handelsporteføljen, regnskapsføres til virkelig verdi over resultat.

Nedskrivning for verdifall

Verdifall for langsiktige fordringer og langsiktige lånefordringer mot konsernselskap vurderes løpende. Tapsavsetning foretas ved vesentlig økning i forventet kredittrisiko med et beløp tilsvarende forventet tap i levetiden.

Spesifikasjon av finansielle anleggsmidler

Morselskap			Konsern	
2023	2024	(Beløp i mill.kr)	2024	2023
62	113	Langsiktige fordringer	110	60
3 904	3 619	Langsiktige lånefordringer mot konsernselskaper	-	-
75	75	Ansvarlig kapital i Statnett SFs Pensjonskasse	75	75
3	3	Aksjer og andeler	3	3
4 044	3 810	Sum finansielle anleggsmidler	188	138

Ansvarlig kapital i Statnett SFs Pensjonskasse er innregnet til virkelig verdi på transaksjonstidspunktet. Aksjer og andeler er regnskapsført til virkelig verdi etter verdsettelsesnivå 3, se beskrivelse av målehierarkiet i note 1 Overordnet informasjon og grunnlag for utarbeidelse av regnskapet.

Det har ikke vært overføringer mellom de ulike nivåene i 2023 eller i 2024. Det er ingen endringer i nivå 3 i 2023 eller i 2024.

Langsiktige lånefordringer mot konsernselskap utgjør en vesentlig del av finansielle anleggsmidler. Misligholdsrisikoen for disse lånene anses som svært lav både på kort og lang sikt, blant annet på grunn av selskapenes forsvarlige egenkapital, tilknytningen til regulert virksomhet, herunder leveranser til morselskapet, samt finansieringsavtaler og garantier hos morselskapet.

Langsiktige fordringer består i all hovedsak av forskuddsbetalinger og andre fordringer. Verdifall vurderes løpende, og ved vesentlig endring i fordringenes kredittrisiko vil det avsettes for tap.

Basert på vurderinger ved årets utgang er det ikke foretatt tapsavsetninger av langsiktige fordringer eller lån til datterselskaper per 31. desember 2024.

Det antas å være en uvesentlig forskjell mellom balanseført og virkelig verdi for finansielle anleggsmidler.

Note 15 Derivater og sikringsbokføring

Noten beskriver hvilke risikoeksponeringer konsernet sikrer seg mot ved hjelp av derivater hvor kriteriene for sikringsbokføring oppfylles. Beskrivelsen omfatter hvordan risikoeksponeringer oppstår, hvilke derivater som anvendes som sikringsinstrument og konsernets sikringspolicy ved bruk av derivater. Informasjon og tabeller vil være lik for morselskap og konsern da det kun er morselskapet som benytter seg av finansielle derivater og sikringsbokføring.

Beskrivelse av risikoeksponering som sikres og oppfyller kriteriene til sikringsbokføring

Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for at svingninger i valutakursen fører til endringer i Statnetts resultat og balanse. Valutarisiko oppstår når konsernet har inntekter eller utgifter, tar opp lån, har bankinnskudd eller foretar plasseringer i verdipapirer i utenlandsk valuta. Også ved anskaffelser i investeringsprosjektene kan Statnett bli eksponert for valutarisiko i anskaffelseskontraktene. Konsernets finanspolicy gir konsernet nærmere rammer for sikring av valutarisiko for lån og for store anskaffelseskontrakter. Større anskaffelseskontrakter valutasikres eller inngås i norske kroner.

Renterisiko

Konsernet er eksponert for renterisiko gjennom låneporteføljen, likviditetsbeholdningen, plasseringer i rente- og pengemarkedsfond, samt finansielle derivatkontrakter. Renterisikoen knyttet til låneporteføljen sikres med rentebytteavtaler. Renter på lån kan sikres både fra fast til flytende rente og fra flytende til fast rente. Det er etablert rammer som gir retningslinjer for hvor stor andel av Statnetts lån som skal ha flytende rente og som fastsetter kriteriene for hvordan renten på lån sikres.

Vesentlige regnskapsprinsipper

Konsernet benytter reglene for sikringsbokføring når derivater benyttes for å sikre rente- og valutarisiko, og når kriteriene for sikringsbokføring etter IFRS 9 er oppfylt.

Derivater førstegangsinnregnes til virkelig verdi på datoen for inngåelse av avtalen og verdsettes deretter løpende til virkelig verdi. I regnskapet klassifiseres derivater med positiv verdi som eiendeler og derivater med negativ verdi som gjeld. Endring i virkelig verdi og gevinst/tap ved realisasjon resultatføres løpende når derivatet ikke inngår i en sikringsrelasjon som tilfredsstillende kriteriene for sikringsbokføring. Innebygde valutaderivater i større anskaffelseskontrakter skilles ut og måles separat. Derivater som sikrer konsernets lån (rentederivater), er klassifisert som rentebærende, og derivater som sikrer valutarisiko i anskaffelser (valutaderivater), eller andre derivater som ikke er direkte knyttet til rentebærende gjeld, er klassifisert som ikke-rentebærende. Derivatavtaler regnskapsføres og presenteres hver for seg. Derivater som forfaller innen 12 måneder, klassifiseres som kortsiktige, mens derivater som forfaller senere enn 12 måneder, klassifiseres som langsiktige.

Spesifikasjon av derivater

Morselskap			Konsern	
2023	2024	(Beløp i mill. kr)	2024	2023
4 360	5 663	Derivater, rentebærende	5 663	4 360
-	4	Derivater, ikke rentebærende	4	-
4 360	5 667	Sum derivater, anleggsmidler	5 667	4 360
397	1 072	Derivater, rentebærende	1 072	397
-	10	Derivater, ikke rentebærende	10	-
397	1 083	Sum derivater, omløpsmidler	1 083	397
4 757	6 750	Sum derivater, eiendeler	6 750	4 757
863	784	Derivater, rentebærende	784	863
-	-	Derivater, ikke rentebærende	-	-
863	784	Sum derivater, langsiktig gjeld	784	863
-	-	Derivater, rentebærende	-	-
-	18	Derivater, ikke rentebærende	18	-
-	18	Sum derivater, kortsiktig gjeld	18	-
863	802	Sum derivater, gjeld	802	863
3 894	5 947	Sum derivater, netto eiendel (+) / gjeld (-)	5 947	3 894

Derivater måles til virkelig verdi etter verdsettelsesnivå 2. Se beskrivelse av målehierarkiet i note 1 Overordnet informasjon og grunnlag for utarbeidelse av regnskapet.

Beskrivelse av derivater som anvendes i sikringsforhold

Konsernet benytter ulike typer derivater og strategier for å håndtere valutarisikoen og renterisikoen som oppstår ved opptak av lån og i anskaffelseskontrakter i annen valuta. Rentebytteavtaler eller kombinerte valuta- og rentebytteavtaler benyttes for håndtering av valuta- og/eller renterisiko i lånekontrakter. For anskaffelseskontrakter kan det benyttes valutaterminkontrakter.

Konsernet benytter følgende typer sikringsforhold

Virkelig-verdi sikringer

Virkelig-verdi sikring defineres som sikring av eksponeringen for endringer i virkelig verdi av en innregnet eiendel, forpliktelse eller en bindende avtale som kan henføres til en bestemt risiko og som kan påvirke resultatet. Endring av virkelig verdi på derivatet som er utpekt som sikringsinstrument resultatføres løpende. Endring i virkelig verdi på sikringsobjektet resultatføres tilsvarende på samme regnskapslinje. For virkelig-verdi sikringer av objekter som regnskapsføres til amortisert kost, amortiseres verdiendringen i resultatregnskapet over den gjenværende perioden til forfall.

For lån som er sikret med rentebytteavtaler eller kombinerte rente- og valutabytteavtaler, sammenfaller sentrale vilkår slik at det er fullstendig samsvar mellom kontantstrømmer i sikringsobjekt og sikringsinstrument. Til tross for sammenfallende vilkår og kontantstrømmer vil det, som følge av basis-spread i sikringsinstrumenter som sikrer forholdet mellom ulike valutaer, oppstå verdiendringer som skyldes den kontinuerlige endringen i basis-spread i derivatkontrakter mellom de aktuelle valutaene. Denne urealiserte verdiendringen underveis i sikringsforholdet

påvirker kun sikringsinstrumentet og medfører dermed en ineffektivitet i sikringen som resultatføres løpende. Det er kostnadsført 267 mill. kroner i slik ineffektivitet i virkelig-verdi sikringene i 2024.

I tilfeller hvor vesentlige anskaffelseskontrakter ikke er inngått i konsernets funksjonelle valuta, kan det gjennomføres virkelig-verdi sikring av slike kontrakter ved bruk av valutaterminer. Virkelig verdi beregnes både for sikringsinstrument og sikringsobjekt. Ulike forfallstidspunkt på sikringsinstrument og sikringsobjekt og rullering av sikringsinstrument vil medføre ineffektivitet som regnskapsføres i resultat som Andre driftskostnader. Realiserte effekter av sikringen for sikringsinstrument og sikringsobjekt påvirker resultatet i samme periode.

Konsernet avbryter virkelig verdisikring dersom en av kriteriene er oppfylt:

- Sikringsinstrumentet er forfalt, solgt, terminert eller utøvd
- Sikringen ikke oppfylder vilkårene for sikringsbokføring
- Konsernet av andre grunner anser det hensiktsmessig å oppheve sikringsforholdet

Skulle en sikringsrelasjon opphøre, vil verdiendringen på sikringsobjektet som er regnskapsført i balansen amortiseres over gjenværende levetid ved bruk av effektiv rentemetode.

Kontantstrømsikring

Kontantstrømsikring er sikring av eksponeringen for variabilitet i kontantstrømmer som kan henføres til en bestemt risiko tilknyttet hele eller en bestanddel av en innregnet eiendel eller forpliktelse, eller en svært sannsynlig forventet transaksjon som kan påvirke resultatet.

Alle derivater utpekt som sikringsinstrumenter i kontantstrømsikringer er regnskapsført til virkelig verdi i balansen. Effekten regnskapsføres som sikringsreserve i egenkapitalen. Den effektive delen av endringer i virkelig verdi på sikringsinstrumentet regnskapsføres som øvrig resultatelement, og reklassifiseres til resultat ved gjennomføring av transaksjonen som derivatet sikrer, og presenteres på samme linje som den sikrede transaksjonen. Ineffektivitet i kontantstrømsikringen resultatføres løpende i den grad den akkumulerte verdiendringen for sikringsinstrumentet overstiger den for sikringsobjektet (oversikring). Hvis den forventede fremtidige transaksjonen ikke lenger forventes gjennomført, blir beløp som tidligere er ført som øvrig resultatelement, ført som finansinntekt eller -kostnad. Hvis sikringsinstrumentet utløper eller selges, termineres eller utøves, eller Statnett velger å oppheve sikringsforholdet, til tross for at den sikrede transaksjonen forventes å inntreffe, forblir akkumulerte gevinster eller tap som øvrig resultatelement og regnskapsføres i resultatregnskapet og ut av egenkapitalen når transaksjonen gjennomføres, slik at sikringsinstrument og sikringsobjekt påvirker resultatet i samme periode. Dersom den sikrede transaksjonen ikke lenger forventes å inntreffe, resultatføres akkumulerte urealiserte gevinster eller tap på sikringsinstrumentet umiddelbart.

Økonomisk sikring – derivater som ikke inngår i regnskapsmessig sikring

Statnett har både rentebytteavtaler og valutaterminer som ikke kvalifiserer til sikringsbokføring i henhold til IFRS. Slike derivater måles til virkelig verdi, og alle verdiendringer innregnes i resultatet som Finansinntekter eller -kostnader. Denne typen derivater er omtalt som "frittstående" derivater.

EPAD-kontrakter er regnskapsmessig klassifisert som derivater som måles til virkelig verdi. EPAD-handel er vurdert som operasjonelle aktiviteter i Statnett, og verdiendringen presenteres som flaskehalsinntekter i resultatregnskapet

Beregning av virkelig verdi

Valutatimer er målt til virkelig verdi basert på observert terminkurs på kontrakter med tilsvarende løpetid på balansedagen. Virkelig verdi for rente- og valutabytteavtaler er nåverdien av fremtidige kontantstrømmer beregnet ut fra observerte markedsrenter og valutakurser på balansedagen. Virkelig verdi av rene rentebytteavtaler beregnes som nåverdien av fremtidige kontantstrømmer ut fra observerbare markedsrenter på balansedagen. Konsernet har siden 2020 benyttet markedsdata fra Bloomberg for å beregne virkelig verdi av rente- og valutabytteavtaler og rene rentebytteavtaler. At markedsdata hentes fra en og samme aktør, sikrer at konsernet kan finne den virkelige verdien på samme tidspunkt innen balansedagen for alle kontrakter.

Forfallsstruktur for derivater tilknyttet lån

Morselskap og konsern							Sum	
(Beløp i mill. kr)	< 1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	> 15 år	markeds-	Sikringsbokføring	
						verdi		
Eiendeler								
Rentebytteavtaler fast til flytende	0	-	-	-	-	0	Virkelig verdisikring	
Rentebytteavtaler flytende til fast	15	-	-	-	-	15	Kontantstrømsikring	
Rente- og valutabytteavtaler	1 058	1 428	2 518	316	287	5 606	Virkelig verdisikring	
Rente- og valutabytteavtaler	-	-	1 115	-	-	1 115	Kontantstrømsikring	
Sum eiendeler 31.12.2024	1 072	1 428	3 633	316	287	6 736		
Sum eiendeler 31.12.2023	397	1 684	2 477	-	199	4 757		
Gjeld								
Rentebytteavtaler fast til flytende	-	-32	-161	-	-	-193	Virkelig verdisikring	
Rente- og valutabytteavtaler	-	-	-591	-	-	-591	Virkelig verdisikring	
Sum gjeld 31.12.2024	-	-32	-752	-	-	-784		
Sum gjeld 31.12.2023	-	-	-863	-	-	-863		

Tabellen nedenfor viser effekten av kontantstrømsikringer som presenteres som sikringsreserve i egenkapitalen (negative tall reduserer konsernets egenkapital). Det er i løpet av regnskapsårene 2023 eller 2024 ikke resultatført effekter knyttet til sikringsinstrumenter som ikke lenger kvalifiserer for sikringsbokføring.

Utvikling i sikringsreserven i egenkapitalen

(Beløp i mill. kr)	31.12.2024	31.12.2023
Inngående sikringsreserve før skatt	733	618
Verdiendring i året	396	115
Utgående sikringsreserve før skatt	1 129	733
Utsatt skatt sikringsreserve	-248	-161
Utgående sikringsreserve etter skatt, jf. note 28	881	572

Innebygde derivater og sikrede anskaffelseskontrakter i utenlandsk valuta

Konsernet har ved utgangen av 2024 ingen betydelige innebygde derivater som er skilt ut fra vertskontrakten. Det er i løpet av året gjennomført valutasikring av vesentlige anskaffelseskontrakter i utenlandsk valuta med faste betalingsmilepæler. Sikringen er gjennomført som en virkelig-verdi sikring, og kontrakten er sikret til valutaterminens spotkurs. Terminpunktene (terminpremie) resultatføres som andre driftskostnader. Urealiserte verdiendringer som ikke er resultatført utgjør 5 mill. kroner per utgangen av året og er ført mot anlegg under utførelse (se note 9).

Effekter av IBOR-reformen (endring av referanserenter)

Det er gjennom to faser vedtatt visse endringer i IFRS 9, IAS 39 og IFRS 7 i form av tilpasninger som kan sikre fortsatt sikringsbokføring ved overgang til nye referanserenter under IBOR-reformen. Statnett har valgt å anvende standardendringene i fase 1 fra og med 2019 og standardendringene i fase 2 fra og med 2020.

I 2021 tiltrådte Statnett ISDAs "Fallback Protocol". Den angir erstatningsrente for IBOR-renter som går ut av bruk. Alle motparter som Statnett i 2021 hadde derivatavtale med, sluttet seg til ISDAs "Fallback Protocol", eller har inngått tilsvarende bilateral avtale med Statnett. Ingen aktive finansielle instrumenter berøres så langt av endringene, kun renter på sikkerhetsstillelse (CSA). Overgangen til nye referanserenter har ikke medført endringer i regnskapsføring eller kontantstrømmer for finansielle instrumenter. Endringene har heller ikke hatt noen reell effekt på Statnetts sikringsbokføring, og det er ingen sikringsrelasjoner som er avvirket som følge av endringene. IBOR-reformen har ikke ledet til endringer i Statnetts tilnærming til finansiell risikostyring. Det vises til note 16 Rentebærende gjeld som viser sammenstilling av lån og derivater fordelt pr. valuta.

Statnett har utstedt obligasjonslån og inngått derivatavtaler med NIBOR som referanserente. På rapporteringstidspunktet anser Statnett at det ikke foreligger noen sikre indikasjoner på at NIBOR vil bli erstattet av en ny referanserente, selv om alternativer, herunder en overgang til en rente med utgangspunkt i NOWA (Norwegian Overnight Weighted Average) har vært diskutert. Statnett har derfor ingen pågående prosess for å erstatte NIBOR med ny referanserente i berørte avtaler.

Note 16 Rentebærende gjeld

Noten viser kortsiktig og langsiktig rentebærende gjeld for konsernet. Sammensetningen av og nivået på rentebærende gjeld styres gjennom selskapets finansieringsaktivitet og er beskrevet nærmere i note 15 Derivater og sikringsbokføring.

Vesentlig prinsipper

Rentebærende gjeld som er målt til virkelig verdi som følge av sikringsbokføring, er målt til virkelig verdi etter verdsettelsesnivå 2. Se beskrivelse av hierarkiet i note 1 Overordnet informasjon og grunnlag for utarbeidelse av regnskapet.

Annen rentebærende gjeld er regnskapsført til virkelig verdi av mottatte midler, netto etter transaksjonskostnader. Lånene er deretter regnskapsført til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode, hvor forskjellen mellom netto midler og innløsningsverdi blir resultatført over låneperioden.

Generelle prinsipper

Leieforpliktelser måles til nåverdien av faste leiebetalinger over leieperioden, hensyntatt forlengelsesopsjoner eller termineringsrettigheter som det er rimelig sikkert at konsernet vil benytte. Statnett har valgt å benytte unntaksregelen ved at kortsiktige leieavtaler med inntil 12 måneders varighet og avtaler med lav verdi kostnadsføres løpende. Første års avdrag er klassifisert som kortsiktig.

Spesifikasjon av rentebærende gjeld

Morselskap (Beløp i mill. kr) Gjeld	2024		2023	
	Balansført verdi	Virkelig verdi	Balansført verdi	Virkelig verdi
Langsiktig rentebærende gjeld	53 244	53 368	44 716	44 647
Langsiktig rentebærende gjeld til konsernselskaper	11	11	13	13
Leieforpliktelser	227	227	127	127
Sum langsiktig rentebærende gjeld	53 482	53 607	44 856	44 787
Kortsiktig rentebærende gjeld	13 230	13 230	9 916	9 911
Kortsiktig rentebærende gjeld til datterselskap	201	201	113	113
Leieforpliktelser	60	60	76	76
Sum kortsiktig rentebærende gjeld	13 491	13 491	10 106	10 100

Konsern (Beløp i mill. kr)

Gjeld	2024		2023	
	Balansført verdi	Virkelig verdi	Balansført verdi	Virkelig verdi
Langsiktig rentebærende gjeld	53 244	53 368	44 716	44 647
Leieforpliktelser	227	227	127	127
Sum langsiktig rentebærende gjeld	53 471	53 596	44 843	44 774
Kortsiktig rentebærende gjeld	13 230	13 230	9 916	9 911
Leieforpliktelser	60	60	76	76
Sum kortsiktig rentebærende gjeld	13 290	13 290	9 993	9 987

Endringer i forpliktelses som skyldes finansieringsaktiviteter

Morselskap			Konsern	
2023	2024 (Beløp i mill.kr)		2024	2023
48 674	55 825	Forpliktelses i gjeldsportefølje 01.01.	55 699	48 440
11 962	13 367	Opptak av ny gjeld (innbetaling)	13 367	11 962
-8 013	-5 554	Nedbetaling av gjeld (utbetaling)	-5 554	-8 010
1 902	2 099	Endring i CSA-forpliktelses (innbetaling)	2 099	1 902
1 386	1 869	Endring i virkelig verdi (ingen kontanteffekt)	1 869	1 386
-3	-2	Endring i konsernintern gjeld (utbetaling)	-	-
-105	88	Endring i konsernintern gjeld (ingen kontanteffekt)	-	-
22	84	Annet (ingen kontanteffekt)	84	19
55 825	67 775	Forpliktelses i gjeldsportefølje 31.12.	67 563	55 699

Avdragsprofil rentebærende gjeld

Morselskap

Lånene er vurdert til amortisert kost justert for effekt av verdisikring.

Forfallstidspunkt (Beløp i mill. kr)	< 1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	> 15 år	Sum
Fast rente						
Obligasjonslån	6 477	11 702	22 789	6 106	599	47 673
Leieforpliktelses	60	155	56	5	11	287
Sum fast rente 31.12.2024	6 537	11 857	22 845	6 111	610	47 960
Sum fast rente 31.12.2023	3 469	14 849	20 780	5	585	39 688
Flytende rente						
Sikkerhetsstillelse under CSA-avtaler ¹	6 090	-	-	-	-	6 090
Annen rentebærende gjeld	201	11	-	-	-	212
Obligasjonslån	-	3 104	-	-	-	3 104
Lån fra finansinstitusjoner	665	3 582	4 100	859	401	9 607
Sum flytende rente 31.12.2024	6 956	6 697	4 100	859	401	19 013
Sum flytende rente 31.12.2023	6 636	3 750	3 983	739	164	15 272
Sum rentebærende gjeld 31.12.2024	13 493	18 554	26 945	6 970	1 011	66 973
Sum rentebærende gjeld 31.12.2023	10 106	18 599	24 763	743	749	54 961

¹ Gjeld knyttet til sikkerhetsstillelse under CSA-avtaler (Credit Support Annex) som reflekterer mer-/mindreverdi av inngåtte derivater. Avtalene har ukentlige oppgjør basert på endring av markedsverdien av derivatet utover fastsatte terskelverdier.

Konsern

Konsernets avdragsprofil for rentebærende gjeld vil tilsvare oppstillingen for morselskapet med unntak av konserninterne lån. I annen rentebærende gjeld har Statnett SF ett konserninternt langsiktig lån på 11 mill. kroner som forfaller ved påkrav. I tillegg har Statnett SF en konsernintern gjeld på 201 mill. kroner knyttet til konsernets cash pool-ordning. Disse lånene blir eliminert i konsernoppstillingen. Det vises til omtale av likviditetsrisiko i note 18 Finansiell risikostyring.

Rentebinding i konsernet viser hvor langt frem i tid renten er bundet på konsernets gjeldsportefølje, justert for tillknyttede rentederivater.

Løpetid på rentebinding (Beløp i mill. kr)	< 1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	> 15 år	Sum
Rentebærende gjeld 31.12.2024	58 737	4 464	3 756	5	11	66 973
Rentebærende gjeld 31.12.2023	49 667	4 686	593	5	11	54 961

Sammenstilling av lån og derivater	Hovedstol lån	Hovedstol lån	Hovedstol	Rente	Rente	Markeds-
	Valuta	NOK	swap	lån	swap	verdi
	(Beløp i mill.)	(Beløp i mill.)	swap	lån	swap	swap
	(Beløp i mill.)	(Beløp i mill.)	(Beløp i mill.)			(Beløp i mill.)
Sikrede lån – virkelig-verdi sikring						
NOK	-3 400	-3 400	-3 400	3,94 %	5,51 %	-193
SEK	-4 850	-4 766	-4 766	3,35 %	5,39 %	250
USD	-980	-6 605	-6 605	3,18 %	5,66 %	2 309
EUR	-2 198	-23 127	-23 127	2,34 %	5,40 %	2 456
Sikrede lån – kontantstrømsikring						
USD ¹	-360	-3 039	-3 039	2,79 %	5,65 %	1 115
EUR ²	-	-	-3 000	-	2,49 %	15
Usikrede lån						
NOK - fast rente	-8 000	-8 000	-	3,56 %	-	-
NOK - flytende rente	-9 373	-9 373	-	5,21 %	-	-
CSA						
NOK	-1 389	-1 389	-	³	-	-
EUR	-399	-4 700	-	⁴	-	-
Sum						5 952

¹ Hybrid bokføring av 360 mill. dollar rente- og valutabytteavtale. Sikret hovedstol på 360 mill. dollar inkludert både som verdisikring og kontantstrømsikring.

² Rentebytteavtale 3000 mill. kroner for bytte av flytende rente i 500 mill. euro rente og valutabytteavtale til fast rente. Sikret hovedstol på 500 mill. euro inkludert under verdisikringer.

³ NOWA (Norwegian Overnight Weighted Average rate) – daglig rentenotering for innskudd i NOK

⁴ EONIA overnight – daglig rentefastsettelse kunngjort gjennom European Banking Federation (EBF)

Note 17 Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld

Noten viser leverandørgjeld og annen kortsiktig ikke rentebærende gjeld. Leverandørgjeld er knyttet direkte til operasjonell drift, mens annen kortsiktig gjeld gjelder øvrig gjeld som skyldig offentlig avgifter, skyldig lønn og feriepenger, påløpte renter med mer.

Generelle prinsipper

Ikke-rentebærende gjeld er klassifisert som kortsiktig når den er del av ordinær drift, gjelder handelsformål og har forfall innen 12 måneder. Annen gjeld er langsiktig. Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode.

Spesifikasjon av leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld

Morselskap			Konsern	
2023	2024	(Beløp i mill.kr)	2024	2023
2 301	2 223	Leverandørgjeld	2 232	2 322
4	18	Kortsiktig gjeld til datterselskap	-	-
176	487	Skyldige offentlige avgifter	507	194
340	403	Skyldig lønn og feriepenger	415	351
605	654	Påløpte renter	654	605
49	150	Fjerningsforpliktelser	150	49
284	642	Påløpt kraftkjøp	642	284
144	392	Avregning kunder	405	179
164	508	Annen kortsiktig gjeld	544	227
4 066	5 475	Sum leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	5 549	4 211

Note 18 Finansiell risikostyring

Finansiell risiko

Statnett SFs finanspolicy har som formål å etablere hovedprinsipper for å sikre at foretaket oppnår den nødvendige finansieringen av planlagt drifts- og investeringsprogram i samsvar med eksterne lover og gjeldende krav, samt intern risikotoleranse. For å minimere foretakets kreditt-, rente- og valutarisiko utarbeides det også detaljerte rammer for utøvelsen av finansfunksjonen. Statnett SF benytter seg av finansielle derivater for å styre den finansielle risikoen.

Kapitalstyring

Hovedmålsettingen for foretakets styring av kapitalstruktur er at Statnett skal ha en solid finansiell posisjon, som gir grunnlag for at Statnett kan gjennomføre en samfunnsøkonomisk rasjonell drift og utvikling av transmisjonsnettet, i tråd med planer og eiers forventninger. Statnetts styre har vedtatt at foretaket skal opprettholde en robust A-rating eller bedre. Utbytte vedtas i foretaksmøtet etter hvert regnskapsår. Eiers utbyttepolicy er 50 prosent av konsernets underliggende resultat. Underliggende resultat er konsernets årsresultat etter skatt justert for årets endring i saldo for mer-/mindreinntekt etter skatt. For øvrig styres kapitalstrukturen gjennom opptak og nedbetaling av kort- og langsiktig gjeld, samt endringer i likviditetsbeholdningen. Låneavtalene pålegger ikke foretaket noen kapitalkrav som ventes å kunne begrense kapitalstrukturen i konsernet. Det finnes heller ingen eksplisitte krav til egenkapital utover det som følger av lovgivningen. Det har ikke vært vesentlige endringer i målsetting og retningslinjer for kapitalstyring gjennom året.

Oversikt over kapital som inngår i styring av kapitalstruktur

Morselskap			Konsern	
2023	2024	(Beløp i mill.kr)	2024	2023
44 856	53 482	Langsiktig rentebærende gjeld	53 471	44 843
10 106	13 491	Kortsiktig rentebærende gjeld	13 290	9 993
3 902	12 049	Betalingsmidler og markedsbaserte verdipapirer	12 732	4 499
51 060	54 924	Netto gjeld	54 029	50 337

Likviditetsrisiko

Statnett SF har som mål å kunne gjennomføre 12 måneders drift, investeringer og refinansiering uten å ta opp ny gjeld. Det vil gjøre Statnett mindre sårbar for perioder med lav tilgjengelighet på kapital i finansmarkedene og perioder med lite gunstige lånevilkår. Statnett har rutiner som sikrer løpende overvåking og tilpasning av likviditeten.

Statnett reduserer likviditetsrisiko knyttet til forfall på finansielle forpliktelser ved hjelp av spredt forfallsstruktur, rammer for hvor stor del av låneporteføljen som kan forfalle innenfor en 12-måneders periode, tilgang til flere finansieringskilder i Norge og internasjonalt, samt tilstrekkelig likviditet til å dekke planlagt drifts-, investerings- og refinansieringsbehov uten opptak av ny gjeld innenfor en tidshorisont på 12 måneder.

Likviditeten ved utgangen av rapporteringsperioden består av bankinnskudd, markedsbaserte verdipapirer og en trekkfasilitet på 8 000 mill. Det er foreløpig ikke trukket på trekkfasiliteten. Inntil 4 mrd. kroner av trekkfasiliteten kan trekkes på meget kort varsel. Sammen med øvrige kilder til likviditet gir det Statnett god evne til å håndtere store likviditetsbehov som kan oppstå med kort varsel, for eksempel knyttet til sikkerhetsstillelse for derivater under CSA-avtaler som har ukentlige oppgjør.

Statnett SF har høy kredittverdighet. Standard & Poor's og Moody's Investors Service har gitt Statnett SF kredittratinger for langsiktige låneopptak på henholdsvis A+ og A2. Den høye kredittratingen gir Statnett SF gode lånemuligheter.

Tabellen under viser alle brutto kontantstrømmer knyttet til finansielle forpliktelser. Derivater inkluderer de utgående kontantstrømmene i derivatkontraktene. Kontantstrømmene er ikke neddiskontert og forutsetter rentesatser og valutakurser som ved utgangen av rapporteringsperioden.

(Beløp i mill. kroner)

Morselskap	Under 1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	15 år og utover	Totalt
Rentebærende gjeld og rentebetalinger	15 469	24 532	34 081	7 764	1 406	83 252
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	5 475	-	-	-	-	5 475
Derivater	6 910	12 986	20 390	6 683	852	47 820
Finansielle forpliktelser 31.12.2024	27 854	37 518	54 471	14 446	2 258	136 548
Finansielle forpliktelser 31.12.2023	18 147	38 305	49 605	1 376	1 552	108 985

Derivater	Under 1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	15 år og utover	Totalt
Innbetalinger	7 296	12 261	23 507	6 903	1 230	51 196
Utbetaling	-6 910	-12 986	-20 390	-6 683	-852	-47 820
Netto derivater 31.12.2024	386	-725	3 118	220	378	3 376
Netto derivater 31.12.2023	-294	-211	1 846	9	296	1 646

(Beløp i mill. kroner)

Konsern	Under 1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	15 år og utover	Totalt
Rentebærende gjeld og rentebetalinger	15 469	24 521	34 081	7 764	1 406	83 241
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	5 549	-	-	-	-	5 549
Derivater	6 910	12 986	20 390	6 683	852	47 820
Finansielle forpliktelser 31.12.2024	27 928	37 507	54 471	14 446	2 258	136 610
Finansielle forpliktelser 31.12.2023	18 292	38 291	49 605	1 376	1 552	109 116

Derivater	Under 1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	15 år og utover	Totalt
Innbetalinger	7 296	12 261	23 507	6 903	1 230	51 196
Utbetaling	-6 910	-12 986	-20 390	-6 683	-852	-47 820
Netto derivater 31.12.2024	386	-725	3 118	220	378	3 376
Netto derivater 31.12.2023	-294	-211	1 846	9	296	1 646

Kredittrisiko

Kredittrisiko refererer til risikoen for at motparten vil misligholde sine kontraktsforpliktelser, noe som medfører økonomisk tap for konsernet.

Spesifikasjon av maksimal kreditteksponering

Morselskap			Konsern	
2023	2024	(Beløp i mill.kr)	2024	2023
2 550	7 143	Betalingsmidler	7 210	2 644
1 352	4 906	Markedsbaserte verdipapirer	5 522	1 855
766	660	Derivater	660	766
4 044	3 810	Langsiktige fordringer	188	138
1 776	2 379	Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	1 887	1 221
10 489	18 898	Sum maksimal kreditteksponering	15 467	6 624

For å begrense kredittrisiko har Statnett rammer som setter krav til kredittverdighet for motparter og maksimal eksponering for hver enkelt motpart. I tillegg er kredittrisikoen i sikringsforhold svært lav, da det er inngått avtaler om sikkerhetsstillelser (CSA) for de viktigste derivatmotpartene.

Alle plasseringer av betalingsmidler gjøres innenfor sektorrammer og maksimumsrammer for enkeltmotparter med høy kredittrating der høyere rating gir høyere rammer. Markedsbaserte verdipapirer består av flere godt diversifiserte investment grade-rentefond.

CSA-avtaler innebærer sikkerhetsstillelse av inngåtte derivater ved ukentlige oppgjør av urealiserte mer-/mindreverdier. Urealiserte gevinster på derivater medfører at Statnett mottar oppgjør som øker Statnetts bankbeholdning og kortsiktig gjeld. Tilsvarende vil urealiserte tap på derivater medføre at Statnett utbetaler oppgjør til våre motparter, noe som reduserer bankbeholdningen og øker kortsiktige fordringer.

Tabellen nedenfor viser sammenhengen mellom sikkerhetsstillelse under CSA-avtalene, urealiserte verdier for derivater som faller inn under CSA-avtalene og urealiserte verdier for alle inngåtte derivater med eksterne motparter. Innskuddene regnskapsføres på egne konti, men er ikke regnet som bundne midler. Det kan derfor være avvik mellom innestående på bank og det som faktisk er mottatt fra derivatmotpart.

Spesifikasjon av sammenhengen mellom sikkerhetsstillelse og rentebærende derivater og valutaswaper (CSA)

(Beløp i mill. kroner)	Totalt mottatt	Virkelig verdi derivater under CSA	Virkelig verdi alle derivater
Mottatt sikkerhet under CSA	6 090	6 224	6 242
Sikkerhet under CSA stilt overfor motparter	-	-	-

Interne rammer setter minimumskrav til ratinger som motparter i CSA-avtaler må ha oppnådd fra de mest anerkjente ratingbyråene. For motparter uten CSA-avtaler er det fastsatt særskilt høye krav til rating.

Statnetts pilotordning for handel i EPAD-kontrakter medfører også kollateralkrav samt sikkerhetsstillelse basert på markedsverdier av utestående derivatkontrakter. Sikkerhet mottas og stilles gjennom Nasdaq Clearing, som er Statnetts leverandør for avregning og clearing-tjenester for EPAD. Tabellen nedenfor viser sammensetningen av netto sikkerhetsstillelse til Nasdaq Clearing. Det er også muligheter for å erstatte noe av sikkerhetsstillelsen med bankgarantier, men dette er ikke benyttet per årsskiftet.

Spesifikasjon av sammenhengen mellom sikkerhetsstillelse og derivater (EPAD)

(Beløp i mill. kroner)	Avgitt (-) / Mottatt (+)	Virkelig verdi derivater
Nasdaq sikringsfond	(0,4)	NA
Startmargin	(151)	NA
Endringsmargin	(8)	(8)
Netto sikkerhetsstillelse	(160)	(8)

Konsernets kundemasse består hovedsakelig av kommunale kraftforetak, norske industrikunder og andre nordiske TSOer. Det har historisk vært lite tap på kundefordringer, og det er ikke forventet at dette vil endre seg i nær fremtid. Ved mislighold har konsernet gode rutiner for rask og tett oppfølging av kunden, strenge sanksjonsmuligheter og mulighet for å kreve sikkerhetsstillelse i nettverksavtalen. Derfor vurderer konsernet kredittrisikoen på kundefordringer som svært lav.

Statnett SF har gitt lån til datterselskaper, felleskontrollerte enheter og tilknyttede selskaper. Morselskapet har en konsernkontoordning som innebærer at likviditeten i datterselskapene Elhub AS og NordLink Norge AS samordnes med likviditeten til morselskapet. De to datterselskapene kan som del av konsernkontoordningen trekke inntil 100 mill. kroner hver som lån fra morselskapet. Kreditverdigheten til de aktuelle datterselskapene er nært knyttet til Statnett SFs egen kreditverdighet gjennom eierskap, garantistillelser og/eller tjenestemottak. Statnett SF yter ved behov lån til eSett Oy (tilknyttet selskap) og Fifty AS (felleskontrollert enhet). Det gjøres en kreditvurdering ved etablering av lånebetingelser. Alle selskapene følges opp gjennom styrerepresentasjon. Noen av låneavtalene stiller krav til egenkapitalandel. Det er ikke registrert forhold som tilsier at nedskrivning av lån kan forventes.

Innregning og måling av forventet kredittap

Konsernet innregner tapsavsetning for forventet kredittap på finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi over resultat i andre driftskostnader eller øvrige resultatelementer, i henhold til reglene i IFRS 9. Tapsavsetningen er basert på konsernets vurdering av de finansielle eiendelenes kreditrisiko.

For banker, derivatmotparter og andre kredittinstitusjoner vil kreditverdigheten vurderes jevnlig gjennom året gjennom overvåking av offisielle ratinger. Motpartsrisikoen overvåkes og rapporteres løpende for å sikre at foretakets eksponering ikke går utover fastsatte kredittgrenser og er i henhold til interne regler. For kundefordringer, andre kortsiktige fordringer og langsiktige fordringer, vil postenes kreditrisiko vurderes månedlig dersom det er mislighold eller det foreligger annen informasjon som gir mistanke om at låntaker ikke vil kunne innfri hele eller deler av sine forpliktelser. Et finansielt instrument anses misligholdt dersom det ikke er gjort opp til avtalt tid. Nedskrivning for verdifall bli foretatt etter følgende metoder:

1. Forventet kredittap over eiendelens løpetid

Det forventede kredittap som følge av alle mulige misligholdshendelser i løpet av et finansielt instruments levetid.

Tapsavsetningen for et finansielt instrument skal foretas til et beløp tilsvarende forventet kredittap i levetiden dersom kredittrisikoen for det finansielle instrumentet har økt vesentlig siden førstegangsinnregning.

2. Forventet kredittap over 12 måneder

Den delen av forventede kredittap i levetiden som utgjør forventede kredittap som følge av misligholdshendelser for et finansielt instrument som er mulig innen 12 måneder etter rapporteringstidspunktet.

Tapsavsetningen for et finansielt instrument skal foretas til et beløp tilsvarende forventet kredittap over tolv måneder dersom kreditttrisikoen for det finansielle instrumentet ikke har økt vesentlig siden førstegangsinnregning.

Konsernets metode for kredittisikovurdering har definert følgende kategorier for kredittvurdering:

Kategori	Beskrivelse	Metode for nedskrivning for verdifall
Sikker betaler	Ingen forfalte forpliktelser og ingen økning i kredittisiko siden førstegangsinnregning	Forventet kredittap over 12 måneder
Tvilsom betaler – ikke kredittverdig	Forpliktelser har forfalt med mer enn 30 dager, eller det er en betydelig økning i kredittisiko siden førstegangsinnregning	Forventet kredittap over eiendelens løpetid, effektiv rente beregnes på bruttobeløp
Tvilsom betaler – kredittverdig	Forpliktelser har forfalt med mer enn 90 dager, men det er forhold som tilsier at betaleren er kredittverdig	Forventet kredittap over eiendelens løpetid, effektiv rente beregnes på amortisert kost
Tapsavskrives	Det er forhold som tilsier at betaleren har så store økonomiske problemer at fordringen må anses tapt	Fordringen tapsavskrives i sin helhet.

Se for øvrig note 11 Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer og 14 Finansielle anleggsmidler for tapsvurderinger.

Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for at svingninger i valutakursen fører til endringer i Statnetts resultat og balanse. Valutarisiko knyttet til store anskaffelseskontrakter og lån i utenlandsk valuta sikres i tråd med rammer for utøvelse av finansfunksjonen og omtales i note 15. Ved utgangen av rapporteringsperioden er det ingen vesentlig valutabeholdning som ikke er swappet eller reservert til fremtidige forpliktelser. Utenlandske aksjer og aksjefond utgjør 51 mill. kroner i konsernet.

Renterisiko

Konsernet er eksponert for renterisiko gjennom låneporteføljen, likviditetsbeholdningen og finansielle sikringer. Videre er Statnett SF eksponert for rentenivå som legges til grunn for nettvirksomhetens inntektsramme (NVE-renten).

For å redusere renterisikoen og svingningene i resultatet, skal rentekostnaden på Statnetts gjeld korrelere mest mulig med inntekten fra nettvirksomhetens inntektsramme som er påvirket av NVE-renten. Denne renten beregnes årlig som et gjennomsnitt av daglig observasjon av 5 års swaprente. Ved utgangen av 2024 er 80% av konsernets gjeldsportefølje eksponert mot flytende rente. Rammer for renteeksponering i konsernet baseres på avkastningsgrunnlag og NVE-renten på inntektssiden.

Gjennomsnittlig effektiv rente

Tabellen under viser gjennomsnittlig effektiv rente for de enkelte finansielle instrumentene.

Morselskap			Konsern	
2023	2024		2024	2023
5,38 %	5,25 %	Markedsbaserte verdipapirer	5,15 %	5,04 %
3,71 %	4,66 %	Bankinnskudd	4,66 %	3,71 %
-	-	Aksjer og aksjefond	20,10 %	17,60 %
4,28 %	5,05 %	Rentebærende gjeld	5,05 %	4,28 %

Sensitivitetsanalyse

Rentesensitivitet

(Beløp i mill.kr)

Morselskap		Endring i rentenivå Prosentpoeng	Konsern	
2023	2024		2024	2023
-8	-18	+ 1	-31	-18
8	18	- 1	31	18

Tabellen viser morselskapet og konsernets følsomhet for potensielle endringer i rentenivået på aktivaplasseringer. Den viser antatt effekt på netto finansinntekter/-kostnader ved endring i rentenivået på 1 prosentpoeng per 31. desember. Det benyttes rentebytteavtaler for å minimere svingninger i resultatet som følge av renteendringer på konsernets gjeld.

Valutakurssensitivitet

(Beløp i mill.kr)

Morselskap		Endring i kronekursen Prosent	Konsern	
2023	2024		2024	2023
-13	-21	+ 5	-24	-15
13	21	- 5	24	15

Tabellen viser selskapets følsomhet for potensielle endringer i kronekursen, dersom alle andre forhold er holdt konstant. Beregningen legger til grunn lik endring mot alle relevante valutaer. Effekten i resultatet (før skatt) skyldes verdiendring i pengeposter som ikke er fullt ut sikret. Dette omfatter i hovedsak bankbeholdninger samt CSA-innskudd (forpliktelse) i euro. Øvrige pengeposter og all gjeld i utenlandsk valuta er sikret, og endring i verdi motsvares av verdiendring på derivatet.

Note 19 Skatter

Generelle prinsipper

Resultatskatt blir beregnet etter ordinære skatteregler og anvender til enhver tid vedtatt skattesats. Skattekostnaden knyttes til det regnskapsmessige resultatet og består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/skattefordel. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat. Netto utsatt skatt/skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessige verdi, samt skattevirkninger av underskudd til fremføring og fremførbare rentefradrag.

Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverseres eller kan reverseres, er utlignet. Utsatt skattefordel er oppført når det er sannsynlig at selskapet vil ha tilstrekkelig skattemessig overskudd til å nyttiggjøre skattefordelen. Utsatt skatt og skattefordel som kan balanseføres, er balanseført til nominell verdi og oppført netto i balansen.

Skatteeffekt av poster ført mot øvrige resultatelementer er ført mot øvrige resultatelementer, og skatteeffekt på poster knyttet til egenkapitaltransaksjoner føres mot egenkapital.

For omtale av regelverket om global minimumsbeskatning (Pilar 2), henvises det til note 2 Endringer i regnskapsprinsipper og nye regnskapsstandarder.

Skattekostnad i resultatregnskapet

Morselskap			Konsern	
2023	2024	(Beløp i mill. kr)	2024	2023
-	-	Betalbar skatt	89	71
-828	411	Endring utsatt skatt/skattefordel	386	-816
-828	411	Sum skattekostnad	475	-745

Betalbar skatt i balansen

Morselskap			Konsern	
2023	2024	(Beløp i mill. kr)	2024	2023
-	-	Årets betalbare skatt	89	71
-	-	Sum betalbar skatt i balansen	89	71

Avstemming av nominell skattesats mot effektiv skattesats

Tabellen nedenfor gir en avstemming av rapportert skattekostnad mot skattekostnad basert på nominell skattesats på 22 prosent for 2024 og 2023.

Morselskap			Konsern	
2023	2024	(Beløp i mill. kr)	2024	2023
-3 754	1 890	Resultat før skattekostnad	2 189	-3 362
-826	416	Forventet skattekostnad etter nominell sats	480	-740
		Skatteeffekter av:		
-2	-5	Permanente forskjeller	-5	-5
-	-	Andel resultat i tilknyttet selskap	-	-
-828	411	Sum skattekostnad	475	-745
22 %	22 %	Effektiv skattesats	22 %	22 %

Spesifikasjon av utsatt skatt og utsatt skattefordel

Nedenfor er det gitt en spesifikasjon av netto utsatt skatt og utsatt skattefordel. Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynliggjort at den vil bli utnyttet. Ved verdsettelsen av utsatt skatt pr 31. desember 2024 og 2023 er det anvendt en skattesats på 22 prosent.

Morselskap					
(Beløp i mill. kr)	31.12.23	Resultatført	Øvrige resultat-elementer	Konsern-bidrag	31.12.24
Omløpsmidler/kortsiktig gjeld	4	-7	-	-	-3
Varige driftsmidler	5 565	652	-	-	6 217
Pensjonsforpliktelser	-34	31	36	-	33
Andre langsiktige poster	1 089	-296	87	-	880
Fremførbart underskudd	-1 780	31	-	-	-1 748
Netto utsatt skatt	4 844	411	124	-	5 379

Konsern					
(Beløp i mill. kr)	31.12.23	Resultatført	Øvrige resultat-elementer	Konsern-bidrag	31.12.24
Omløpsmidler/kortsiktig gjeld	4	-129	-	-	-125
Varige driftsmidler	5 820	704	-	-	6 524
Pensjonsforpliktelser	-34	30	36	-	33
Andre langsiktige poster	1 067	-198	87	-	956
Fremførbart underskudd/fremførbare rentekostnader	-1 818	31	-	-	-1 786
Netto utsatt skatt	5 039	439	124	-	5 602

Usikre skatteposisjoner

Statnett SF mottok i 2021 varsel fra norske skattemyndigheter om endring av skattefastsettelsen for 2018 vedrørende fradrag for vedlikeholdskostnader knyttet til utskifting av anleggsdeler i transmisjonsnettet. Varsellet var av foreløpig karakter, og det var ikke mulig å kvantifisere en eventuell eksponering. Statnett SF er uenig i det rettslige grunnlaget for å endre skattefastsettelsen, og ga i 2022 sitt tilsvarende svar til skattemyndighetene. Det ble derfor ikke gjort noen avsetning for en usikker skatteposisjon tilknyttet fradrag for vedlikehold i årsregnskapet for 2021.

I 2022 mottok Statnett SF et utkast til kontorvedtak om endring av skattefastsettelsen for 2018. Skattemyndighetene opprettholdt i hovedsak sine vurderinger fra opprinnelig varsel i 2021, men uten å kvantifisere eventuelle fravikelser. Det har i etterkant av mottatt utkast til kontorvedtak i 2022 vært løpende dialog med skattekontoret og etterspurt dokumentasjon har blitt oversendt. Statnett mottok så et nytt kontorvedtak i januar 2025. Skattekontoret opprettholder sitt syn om aktiveringsplikt for rene oppisoleringstiltak av kraftledninger. Videre går det frem at eventuell merkostnad ved utskifting av kraftledninger som fører til økt spenning skal aktiveres.

På bakgrunn av mottatt utkast til kontorvedtak i 2025 har Statnett foretatt en gjennomgang av alle utbyggingsprosjekt i perioden 2013-2024. Statnett har valgt å endre tidligere års fradragførte kostnader knyttet til utvidelse av transmisjonsnettet. Disse kostnadene er aktiveringspliktige for skatteformål. Statnett har valgt å innregne effekten av fravikelse for samtlige prosjektinvesteringer i perioden 2013-2024 som representerer rene utvidelser av transmisjonsnettet, og som tidligere har blitt fradragført. Tidligere fradragførte vedlikeholdskostnader er reversert med totalt 1 574 mill. kroner. Skatteeffekten er beregnet til 346 mill. kroner og reduserer utsatt skatteforpliktelse

knyttet til driftsmidler med 346 mill. kroner som motsvares med en tilsvarende reduksjon i utsatt skattefordel knyttet til fremførbart underskudd.

Bortsett fra dette er foretaket prinsipielt uenig i de vurderinger som legges til grunn av skattekontoret, og mener at det er en sannsynlighetsovervekt for at Statnetts syn vil vinne frem i Skatteklagenemnda, eventuelt i en tvistebehandling. Dette gjelder aktiveringsplikt for rene oppisoleringstiltak av kraftledninger, samt aktiveringsplikt for merkostnad ved utskifting av anleggsdeler med økt spenning. Dersom skattemyndighetene vinner frem med sitt syn er estimert eksponering knyttet til disse kostnadene beregnet til henholdsvis 589 mill. kroner og 181 mill. kroner. Skatteeffekten av estimert eksponering utgjør 169 mill. kroner og vil potensielt redusere utsatt skatteforpliktelse knyttet til varige driftsmidler og motsvares av en tilsvarende reduksjon i utsatt skattefordel knyttet til fremførbart underskudd.

Utsatt skatt ført mot øvrige resultatelementer

Morselskap			Konsern	
31.12.23	31.12.24	(Beløp i mill. kr)	31.12.24	31.12.23
-10	36	Estimatavvik pensjoner	36	-10
25	87	Verdiendring kontantstrømsikring	87	25
15	124	Sum utsatt skatt ført mot øvrige resultatelementer	124	15

Note 20 Investeringer i datterselskaper, felleskontrollerte og tilknyttede selskaper

Virksomheten i konsernet er i hovedsak konsentrert i morselskapet, Statnett SF. I konsernet inngår i tillegg fem datterselskaper, et felleskontrollert selskap og eierandeler i enkelte tilknyttede selskaper. Se note 22 Nærstående parter for beskrivelse av virksomheten i selskapene.

Generelle prinsipper

Datterselskaper

Konsernregnskapet omfatter Statnett SF og datterselskaper der Statnett SF alene har kontrollerende eierandeler. Normalt antas Statnett SF å ha kontroll når direkte eller indirekte eierinteresser utgjør mer enn 50 prosent av de stemmeberettigede aksjene. Dersom Statnett eier mindre enn 100 prosent av stemmeberettigede aksjer, eller gjennom avtale har mindre enn 100 prosent av stemmene, foretas det likevel en konkret vurdering om konsernet faktisk har kontroll.

Utarbeidelse av konsernregnskapet skjer etter oppkjøpsmetoden og viser konsernet som om det var én enhet. Kostprisen på aksjene er eliminert mot egenkapitalen på oppkjøpstidspunktet. Merverdier utover den balanseførte egenkapital fordeles til de eiendeler og gjeldsposter som merverdien kan knyttes til. Den del av kostprisen ved kjøp av virksomhet som ikke kan tilskrives bestemte eiendeler, presenteres som goodwill.

Statnett SFs Pensjonskasse er ikke en del av konsernet. Innskutt egenkapital i pensjonskassen er vurdert til virkelig verdi på transaksjonstidspunktet med verdiendring over resultatet, og klassifisert som finansielt anleggsmiddel.

Investering i tilknyttet selskap

Tilknyttede selskaper er selskaper der Statnett har betydelig innflytelse. Det vil si at selskapet kan påvirke finansielle og operasjonelle beslutninger i selskapet, men ikke har kontroll over selskapet. Normalt vil dette være selskaper hvor konsernet eier mellom 20 og 50 prosent av de stemmeberettigede aksjene. Tilknyttede selskaper vurderes etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet. Dette innebærer at konsernets andel av årets resultat etter skatt og avskrivninger på eventuelle merverdier resultatføres. Regnskapet i det tilknyttede selskap er omarbeidet til Statnetts regnskapsprinsipper, som er i tråd med IFRS. I konsernregnskapet er investeringen regnskapsført til opprinnelig kostpris med tillegg av akkumulerte resultatandeler med fradrag for utbytte og eventuelle nedskrivninger.

Kjøp/salg av datterselskaper, felleskontrollerte og tilknyttede selskaper

Ved kjøp og salg av datterselskaper, felleskontrollerte virksomheter og tilknyttede selskaper er disse inkludert i konsernregnskapet for den delen av året de har vært del av eller tilknyttet konsernet.

Investering i datterselskaper, felleskontrollert og tilknyttede selskaper i Statnett SF (selskapsregnskapet)

Investeringer i datterselskaper, felleskontrollerte selskaper og tilknyttede selskaper behandles etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Avgitt konsernbidrag (netto etter skatt) tillegges kostpris på investering i datterselskaper. Mottatt konsernbidrag og utbytte resultatføres som finansinntekt i den grad utbytte og konsernbidrag ligger innenfor opptjente resultater i eierperioden. Utbytte utover opptjente resultater i eierperioden behandles som reduksjon av aksjeinvesteringen. Konsernbidrag og utbytte regnskapsføres i det året de vedtas.

Statnett SF har følgende investeringer per 31. desember 2024
(Beløp i tusen kr)

Selskap	Virksomhetens art	Anskaffelses- tidspunkt	Forretnings- kontor	Eier- andel	Stemme- andel	Balanse- ført verdi
Datterselskaper						
Statnett Forsikring AS	Skadeforsikring	1998	Oslo	100 %	100 %	30 200
NordLink Norge AS	Utvikle og drifte transmisjonsnett	2010	Oslo	100 %	100 %	2 090 262
Nydalshøyden Bygg C AS	Eiendom	2013	Oslo	100 %	100 %	2 070
Elhub AS	Datahub for måledata for strøm	2014	Oslo	100 %	100 %	209 719
Statnett Sannan AS	Tomteselskap	2022	Trondheim	100 %	100 %	6 608
Sum datterselskaper						2 338 859
Felleskontrollerte og tilknyttede selskaper						
Fifty AS	Utvikle og drifte regulerings- og markedssystem	2017	Oslo	50 %	50 %	5 000
TSO Holding AS	Markedsplass	2002/2008	Bærum	32 %	32 %	55 143
eSett OY	Balanseavregning i Norden	2013	Finland	25 %	25 %	12 668
KraftCERT AS	IKT-sikkerhet	2014	Oslo	33 %	33 %	1 623
Nordic RCC A/S	Driftssikkerhet i Norden	2022	København, DK	25 %	25 %	114 871
Sum felleskontrollerte og tilknyttede selskaper						189 305
Total balanseført verdi datterselskaper, felleskontrollert og tilknyttede selskaper						2 528 164

Konsernverdi for selskap regnskapsført etter egenkapitalmetoden
(Beløp i tusen kr)

	Konsern- verdi 01.01.	Tilgang / Avgang	Årets resultat	Utbytte	Konsern- verdi 31.12.
2024					
TSO Holding AS, 32,2 %	33 736	-	21 717	-21 896	33 557
eSett OY, 25,0 %	23 774	-	3 034	-	26 808
KraftCERT AS, 33,3 %	2 113	-	72	-	2 184
Nordic RCC A/S, 25 %	113 136	-	20 721	-	133 858
Sum tilknyttede selskaper	172 759	-	45 544	-21 896	196 407
2023					
TSO Holding AS, 32,2 %	36 628	-	10 631	-13 523	33 736
eSett OY, 25,0 %	21 945	-	1 829	-	23 774
KraftCERT AS, 33,3 %	1 664	-	449	-	2 113
Nordic RCC A/S, 25,0 %	108 589	-	4 548	-	113 136
Sum tilknyttede selskaper	168 825	-	17 456	-13 523	172 759

Note 21 Felleskontrollerte driftsordninger

Ved byggingen av undersjøiske kabler for overføring av energi til utlandet har konsernet inngått avtaler om bygging og drift med systemansvarlige i Nederland, Danmark, Tyskland og England. Disse ordningene er vurdert til å være «Felleskontrollerte driftsordninger» under IFRS.

Vesentlige prinsipper

En felleskontrollert driftsordning er en felleskontrollert ordning der partene som har felles kontroll over ordningen har rettigheter til eiendelene og ansvar for forpliktelsene knyttet til ordningen. Konsernet innregner sin andel av eiendeler, forpliktelser, inntekter og driftskostnader i tilknytning til sine interesser i felleskontrollerte driftsordninger.

Fifty AS

Det er ett felleskontrollert selskap i Statnett konsern, Fifty AS, som vurderes som en felleskontrollert driftsordning. For det første er selskapet vurdert som en felleskontrollert ordning siden Statnett sammen med en annen part er bundet av kontrakt, og kontrakten gir partene felles kontroll over Fifty AS. I tillegg er selskapet vurdert som en felleskontrollert driftsordning fordi partene har like rettigheter til eiendelene og ansvar for forpliktelsene i selskapet. Investeringen i felleskontrollert selskap regnskapsføres etter prinsippet om proporsjonal konsolidering (bruttometoden). Dette innebærer at Statnett regnskapsfører sin andel av inntekter, kostnader, eiendeler og gjeld på hver enkelt regnskapslinje.

Sjøkabler

Videre følger nærmere detaljer om de ulike undersjøiske kablene. Statnett SFs eierandeler i kablene er inkludert i kategorien Jord- og sjøkabler i note for varige driftsmidler og immaterielle eiendeler.

NorNed

TenneT TSO BV og Statnett SF har bygget en kabel for overføring av energi mellom Norge og Nederland, omtalt som NorNed-kabelen. Partene eier hver sin fysiske halvdel av kabelen. Statnett SF eier den nordre delen, og TenneT eier den sørlige delen av kabelen. Kabelforbindelsen er 580 kilometer lang og har en overføringskapasitet på 700 MW. NorNed-kabelen ble satt i drift i mai 2008. Kostnader og handelsinntekter knyttet til drift av NorNed-kabelen deles likt mellom TenneT og Statnett.

Skagerrak

Statnett SF eier Skagerrak-kablene 1-3, mens Energinet (DK) har en langsiktig leieavtale om halve kabelkapasiteten. Inntekten fra utleien er inkludert i posten andre driftsinntekter. I slutten av desember 2014 ble Skagerrak kabel 4 (SK-4) satt i drift. Statnett SF og Energinet eier hver sin fysiske halvdel av SK-4, hvor Statnett SF eier den nordre delen og Energinet den sørlige delen. Kostnader og handelsinntekter knyttet til drift av Skagerrak-kablene deles likt mellom Energinet og Statnett.

Nordlink

Statnett SF, tyske TenneT og KfW har bygget kabel for overføring av energi mellom Norge og Tyskland. Forbindelsen er omtalt som Nordlink-kabelen og overføringskapasiteten er på 1400 MW. Kabelen ble satt i ordinær drift 31. mars 2021, etter å ha vært i prøvedrift fra desember 2020. Forbindelsen består av 53 kilometer ledning på norsk side, 514 kilometer sjøkabel og 55 kilometer landkabel på tysk side. Eierskapet deles likt. Statnett SF, gjennom datterselskapet NordLink Norge AS, eier den nordlige delen, og TenneT og KfW eier den sørlige delen gjennom et felleseid tysk selskap. Kostnader og handelsinntekter deles likt mellom Tyskland og Norge.

North Sea Link

Statnett SF inngikk vinteren 2015 en samarbeidsavtale med britiske National Grid North Sea Link Ltd med sikte på å realisere en HVDC-sjøkabel mellom Norge (Kvilldal) og England (Blyth). North Sea Link har en overføringskapasitet på 1400 MW, og forbindelsen består av strømmetteranlegg i Blyth og Kvilldal, 714 kilometer sjøkabel, 6 kilometer landkabel på norsk side og 2 kilometer landkabel på britisk side. Eierskapet er delt likt. Statnett SF eier den østlige delen, og National Grid NSN Link Ltd eier den vestlige delen. Kostnader og handelsinntekter deles likt mellom partene. Hele anlegget var ferdigstilt i 2021. Prøvedrift på anlegget ble startet 1. oktober 2021 og ble ferdigstilt høsten 2022.

Note 22 Nærstående parter

Generelle prinsipper

To parter er nærstående dersom en part kan påvirke den annen parts beslutninger. Transaksjoner med nærstående parter skal skje på markedsmessige betingelser.

Eier

Statnett SF var 100 prosent eid av den norske stat ved Energidepartementet (ED) per 31. desember 2024. Statnett har relasjoner til ED både som eier og reguleringsmyndighet.

Reguleringsmyndighet

Det er Stortinget som lovgivende myndighet som vedtar lover, basert på forslag fra regjeringen. Forskrifter vedtas av Kongen i statsråd. ED delegerer forvaltning av de fleste områder i energiloven til Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). NVE leder den nasjonale beredskapen på kraftforsyning. Videre er det NVE som behandler søknader om konsesjon for bygging av kraftstasjoner, kraftlinjer, transformatorer og andre installasjoner i kraftforsyningen, samt regulering av vassdrag. I henhold til forvaltningsloven kan ethvert enkeltvedtak fattet av NVE, klages inn for ED som overordnet instans.

Reguleringsmyndighet for Energi (RME), del av NVE, er utpekt som reguleringsmyndighet og skal utføre sine oppgaver som uavhengig myndighet. RMEs oppgave er å sørge for at aktørene overholder regelverket som sikrer konkurransevilkår i kraftmarkedet og et effektivt drevet kraftnett. Ethvert enkeltvedtak fattet av RME kan klages inn for Energiklagenemda.

Andre nærstående parter

Oversikt over investeringer i datterselskap, felleskontrollert og tilknyttede selskaper er spesifisert i note 20.

Morselskap

Statnett SF er låntaker for Statnett-konsernets eksterne låneopptak. Den sentrale finansfunksjonen i Statnett SF samordner og ivaretar den finansielle risikoen knyttet til valuta, renter og likviditet i konsernet. Det er inngått låneavtaler mellom Statnett SF og datterselskaper.

Konsernkontoordning for gruppen administreres av Statnett SF, som er innehaver av hovedkontoen. Deltakende konsernselskap har hver sine underkonti tilknyttet hovedkontoen. Alle bankinnskudd som inngår i løsningen presenteres i Statnett SF som betalingsmidler. De øvrige deltakernes andeler av hovedkonto inngår som konsernmellomværende. I tillegg er det inngått avtaler om kjøp og salg av tjenester. Alle transaksjoner er foretatt som en del av den ordinære virksomheten og til markedsmessige vilkår. De vesentligste transaksjonene er beskrevet nedenfor.

Statnett Forsikring AS

Statnett Forsikring AS har konsesjon til å dekke risiko og forestå reassuranse vedrørende selskaper i Statnett-konsernet, begrenset til selskaper hvor eierandelen utgjør mer enn 50 prosent. Selskapet opererer videre som direktetegnende person- og skadeforsikringsselskap.

NordLink Norge AS

NordLink Norge AS er eier av den nordre delen av NordLink-kabelen, se note 21 Felleskontrollerte driftsordninger for mer informasjon.

NordLink Norge AS har ingen ansatte. I forbindelse med utbygging av kabelforbindelsen har Statnett SF ytt lån til selskapet. Statnett SF utfører prosjektjenester, drifts- og vedlikeholdstjenester i tillegg til administrative støttetjenester til selskapets drift. NordLink Norge AS inngår i konsernkontoordningen.

Elhub AS

Elhub AS drifter og videreutvikler den sentrale datahuben for måleverdier og markedsprosesser i det norske kraftmarkedet. Elhub AS sin hovedfunksjon er automatisert måleverdiprosessering og måleverdidistribusjon, samt prosessering av markedsprosesser som leverandør av bytter, flyttinger og rapportering. Datahuben ble satt i drift 18. februar 2019.

I forbindelse med utvikling av datahuben har Statnett SF ytt lån til Elhub AS. Statnett SF leverer også enkelte administrative støttetjenester innenfor IT, juridisk, anskaffelser og økonomi. Elhub AS inngår i konsernkontoordningen.

Nydalshøyden Bygg C AS

Selskapet er hjemmelshaver til eiendommen Nydalen Allé 33 i Oslo hvor Statnett SF har sitt hovedkontor. Selskapet har ytt et lån til Statnett SF på 11 mill. kroner.

Statnett Sannan AS

Selskapet er hjemmelshaver til en næringstomt i Steinkjer. Det er ingen annen operasjonell virksomhet i selskapet.

Fifty AS

Fifty AS er et felleskontrollert selskap eid 50 prosent av Statnett SF og 50 prosent av Svenska Kraftnät og er vurdert som en felleskontrollert driftsordning, se note 21 Felleskontrollerte driftsordninger for mer informasjon.

Selskapet forvalter og utvikler IT-systemer for å sikre balansering av det nordiske kraftsystemet. Fifty AS selger både lisenser, vedlikehold- og forvaltningstjenester til Statnett SF. Det er ingen ansatte i selskapet. Statnett SF utfører prosjektjenester knyttet til forvaltning og utvikling av IT-systemer, i tillegg til administrative støttetjenester til selskapet.

TSO Holding AS

TSO Holding AS er et tilknyttet selskap og Statnett SF eier 32,2 prosent av aksjene per 31. desember 2024. Det tilknyttede selskapet eier 34 prosent av aksjene i Nord Pool AS. Statnett SF kjøper kraft fra Nord Pool AS daglig for å kompensere for overføringstap i nettet. Kjøpet skjer til kraftbørsens markedspriser.

eSett OY

eSett OY leverer balanseavregningstjenester til markedsaktører i Danmark, Finland, Sverige og Norge.

Aksjene i selskapet eies likt av de fire nordiske transmisjonsnettoperatørene, Energinet, Fingrid, Svenska Kraftnät og Statnett SF, med 25 prosent hver.

Nordic Regional Coordination Centre (Nordic RCC)

Nordic RCC ble etablert 1. januar 2022 og var i operativ drift fra 1. juli 2022. Aksjene i selskapet eies likt av de fire nordiske transmisjonsnettoperatørene, Energinet, Fingrid, Svenska kraftnät og Statnett SF, med 25 prosent hver.

Nordic RCC støtter de nordiske transmisjonsnettoperatørene med å opprettholde driftssikkerheten i det nordiske kraftsystemet, ved blant annet å beregne overføringskapasitet til markedet og koordinere utkoblinger. Transaksjoner mellom partene gjennomføres etter prinsippet om armlengdes avstand.

Utbytte og konsernbidrag

Statnett SF har i 2024 mottatt utbytte og konsernbidrag på totalt 292 mill. kroner fra datterselskaper og tilknyttet selskap.

Statnett SFs mellomværende med selskaper i samme konsern

<i>(Beløp i mill. kroner)</i>	Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer		Utlån	
	2024	2023	2024	2023
Datterselskaper	37	40	3 913	4 204
FKV og TS*	19	78	-	-

*Gjelder fellekontrollert og tilknyttede selskap.

<i>(Beløp i mill. kroner)</i>	Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld		Innlån	
	2024	2023	2024	2023
Datterselskaper	1	-	212	126
FKV og TS*	34	12	-	-

Renter

Rentesatsen på inn- og utlån er avtalt til 3 eller 6 måneders NIBOR med et påslag i intervallet 0,7 – 1,3 prosent. Konsernkontoordningen renteberegnes med 3 måneders NIBOR med et påslag 0,25 og 0,7 prosent for henholdsvis fordring og gjeld.

Statnett SFs transaksjoner med selskaper i samme konsern

<i>(Beløp i mill. kroner)</i>	Driftsinntekter regulert		Andre driftsinntekter		Driftskostnader	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Datterselskaper	-808	-872	116	147	-181	-171
FKV og TS*	-	-	24	40	-190	-23

<i>(Beløp i mill. kroner)</i>	Finansinntekter		Finanskostnader	
	2024	2023	2024	2023
Datterselskaper	248	245	-12	-15
FKV og TS*	-	-	-	-

<i>(Beløp i mill. kroner)</i>	Mottatt konsernbidrag		Mottatt utbytte	
	2024	2023	2024	2023
Datterselskaper	270	158	-	-
FKV og TS*	-	-	22	14

Note 23 Ytelser til ledelsen

Styrets erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte 2024

Erklæring om godtgjørelse til konsernsjef og konsernledelsen er utarbeidet i tråd med foretakets vedtekter, allmennaksjelovens regler, samt "Statens retningslinjer for lederlønn i selskaper med direkte statlig eierandel" fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 12. desember 2022.

Lederlønnspolitik

Det førende prinsipp for konsernet er at lønn og andre ytelser til konsernledelsen skal være konkurransedyktige, slik at konsernet kan tiltrekke seg og beholde dyktige ledende ansatte. Kompensasjonen skal ikke være lønnsledende, men likevel konkurransedyktig i forhold til vår bransje og andre selskaper som rekrutterer i det samme marked som Statnett. Lønnen skal samtidig reflektere den enkeltes erfaring, ansvarsområde og oppnådde resultater. Lederlønnspolitikken gjelder for Statnett SF og datterselskaper.

Retningslinjer for fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse

Med utgangspunkt i Nærings- og fiskeridepartementets "Retningslinjer for lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i foretak og selskaper med statlig eierandel", har styret faste rammer for hvilke elementer som kan inngå i konsernets lønns- og kompensasjonspakke når det inngås nye avtaler for ledende ansatte. Følgende rammer gjelder:

Fastlønn: Fastlønnen fastsettes etter en stillings- og markedsvurdering som vurderes opp mot Statnetts lønnspolicy om å tilby konkurransedyktige vilkår, uten å være lønnsledende. Når fastlønn fastsettes, skal verdiene av de samlede ytelser legges til grunn.

Pensjonsordning: Medlemskap i Statnetts kollektive innskuddspensjonsordning.

Personforsikringer: De ordninger som til enhver tid er etablert for øvrige ansatte, herunder gruppelevs-, ulykkes-, sykeforsikring, samt yrkesskade- og reiseforsikring gjelder også for ledende ansatte.

Bilordning: Det kan ytes bilgodtgjørelse. Unntaksvis kan firmabil tilbys som alternativ når hensynet til behov i tjenesten tilsier det.

Andre ytelser: Dekning av aviser, mobiltelefon og bredbåndskommunikasjon i samsvar med interne retningslinjer.

Interne styreverv: Det gis ingen godtgjørelse for interne styreverv. Det er tegnet styreforsikring for alle styremedlemmer.

Disse rammene gjelder Statnett SF og datterselskaper.

Gjeldende ordninger for konsernledelsen

Kompensasjon for konsernledelsen fastsettes i henhold til retningslinjene som er angitt ovenfor. Av historiske grunner kan medlemmer av konsernledelsen ha avvikende individuelle ordninger i henhold til avtaler som er inngått før gjeldende retningslinjer ble fastsatt.

I tillegg til den faste lønnen har konsernledelsen bilgodtgjørelse og medlemskap i konsernets kollektive pensjonsordning. I henhold til tidligere inngåtte arbeidsavtaler har to av konserndirektørene individuelle pensjonsavtaler for pensjonsgrunnlag over 12 G. En konserndirektør har firmabil med utgangspunkt i det som ble avtalt ved inngåelse av arbeidsavtalen. Pensjonsalder er i henhold til inngåtte avtaler 65 år for to av konserndirektørene. Konserndirektører ansatt fra 2019 og senere har ikke en slik bestemmelse i sin arbeidsavtale. Her er det kun henvist til at Statnett praktiserer 70 år som aldersgrense og at det er gjensidig forståelse og aksept for at det er anledning til å ta opp behov eller ønske om overgang til annen stilling på et hvert tidspunkt etter fylte 60 år. Foretaket har ikke etablert bonusordninger, aksjebasert avlønning eller andre incentivordninger for ledende ansatte.

Styret har ansatt ny konsernsjef som tiltrådte stillingen 1. november 2024. Konsernsjefens godtgjørelser utover fastlønn er begrenset til individuell pensjonsordning med utgangspunkt i tidligere avtale, våre kollektive personforsikringer, firmabil med utgangspunkt i tidligere avtale, fri avis og bredbåndskommunikasjon. Konsernsjef har avtale om 12 måneders etterlønn inkludert oppsigelsestid ved oppsigelse fra selskapets side. Ingen andre medlemmer i konsernledelsen har avtale om etterlønn. En leder i datterselskap har avtale om 12 måneder etterlønn inklusiv oppsigelsestid ved oppsigelse fra selskapets side.

Gjennomføring av lederlønnsprinsippene i 2024

Lederlønnfastsettelsen for 2024 ble gjennomført i samsvar med ovennevnte retningslinjer i Statnett og datterselskaper. Styret vedtar årlig lønnsjustering for selskapets konsernsjef, og vedtar en ramme som konsernsjefen disponerer for lønnsjustering av konsernledergruppen for øvrig. Konsernsjef og konserndirektørene fikk i 2024 en ordinær lønnsregulering innenfor rammer tilsvarende det som ble gitt i konsernet for øvrig.

Styret knytter følgende merknader til hvorfor man ser behov for å ivareta de lønnsnivåer som er etablert;

Rekruttering: Konsernsjef ble rekruttert i 2020 og i 2024. I 2022 og 2023 ble det gjennomført tre eksterne rekrutteringsprosesser i konsernledelsen. Gjennom disse prosessene har vi erfart at Statnett hverken er lønnsledende for konsernsjef eller for konsernledelsen og at det lønnsnivået som er etablert også er nødvendig når det er aktuelt å rekruttere eksterne kandidater til konsernledelsen.

Lønnsammenligning innhentet fra utvalgte, sammenlignbare selskaper og Korn Ferry (HAY): Lønnsopplysninger innhentet fra utvalgte, sammenlignbare selskaper viser at Statnett hverken er lønnsledende for konsernsjef eller konsernledelsen. Lønnsstatistikken fra Korn Ferry (HAY) viser at lønnsnivået både for konsernsjef og konsernledelsen i Statnett ligger under snittet i rangeringen i sine bånd.

Lønnsglidning: Det er ingen lønnsglidning utover den ordinære årlige reguleringen for konsernledelsen i 2024.

Bonus: Statnett praktiserer ikke bonusordninger.

Etter styrets vurdering er fastsettelsen av lønn og godtgjørelse til ledende ansatte i samsvar med kravene fastsatt i Nærings- og fiskeridepartementets "Statens retningslinjer for lederlønn i selskaper med direkte statlig eierandel".

Organisering

Styret har nedsatt et eget kompensasjonsutvalg. Dette består av to eieroppnevnte styremedlemmer og et styremedlem valgt av de ansatte. Kompensasjonsutvalget er et rådgivende og saksforberedende organ for styret, og fremsetter forslag til lønnsjustering i samsvar med retningslinjene gjengitt i denne erklæringen. Det er utarbeidet egen instruks for

utvalget. Konserndirektør Mennesker & Bærekraft møter fast i utvalget. Direktør for arbeidsgiveransvar ivaretar sekretærfunksjonen for utvalget.

Retningslinjer for godtgjørelse gjeldende for 2024

Styret vedtok i 2023 nye retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte i Statnett med basis i vedtektenes § 8, allmennaksjelovens §6-16a og §6-16b samt Nærings- og fiskeridepartementets forskrift om retningslinjer og rapport om godtgjørelse for ledende personer. Retningslinjene ble godkjent i Foretaksmøtet i 2023, og blir benyttet for Lederlønnserklæringen for 2024.

Ytelser til styret (Beløp i kroner)		Styrehonorar	
Styret		2024	2023
Nils Kristian Nakstad	styrets leder	550 000	531 500
Wenche Teigland	styrets nestleder	411 000	356 500
Egil R Gjesteland	styremedlem	347 000	324 000
Maria Sandsmark	styremedlem	327 000	304 000
Hilde Singsaas	styremedlem	327 000	304 000
Christian Henrik Prahl Reusch	styremedlem	292 000	269 000
Steinar Jøråndstad	styremedlem *)	327 000	304 000
Rolf-Amund Korneliussen (til juni 2024)	styremedlem *)	163 500	304 000
Ingeborg Skjelkvåle Ligaarden	styremedlem *)	309 500	269 000
Børre Langgård (fra juni 2024)	styremedlem *)	146 000	-
Anne-Beth Bjørnstad Hanssen (til juni 2024)	varamedlem *)	9 000	-
Erika Stadler (fra juni 2024)	varamedlem *)	9 000	-
Samlede godtgjørelser		3 218 000	2 966 000

Alle tall er eksklusiv arbeidsgiveravgift.

Styremedlemmer som deltar i revisjonsutvalget, kompensasjonsutvalget eller prosjektutvalget har kompensasjon for dette, og styrehonorarene vil derfor variere.

*) For ansattvalgte styremedlemmer oppgis kun styrehonorar og ikke annen lønn knyttet til arbeidsforholdet i foretaket.

Ytelser til konsernledelsen 2024 (Beløp i kroner)		Lønn	Andre godtgjørelser ¹	Pensjonskostnad	Samlet godtgjørelse
Konsernsjef					
Elisabeth Vike Vardheim (fra 1. juni) ³		2 835 862	127 866	615 302	3 579 030
Hilde Tonne (til 31. mai) ²		2 458 787	76 573	87 829	2 623 189
Konserndirektører					
Håkon Borgen	Utvikling Hav	2 766 275	169 176	978 682	3 914 134
Cathrine Lund Larsen	Økonomi & Finans, CFO	2 917 349	163 602	211 072	3 292 023
Peer Olav Østli	Systemdrift	2 924 888	176 234	1 235 722	4 336 844
Elisabeth Vike Vardheim (til 31. mai) ³	Nett	1 278 473	91 333	439 501	1 809 307
Christian Færø (konstituert fra 1. juni)	Nett	1 443 844	98 903	123 125	1 665 872
Beate Sander Krogstad	Digital & IT	2 810 383	163 506	265 414	3 239 303
Gunnar G. Løvås	Kraftsystem & Marked	3 209 196	169 078	211 072	3 589 346
Anne Wilhelmine Flagstad	Mennesker & Bærekraft	2 742 663	154 258	211 072	3 107 993
Ingeborg Øfsthus (fra 1. februar)	Teknologi & Transformasjon	2 581 703	149 576	194 002	2 925 280
Samlede godtgjørelser		27 969 422	1 540 106	4 572 793	34 082 321

Alle tall er eksklusiv arbeidsgiveravgift.

¹ Inkluderer bl.a. verdi av firmabilfordel eller fast bilgodtgjørelse, telefon, aviser og personalforsikringer.

² I tillegg utbetales 6 måneders lønn i oppsigelsestiden, som utgjør kr 3 835 048 inkludert feriepenger.

³ Elisabeth Vike Vardheim var konserndirektør for Nett frem til hun ble konstituert konsernsjef fra 1. juni og ansatt som konsernsjef fra 1. november 2024.

Ytelser til konsernledelsen 2023 (Beløp i kroner)		Lønn	Andre godtgjørelser ¹	Pensjonskostnad	Samlet godtgjørelse
Konsernsjef					
Hilde Tonne		5 604 750	193 427	200 728	5 998 905
Konserndirektører					
Håkon Borgen	Utvikling Hav	2 631 168	163 506	954 119	3 748 793
Cathrine Lund Larsen	Økonomi & Finans, CFO	2 695 569	164 363	200 728	3 060 660
Peer Olav Østli	Systemdrift	2 785 372	153 478	1 202 908	4 141 758
Elisabeth Vike Vardheim	Nett	3 053 858	216 090	1 020 187	4 290 135
Beate Sander Krogstad	Transformasjon & Digitalisering	2 671 444	211 039	253 178	3 135 661
Gunnar G. Løvås	Kraftsystem & Marked	3 050 915	165 476	200 728	3 417 119
Anne Wilhelmine Flagstad	Mennesker & Bærekraft	2 540 300	151 773	200 728	2 892 801
Samlede godtgjørelser		25 033 377	1 419 152	4 233 304	30 685 832

Alle tall er eksklusiv arbeidsgiveravgift.

¹ Inkluderer bl.a. verdi av firmabilfordel eller fast bilgodtgjørelse, telefon, aviser og personalforsikringer.

Betingelser knyttet til konsernledelsen

Tittel/navn

Betingelser vedrørende pensjonsalder, førtidspensjon, alderspensjon og etterlønn

Konsernsjef

Elisabeth Vike
Vardheim
(konstituert fra og
med 1. juni 2024,
ansatt som
konsernsjef fra 1.
november 2024)

Aldersgrense for stilling som konsernsjef er 70 år. I tillegg til ordinært medlemskap i foretakets kollektive pensjonsordning er det gjennom tidligere arbeidsavtale inngått en privat pensjonsavtale, hvor pensjon er sikret gjennom opparbeidet sparesaldo inkludert renter som utbetalles til den forsikrede. Statnett skal, hvert år frem til tidspunkt for pensjonering eller eventuell fratredelse, innbetale inntil 30 prosent av forskjellen mellom ordinær lønn og 12 ganger folketrygdens grunnbeløp til pensjonsspareordningen. Innbetalingen knytter seg til Elisabeth Vike Vardheims stilling og lønn som konserndirektør for Nett, med en årlig G regulering. Ved død skal samboer/ektefelle eller etterlatte ha utbetalt sparesaldo inkludert renter fra Statnett SF. Engangsbeløpet vil være skattepliktig for mottaker.

Elisabeth Vike Vardheim er i tillegg berettiget til pensjon fra foretakets kollektive ytelsesordning fra fylte 67 år.

Konsernsjef

Hilde Tonne (til og
med 31. mai 2024)

Konsernsjefens godtgjørelser utover fastlønn er begrenset til medlemskap i selskapets kollektive innskuddspensjonsordning, våre kollektive personforsikringer, bilgodtgjørelse, fri avis og bredbåndskommunikasjon. Konsernsjef har avtale om 12 måneders etterlønn inkludert oppsigelsestid ved oppsigelse fra selskapets side.

Konserndirektør:

Håkon Borgen

Pensjonsalder er 65 år, med rett til å fratrukke med førtidspensjon etter fylte 62 år. Ved fratreden mellom 62 og 65 år utbetales en årlig godtgjørelse på 66 prosent av pensjonsgrunnlaget. Pensjonen reguleres årlig med samme prosentvise økning som folketrygdens grunnbeløp. Dersom eventuell inntekt mottas fra andre og denne sammen med utbetalt førtidspensjon fra Statnett overstiger sluttlønn, skal førtidspensjonen avkortes med 50 prosent av det beløp som overstiger sluttlønn.

Fra fylte 65 år utgjør full årlig alderspensjon 66 prosent av pensjonsgrunnlaget. Pensjonen reguleres årlig med samme prosentvise økning som folketrygdens grunnbeløp.

Ved død vil gjenlevende ektefelle og barn under 21 år motta pensjon.

Rett til pensjonsytelser utover det som er opparbeidet gjennom kollektiv pensjonsordning, bortfaller dersom en ikke lenger er ansatt i Statnett SF når en fyller 62 år. Ved uførhet før fylte 65 år ytes det uførepensjon. Full uførepensjon tilsvarer alderspensjon ved fylte 65 år. Uførepensjon avkortes i forhold til uføregrad. Håkon Borgen er inkludert i foretakets innskuddspensjonsordning og overgangsordning fra tidligere ytelsesbasert pensjonsordning.

Betingelser knyttet til konsernledelsen

Tittel/navn	Betingelser vedrørende pensjonsalder, førtidspensjon og alderspensjon
Konserndirektør: Peer Olav Østli	<p>Pensjonsalder er 65 år, med rett til å fratre med førtidspensjon etter fylte 62 år. Full opptjeningstid er 30 år. Ved fratreden mellom 62 og 65 år skal det utbetales en årlig godtgjørelse på 66 prosent av pensjonsgrunnlaget, avkortet med ett prosentpoeng for hvert år mellom 62 og 65 år. Pensjonen reguleres årlig med samme prosentvise økning som folketrygdens grunnbeløp. Utbetaling av pensjon kan reduseres med eventuell lønn, pensjon eller honorar fra andre selskaper i Statnett-konsernet.</p> <p>Fra fylte 65 år utgjør full årlig alderspensjon 66 prosent av pensjonsgrunnlaget. Pensjonen reguleres årlig med samme prosentvise økning som folketrygdens grunnbeløp. Fra fylte 67 år dekkes alderspensjon gjennom folketrygden og selskapets kollektive pensjonsordning, med et tillegg på 66 prosent av den del av pensjonsgrunnlaget som overstiger 12 ganger folketrygdens grunnbeløp, forutsatt full opptjeningstid (30 år).</p> <p>Ved død vil barn under 21 år motta barnepensjon.</p> <p>Ved fratreden før pensjonsalder vil det utstedes et rettighetsbevis som sikrer alderspensjonsutbetalinger fra fylte 65 år. Rettighetsbeviset reguleres med 75 prosent av økningen i folketrygdens grunnbeløp frem til pensjonering.</p> <p>Ved uførhet før fylte 65 år ytes det uførepensjon. Full uførepensjon tilsvarer alderspensjon ved fylte 67 år, basert på pensjonsgrunnlaget på tidspunktet da uførhet inntrådte. Uførepensjon avkortes i forhold til uføregrad.</p>
Konserndirektørene: Beate Sander Krogstad Gunnar G. Løvås Cathrine Lund Larsen Anne Wilhelmine Flagstad Ingeborg Øfsthus Christian Færø	<p>Konserndirektørenes godtgjørelser utover fast lønn er begrenset til medlemskap i selskapets kollektive innskuddspensjonsordning, våre kollektive personforsikringer, bilgodtgjørelse, fri avis og bredbåndskommunikasjon.</p> <p>Beate Sander Krogstad er i tillegg inkludert i overgangsordning fra tidligere ytelsesbasert pensjonsordning.</p>

Det er ikke gitt lån eller stilt sikkerhet til medlemmer av konsernledelsen eller styret.

Note 24 Andre forpliktelser

Andre forpliktelser består i hovedsak av fjerningsforpliktelser knyttet til nettanlegg og mottatt investeringstilskudd.

Vesentlige prinsipper

Estimater på kostnader til fjerning av varige driftsmidler innregnes som forpliktelse på det tidspunktet konsernet anser å ha en juridisk eller faktisk forpliktelse til fjerning. Fjerningsforpliktelser neddiskonteres ved bruk av estimat på fremtidig inflasjon og NVE-rente. Endring i estimat som følge av at fjerningsforpliktelsen har kommet nærmere det antatte oppgjørstidspunktet, regnskapsføres som rentekostnad. For øvrig vises det til note 8 Varige driftsmidler og andre immaterielle eiendeler for nærmere beskrivelse av regnskapsføring av fjerningsforpliktelser.

Generelle prinsipper

Investeringstilskudd er økonomiske bidrag fra et annet selskap til finansiering av anlegg som Statnett bygger og beholder eiendomsretten til. Investeringstilskuddene innregnes som en forpliktelse når det mottas, og inntektsføres over det aktuelle anleggets levetid.

Spesifikasjon av endringer i andre forpliktelser

Morselskap			
(Beløp i mill. kr)	Fjernings- forpliktelser	Øvrige forpliktelser	Sum
Forpliktelser 1. januar 2023	500	150	650
Nye eller endrede estimater	177	8	185
Benyttede beløp	-54	-	-54
Rentekostnad	46	-	46
Omklassifisert til kortsiktig forpliktelse	49	-	49
Forpliktelser 31. desember 2023	716	159	875
Nye eller endrede estimater	108	54	162
Benyttede beløp	-48	-	-48
Rentekostnad	59	-	59
Omklassifisert til kortsiktig forpliktelse	-101	-	-101
Forpliktelser 31. desember 2024	733	213	947

Konsern			
(Beløp i mill. kr)	Fjernings- forpliktelser	Øvrige forpliktelser	Sum
Forpliktelser 1. januar 2023	500	154	654
Nye eller endrede estimater	177	26	202
Benyttede beløp	-54	-	-54
Rentekostnad	46	-	46
Omklassifisert til kortsiktig forpliktelse	49	-	49
Forpliktelser 31. desember 2023	716	179	895
Nye eller endrede estimater	108	54	161
Benyttede beløp	-48	-	-48
Rentekostnad	59	-	59
Omklassifisert til kortsiktig forpliktelse	-101	-	-101
Forpliktelser 31. desember 2024	733	233	966

For forventet tidspunkt for utbetaling vises det til note 18 Finansiell risikostyring.

Totale fjerningsforpliktelser utgjør 883 mill. kroner ved årsslutt, hvorav 733 mill. kroner er langsiktig fjerningsforpliktelse og 150 mill. kroner er omklassifisert som kortsiktig gjeld.

Note 25 Pantstillelser og garantiansvar

Morselskapet har ikke anledning til å stille pant eller annen sikkerhet i foretakets eiendeler. Det kan imidlertid stille sikkerhet overfor finansinstitusjoner i forbindelse med daglige banktransaksjoner, og stille sedvanlige sikkerheter som ledd i den daglige driften. For garantier stillet på vegne av datterselskap, vises det til noten for nærstående parter.

Note 26 Betingede eiendeler og forpliktelser

Vesentlige prinsipper

Betingede eiendeler og forpliktelser er en mulig eiendel eller plikt hvis eksistens er usikker, og vil bli bekreftet ved at det i fremtiden enten inntreffer eller ikke inntreffer en spesiell hendelse, for eksempel utfallet av en rettssak eller slutføring av et forsikringsoppgjør. Betingede forpliktelser innregnes i regnskapet, basert på estimert utfall, dersom det er sannsynlig (mer enn 50 prosent) at forpliktelsen har oppstått. Ved lavere sannsynlighet opplyses det om forholdene i noter til regnskapet hvis det er vesentlig og dersom sannsynligheten for utbetaling er svært liten. En eiendel vil kun balanseføres dersom det er overveiende sannsynlig (mer enn 90 prosent) at konsernet vil motta eiendelen. Dersom det er en viss sannsynlighet for at fordeler vil tilflyte konsernet, vil opplysninger om dette tas inn i note til årsregnskapet.

Mer-/mindreinntekter er betingede forpliktelser/eiendeler etter IFRS og balanseføres således ikke, men det vises til note 4 Driftsinntekter for nærmere opplysninger.

En tvistesak, eller skattemyndigheters etterfølgende vurdering av en spesiell skattebehandling, kan påvirke regnskapsføringen av både betalbar og utsatt skatt. Når konsernet vurderer regnskapsføring av usikre skattefordeler eller skatteforpliktelser, vurderes det om eiendelen eller forpliktelsen er sannsynlig. Dersom endelig utfall av skattesaker avviker fra beløp innregnet i balanseoppstillingen, vil avviket påvirke skattekostnaden i den etterfølgende perioden. Se note 19 Skatter for omtale av pågående skattesak.

Salg av eiendom

Statnett inngikk i 2014 avtale om salg av sitt tidligere hovedkontor på Husebyplatået inkludert Noreveien 22-26 i Oslo, til Husebyplatået AS, basert på en tomtebelastningsavtale der kjøpesum er avhengig av omfang av utbygging som Husebyplatået oppnår byggetillatelse til. Samlet regnskapsmessig gevinst fra salget er så langt 17 mill. kroner, men endelig oppgjør er ikke avklart. Statnett estimerer at foretaket vil motta innbetalinger på mellom 750 og 850 mill. kroner (2024-kroner) i tidsrommet 2025 – 2035, dersom planforslaget som Husebyplatået AS har til behandling i Oslo kommune blir realisert. De forventede innbetalingene er ikke regnskapsført, og estimatet er beheftet med usikkerhet.

Note 27 Andre driftskostnader

Andre driftskostnader utgjør kostnadsarter som ikke klassifiseres på de øvrige linjer under driftskostnader.

Generelle prinsipper

Andre driftskostnader regnskapsføres når de påløper.

Eiendomsskatter klassifiseres som andre driftskostnader og resultatføres i regnskapsåret når faktura som gjelder innværende år, mottas fra kommunene.

Spesifikasjon av andre driftskostnader

Morselskap			Konsern	
2023	2024	(Beløp i mill. kroner)	2024	2023
116	131	Leiekostnader *	163	128
662	853	Eksterne tjenester/oppdrag/innleie /konsulenter	1 073	887
194	199	Forsikring	61	109
510	474	Materialer og underentreprenører	542	518
401	427	Eiendomsskatt	452	426
240	297	IT-kostnader	273	241
458	513	Øvrig	512	406
2 581	2 894	Sum andre driftskostnader	3 076	2 716

* Omfatter kun leiekostnader som ikke kvalifiserer for balanseføring etter IFRS 16 Leieavtaler.

Leieavtaler balanseført etter IFRS 16 vises under note 8 Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler samt note 16 Rentebærende gjeld.

Honorar til revisor

Morselskap			Konsern	
2023	2024	(Beløp i tusen kroner)	2024	2023
3 823	2 945	Lovpålagt revisjon	3 537	4 506
795	1 801	Andre attestasjonstjenester	1 836	830
350	1 150	Attestasjon bærekraftsrapportering	1 150	350
416	-	Annen bistand	-	425
5 384	5 896	Sum honorar til revisor (ekskl. mva.)	6 523	6 111

Note 28 Øvrige resultatelementer

Årets øvrige resultatelementer er en del av totalresultatet, og inngår også i oppstillingen av endringer i egenkapital. Øvrige resultatelementer som resirkuleres gjennom resultat i senere perioder, føres mot øvrige poster i egenkapitaloppstillingen, mens øvrige resultatelementer som ikke resirkuleres gjennom resultat i senere perioder, føres mot opptjent annen egenkapital i egenkapitaloppstillingen.

Spesifikasjon av øvrige resultatelementer

Morselskap/konsern

(Beløp i mill. kr)	Virkelig verdi for finansielle instrumenter	Kontantstrøms-sikrings-reserve, se note 15	Sum øvrige resultat-elementer ført mot øvrige poster	Estimatavvik på pensjonsforpliktelser	Sum øvrige resultat-elementer ført mot opptjent annen egenkapital	Sum Øvrige resultat-elementer
Balanseført verdi 1.1.23	-	482	482	-271	-271	211
Endring, brutto	-	115	115	-46	-46	69
Skatteeffekt	-	-25	-25	10	10	-15
Balanseført verdi 31.12.23	-	572	572	-307	-307	265
Balanseført verdi 1.1.24	-	572	572	-307	-307	265
Endring, brutto	-	396	396	165	165	561
Skatteeffekt	-	-87	-87	-36	-36	-123
Balanseført verdi 31.12.24	-	881	881	-178	-178	703

Note 29 Hendelser etter balansedagen

Generelle prinsipper

Vesentlige hendelser etter balansedagen som inntreffer før styret har avlagt regnskapet, kan medføre enten at årsregnskapet må endres, eller at det må opplyses om forholdet i noter. Hvis det fremkommer opplysninger om forhold som eksisterte på balansedagen, og forholdet er vesentlig, må regnskapet endres.

Vedtak om inntektsramme fra RME for 2024 er mottatt i februar 2025 og er inkludert i tillatt inntekt for 2024. Jfr note 4

Statnett har i januar 2025 mottatt et oppdatert utkast til kontorvedtak fra skattemyndighetene i pågående sak om skattemessig vedlikeholdsfradrag for nettutviklingsprosjekter, se note 19 for ytterligere detaljer.

16. mars 2025 ble det oppdaget et større oljeutslipp fra gamle Hamang transformatorstasjon, en frakoblet og ikke spenningsatt stasjon. Dette er forhold som har oppstått etter balansedag og som ikke skal innregnes i årsregnskapet for 2024. Dette er ikke vurdert å medføre vesentlige finansielle effekter.

Det har ikke fremkommet øvrige hendelser etter balansedagen som ville ha påvirket regnskapet eller gjennomførte vurderinger i vesentlig grad.

Revisors uttalelse

Foto: Isabel Haugjord

Til foretaksmøtet i Statnett SF

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Statnett SF som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2024, totalresultat, oppstilling over endringer i egenkapital, kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder vesentlige opplysninger om regnskapsprinsipper.
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2024, totalresultat, oppstilling over endringer i egenkapital, kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder vesentlige opplysninger om regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav,
- gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2024 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med IFRS Accounting Standards som godkjent av EU, og
- gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2024 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med IFRS Accounting Standards som godkjent av EU.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært Statnett SFs revisor sammenhengende i 7 år fra valget på generalforsamlingen den 22. juni 2018 for regnskapsåret 2018 (med gjenvalg på generalforsamlingen den 24. juni 2024).

Deloitte AS and Deloitte Advokatfirma AS are the Norwegian affiliates of Deloitte NSE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"). DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL and Deloitte NSE LLP do not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about to learn more about our global network of member firms.

Registrert i Foretaksregisteret
Medlemmer av Den norske Revisorforening
Organisasjonsnummer: 980 211 282

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2024. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Investeringer i varige driftsmidler og anlegg under utførelse

Beskrivelse av det sentrale forhold	Hvordan vår revisjon adresserte det sentrale forholdet
<p>Det vises til notene 8 og 9 i konsernregnskapet hvor Statnett spesifiserer og beskriver prinsipper for regnskapsmessig behandling av investeringer i varige driftsmidler og anlegg under utførelse. Det vises også til note 3 for en beskrivelse av estimater knyttet til varige driftsmidler, samt beskrivelse av hvordan investeringer i varige driftsmidler påvirker tillatt inntekt i note 4.</p> <p>Per 31. desember 2024 beløper balanseført verdi av varige driftsmidler seg til NOK 72 279 millioner og balanseført verdi av anlegg under utførelse beløper seg til NOK 8 422 millioner. Konsernets investeringer utgjorde i 2024 NOK 7 619 millioner. Investeringer består av tilganger inkludert aktiverte byggelånsrenter og kjøpte anlegg i perioden.</p> <p>For investeringer er det skjønnsmessige vurderinger spesielt knyttet til:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fastsettelse av hvorvidt kostnader skal aktiveres eller kostnadsføres, regnskapsmessig og skattemessig • estimering av påløpte kostnader og ferdigstillelsesgrad på prosjekter på balansetidspunktet <p>For anlegg under utførelse er det skjønnsmessige vurderinger knyttet til fastsettelse av tidspunkt for overføring av prosjekter fra anlegg under utførelse til varige driftsmidler, ferdigstillingstidspunktet.</p> <p>Ved ferdigstillingstidspunktet av prosjekter og kjøp av anlegg er det skjønnsmessige vurderinger knyttet til dekomponering av kostpris og fastsettelse av forventet levetid.</p> <p>På grunn av regnskapspostenes størrelse og kompleksitet, graden av skjønn som ledelsen må utøve og vurderingenes påvirkning på tillatt inntekt, er investeringer i varige driftsmidler og anlegg under utførelse identifisert som et sentralt forhold i revisjonen.</p>	<p>Vi har gjennomgått Statnett sin prosess for oppfølging av investeringsprosjekter og vurdert utforming og implementering av kontroller knyttet til aktivering og dekomponering av ferdigstilte prosjekter og kjøpte anlegg, estimering av forventet levetid, estimering av ferdigstillelsesgrad og fastsettelse av ferdigstillingstidspunkt.</p> <p>Vi har vurdert og utfordret ledelsens skjønnsmessige vurderinger, spesielt i forhold til:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vurdering av hvorvidt kostnader skal aktiveres eller kostnadsføres, regnskapsmessig og skattemessig • tidspunkt for overføring av prosjekter fra anlegg under utførelse til varige driftsmidler • forventet levetid • grad av dekomponering • metode for estimering av ferdigstillelsesgrad på prosjekter, og • estimering av påløpte kostnader knyttet til prosjektene på balansetidspunktet <p>Vi har testet et utvalg av årets tilganger og vurdert om disse er riktig klassifisert med tanke på aktivering eller kostnadsføring. Vi har videre testet et utvalg av estimater for ferdigstillelsesgrad og påløpte prosjektkostnader.</p> <p>For prosjekter som er ferdigstilt i 2024 har vi testet et utvalg med tanke på tidspunkt for overføring fra anlegg under utførelse til varige driftsmidler, dekomponering av kostpris og fastsettelse av forventet levetid.</p> <p>Vi har vurdert om de tilknyttede noteopplysningene i konsernregnskapet er dekkende.</p>

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Vår uttalelse om årsberetningen gjelder tilsvarende for redegjørelse om foretaksstyring..

Vår uttalelse om at årsberetningen inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav, dekker ikke bærekraftsrapporten, hvor det avgis en separat attestasjonsuttalelse.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde, i samsvar med IFRS Accounting Standards som godkjent av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller konsernet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgis en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimater og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.

- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettvisende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om konsernregnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi har eneansvar for vår konklusjon om konsernregnskapet.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Vi avgir en uttalelse til revisjonsutvalget om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i revisjonsberetningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Uttalelse om etterlevelse av krav om felles elektronisk rapporteringsformat (ESEF)

Konklusjon

Som en del av revisjonen av årsregnskapet for Statnett SF har vi utført et attestasjonsoppdrag for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som inngår i årsrapporten med filnavn 'stane-2024-12-31.zip' i det alt vesentlige er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i delegert kommisjonsforordning (EU) 2019/815 om et felles elektronisk rapporteringsformat (ESEF-regelverket) etter forskrift gitt med hjemmel i verdipapirhandelloven § 5-5, som inneholder krav til utarbeidelse av årsrapporten i XHTML-format og iXBRL-markering av konsernregnskapet.

Etter vår mening er årsregnskapet som inngår i årsrapporten i det alt vesentlige utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket.

Ledelsens ansvar

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsrapporten i overensstemmelse med ESEF-regelverket. Ansvaret omfatter en hensiktsmessig prosess, og slik intern kontroll ledelsen finner nødvendig.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er, på grunnlag av innhentet revisjonsbevis, å gi uttrykk for en mening om årsregnskapet, som inngår i årsrapporten, i det alt vesentlige er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket. Vi utfører vårt arbeid i samsvar med internasjonal attestasjonsstandard (ISAE) 3000 – «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon». Standarden krever at vi planlegger og utfører handlinger for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket.

Som et ledd i vårt arbeid utfører vi handlinger for å opparbeide forståelse for selskapets prosesser for å utarbeide årsregnskapet i overensstemmelse med ESEF-regelverket. Vi kontrollerer om årsregnskapet foreligger i XHTML-format. Vi utfører kontroller av fullstendigheten og nøyaktigheten av iXBRL-markeringen av konsernregnskapet, og vurderer ledelsens anvendelse av skjønn. Vårt arbeid omfatter kontroll av samsvar mellom markeringene av data i iXBRL og det reviderte årsregnskapet i menneskelig lesbart format. Vi mener at innhentet bevis er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Oslo, 20. mars 2025
Deloitte AS

Guro Magnetun Heimvik
statsautorisert revisor - bærekraftsrevisor
(elektronisk signert)

Til generalforsamlingen i Statnett SF

UAVHENGIG BÆREKRAFTSREVISORS ATTESTASJONSUTTAELSE MED MODERAT SIKKERHET

Konklusjon med moderat sikkerhet

Vi har utført et attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet for den konsoliderte bærekraftsrapporteringen til Statnett SF («selskapet») inkludert i avsnitt Bærekraftsrapport i årsberetningen («bærekraftsrapporten»), per 31. desember 2024 og for året avsluttet per denne datoen. Basert på handlingene vi har utført og bevis vi har innhentet, har vi ikke blitt oppmerksom på forhold som gir oss grunn til å tro at bærekraftsrapporten ikke i det alt vesentlige er utarbeidet i samsvar med § 2-3 i regnskapsloven, inkludert:

- samsvar med de europeiske standardene for bærekraftsrapportering (ESRS), herunder at prosessen som konsernet har gjennomført for å identifisere at den rapporterte informasjonen («Prosesen») er i samsvar med beskrivelsen i underavsnittet om dobbelt vesentlighetsanalyse i avsnittet for ESRS 2 Generelle opplysninger på side 28-65, og
- at opplysningene i underavsnitt Taksonomi for bærekraft i bærekraftsrapporten er i samsvar med kravene i artikkel 8 i EU-forordning 2020/852 («taksonomiforordningen»).

Grunnlaget for konklusjonen

Vi utførte vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med den internasjonale standarden for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 (revidert)– *Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon* ("ISAE 3000 (revidert)") fra International Auditing and Assurance Standards Board.

Innhentede bevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessige som grunnlag for vår konklusjon. Våre oppgaver og plikter i henhold til denne standarden er beskrevet nedenfor under *Bærekraftsrevisors oppgaver og plikter*.

Andre forhold

Sammenligningstillene som inngår i bærekraftsrapporten har ikke vært gjenstand for et attestasjonsoppdrag. Dette forholdet har ingen betydning for vår konklusjon.

Vår uavhengighet og kvalitetsstyring

Vi har overholdt kravene til uavhengighet og øvrige etiske forpliktelser i relevante lover og forskrifter i Norge og i International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), som er basert på grunnleggende prinsipper om integritet, objektivitet, profesjonell kompetanse og aktsomhet, konfidensialitet og profesjonell adferd.

Revisjonsforetaket anvender den internasjonale standarden for kvalitetsstyring (ISQM 1) som krever at revisjonsforetaket utformer, implementerer og drifter et system for kvalitetsstyring, inkludert retningslinjer og prosedyrer vedrørende etterlevelse av etiske krav, profesjonsstandarder og gjeldende lovmessige og regulatoriske krav.

Andre forhold

Sammenligningstillene som inngår i bærekraftsrapporten har ikke vært gjenstand for et attestasjonsoppdrag. Dette forholdet har ingen betydning for vår konklusjon.

Ansvar for bærekraftsrapporten

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for å utforme og implementere en prosess for å identifisere informasjonen som er rapportert i bærekraftsrapporten i samsvar med ESRS, og for å opplyse om denne Prosessen i underavsnittet om dobbelt vesentlighetsanalyse i avsnittet for ESRS 2 Generelle opplysninger, på side 28-65 i bærekraftsrapporten. Dette ansvaret inkluderer å:

- forstå konteksten der konsernets aktiviteter og forretningsmessige forbindelser foregår, og å opparbeide en forståelse av dets berørte interessenter,
- identifisere de faktiske og potensielle påvirkningene (både negative og positive) knyttet til bærekraftsforhold, så vel som risikoer og muligheter som påvirker, eller som med rimelighet kan forventes å påvirke, konsernets finansielle stilling, finansielle resultater, kontantstrømmer, tilgang til finansiering eller kapitalkostnad på kort, mellomlang eller lang sikt,
- vurdere vesentligheten av de identifiserte påvirkningene, risikoene og mulighetene knyttet til bærekraftsforhold ved å velge og anvende hensiktsmessige terskler, og
- ta forutsetninger som er rimelige etter omstendighetene.

Ledelsen er også ansvarlig for å utarbeide bærekraftsrapporten, i samsvar med regnskapsloven § 2-3, inkludert

- samsvar med ESRS, og
- å utarbeide opplysningene i underavsnitt Taksonomi for bærekraft i bærekraftsrapporten, i samsvar med taksonomiforordningen,
- å utforme, gjennomføre og opprettholde slik intern kontroll som ledelsen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av en bærekraftsrapport som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og
- å velge og anvende hensiktsmessige metoder for bærekraftsrapportering, og ta forutsetninger og utarbeide estimater som er rimelige etter omstendighetene.

Iboende begrensninger ved utarbeidelse av bærekraftsrapporten

Ved rapportering av fremtidsrettet informasjon i samsvar med ESRS, kreves det at ledelsen utarbeider den fremtidsrettede informasjonen på grunnlag av angitte forutsetninger om hendelser som kan oppstå i fremtiden og mulige fremtidige tiltak fra konsernet. Faktiske utfall vil sannsynligvis avvike ettersom fremtidige hendelser ofte ikke inntreffer som forventet.

Bærekraftsrevisors oppgaver og plikter

Vårt ansvar er å planlegge og utføre attestasjonsoppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for at bærekraftsrapporten ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en uttalelse med moderat sikkerhet som inneholder vår konklusjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil og er å anse som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke beslutningene som treffes av brukere på grunnlag av bærekraftsrapporten som helhet.

Som del av et oppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med ISAE 3000 (revidert) utøver vi profesjonelt skjønn og opprettholder profesjonell skepsis under hele oppdraget.

Våre oppgaver og plikter med hensyn til Prosessen for bærekraftsrapporten inkluderer å

- oppnå forståelse av Prosessen, men ikke for å avgi en konklusjon om effektiviteten av Prosessen, inkludert utfallet av Prosessen,
- vurdere om den identifiserte informasjonen adresserer de relevante opplysningskravene i ESRS, og
- utforme og utføre handlinger for å evaluere om prosessen er i samsvar med konsernets beskrivelse av Prosessen, som opplyst om i underavsnittet om dobbelt vesentlighetsanalyse i avsnittet for ESRS 2 Generelle opplysninger, på side 28-65.

Våre andre oppgaver og plikter med hensyn til bærekraftsrapporten inkluderer:

- å identifisere hvor vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter eller utilsiktede feil sannsynligvis kan forekomme, og
- å utforme og utføre handlinger rettet mot opplysninger i bærekraftsrapporten der det er sannsynlig at vesentlig feilinformasjon kan forekomme. Risikoen for ikke å avdekke vesentlig feilinformasjon som skyldes misligheter er høyere enn risikoen for ikke å avdekke vesentlig feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, ettersom misligheter kan innebære fordekt samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.

Sammendrag av utført arbeid

Et attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis om bærekraftsrapporten. Handlingene ved et attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet varierer i type og tidspunkt fra handlingene ved et attestasjonsoppdrag med betryggende sikkerhet, og de er også av et mindre omfang enn handlingene ved et attestasjonsoppdrag med betryggende sikkerhet. Følgelig er graden av sikkerhet som er oppnådd ved et attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet, betydelig lavere enn sikkerheten som ville ha vært oppnådd ved et attestasjonsoppdrag med betryggende sikkerhet.

Typen, tidspunktet for og omfanget av valgte handlinger er gjenstand for profesjonelt skjønn, inkludert identifiseringen av opplysninger der det er sannsynlig at vesentlig feilinformasjon kan forekomme i bærekraftsrapporten, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil.

Ved gjennomføring av vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet har vi, med hensyn til Prosessen,

- opparbeidet oss en forståelse av Prosessen ved å
  - foreta forespørsler for å forstå kildene til informasjonen som er brukt av ledelsen (f.eks. involvering av interessenter, forretningsplaner og strategidokumenter), og
  - gjennomgå utvalgte deler av selskapets interne dokumentasjon av Prosessen, og
- vurdere om bevis, innhentet gjennom våre handlinger rettet mot Prosessen implementert av selskapet, er i samsvar med beskrivelsen av Prosessen i underavsnittet om dobbelt vesentlighetsanalyse i avsnittet for ESRS 2 Generelle opplysninger, på side 28-65.

Ved gjennomføring av vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet har vi, med hensyn til bærekraftsrapporten,

- opparbeidet oss en forståelse av konsernets rapporteringsprosesser som er relevante for utarbeidelsen av bærekraftsrapporten, ved å
  - opparbeide en forståelse av konsernets kontrollmiljø og utvalgte prosesser, kontrollaktiviteter og informasjonssystemer som er relevante for utarbeidelsen av bærekraftsrapporten, men ikke med formål om å gi en konklusjon om effektiviteten av konsernets interne kontroll.
- vurdert om informasjonen identifisert gjennom Prosessen er inkludert i bærekraftsrapporten,
- vurdert om strukturen og presentasjonen i bærekraftsrapporten er i samsvar med ESRS,
- rettet forespørsler til relevante personer og utført analytiske handlinger på utvalgte opplysninger i bærekraftsrapporten,
- utført substanshandlinger på utvalgte opplysninger i bærekraftsrapporten,
- sammenlignet utvalgte opplysninger i bærekraftsrapporten mot tilsvarende opplysninger i regnskapet og andre deler av årsberetningen, når det er aktuelt,
- vurdert utvalgte metoder, utvalgte forutsetninger og utvalgte data for utarbeidelse av estimater og fremtidsrettet informasjon,

- opparbeidet oss en forståelse av konsernets prosess for å identifisere økonomiske aktiviteter som er omfattet av og forenlige med taksonomiforordningen, og de tilhørende opplysningene i bærekraftsrapporten,
- vurdert om informasjon om økonomiske aktiviteter som er omfattet av og forenlige med taksonomiforordningen, er inkludert i bærekraftsrapporten, og
- rettet forespørsler til relevante personer, utførte analytiske handlinger og substanshandlinger på utvalgte opplysninger etter taksonomien inkludert i bærekraftsrapporten.

Oslo, 20. mars 2025
Deloitte AS

Guro Magnetun Heimvik
statsautorisert revisor - bærekraftsrevisor
(elektronisk signert)

Øvrig informasjon

Foto: Filip Slisko

Alternative resultatmål

For å gi en bedre forståelse av Statnetts underliggende resultat presenteres en del alternative resultatmål. Alternative resultatmål er i ESMA's retningslinjer definert som et finansielt måltall for historiske eller fremtidige økonomiske resultater, til forskjell fra et økonomisk måltall som er spesifisert i det anvendte rammeverket for finansiell rapportering. Statnetts alternative resultatmål er justert for mer-/mindreinntekt, og kommer i tillegg til tall fra IFRS-regnskapet. Akkumulert mer-/mindreinntekt inneholder i tillegg til årlige mer-/mindreinntekter også tillagte renter og korrigeringer fra tidligere år. Totalavkastning kapital nettvirksomhet, inklusive anlegg under utførelse, før finans og skatt er et nøkkeltall som er egnet til å fortelle hvordan den økonomiske reguleringen av Statnett påvirker foretakets avkastning. Egenkapitalandel, gjeldsdekningsgrad og finansiell rating fra Standard & Poors' og Moody's Investors Service gir et bilde av Statnetts finansielle stilling.

Hovedtall (Beløp i mill. kr)	2024	2023	2022
Underliggende driftsinntekter			
Driftsinntekter regnskapsmessig	18 961	11 600	22 993
Endret saldo for mer-/mindreinntekt (-/+), inkl. renter, før skatt	-644	5 387	-6 868
Underliggende driftsinntekter	18 317	16 987	16 125
Underliggende driftsresultat (EBIT)			
Driftsresultat (EBIT) regnskapsmessig	4 621	-1 547	8 433
Endret saldo for mer-/mindreinntekt (-/+), inkl. renter, før skatt	-644	5 387	-6 868
Underliggende driftsresultat (EBIT)	3 977	3 840	1 565
Underliggende årsresultat			
Årsresultat regnskapsmessig	1 720	-2 617	5 949
Endret saldo for mer-/mindreinntekt (-/+), inkl. renter, etter skatt	-502	4 202	-5 357
Underliggende årsresultat	1 218	1 585	592
Egenkapital, underliggende			
Egenkapital	25 482	24 118	26 978
Saldo mer-/mindreinntekt (-/+ 31.12 etter skatt)	-3 537	-3 035	-7 237
Egenkapital, underliggende	21 945	21 083	19 741
Driftsresultat før avskrivninger og amortisering (Justert EBITDA)			
Driftsresultat (EBIT)	4 621	-1 547	8 433
Avskrivning, amortisering og nedskrivning	3 503	3 291	3 070
Driftsresultat før avskrivninger og amortisering (Justert EBITDA)	8 124	1 744	11 503
Underliggende driftsresultat før avskrivninger og amortisering (Justert EBITDA)			
Driftsresultat før avskrivninger og amortisering (Justert EBITDA)	8 124	1 744	11 503
Endret saldo for mer-/mindreinntekt (-/+), inkl. renter, før skatt	-644	5 387	-6 868
Underliggende driftsresultat før avskrivninger og amortisering (Justert EBITDA)	7 480	7 131	4 635
Kapital nettvirksomhet, inkl. arbeid under utførelse			
Immaterielle eiendeler	2 618	1 937	1 807
Varige driftsmidler	72 279	71 119	68 247
Anlegg under utførelse	8 422	6 320	6 291
Fjerningsforpliktelser	-361	-335	-227
Kapital nettvirksomhet, inkl. arbeid under utførelse	82 958	79 041	76 118
Totalavkastning kapital nettvirksomhet, inkl. arbeid under utførelse, før finans og skatt			
Driftsresultat (EBIT)	4 621	-1 547	8 433
Kapital nettvirksomhet, inkl. arbeid under utførelse	82 958	79 041	76 118
Totalavkastning kapital nettvirksomhet, inkl. arbeid under utførelse, før finans og skatt (EBIT)	5,7 %	-2,0 %	11,2 %

Totalavkastning kapital nettvirksomhet, inkl. arbeid under utførelse, før finans og skatt (EBIT), underliggende			
Totalavkastning kapital nettvirksomhet, inkl. arbeid under utførelse, før finans og skatt (EBIT)	5,7 %	-2,0 %	11,2 %
Endring i akkumulert mer-/mindreinntekt (+/-) før skatt	-644	5 387	-6 868
Totalavkastning kapital nettvirksomhet, inkl. arbeid under utførelse, før finans og skatt (EBIT), underliggende	4,9 %	4,9 %	2,1 %
Egenkapitalprosent			
Sum egenkapital	25 482	24 118	26 978
Sum egenkapital og gjeld	105 533	90 303	87 184
Egenkapitalprosent	24,1 %	26,7 %	30,9 %
Egenkapitalprosent, underliggende			
Egenkapitalprosent	24,1 %	26,7 %	30,9 %
Saldo mer-/mindreinntekt (-/+) 31.12, etter skatt	-3 537	-3 035	-7 237
Egenkapitalprosent, underliggende	20,8 %	23,3 %	22,6 %
Gjeldsdekningsgrad, FFO/Netto gjeld			
Kontantstrøm fra drift (FFO)			
Driftsresultat før avskrivninger og amortisering (Justert EBITDA)	8 124	1 744	11 503
Netto finanskostnader	-2 432	-1 815	-803
Byggelånsrenter	-353	-249	-176
Betalbar skatt (kontantstrøm)	-12	-10	-4
Endring kunde- og andre kortsiktige fordringer (økning gir -)	-644	709	-796
Endring leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld (økning gir +)	1 338	-805	814
Kontantstrøm fra drift (FFO) (Justert EBITDA - Netto finanskostnader - Byggelånsrenter - Betalbar skatt - Endring kundefordringer - Endring leverandørgjeld)	6 019	-426	10 538
Netto gjeld			
Langsiktig rentebærende gjeld	53 471	44 843	38 407
Kortsiktig rentebærende gjeld	13 290	9 993	8 969
Derivater knyttet til lån, eiendeler	6 736	4 757	3 346
Derivater knyttet til lån, gjeld	-784	-863	-1 064
Sikringsreserve i balansen	-881	-572	-482
Sikringsreserve før skatt (Sikringsreserve/(1-22% skatt))	-1 130	-733	-618
Markedsverdi rente- og valutasikring lån (Derivater knyttet til lån,eiendeler - Derivater knyttet til lån, gjeld - Sikringsreserve før skatt (Sikringsreserve/(1-22% skatt))	4 822	3 160	1 664
Betalingsmidler	7 210	2 644	2 507
Markedsbaserte verdipapirer	5 522	1 855	2 725
Netto gjeld (Langsiktig rentebærende gjeld + kortsiktig rentebærende gjeld - Markedsverdi rente- og valutasikring lån - Betalingsmidler - Makedsbaserte verdipapirer)	49 206	47 176	40 480
Gjeldsdekningsgrad, FFO/Netto gjeld			
Kontantstrøm fra drift (FFO)	6 019	-426	10 538
Netto gjeld	49 206	47 176	40 480
Gjeldsdekningsgrad, FFO/Netto gjeld	12,2 %	-0,9 %	26,0 %
Gjeldsdekningsgrad, FFO/Netto gjeld	12,2 %	-0,9 %	26,0 %
Endret saldo for mer-/mindreinntekt (-/+), inkl. renter, før skatt	-644	5 387	-6 868
Saldo mer-/mindreinntekt (-/+) 31.12, etter skatt	-3 537	-3 035	-7 237
Gjeldsdekningsgrad, FFO/Netto gjeld, underliggende	10,2 %	9,9 %	7,7 %

Indikatorer for sektorpolitiske mål

Langsiktig mål		Mål 2024	Resultat 2024 (2023)
Forsyningssikkerhet	Leveringspålitelighet i transmisjonsnettet ¹	99,995 %	99,997 % (99,999 %)
Kapasitetsreservasjoner	Brutto kapasitet (MW) vi har reservert til kundene siste år (forbruk) ²	1750 MW	2138 MW (2778 MW)
	Brutto kapasitet (MW) vi har reservert til kundene siste år (produksjon) ²	1595 MW	2851 MW (609 MW)
Prisforskjeller	Prisforskjeller mellom budområdene ³	Jevne ut prisforskjeller internt i Norge mellom budområdene	70 % (84 %)
Kostnadsutvikling	Tillatt inntekt (øre) over (kWh) ⁴	Begrense veksten i tillatt inntekt	5,9 øre/kWh (5,9 øre/kWh)

1) Leveringspålitelighet måles ved (1-ILE/LE), der ILE (Ikke Levert Energi) er ikke levert energi forårsaket av Statnett, som andel av LE (Levert Energi) til sluttbrukere på alle spenningsnivå (SSB).

2) Kapasitetsreservasjoner måles gjennom sum brutto reservert forbruk og produksjon i transmisjonsnettet (i dagens og planlagt nett) som Statnett har reservert til kundene siste år.

3) Prisforskjeller måles gjennom beregningen (i %) basert på forskjell på årlig snittpris mellom dyreste og billigste prisområde, normalisert mot et vektet norsk snittpris mot årsforbruk per budområde.

4) Statnett er underlagt en økonomisk regulering der kostnadene over tid dekkes gjennom tillatt inntekt korrigert for effektivisering. Kostnadsutviklingen måles derfor gjennom tillatt inntekt (øre) over samlet kraftproduksjon og - forbruk (kWh).

Statnett SF

Nydalen allé 33, Oslo

PB 4904 Nydalen, 0423 Oslo

Telefon: 23 90 30 00

E-post: firmapost@statnett.no

www.statnett.no